

**РІЧНИЙ ЗВІТ
НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА 2024 РІК**

**Національне агентство
із забезпечення якості вищої освіти**

**Річний звіт
Національного агентства
із забезпечення якості вищої освіти
за 2024 рік**

Електронне видання

**Київ
2025**

УДК 378(477)
P56

Затверджено
Рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти
(25 березня 2025 р., протокол № 5 (77))

Автори: *Максим Алієв, Світлана Білецька, Андрій Бутенко, Ганна Денискіна, Олена Єременко, Іван Назаров, Олександра Осіюк, Зоряна Панасюк, Леся Пізнюк, Лариса Руда, Наталія Стукало, Анна Сурай, Оксана Требенко, Максим Фоломєєв, Олександр Хименко, Леонтій Шипілов*

Упорядник: *Оксана Требенко*

За загальною редакцією: *Андрія Бутенка, Олени Єременко, Наталії Стукало*

P56 Річний звіт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти за 2024 рік [Електронне видання] / за ред. А. Бутенка, О. Єременко, Н. Стукало. Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2025. 154 с.

ISBN (Online) 978-617-95459-1-7

ISBN (Print) 978-617-95459-4-8

Річний звіт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти за 2024 рік узагальнює ключові результати діяльності Агентства. Документ відображає як стратегічні пріоритети, так і щоденну роботу команди, спрямовану на розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні. Висвітлено результати інтернаціоналізації, комунікаційної діяльності, акредитації освітніх програм, реалізації завдань за операційними напрямками, діяльності у сфері академічної доброчесності, а також законодавчі зміни, що відбулись у 2024 році. Значну увагу приділено гармонізації діяльності зі Стандартами і рекомендаціями щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015), а також підготовці до зовнішнього оцінювання з метою набуття повного членства в Європейській асоціації із забезпечення якості вищої освіти (ENQA) та включення до Європейського реєстру агентств із забезпечення якості (EQAR). Саме 2024 рік став важливим етапом для документального та організаційного просування цього завдання.

Для освітян, науковців, управлінців, стейкхолдерів у сфері вищої освіти та всіх, хто зацікавлений у розвитку національної системи забезпечення якості вищої освіти, європейській інтеграції і прагне глибше зрозуміти масштаб діяльності, виклики і досягнення Національного агентства у 2024 році.

УДК 378(477)

ISBN (Online) 978-617-95459-1-7
ISBN (Print) 978-617-95459-4-8

© Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2025

ВСТУП.....	5
1. СТРАТЕГІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА: ОНОВЛЕННЯ	8
2. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА.....	10
2.1. Європейська інтеграція	10
2.2. Співробітництво з іноземними агентствами із забезпечення якості	11
2.3. Міжнародні експерти	12
2.4. Членство в міжнародних організаціях.....	13
2.5. Консультативна рада	14
2.6. Міжнародні проєкти та міжнародна підтримка донорів.....	15
2.7. Участь у міжнародних форумах, конференціях, конгресах і міжнарод- на публікаційна активність	18
3. КООРДИНАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	21
4. ЗОВНІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ. АКРЕДИТАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ НАЦІОНАЛЬНИМ АГЕНТСТВОМ	35
01 Освіта / Педагогіка	38
02 Культура і мистецтво	40
03 Гуманітарні науки.....	43
04 Богослов'я	45
05 Соціальні та поведінкові науки	45
06 Журналістика	48
07 Управління та адміністрування	49
08 Право	51
09 Біологія	53
10 Природничі науки.....	54
11 Математика та статистика	56
12 Інформаційні технології.....	58
13 Механічна інженерія	60
14 Електрична інженерія	62
15 Автоматизація та приладобудування.....	64
16 Хімічна інженерія та біоінженерія.....	66
17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації	67
18 Виробництво та технології.....	69
19 Архітектура та будівництво.....	71
20 Аграрні науки та продовольство	74
21 Ветеринарія	76
22 Охорона здоров'я	76
23 Соціальна робота.....	79
24 Сфера обслуговування	81

25	Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону....	82
26	Цивільна безпека.....	84
27	Транспорт	86
28	Публічне управління та адміністрування	88
29	Міжнародні відносини	89
5.	ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА ЗА ОПЕРАЦІЙНИМИ НАПРЯМАМИ	93
5.1.	Інформаційно-консультативний супровід разових спеціалізованих рад та супровід Комітету з питань діяльності разових спеціалізованих вчених рад	93
5.2.	Правова та судова робота	95
5.3.	Договірна робота	97
5.4.	Антикорупційна діяльність	98
5.5.	Організаційна робота з акредитації ОП	100
5.6.	Супровід експертів з акредитації освітніх програм	107
5.7.	Супровід діяльності галузевих експертних рад	111
5.8.	Технічне забезпечення документообігу та діловодства	115
5.9.	Підготовка засідань Національного агентства	116
5.10.	Супровід роботи Комітетів, Комісій Національного агентства та Апеляційної палати	117
5.11.	Методична робота.....	118
5.12.	Організація та проведення тренінгів та інших навчальних заходів.....	127
5.13.	Аналітична діяльність.....	130
5.14.	Видавнича діяльність.....	136
5.15.	Публікації Національного агентства	137
6.	ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА У СФЕРІ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	141
7.	ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА 2024 РІК	145
7.1.	Формування пропозицій щодо законодавчого забезпечення якості вищої освіти.....	145
7.2.	Апеляційна палата та законодавчі зміни в оскарженні рішень Національного агентства.....	148
7.3.	Концепція модернізації системи зовнішнього забезпечення якості вищої освіти в Україні.....	151
	ПРИКІНЦЕВЕ СЛОВО	153

Щорічний звіт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти є колективною працею, що узагальнює результати діяльності членів Національного агентства, секретаріату та багатотисячної команди експертів за звітний рік. Він підготовлений не лише для ознайомлення громадськості із статистичними даними щодо роботи Національного агентства. У ньому ми демонструємо щоденну активну роботу над реалізацією поставлених завдань, визначених законодавством України та стратегією Національного агентства.

Звіт складається з семи основних розділів та низки підрозділів за операційними напрямками, що дозволяє легко знайти необхідну інформацію.

У межах цього жанру нам непросто передати всі особливості та шляхи досягнення цілей, труднощі та перешкоди, які долало Національне агентство у виконанні поставлених завдань. Та все ж упевнені – ознайомившись з цими матеріалами, усі охочі знайдуть необхідну інформацію для розуміння масштабів проробленої роботи та заходів – як кількісних, так і структурних, що були реалізовані Агентством в системі зовнішнього забезпечення якості вищої освіти.

Цього року Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти мало низку завдань, які необхідно було вирішити для подальшого вдосконалення системи забезпечення якості вищої освіти, зокрема збереження об'єктивності та ефективності оцінювання освітніх програм.

Головним “політичним” завданням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти залишається удосконалення нормативних документів, організаційних та оперативних процесів для приведення їх у повну відповідність Стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти у ЄПВО (ESG 2015). Саме 2024 рік став важливим для документального та організаційного просування цього завдання. Виконання стандартів та настанов ESG 2015 важливе не лише при виконанні міжнародних зобов'язань, а перш за все – у повсякденній роботі Національного агентства над удосконаленням системи забезпечення якості вищої освіти в Україні.

У межах підготовки до процедури зовнішнього оцінювання для набуття повного членства в Європейській асоціації із забезпечення якості вищої освіти (ENQA) та включення до Європейського реєстру агентств із забезпечення якості (EQAR) команда Національного агентства спільно із ключовими стейкхолдерами провела низку офіційних зустрічей з керівництвом відповідних організацій. Завдяки інтенсивній роботі і постійному консультуванню з європейськими колегами в межах проекту SEQA ESG 2 був підготовлений основний пакет документів, що резюмував п'ятирічну роботу Національного агентства на виконання вимог до включення в реєстр EQAR. Пророблена робота дозволяє з весни 2025-го року подати до ENQA заявку щодо проходження процедури зовнішнього оцінювання. Хочеться нагадати, що ця робота відбувається відповідно до міжнародних зобов'язань, ратифікованих Україною, а їх успішне виконання відкриває більше можливостей для закладів освіти України в частині залучення іноземних здобувачів, посилення академічних прав випускників українських університетів у світі.

Детально ця діяльність висвітлена в другому розділі звіту.

Цей рік став черговим роком подолання багатьох викликів. Перш за все це організація роботи в умовах повномасштабної війни – попри безпекові, організаційні, фінансові виклики, які долають українські університети, та практично щоденні атаки загарбників на заклади вищої освіти, Національному агентству потрібно було зберегти баланс між збереженням системи зовнішнього забезпечення якості, необхідністю її подальшого вдосконалення та підтримкою закладів вищої освіти, що продовжують плекати майбутнє України. Агентство, спираючись на чинне законодавство, запропонувало гнучку модель, де українські заклади вищої освіти, що реально постраждали від війни, прямо забезпечують обороноздатність країни та перебувають у прифронтових містах, можуть пройти акредитаційну процедуру та отримати необхідні рекомендації в більш простій процедурі та повністю безкоштовно. У 2024 році цим правом скористались 1300 освітніх програм.

Не менш важливим викликом для нас залишається значна кількість освітніх програм, що проходять акредитаційну процедуру. Цього року їх кількість склала 2518 програм. Зважаючи, що команда секретаріату Національного агентства залишилися незмінною з моменту його створення, а кількість акредитаційних процедур зросла у чотири рази в порівнянні з первинними прогнозами, очевидна гостра потреба у збільшенні кількості співробітників секретаріату.

Виникла потреба в переосмисленні управлінських та організаційних процесів, що й було зроблено Національним агентством. Як наслідок, за результатами року жодна з акредитаційних процедур не була зірвана, експертизи пройшли у відповідності до визначених термінів та процедур чинного законодавства. Багатогранна та кропітка робота, що стоїть за цими цифрами, відображена у третьому, четвертому та п'ятому розділах звіту.

Окремим, не менш важливим напрямком роботи Національного агентства залишається виконання визначених законодавством завдань у сфері академічної доброчесності. Наша команда активно брала участь у розробленні змін до законодавства у сфері забезпечення академічної доброчесності, розуміючи, що чинне нормативне законодавство, контроверсійність судової практики, відсутність нетерпимості до проявів академічної недоброчесності у значній кількості освітян фактично унеможливають швидке подолання цього ганебного явища. Ще одним викликом напрямку протидії академічній недоброчесності є блокування роботи відповідальних за цей напрямок працівників Національного агентства шляхом судових обмежень, зростаючої кількості та обсягів адвокатських запитів, запитів на публічну інформацію, інформаційних атак та наклепів. На жаль, у 2024 році ми так і не побачили відповідної реакції на очевидні факти плагіату в дисертаціях ні з боку закладів освіти, ні з боку уповноважених органів. Інформацію за цим напрямком роботи відображено у шостому розділі.

Останній розділ звіту присвячений законодавчій та нормативній роботі Національного агентства. Окрім постійної активної участі у кількох робочих групах з розроблення нових законів України в сфері вищої освіти та змін до чинної нормативної бази у 2024-му році система забезпечення якості вищої освіти України зазнала значних правових змін. Саме цього року було прийнято та набуло чинності нове Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Нове Положення ґрунтується на багаторічному досвіді акредитаційних процедур, побажаннях

європейських партнерів, пропозиціях закладів вищої освіти та інших стейкхолдерів та врахувало зміни у законодавстві. Передбачено можливість реагування на складні умови, у яких доводиться працювати українським освітянам, що дозволило більш гнучко реагувати на форс-мажорні обставини під час проведення акредитаційних процедур. Разом з тим, документ визначив низку актуальних вимог до підготовки здобувачів вищої освіти, серед яких: врахування інклюзивних потреб як працівників, так і здобувачів освіти, питання підтримки ментального здоров'я, обов'язковість забезпечення формування у здобувачів вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку. Також Положення 2024-го року дозволило закладам вищої освіти більш широко використовувати можливість для одночасного проходження акредитаційних процедур групами освітніх програм, поєднуючи програми різних рівнів, а в певних випадках — навіть різних спеціальностей.

Важливою зміною, що не лише розширює права закладів вищої освіти, а й спрямована на виконання рекомендацій європейських партнерів, стало створення Апеляційної палати Національного агентства як окремого незалежного органу, у якій можна оскаржити рішення, прийняті Національним агентством.

Отже, ми впевнені, що ознайомлення із матеріалами звіту про роботу Національного агентства дозволить всім зацікавленим особам побачити не лише кількісні показники проведених процедур, розглянутих заяв та укладених договорів, а й ту роботу, яку здійснює команда Національного агентства за підтримки великої команди експертів Національного агентства, Міністерства освіти і науки України, профільного комітету Верховної Ради та закладів вищої освіти над подальшим удосконаленням системи забезпечення якості вищої освіти в Україні.

1. СТРАТЕГІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА: О Н О В Л Е Н Н Я

У 2019 році була розроблена і ухвалена Стратегія Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Вона спиралася на аналіз реального стану системи забезпечення якості в українській вищій освіті та визначила місію, цінності, пріоритетні напрями діяльності агентства, покликані до її вдосконалення.

Надактивний розвиток системи забезпечення якості вищої освіти, розбудова внутрішніх систем забезпечення якості вищої освіти, інтенсивна діяльність Національного агентства докорінно змінили ситуацію увідповіднення українських систем забезпечення якості до вимог ESG. Тож очевидною стала необхідність оновлення стратегії Національного агентства, зважаючи на стрімкі зміни у сфері вищої освіти та особливості зовнішнього контексту (таких його аспектів, як політичний, економічний, безпековий, зокрема виклики пандемії, повномасштабного вторгнення).

Унаслідок такої необхідності у квітні 2024 року відбулася стратегічна сесія Національного агентства із залученням основних стейкхолдерів та за підтримки ОБСЄ.

Відповідно до пропозицій, що надійшли, був описаний новий контекст нашої діяльності, сформульована нова місія – забезпечувати сталість і послідовність розвитку культури якості вищої освіти та її захист через ефективне партнерство стейкхолдерів.

Окрім того, були уточнені стратегічні цілі Національного агентства.

Визначальною з них є набуття повного членства в Європейській асоціації із забезпечення якості вищої освіти (ENQA) та включення до Європейського реєстру агентств із забезпечення якості (EQAR), що зафіксовано в міжнародних угодах України. Досягнення цієї цілі є не лише політичним завданням та свідченням про зрілість української системи, а має безпосереднє практичне значення для підняття конкурентоспроможності українських закладів вищої освіти на міжнародній арені.

Важливим в діяльності Національного агентства є подальше заохочення освітянської спільноти для запровадження інноваційних практик у закладах вищої освіти у взаємодії досліджень, освіти та бізнесу, без яких осучаснення та повернення провідної ролі в суспільстві вищої освіти є неможливим.

На виконання вимог законодавства Національне агентство продовжує працювати над удосконаленням системи зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема створення моделі інституційної акредитації та функціонування незалежних установ з оцінювання якості.

Втілення стратегії неможливе без переосмислення цінностей, на яких базується філософія діяльності Національного агентства. Тож, переосмислюючи стратегію Національного агентства, наша команда виокремила наступні цінності: партнерство – співпраця на засадах рівності та поваги до партнерів; інноваційність – продукування та впровадження нових ідей, технологій, методик, пов'язаних із забезпеченням якості вищої освіти; відповідальність – свідоме ставлення до результатів вчинених дій і прийнятих рішень; доброчесність – відданість моральним принципам і стандартам; відкритість – готовність до співпраці з усіма сторонами, зацікавленими в підвищенні

якості вищої освіти; прозорість – готовність надавати суспільству повну та об'єктивну інформацію про якість вищої освіти в Україні та результати діяльності Національного агентства щодо її забезпечення; незалежність – відсутність зовнішнього впливу для повноцінного та ефективного забезпечення якості вищої освіти; професіоналізм – послідовність досягнення високих стандартів у забезпеченні якості вищої освіти шляхом використання професійних знань і досвіду; довіра – переконаність в тому, що учасники процесу забезпечення якості чесно виконують належне.

Команда Національного агентства сподівається, що усі учасники процесів забезпечення якості: експерти, представники закладів вищої освіти, стейкхолдери усвідомлено поставляться до принципів та ідей, викладених у Стратегії Національного агентства, для формування планів розвитку та вдосконалення внутрішніх систем забезпечення якості та сприймуть її як спільний ціннісний орієнтир.

2. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА

2.1. Європейська інтеграція

У 2024 році Національне агентство продовжило роботу з Європейської інтеграції. Однією із ключових подій, під час якої Національне агентство продемонструвало результати виконання вимог для вступу в Європейський Союз, стала стратегічна зустріч представників Національного агентства та керівництва Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти (ENQA), Європейського реєстру агенцій із забезпечення якості вищої освіти (EQAR) та європейських експертів в галузі забезпечення якості. Зокрема, під час зустрічі представники Національного агентства звітували щодо виконання Національного плану дій зовнішнього забезпечення якості вищої освіти України на період 2022–2023 рр., основною метою якого була консолідація зусиль усіх ключових стейкхолдерів у системі вищої освіти задля досягнення повної відповідності системи забезпечення якості вищої освіти Стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015) та отримання Національним агентством повного членства в ENQA. Оскільки основні цілі Національного плану дій було досягнуто, Національне агентство розробило, затвердило та почало втілювати завдання Національного плану дій зовнішнього забезпечення якості вищої освіти України на період 2024–2026 рр.

Національне агентство впродовж року брало активну участь у євроінтеграційних заходах, зокрема робочих, організаційних, консультативних зустрічах Директорату європейської євроатлантичної інтеграції Міністерства освіти і науки України, нарадах Віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. Також заступниця Голови Наталія Стукало є членом робочої групи зі здійснення зіставлення Національної рамки кваліфікацій з Європейською рамкою кваліфікацій для навчання впродовж життя за головування Національного агентства кваліфікацій. У травні представники Національного агентства у складі української делегації взяли участь у роз'яснювальній зустрічі Європейської комісії та України зі здійснення офіційного скринінгу щодо науки та досліджень й освіти та культури.

Відповідно до Рекомендацій Європейської Комісії, Кластеру 1: Основи процесу вступу в ЄС Національне агентство спільно зі стейкхолдерами розробило та затвердило нову редакцію Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. 24 квітня 2024 року було опубліковано Індивідуальний річний звіт України у рамках Пакету розширення на 2024 рік. Звіт містить детальний опис заходів, яких було вжито для підвищення незалежності та прозорості закладів освіти та агентств із забезпечення якості. Окрім того, в листопаді 2024 року представники Національного агентства взяли участь у дев'ятому засіданні Кластеру 4 (співробітництво у сфері науки та технологій, інформаційного суспільства, аудіовізуальної політики, освіти, навчання та молоді, культури та спорту та фізичної культури).

Важливою складовою європейської інтеграції Національного агентства є участь в проекті "Підтримка європейських агентств із забезпечення якості

у досягненні відповідності ESG 2” (Supporting European QA Agencies in meeting the ESG, SEQA-ESG 2), основною метою якого є підтримка агентств із забезпечення якості на шляху до вступу в ENQA та реєстрації в EQAR. Представники Національного агентства впродовж року брали активну участь у зустрічах з європейськими колегами, що також сприяє європейській інтеграції.

2.2. Співробітництво з іноземними агентствами із забезпечення якості

У 2024 р. Національне агентство продовжило системний і всебічний розвиток міжнародного співробітництва за усіма стратегічними напрямками, зокрема: двостороння співпраця з іноземними агентствами із забезпечення якості вищої освіти, участь в міжнародних проектах, участь в програмах мобільності персоналу, членство в міжнародних організаціях.

Двостороннє співробітництво з іноземними агентствами із забезпечення якості дозволяє обмінюватися досвідом задля підвищення якості вищої освіти в Україні та відповідності системи вищої освіти європейським стандартам. Для ефективної реалізації вищезазначеної мети протягом року відбувалися двосторонні зустрічі з агентствами:

- ◇ Фундацією з акредитації міжнародного бізнес-адміністрування (FIBAA, Німеччина), де відбулося обговорення питань транскордонного забезпечення якості вищої освіти та подальших напрямків співпраці між агентствами. За час повномасштабного вторгнення вперше представники іноземних агентств відвідали із візитом Україну.
- ◇ Польською акредитаційною комісією (PKA, Польща), де обговорювалися питання можливості майбутньої співпраці для акредитації медичних освітніх програм.
- ◇ Вищою радою з оцінювання наукових досліджень та вищої освіти (Hcéres, Франція), де обговорювалися спільні напрями співпраці у процесах забезпечення якості вищої освіти, зокрема щодо подальшого впровадження стандартів ESG в українському освітньому середовищі. Французькі партнери поділилися своїм досвідом щодо процесу проходження інституційної акредитації у закладах вищої освіти у Франції. Представники Національного агентства презентували роботу Національного агентства в умовах війни.
- ◇ Румунським агентством із забезпечення якості вищої освіти (ARACIS) щодо питань транскордонної акредитації та подальшого розвитку співпраці.
- ◇ Національним агентством оцінювання та акредитації (NEAA, Болгарія), де відбулося обговорення напрямів співпраці.
- ◇ Естонським агентством із забезпечення якості вищої освіти (НАКА, Естонія) в межах нового проекту із запровадження моделі інституційної акредитації.

Національне агентство проводить консультації для іноземних агентств з метою покращення здійснення транскордонного забезпечення якості освіти іноземними агентствами на території України та його відповідності вимогам українського законодавства. Протягом 2024 року такі консультації надавалися Румунському агентству із забезпечення якості вищої освіти (ARACIS, Румунія), Центральному агентству з оцінювання і акредитації (ZEvA, Німеччина), Акредитаційному агентству у галузях охорони здоров'я

та суспільних наук (АНПГС, Німеччина), Національному агентству з оцінювання та акредитації (NEAA, Болгарія).

За звітний період було укладено низку двосторонніх документів. У жовтні 2024 року відбулося підписання Меморандуму про співробітництво із Національним агентством оцінювання та акредитації (NEAA, Болгарія).

NEAA – це незалежне болгарське спеціалізоване агентство, яке відповідає за проведення інституційної та програмної оцінки та акредитації всіх ЗВО у Болгарії. NEAA діє відповідно до європейських стандартів, є членом Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти (ENQA) та включене до Європейського реєстру агенцій із забезпечення якості вищої освіти (EQAR).

На постійній основі Національним агентством проводиться робота з поновлення меморандумів із тими іноземними агентствами із забезпечення якості, термін дії яких спливає, а умови не передбачають автоматичної пролонгації. Також ведуться перемовини і планується підписання угод з іноземними агентствами, які включені до EQAR та входять до Переліку Кабінету Міністрів України¹.

Протягом року разом з Естонським агентством із забезпечення якості вищої освіти (НАКА, Естонія) було започатковано спільний проєкт «Підвищення якості вищої освіти в Україні» (Enhancement of Higher Education Quality in Ukraine), що фінансується Естонським центром міжнародного розвитку (ESTDEV, Естонія). Основна мета проєкту – підтримка Національного агентства у розробленні та впровадженні моделі інституційної акредитації, що відповідатиме вимогам Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти у ЄПВО (ESG 2015), враховуючи потреби української системи забезпечення якості. У межах проєкту відбулася серія тренінгів з написання звіту самооцінювання та процедури проходження інституційної акредитації для представників трьох українських закладів вищої освіти. Тематика нового проєкту складає значний інтерес для ключових стейкхолдерів та сприяє розширенню меж співпраці.

У листопаді за участі Національного агентства відбувся Форум якості «Забезпечення якості освіти в умовах екологічних викликів. Інтернаціоналізація», організований Польським акредитаційним комітетом (РКА, Польща), який об'єднав представників агентств зі Словаччини, Чеської Республіки, Румунії та Латвії, а також представників Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти (ENQA). Подія сприяла приверненню уваги до здобутків України у сфері забезпечення якості вищої освіти.

2.3. Міжнародні експерти

Залучення міжнародних експертів до процедури акредитації є одним із кроків у напрямі вдосконалення зовнішнього оцінювання освітніх програм українських ЗВО. Орієнтуючись на найкращі світові практики, Національне агентство залучає експертів, які мають досвід у міжнародних проєктах із забезпечення якості вищої освіти, були залучені як експерти до акредитацій в іноземних ЗВО, мають викладацький досвід в іноземних університетах тощо.

¹ Перелік іноземних акредитаційних агентств та агентств із забезпечення якості вищої освіти, які видають сертифікати про акредитацію освітніх програм, що визнаються в Україні. Затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 554 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-2019-%D1%80#Text>

Це сприяє дотриманню Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). У першому півріччі 2024 р. відбулася 51 акредитація за участі 40 міжнародних експертів, у другому півріччі 2024 року – 46 акредитацій за участі 35 експертів. Ці експерти із забезпечення якості мають закордонний досвід у таких країнах, як Австрія, Бельгія, Велика Британія, Іспанія, Литва, Нідерланди, Німеччина, Польща, США, Словаччина, Чехія, Швейцарія, Франція, Хорватія та ін. Залучення експертів, що мають досвід роботи за кордоном, сприяє підвищенню якості освіти і конкурентоспроможності національної системи вищої освіти.

2.4. Членство в міжнародних організаціях

У 2024 р. Національне агентство продовжило своє членство в п'яти міжнародних організаціях із забезпечення якості та академічної доброчесності (у чотирьох із них – INQAAHE, CEENQA, GAIN, ENAI – повноправне членство, в ENQA – асоційоване).

Співпраця з ENQA відбувається за декількома напрямками. Зокрема, партнерство у спільних проєктах, презентації під час заходів, організованих ENQA, участь у генеральних асамблеях, форумах членів ENQA, регулярних вебінарах із найактуальніших питань розвитку вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти. Національне агентство продовжує роботу над створенням умов для набуття повноправного членства в ENQA та включення до реєстру EQAR, наразі активно взаємодіючи з представниками ENQA у межах проєкту Еразмус+ Підтримка європейських агентств із забезпечення якості у досягненні відповідності ESG II (Supporting European QA Agencies in meeting the ESG, SEQA-ESG2). Партнерство в проєкті є підтримкою з боку ENQA на шляху до набуття Національним агентством повного членства в організації. У лютому делегація від Національного агентства взяла участь у стратегічній зустрічі з керівництвом та експертами Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти (ENQA) та Європейського реєстру агенцій із забезпечення якості вищої освіти (EQAR) у Будапешті (Угорщина), де обговорювався прогрес в розбудові системи забезпечення якості української вищої освіти відповідно до ESG 2015 та визначалися подальші кроки для набуття Національним агентством повноправного членства в ENQA та входження до EQAR. У квітні представники Національного агентства відвідали Форум членів ENQA у Ганновері (Німеччина), де обговорювались такі теми, як розвиток політики забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, мікрокваліфікації, штучний інтелект та виклики, з якими стикаються агентства. У жовтні делегація Національного агентства відвідала Генеральну асамблею ENQA на Мальті, присвячену забезпеченню якості за межами ESG, останнім оновленням перегляду ESG, плану роботи Болонського процесу та стратегічним напрямкам роботи ENQA.

Не менш активно Національне агентство реалізує своє повноправне членство й у Мережі агентств забезпечення якості вищої освіти Центральної та Східної Європи (Central and Eastern European Network of Quality Assurance Agencies in Higher Education – CEENQA). Основними напрямками співпраці є: одержання консультацій; публікації в інформаційних бюлетенях², які

² CEENQA newsletter January – November 2024 <https://www.ceenqa.org/wp-content/uploads/CEENQA-Newsletter-2024.pdf>

видаються кілька разів на рік; участі в регулярних вебінарах і семінарах із найбільш актуальних питань забезпечення якості вищої освіти; розширення мережі контактів. У березні Національне агентство під час онлайн-зустрічі Мережі агентств забезпечення якості вищої освіти Центральної та Східної Європи (CEENQA) презентувало особливості діяльності, досягнення та роль агентства у підтримці якості вищої освіти під час воєнного стану, а також прогрес в адаптації акредитаційних процедур до Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015) та відповідні зміни в українському законодавстві.

Національне агентство продовжує активну діяльність у межах членства у Міжнародній мережі агентств із забезпечення якості вищої освіти (INQAANE), постійно публікуючи інформацію про свою діяльність у періодичних бюлетенях^{3, 4} цієї глобальної організації, використовуючи періодичні видання INQAANE в роботі, беручи участь у вебінарах та форумах. У червні представники Національного агентства взяли участь у 14-му Форумі INQAANE 2024 на тему «Трансформація суспільства: соціальна відповідальність у системі забезпечення якості вищої освіти» в Бухаресті (Румунія). Форум був присвячений ролі забезпечення якості вищої освіти у формуванні соціальної відповідальності, подоланню розривів у доступі до якісної освіти, розробленню освітніх програм і дисциплін з метою задоволення зростаючих очікувань і потреб суспільства, створенню можливостей навчання впродовж життя.

Повноправне членство Національного агентства в цих організаціях не тільки свідчить про визнання здобутків України в розвитку культури якості вищої освіти, але й розширює можливості вивчення найкращих міжнародних практик, бенчмаркінгу діяльності як зовнішньої, так і внутрішніх систем забезпечення якості, одержання актуальної інформації й розширення мережі контактів.

Національне агентство також продовжує співпрацю з фахівцями та організаціями з академічної доброчесності, зокрема і з Глобальною мережею академічної доброчесності (GAIN) та Європейською мережею академічної доброчесності (ENAI). Національне агентство долучалося до низки зустрічей і вебінарів, на яких обговорювались актуальні питання дотримання академічної доброчесності задля обміну досвідом та впровадження кращих світових практик у сфері академічної доброчесності в Україні.

2.5. Консультативна рада

Консультативна рада при Національному агентстві продовжила свою роботу у 2024 році. На квітневому засіданні Консультативної ради було представлено результати виконання Національного плану дій зовнішнього забезпечення якості вищої освіти України на період 2022–2023 рр., Річний звіт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти за 2023 рік та Доповідь про якість вищої освіти в Україні, її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства у 2023 році. Під час засідання також були обговорені результати стратегічної зустрічі представників Націо-

³ Q1 2024, April Edition <https://mailchi.mp/inqaahe/inqaahe-newsletter-q1-2024>

⁴ Q2 2024, July Edition <https://mailchi.mp/inqaahe/inqaahe-newsletter-q2-2024>

нального агентства із керівництвом Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти (ENQA), Європейського реєстру агенцій із забезпечення якості вищої освіти (EQAR) та європейських експертів, представників Естонського агентства якості освіти (НАКА, Естонія), Центрального агентства з оцінювання й акредитації (ZEvA, Німеччина), Угорської комісії з акредитації (MAB, Угорщина), до якої долучилися представники Консультативної ради. У ході засідання учасники обговорили подальші кроки задля вступу в ENQA та реєстрації в EQAR.

Невід'ємною складовою кожного засідання Консультативної ради є відкрита дискусія. Учасники зустрічі обговорили питання залучення іноземних студентів до акредитацій освітніх програм як міжнародних експертів, бачення процедури інституційної акредитації та підняли питання розвитку культури етики в освітньо-науковому середовищі України. Члени Консультативної ради високо оцінили роботу Національного агентства в умовах війни та запропонували підготувати наукову публікацію, яка буде присвячена роботі агентства під час повномасштабного вторгнення. Вона слугуватиме гарним прикладом для інших агентств із забезпечення якості, які потенційно можуть зіштовхнутися із зовнішніми викликами в ході роботи.

Голова Консультативної ради Іан Велч запропонував визначити пріоритетні завдання, в яких члени ради могли б практично підтримати Національне агентство. Так, під час засідання учасники підтримали ідею розроблення та впровадження тренінгової програми для міжнародних експертів.

Консультативна рада – одна з ключових складових Національного агентства. Члени Консультативної ради роблять вагомий внесок в роботу та розвиток, зокрема надають експертне оцінювання роботи агентства, консультативну підтримку, беруть участь у розробленні документів та стратегічно важливих заходах Національного агентства.

2.6. Міжнародні проєкти та міжнародна підтримка донорів

У 2024 році Національне агентство активно продовжило проєктну діяльність.

Ключовим залишається Еразмус+ проєкт “Підтримка європейських агентств із забезпечення якості у досягненні відповідності ESG 2” (Supporting European QA Agencies in meeting the ESG, SEQA-ESG 2). Значна кількість роботи під час його реалізації була виконана в 2024 році. У лютому відбулась стратегічна зустріч представників Національного агентства та керівництва Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти (ENQA), Європейського реєстру агенцій із забезпечення якості вищої освіти (EQAR) та європейських експертів в галузі забезпечення якості. Зустріч відбулась за участі широкого кола стейкхолдерів: студентів, роботодавців, представників ЗВО, Верховної Ради та Міністерства освіти і науки України. Під час зустрічі Національне агентство звітувало про стан виконання Національного плану дій зовнішнього забезпечення якості вищої освіти України на період 2022–2023 рр. Також були визначені наступні напрями роботи для забезпечення повної відповідності ESG, що є ключовим для вступу в ENQA та реєстрації в EQAR. Таким чином, однією із цілей проєкту SEQA-ESG 2, яку виконало Національне агентство, стало розроблення та затвердження Національного плану дій зовнішнього забезпечення якості вищої освіти України на період 2024–2026 рр. Варто зазначити, що за 2024 рік Національне агентство вже реалізувало низку завдань, зазначених в Національному плані дій. Окрім

стратегічної зустрічі, представники Національного агентства взяли участь у трьох воркшопах в межах проєкту. Вони були спрямовані на забезпечення відповідності другій частині ESG, підготовку експертів з акредитації та залучення стейкхолдерів до процесів забезпечення якості й управління агентствами.

Цьогоріч Національне агентство як повноправний партнер було залучено до подання 13 проєктних заявок на Еразмус+. За результатами розгляду 3 проєкти отримали фінансування.

Еразмус+ проєкт “Стійкість до катастроф у системах вищої освіти через модель хмарного університету” (Disaster Resilience in Higher Education Systems via Cloud University Model, CLOUD HED), який розпочався у жовтні 2024 року, має на меті покращити розуміння викликів системи вищої освіти в кризових умовах, зокрема в умовах збройних конфліктів, запропонувати загальноуніверситетську концепцію, яка дозволить закладам вищої освіти виконувати свою освітню місію за допомогою моделі хмарного університету. Основним очікуваним результатом реалізації проєкту є підвищення стійкості систем європейського простору вищої освіти до кризових ситуацій. У жовтні відбулась стартова онлайн зустріч та розпочалась робота над реалізацією робочих пакетів проєкту.

У листопаді 2024 року розпочався Еразмус+ проєкт “Цифрова трансформація медичної освіти в Україні” (Digital Transformation for Medical Education in Ukraine, UkraineDigiTrans). Мета проєкту полягає у підвищенні педагогічної майстерності, професійної компетентності та освітньої стійкості науково-педагогічних працівників медичних ЗВО в умовах розвитку електронної системи охорони здоров'я в поєднанні з широким використанням цифрових технологій у медицині. На початку грудня 2024 року відбулась стартова зустріч та воркшоп для партнерів проєкту в Університеті прикладних наук Лауреа (Фінляндія).

Проєкт “Розвиток екосистем мікрокваліфікацій в Україні та Монголії для конкурентоспроможної та стійкої зеленої економіки” (Developing Micro-credentials Ecosystems in Ukraine and Mongolia for Competitive and Resilient Green Economies, DOMANI) є третім Еразмус+ проєктом, що отримав фінансування у 2024 році. Мета проєкту полягає у побудові освітнього партнерства між дванадцятьма учасниками ініціативи для запуску екосистем мікрокваліфікацій як в Україні, так і в Монголії для конкурентоспроможної та стійкої зеленої економіки. Наприкінці листопада 2024 року відбулась стартова зустріч проєкту, під час якої партнери поділились баченням та визначили основні напрями роботи задля успішної реалізації проєкту.

У межах підписаного у 2023 році меморандуму про співпрацю з Естонським агентством із забезпечення якості вищої освіти (НАКА) Національне агентство разом з НАКА отримало фінансування від Естонського центру міжнародного розвитку (ESTDEV) на реалізацію проєкту “Підвищення якості вищої освіти в Україні” (Enhancement of Higher Education Quality in Ukraine). Метою проєкту є підтримка Національного агентства у розробленні та впровадженні моделі інституційної акредитації закладів вищої освіти, яка повністю відповідатиме Стандартам та рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти в ЄПВО (ESG 2015) та місцевому контексту. У червні 2024 року відбулась стратегічна зустріч представників Національного агентства та НАКА, під час якої колеги обмінялися результатами досліджень моделей інституційної акредитації 11 країн світу, обговорили

концепцію та вимоги до інституційної акредитації в ЗВО України, зокрема розроблення стандартів, рекомендацій і процедур. Учасники зустрічі зосередились на плануванні та змістовному наповненні тренінгів із самооцінювання для університетів та подальших кроках реалізації. Улітку були розроблені та затверджені Умови та порядок інституційної акредитації. У липні оголошено конкурс для університетів, що бажають взяти участь у пілотуванні процедури інституційної акредитації. Серед 13 заявок було обрано три університети, які повністю відповідали параметрам, а саме: Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Луцький національний технічний університет та Національний університет "Острозька академія". У жовтні 2024 року відбулось 3 тренінги для персоналу закладів-учасників із написання звіту самооцінювання та підготовки до процедури проходження інституційної акредитації.

У 2024 році Національне агентство стало партнером проекту "Зміцнення PhD освіти в Україні для сталого зростання академічної кар'єри" (Strengthening PhD education in Ukraine for sustainable growth of academic careers, TALENT4UA). Проєкт став переможцем програми Baltic Sea Neighbourhood Programme Швецького інституту. TALENT4UA має на меті використати досвід та стандарти ЄС для створення в українських університетах привабливого та сприятливого середовища для розвитку нового покоління аспірантів, які стануть незалежними дослідниками та продовжать свою кар'єру як викладачі, дослідники та інноватори у післявоєнній Україні. Наприкінці травня 2024 року представники Національного агентства взяли участь у тренінгах і воркшопах в межах реалізації проєкту.

На початку 2024 року стартував однорічний проєкт "Освіта для зеленої трансформації" (Education for Green Transition, GTUA-EDU) за підтримки Польського національного агентства з академічних обмінів (NAWA). Національне агентство спільно з сімома українськими ЗВО та координатором проєкту – Вроцлавською політехнікою – долучилися до його реалізації. Основними цілями проєкту стали розроблення системи критеріїв та ключових показників для оцінювання прогресу зеленої трансформації закладів вищої освіти, імплементації зелених стандартів у діяльність ЗВО та робота над вивченням мікрокваліфікацій в галузі зеленої трансформації.

У цьому році тривала активна робота над реалізацією Еразмус+ проєкту Відкрита Українська ініціатива – Цифровий університет (Digital University – Open Ukrainian Initiative, DigiUni). У лютому та березні 2024 року відбулась передстартова та стартова зустріч проєкту. Впродовж року Національне агентство брало участь у низці робочих зустрічей, розробленні внутрішньої проєктної документації та здійснювало поширення та популяризацію результатів проєкту.

Національне агентство продовжило роботу над реалізацією Еразмус+ проєктів "Симуляційна медицина і сценарно-орієнтоване навчання з невідкладної допомоги" (Simulation medicine and Scenario-based learning for emergency care, SimS) та "Персоналізована модель навчання на основі віртуального навчального середовища інтелектуального викладання «Навчання без обмежень»" (Students' Personalised Learning Model, Based on the Virtual Learning Environment of Intellectual Tutoring "Learning with No Limits", SMART-PL), взявши участь у робочих зустрічах та заходах з поширення інформації про проміжні результати реалізації проєкту.

У 2024 році відбулась низка онлайн і офлайн заходів Еразмус+ проєкту

“Відкриті практики, прозорість та доброчесність для сучасної вищої школи” (Open Practices, Transparency and Integrity for Modern Academia, OPTIMA). Упродовж року Національне агентство брало участь у робочих зустрічах проєкту, а у жовтні 2024 року пройшов семінар з обміну досвідом і кращими практиками відкритої науки й відкритих освітніх ресурсів за участі представника Національного агентства. Наприкінці листопада 2024 року відбувся заключний захід проєкту OPTIMA, а саме Український форум відкритої науки (UOSF-2024). Національне агентство виступило одним зі співорганізаторів форуму, а також до заходу як спікери долучилися представники агентства.

Наприкінці 2024 року відбувся офлайн етап міжнародного освітнього проєкту «Інноваційний університет і лідерство. Фаза VII: Моделі і стратегії розвитку університетів» за участі представників Національного агентства. Проєкт реалізовується за підтримки Міжнародного фонду досліджень освітньої політики.

У цьому році продовжилась співпраця між Національним агентством та Програмою підтримки ОБСЄ для України. Зокрема, у квітні 2024 року за підтримки ОБСЄ відбулась стратегічна сесія Національного агентства «Стале забезпечення якості вищої освіти в умовах війни», яку модерували експерти ОБСЄ.

2024 рік був насиченим проєктною діяльністю, що є показником довіри і впевненості у Національному агентстві як у надійному партнері.

2.7. Участь у міжнародних форумах, конференціях, конгресах і міжнародна публікаційна активність

2024 рік був насиченим міжнародними подіями за участі представників Національного агентства. Так, однією із знакових стала стратегічна зустріч з керівництвом та експертами ENQA та EQAR щодо оцінки прогресу в розбудові системи забезпечення якості української вищої освіти, відповідно до ESG 2015, що відбулась у лютому 2024 року у межах проєкту Erasmus+ SEQA-ESG II «Підтримка європейських агентств із забезпечення якості у досягненні відповідності ESG». Було визначено подальші кроки для набуття Національним агентством повноправного членства в ENQA та реєстрації в EQAR. Зустріч об'єднала ключових стейкхолдерів зі сфери вищої освіти, зокрема представників роботодавців, ЗВО, студентських організацій, парламент та Міністерство освіти і науки України. Цьогоріч Національне агентство взяло участь в усіх ключових заходах ENQA. Під час ENQA Members' Forum 2024, який відбувся в Ганновері, заступниця Голови Наталія Стукало представила, як Національне агентство реагує на зовнішні та внутрішні виклики, спричинені повномасштабним вторгненням, та як діджиталізація процесу зовнішнього забезпечення якості стала вирішенням багатьох викликів. Восени Голова Андрій Бутенко та заступниця Голови Наталія Стукало взяли участь в ENQA General Assembly, де Наталія Стукало виступила на сесії «Співпраця агентства у зовнішньому забезпеченні якості». Її виступ був присвячений українському досвіду акредитації ОП в європейських агентствах та вагомим проблемам у сфері транскордонного оцінювання якості освітніх програм. Національне агентство було представлене на 14-у форумі INQAANE, де заступниця Голови Наталія Стукало та CEO INQAANE Фабріс Енар модерували воркшоп «Забезпечення якості як каталізатор інтеграції біженців і переміщених студентів у вищу освіту».

Заступниця Голови Наталія Стукало взяла участь у щорічній конференції Агентства із забезпечення якості вищої (QAA's Annual Conference) з виступом на тему «Навчання впродовж життя в Україні: фактор виживання та стійкості, рушій післявоєнного відновлення».

Також у 2024 році відбулась низка очних проєктних зустрічей за участі представників Національного агентства, зокрема стартова зустріч проєкту Erasmus+ DigiUni – «Digital University – Open Ukrainian Initiative, стартова зустріч проєкту EdGTUA – «Education for Green Transition in Ukrainian Universities», зустріч спільного проєкту Естонського агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАКА) та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти «Підвищення якості вищої освіти в Україні» (Enhancement of Higher Education Quality in Ukraine), що отримав фінансування від Естонського центру міжнародного розвитку (ESTDEV), стартова та фінальна зустріч проєкту «Освіта для зеленої трансформації» (Education for Green Transition (GTUA-EDU), воркшоп «Цифрова трансформація медичної освіти в Україні» у межах проєкту Erasmus+ UkraineDigiTrans «Цифрова трансформація медичної освіти в Україні», Навчальний семінар у межах проєкту Erasmus+ проєкту OPTIMA – «Відкриті практики, прозорість та доброчесність для сучасної вищої школи», а наприкінці року Національне агентство взяло участь у стартовому воркшопі «Цифрова трансформація медичної освіти в Україні» у межах проєкту Erasmus+ UkraineDigiTrans «Цифрова трансформація медичної освіти в Україні». Представники Національного агентства у 2024 році взяли участь у трьох воркшопах у межах проєкту «Підтримка європейських агентств із забезпечення якості у досягненні відповідності ESG (SEQA-ESG) II», які були присвячені узгодженню процесів і методів з ESG, підготовці експертів з акредитації освітніх програм та залученню стейкхолдерів до процесів забезпечення якості.

У 2024 році представники Національного агентства долучилися до міжнародного освітнього проєкту «Інноваційний університет і лідерство. Фаза VII: Моделі і стратегії розвитку університетів», за підтримки Міністерства національної освіти Республіки Польща.

Цьогоріч Національне агентство виступило співорганізатором Українського форуму відкритої науки Ukrainian Open Science Forum, UOSF2024), який відбувся в межах проєкту Erasmus+ проєкту OPTIMA – «Відкриті практики, прозорість та доброчесність для сучасної вищої школи».

Заступниця Голови Олена Єременко виступила на Форумі якості «Забезпечення якості освіти перед викликами сучасності. Інтернаціоналізація», організованому Польським акредитаційним комітетом (РКА).

У 2024 році Національне агентство значно розширило кордони співпраці. Заступниця Голови Наталія Стукало взяла участь у міжнародній тренінговій програмі «Розвиток потенціалу для формулювання та аналізу освітньої політики для удосконалення навчання», організованій Японським агентством міжнародного співробітництва (JICA). Наталія Стукало представила доповідь про національну систему якості вищої освіти, порівняльний аналіз японської та української освітньої політики та взяла участь у зустрічі «Розвиток потенціалу формулювання та аналізу освітньої політики для удосконалення навчання».

Національне агентство у 2024 році взяло онлайн участь у низці міжнародних заходів, зокрема IQAANE Talks, Генеральній асамблеї Мережі агентств забезпечення якості вищої освіти Центральної та Східної Європи (CEENQA),

у зустрічах Глобальної мережі академічної доброчесності (GAIN), а в жовтні 2024 року Національне агентство представило законодавчі ініціативи агентства в частині академічної доброчесності в Україні на зустрічі GAIN.

Отже, значна увага міжнародної спільноти до діяльності Національного агентства та активна участь представників агентства у подіях та заходах далеко за межами України вкотре демонструє залученість агентства як повноправного партнера на міжнародних майданчиках.

3. КООРДИНАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

У 2024 році діяльність Національного агентства з координації внутрішніх і зовнішніх комунікацій здійснювалася відповідно до Комунікаційної стратегії, ухваленої рішенням Національного агентства 27 серпня 2024 року.

Оновлена Комунікаційна стратегія стала логічним розвитком положень попередньої редакції, ухваленої у вересні 2022 року. Її зміни були пов'язані та скоординовані згідно зі Стратегією Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти до 2026 року. Розроблення проєктів стратегічних документів відбулося у квітні 2024 року під час стратегічної сесії, організованої Національним агентством за підтримки проєкту «Сприяння підходам, заснованим на правах людини, у вищій, юридичній та шкільній освіті» в межах Програми підтримки ОБСЄ для України, що реалізується Спеціальним представником головування ОБСЄ – координатором проєктів в Україні.

МЕТА

Дієва, ефективна і системна комунікація Національного агентства зі стейкхолдерами для забезпечення сталості і послідовності розвитку культури якості вищої освіти в Україні та її захисту.

На виконання поставленої мети, передбачено реалізацію таких завдань:

Сприяння обізнаності українського суспільства і ключових стейкхолдерів щодо процесу євроінтеграції української системи вищої освіти та ролі Національного агентства в цьому процесі.

Сприяння довірі українського суспільства і залучення підтримки міжнародної спільноти до модернізації української вищої освіти за допомогою донесення якісної, достовірної та своєчасної інформації про розбудову системи забезпечення якості та культури академічної доброчесності в Україні, відповідно до стандартів і рекомендацій, що діють в європейському просторі вищої освіти.

Популяризація місії, цілей, принципів та основних напрямків та результатів діяльності Національного агентства.

Підтримка і захист репутації Національного агентства як надійного та незалежного агентства із забезпечення якості, відповідно до європейських стандартів.

Вдосконалення і розвиток системи каналів комунікації Національного агентства зі стейкхолдерами для розбудови ефективних партнерств на національному та міжнародному рівні.

Перетворення Національного агентства у ньюзмейкера у сфері вищої освіти.

Рисунок 1. Мета та завдання Національного агентства у сфері комунікацій

Однією з ключових подій у розбудові системи забезпечення якості вищої освіти в Україні у 2024 році стала дводенна стратегічна зустріч із керівництвом та експертами ENQA та EQAR. Подія відбулася 14-15 лютого 2024 року в м. Будапешт. Її метою було визначення подальших кроків для набуття Національним агентством повноправного членства в ENQA та входження до EQAR, що є важливим для євроінтеграції української вищої освіти. До події долучилися стейкхолдери: заступник Міністра освіти і науки України, голова Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, Голова Національного агентства кваліфікацій, керівник департаменту Федерації роботодавців України, директор Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України, директор центру розвитку талантів компанії SoftServe, та представники Національного офісу Erasmus+ в Україні, Української асоціації студентів та Української Студентської Ліги. Залучення такої кількості стейкхолдерів до участі в події свідчить про їхню зацікавленість у розвитку української освіти, її гармонізації з європейськими стандартами, інтеграції у спільний освітній простір, а також про глибоке прагнення партнерів до стійкої та продуктивної співпраці з Національним агентством.

З метою стратегічного планування діяльності з 23 по 26 квітня 2024 року за сприяння Програми підтримки ОБСЄ для України відбулася стратегічна сесія Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти «Стале забезпечення якості вищої освіти в умовах війни», де зібралися члени Національного агентства та співробітники секретаріату. Серед ключових тем сесії були результати реалізації стратегії Національного агентства 2019-2023 років, формулювання місії та візії, розгляд стратегічних цілей на період 2024-2026 років та напрямків їх реалізації. Стратегічна сесія передбачала підбиття підсумків виконання Національного плану дій зовнішнього забезпечення якості вищої освіти України на період 2022-2023 років, розроблення Національного плану дій на 2024-2026 роки та обговорення нової комунікаційної стратегії. Під час панельних дискусій були розглянуті перспективи впровадження інституційної акредитації та розбудови мережі незалежних агентств.

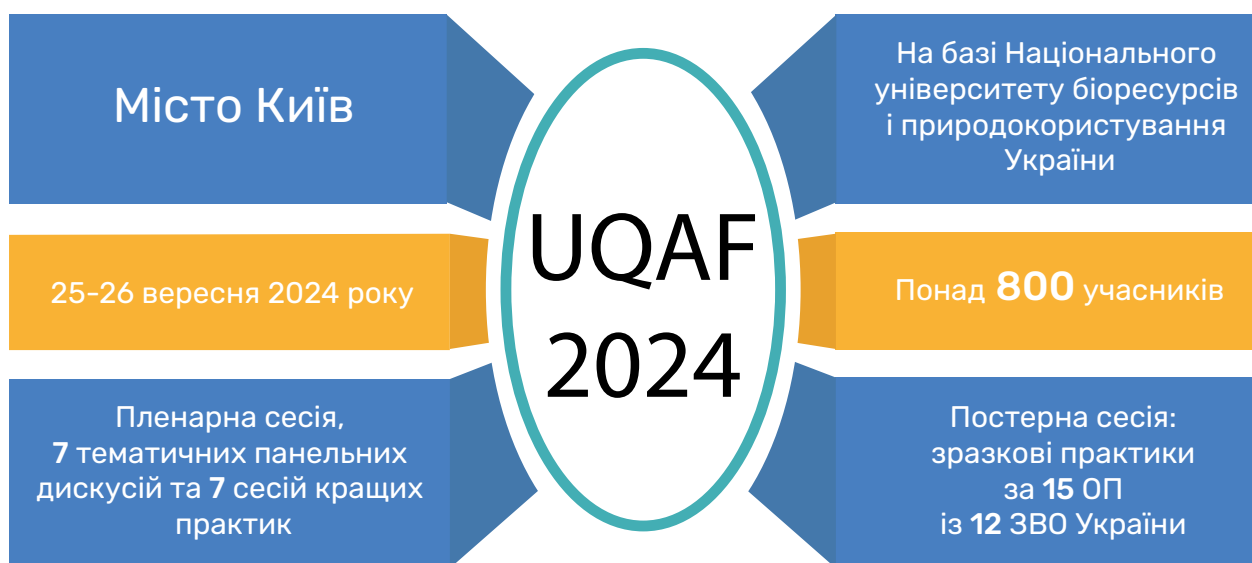

Рисунок 2. UQAF 2024: статистика

Однією з ключових подій року в освітній сфері України стало проведення UQAF–2024 – Українського форуму якості освіти (Ukrainian Quality Assurance Forum), який вже став найбільшою комунікаційною платформою українських освітян щодо різноманітних аспектів забезпечення якості вищої освіти та розвитку культури академічної доброчесності. Дводенний представницький захід відбувся в очному форматі 25–26 вересня 2024 року в місті Київ, на базі Національного університету біоресурсів і природокористування України. Форум об'єднав понад 800 учасників. Ключовими спікерами були: Голова Верховної Ради України, Міністр Кабінету Міністрів України, Міністр освіти і науки України, керівники інших центральних органів виконавчої влади. До події долучились керівники закладів вищої освіти, освітні експерти з якості та академічної доброчесності, міжнародні партнери з європейських акредитаційних агентств і стейкхолдери. Загалом у межах UQAF–2024 відбулися: пленарна сесія, 7 тематичних панельних дискусій та 7 сесій кращих практик від 12 українських закладів вищої освіти та освітніх проєктів, а також Української асоціації студентів та Сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України. Під час проведення UQAF–2024 учасникам було запропоновано ознайомитися з постерною сесією, присвяченою презентації практик освітніх програм, які отримали акредитацію з визначенням «зразкова» в 2023/2024 навчальному році. У сесії були представлені зразкові практики 15 освітніх програм з 12 закладів вищої освіти України.

Події українського форуму UQAF–2024

1. Пленарна сесія «Майбутнє освіти в Україні».
2. Панельні дискусії:
 - 1) «Новий дизайн системи зовнішнього забезпечення якості в Україні»;
 - 2) «Modern Trends and Challenges in Higher Education in Europe»;
 - 3) «Сучасна модель університету: стратегічна роль і вимоги доби»;
 - 4) «Адаптація ролі університетів до потреб воєнного часу й після-воєнної відбудови економіки України»;
 - 5) «Формування взаємної довіри між стейкхолдерами»;
 - 6) «Реформування юридичної освіти»;
 - 7) «Роль вищої освіти для сталого розвитку: кращі агроекологічні практики».
3. Кращі практики:
 - 1) «ІТ в управлінні внутрішніми системами забезпечення якості»;
 - 2) «Інтернаціоналізація у вищій освіті: можливості та виклики для системи забезпечення якості освіти»;
 - 3) «"Освітній прорив" під час війни»;
 - 4) «Імплементация законодавчих змін та стандарти вищої освіти»;
 - 5) «Тренінгова програма UAS QA Pool»;
 - 6) «Університет в умовах війни: додання викликів»;
 - 7) «Цифрова трансформація освітньої діяльності українських університетів».
4. Постерна сесія з презентацією практик освітніх програм, які отримали акредитацію з визначенням «зразкова» в 2023/2024 навч. році.

Форум став місцем для обміну досвідом, зокрема із впровадження позитивних практик, формування нових ініціатив і партнерств, які сприятимуть подальшій інтеграції української освіти до європейського простору.

У 2024 році з метою підвищення обізнаності освітян щодо розбудови внутрішніх систем забезпечення якості вищої освіти, особливостей впровадження процедури постакредитаційного моніторингу, застосування критеріїв акредитації освітніх програм, які імплементують в українську систему вищої освіти основні положення ESG 2015, Національне агентство спільно із закладами вищої освіти організувало низку очних заходів з актуальних проблем забезпечення якості вищої освіти.

Проведено 11 регіональних семінарів. Більшість з них мали на меті роз'яснити норми нового Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, що набрало чинності з 1 серпня 2024 року.

Регіональні семінари, проведені Національним агентством у 2024 році

06 березня	Житомир	«Внутрішнє забезпечення якості як дієвий інструмент змін в університеті» (у партнерстві з Житомирським державним університетом імені Івана Франка).
28 березня	Дніпро	«Актуальні питання акредитації освітніх програм: співпраця зі стейкхолдерами та послідовність внутрішніх політик забезпечення якості» (у партнерстві з Національним технічним університетом «Дніпровська політехніка», за підтримки Національного агентства кваліфікацій та Федерації металургів України).
29 березня	Чернігів	«Забезпечення якості освітнього процесу у закладах вищої освіти: виклики воєнного стану» (у партнерстві з Пенітенціарною академією України).
21 серпня	Чернівці	«Сучасний стан системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: виклики та перспективи».
3 вересня	Київ	
18 вересня	Дніпро	
20 вересня	Одеса	
7 вересня	Ужгород	
16 жовтня	Острог	
18 жовтня	Запоріжжя	
22 листопада	Львів	

Рисунок 3. Серія регіональних семінарів «Сучасний стан системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: виклики та перспективи»

Було проведено галузеві заходи.

Галузевий тренінг:

6-7 червня	Київ	«Актуальні проблеми розбудови систем забезпечення якості освіти в закладах вищої освіти системи МВС» (у партнерстві з Міністерством внутрішніх справ України, на базі Національної академії внутрішніх справ).
------------	------	--

Галузеві вебінари:

01 лютого	«Транскордонне забезпечення якості в галузі ветеринарної медицини» (спільно з Європейською асоціацією закладів ветеринарної освіти (EAEVE, Австрія) та Білоцерківським національним аграрним університетом).
-----------	--

28 березня	«Формування якісної освітньої програми за спеціальністю 035 Філологія».
------------	---

Проведено низку університетських методичних семінарів та робочих зустрічей з колективами щодо актуальних питань внутрішніх систем забезпечення якості вищої освіти.

Університетські методичні семінари та робочі зустрічі з колективами ЗВО щодо актуальних питань забезпечення якості вищої освіти:

06 березня	Житомир	Зустріч із представниками експертного середовища Державного університету «Житомирська політехніка».
08 березня	Луцьк	«Внутрішня система забезпечення якості освіти Луцького національного технічного університету: проблеми, становлення і виклики розвитку».
03 квітня	Кам'янець-Подільській	«Актуальні питання забезпечення якості вищої освіти: особливості постакредитаційного моніторингу» (Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка).
09 травня	Ірпінь	«Актуальні аспекти забезпечення якості вищої освіти» (Державний податковий університет).
13 червня	Запоріжжя	«Розвиток культури якості та проблеми академічної доброчесності в медичному університеті» (Запорізький державний медико-фармацевтичний університет).
28 серпня	Київ	«Актуальні проблеми, пов'язані з забезпеченням якості освіти у вищих військових навчальних закладах» (Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут).
21 листопада	Львів	«Проблеми діяльності системи внутрішнього забезпечення якості освіти» (Львівський державний університет внутрішніх справ, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності).
09 грудня	Київ	«Виклики і перспективи забезпечення якості вищої освіти в Україні» (Національний університет «Києво-Могилянська академія»).

13-14 грудня	Івано-Франківськ	«Підходи до вдосконалення внутрішніх процесів забезпечення якості освіти» (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Університет Короля Данила, Івано-Франківський навчально-науковий юридичний інститут Національного університету «Одеська юридична академія», Херсонський державний університет, Івано-Франківський національний медичний університет).
--------------	------------------	--

Тематичні вебіари:

16 травня	«Проблеми встановлення академічного плагіату в дослідженнях: кейси Комітету з питань етики Національного агентства» в межах «Фестивалю науки – 2024» Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.
21 травня	«Складові зовнішнього забезпечення якості вищої освіти: актуальність та виклики», організовано ІТ-компанією SoftServe в межах проєкту ITeachers Meetups.
08 листопада	«Академічна доброчесність і спортивна наука» (на запрошення Київського столичного університету імені Бориса Грінченка).
28 листопада	«Актуальні питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти» (спільно з Національним агентством кваліфікацій).

Локальні вебіари:

30 січня	«Оцінювання освітніх програм: проблеми встановлення рівня відповідності за критеріями» (Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського).
31 січня	«Постакредитаційний моніторинг як одна з новацій в українському акредитаційному процесі» (Національний університет біоресурсів і природокористування України).

Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти розробило та презентувало 20 грудня 2024 року методичний посібник «Роз'яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми». Видання містить актуальні рекомендації щодо оцінювання якості освітніх програм відповідно до процедури зовнішнього забезпечення якості, рекомендації щодо обґрунтування наявності недоліків, посилання на законодавство України та міжнародні рекомендації, а також детальний опис вимог до внутрішньої системи забезпечення, освітньої програми та освітньої діяльності за нею.

12 квітня 2024 року у Львівському національному університеті імені Івана Франка Національне агентство ініціювало й організувало Всеукраїнський круглий стіл з питань інституційної акредитації, участь в якому взяли представники профільного міністерства, українських закладів вищої освіти, освітні експерти. Захід проводився у співпраці з Міністерством

освіти і науки України, Міжнародним фондом досліджень освітньої політики та Міжнародним освітньо-науковим проектом «Інноваційний університет і лідерство». Учасники в режимі відкритої дискусії обмінялися думками та запропонували власне бачення мети і процедури інституційної акредитації.

За підсумками круглого столу була сформована робоча група із розробки концепції інституційної акредитації, перша зустріч якої відбулася 9 липня 2024 року в Національному агентстві.

Національне агентство продовжує роботу з впровадження постакредитаційного моніторингу, який відповідно до законодавства розповсюджується на освітні програми, акредитовані після 1 вересня 2024 року та отримає практичне втілення з 2027 року. Зокрема, 2 лютого та 28 серпня проведено засідання робочої групи з оцінювання результатів експерименту щодо впровадження постакредитаційного моніторингу освітніх програм. Проведено два воркшопи для українських освітян – 22 червня у м. Чернівці на базі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та 18 вересня у м. Дніпро на базі Університету імені Альфреда Нобеля.

3 квітня відбувся семінар «Актуальні питання забезпечення якості вищої освіти: особливості постакредитаційного моніторингу» спільно з Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка.

Представники Національного агентства взяли участь як спікери у низці заходів з питань забезпечення якості вищої освіти, зокрема:

- ◇ 10 квітня – Четвертий Український форум міжнародної освіти, організований Українським державним центром міжнародної освіти (на базі Київського національного університету імені Тараса Шевченка).
- ◇ 18 квітня – конференція «Стратегія розбудови кадрового потенціалу України у сфері кібербезпеки та захисту інформації» (на базі Київського національного університету імені Тараса Шевченка).
- ◇ 31 липня – 1 серпня – II конференція-воркшоп «Управління в освіті: формування цілісної (добросчесної) особистості», організована громадською організацією «Могилянська стратегічна агенція» у партнерстві з Києво-Могилянською бізнес-школою (на базі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича).
- ◇ 30 травня – науково-методичний івент «Інноватика в ЗВО: особливості забезпечення якості освіти у підготовці педагогів закладів загальної середньої та дошкільної освіти – 2024», організований Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького.
- ◇ 9-12 жовтня – «Осіньна школа медичної освіти 2024», організована україно-швейцарським проектом «Розвиток медичної освіти» (на базі Ужгородського національного університету). Серед ключових тем заходу були: обмін досвідом, обговорення досягнень, викликів і нових шляхів розвитку медичної освіти в Україні та світі, оновлення освітніх програм відповідно до вимог сучасної медичної практики, інтеграція в європейський освітній простір і впровадження нових форм навчання.
- ◇ 7-8 листопада – XIII Міжнародна науково-практична конференція «Європейська інтеграція вищої освіти України в контексті Болонського процесу. Цифровізація та забезпечення якості вищої освіти для забезпечення рівного доступу до якісної вищої освіти» (на базі Київського національного університету імені Тараса Шевченка).

- ◇ 14 листопада – «Форум якості освіти 2024: резильєнтність української системи освіти», організований Державною службою якості освіти України.
- ◇ 5 грудня – IV Міжнародна науково-практична конференція «Розбудова внутрішніх систем забезпечення якості у ЗВО України: досягнення і проблеми – погляд ззовні і зсередини», організована Київським національним університетом імені Тараса Шевченка.
- ◇ 12 грудня – V Міжнародний форум «Людський капітал: Цінність. Якість. Розвиток», організований Національним агентством кваліфікацій.
- ◇ 19 грудня 2024 року – круглий стіл «Оновлення освітніх програм підготовки вчителів у контексті реформи „Нова українська школа“ та викликів війни», організований Академією вчительства Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (на базі Українського кризового медіа-центру).

Національне агентство у 2024 році продовжило активну роботу над розбудовою ефективної системи забезпечення якості вищої освіти в Україні, ініціювало та взяло участь у **278 подіях**, спрямованих на зміцнення комунікації між закладами вищої освіти, міжнародними партнерами та іншими зацікавленими сторонами.

Підтримуючи українське студентство як одного з ключових стейкхолдерів, Національне агентство продовжує продуктивну співпрацю з всеукраїнськими студентськими організаціями, такими як Українська асоціація студентів (UAS) та Українська студентська ліга (УСЛ), передусім для залучення зацікавлених в розвитку культури якості студентів, які є потенційними експертами і членами галузевих експертних рад Національного агентства.

У 2024 році із Українською асоціацією студентів (UAS) у межах проєкту UAS QA Pool було розроблено нову тренінгову програму із забезпечення якості освіти для навчання студентів. Керівництво та працівники секретаріату Національного агентства є спікерами та тренерами у межах цього проєкту. Відповідні тренінги в 2024 році були організовані в м. Тернопіль на базі Західноукраїнського національного університету (5-7 квітня), у Полтаві на базі Полтавського державного медичного університету (23-25 травня), у Києві на базі Маріупольського державного університету (3-5 жовтня).

Керівництво Національного агентства на запрошення студентів 6 грудня взяло участь у XX Генеральній асамблеї УАС, 19 липня – у VI Конгресі УСЛ, а 14 грудня – у VII Конгресі УСЛ, під час якого було підписано меморандум про співпрацю.

Представники Національного агентства брали участь у багатьох інших подіях, пов'язаних зі студентством. Так, 19 квітня взяли участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Студентство України в умовах війни з росією» (на базі Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту), 8 червня – у форумі «Студентське самоврядування Незламного: шлях до якісної освіти та активного громадянства» (на базі Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова), 6 липня – у Всеукраїнському молодіжному форумі «Державотворець: молодь у відновленні держави».

У межах реформування юридичної освіти, що є важливою темою у ході євроінтеграційних процесів України, Національне агентство активно долучається до заходів, присвячених питанням якості освіти. Так, 19 березня представники агентства взяли участь у виїзному засіданні робочої групи з питань реформування юридичної освіти Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності, що відбулося в Інституті правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії наук України, 11 квітня – у зустрічі «Розвиток юридичної освіти: світові стандарти викладання права» (на базі Школа права УКУ, за підтримки проєкту USAID «Справедливість для всіх»), 10 червня – у круглому столі «Ефективна та прозора процедура акредитації освітніх програм правників: результати аналізу», організованому Аналітичним центром «Інститут законодавчих ідей» з метою представлення результатів дослідження практики акредитації правничих освітніх програм за 2020-2022 роки, проведеному в межах проєкту «Ефективна та прозора процедура акредитації освітніх програм правників як необхідна умова якості юридичної освіти», який реалізується за підтримки USAID в рамках проєкту «Справедливість для всіх».

Значну увагу Національне агентство зосереджує на забезпечення якості вищої медичної освіти. 8 грудня на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій було розглянуто питання щодо акредитації освітніх програм за спеціальностями, за якими запроваджений єдиний державний кваліфікаційний іспит (ЄДКІ). 13 червня заступниця Голови Національного агентства Олена Єременко провела методичний семінар «Розвиток культури якості та проблеми академічної доброчесності в медичному університеті» у Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті. 9–12 жовтня представники Національного агентства взяли участь у «Осінній школі медичної освіти 2024», організованій україно-швейцарським проєктом «Розвиток медичної освіти» у співпраці з Ужгородським національним університетом. Крім того, представники Національного агентства долучилися до реалізації Erasmus+ проєкту «Симуляційна медицина та сценарно-орієнтоване навчання» (SimS).

З метою розвитку культури академічної доброчесності Національне агентство продовжує активну публічну роботу та організацію публічних подій. Однією з важливих тем став проєкт Закону України про академічну доброчесність. Національне агентство є одним із ініціаторів та активно долучилося до розроблення цього законопроєкту, який пропонує чіткий набір керівних принципів для врегулювання відповідальності окремих осіб й інституцій, об'єднуючи усі правила й норми в єдиному документі. Зокрема, 14 травня проєкт закону обговорювали на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за участю представників агентства. 22 листопада, на Українському форумі відкритої науки (Ukrainian Open Science Forum, UOSF2024), співорганізатором якого було й Національне агентство, відбулася панельна дискусія «Виклики в нормативному регулюванні академічної доброчесності. Позитивні та негативні випадки виявлення академічної недоброчесності: методи, принципи та технології», а також практикум з академічної доброчесності спільно з компанією StrikePlagiarism.com.

Зафіксовані непоодинокі випадки тривалого тиску на Національне агентство під час процесу розгляду скарг щодо академічної недоброчесності, зокрема за допомогою маніпулятивних публікацій та замовних матеріалів на новинних ресурсах.

Триває планомірна співпраця з державними органами та громадськими організаціями, сфера діяльності яких дотична до процесів забезпечення якості вищої освіти.

Національне агентство співпрацює з Національним агентством з питань запобігання корупції (НАЗК) з метою підтримки політики нетолерування корупції та недоброчесності в освітньому середовищі. Офіс доброчесності НАЗК ініціював низку заходів, спрямованих на поширення культури доброчесності серед ЗВО. Однією з таких ініціатив стала панельна дискусія «Заклад вищої освіти як осердя доброчесності», що відбулася в межах заходу, присвяченого академічній доброчесності та презентації результатів пілотування дисципліни «Антикорупція та доброчесність» та пройшла за участі керівництва Національного агентства. Також представники відділу зв'язків з громадськістю та міжнародного співробітництва долучилися до звітної зустрічі НАЗК «Синергія антикорупційних комунікацій: підсумки 2024, виклики та плани на наступний рік».

9 квітня відбулася зустріч між керівництвом Національного агентства та представниками робочої групи з розроблення професійного стандарту «Журналіст»: директоркою з управління персоналом Суспільного мовлення Вікторією Сидоренко, менеджеркою Академії Суспільного мовлення Ольгою Ткаченко та в.о. директора Українського інституту підвищення кваліфікації працівників телебачення, радіомовлення і преси, секретарем Національної спілки журналістів України Глібом Головченком. Обговорювали напрями й перспективи розроблення професійних стандартів у сфері медіа, їхню роль у забезпеченні якості освіти, а також можливість проведення спільних заходів для галузі «061 Журналістика». Особливу увагу приділили необхідності активного залучення професіоналів галузі до експертних рад і реєстру експертів з акредитації для якісної підготовки здобувачів.

Одним зі стейкхолдерів у сфері журналістики є Національна спілка журналістів України, з якою у 2024 році було проведено низку зустрічей. 16 травня керівництво Національного агентства зустрілося з головою НСЖУ Сергієм Томіленком та першим секретарем Ліною Куц в офісі Спілки. Партнери обговорили спільні проекти, зокрема різні підходи до моніторингу якості журналістської освіти та розробку стратегій зовнішнього забезпечення якості вищої освіти. Напередодні Дня журналіста, який відзначається 6 червня, Національне агентство та НСЖУ підписали Меморандум про співробітництво, закріпивши партнерство у сфері журналістської освіти та професійного розвитку.

Продовжується співпраця з ГО «Прогресивильні», зокрема, в організації низки спільних заходів для освітян. 15 лютого відбулася публічна дискусія «Де освіта у стійкості та відновленні?», а 5 вересня у зв'язку з ухваленням нового Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти – зустріч «Акредитація освітніх програм: новації та виклики для ЗВО».

З метою підтримки конструктивних робочих стосунків Національне агентство бере участь в засіданнях Співки ректорів закладів вищої освіти України та Асоціації навчальних закладів України приватної форми власності щодо питань забезпечення якості вищої освіти.

Для забезпечення відкритої комунікації з громадськістю та міжнародними партнерами Національне агентство активно використовує власні комунікаційні платформи.

Базовим каналом комунікації є офіційний сайт, де публікуються новини, оголошення про події та ключові інформаційні матеріали. За 2024 рік на сайті Національного агентства було опубліковано 281 новину про події та ключові оголошення. Упродовж 2024 року сайт Національного агентства відвідали 201 306 користувачів, які здійснили 696 тис. переглядів (за даними веблічильника Google Analytics). Найбільш відвідувані сторінки сайту:

- 1) події та оголошення Національного агентства (187 430 переглядів),
- 2) розділ "Ступінь PhD" (49 191 перегляд);
- 3) оприлюднені протоколи засідань Національного агентства (41 665 переглядів);
- 4) оголошення конкурсів до ГЕР (22 191 перегляд);
- 5) оголошення про конкурсний відбір експертів (20 379 переглядів).

Рисунок 4. Статистика сайту Національного агентства: новини, користувачі, відвідування

З метою зручного інформування аудиторії Національне агентство супроводжує офіційну україномовну сторінку в Facebook та канали в Telegram й YouTube, а також англomовні сторінки в LinkedIn та X.

За підсумками 2024 році офіційна україномовна сторінка Національного агентства у Facebook має 160 670 відвідувань з охопленням 288 034 користувачів. Аудиторія переважно з України (87,6% користувачів).

Україномовний Telegram-канал Національного агентства нараховує 1501 користувача (станом на 31 грудня 2024 року) зі зваженою публікаційною активністю (у середньому 34 публікації на місяць, найбільша публікаційна активність – у травні 2024 року – 54 пости). Характерно, що середня кількість переглядів постів – 1650 на пост – свідчить про потенціал для подальшого

зростання кількості постійних читачів, а також розповсюдження інформації не лише серед чинних підписників, але й серед інших зацікавлених осіб. Найбільшу кількість переглядів мають пости-оголошення на тему набору до Реєстру експертів серед здобувачів освіти – 9,5 тисяч переглядів.

X та LinkedIn сторінки Національного агентства є платформами для міжнародної комунікації. На X-сторінці опубліковано 73 постів, що охопили 246 цільових користувачів, серед яких міжнародні партнери освітяни, європейські колеги-агентства. У LinkedIn кількість підписників досягла 876 (збільшення на 48,9%), реакцій на публікації – 1636.

На офіційному каналі YouTube опубліковано 9 освітніх відео та 14 трансляцій засідань Національного агентства. Найбільшу кількість переглядів (4069 переглядів) має відео на тему «Роз'яснення щодо змін у формі ВСО відомості про самооцінювання».

Рисунок 5. Статистика активності у соціальних мережах Національного агентства: підписники, відвідування, перегляди

Прозорість і підзвітність є пріоритетними для Національного агентства, тому оголошення, протоколи засідань та інформація щодо акредитаційного процесу вчасно публікуються на сайті. Анонси та інформація щодо матеріалів оперативно поширюється в соціальних мережах.

Національне агентство продовжує вдосконалювати комунікаційні майданчики, сприяючи прозорості та взаємодії з аудиторією. Усі засідання транслюються онлайн і доступні у відео-форматі на офіційному YouTube каналі. За 2024 рік було проведено 35 конкурсів і донаборів до Реєстру експертів та членів галузевих експертних рад.

Упродовж 2024 року члени Національного агентства та працівники секретаріату опублікували статті та блоги:

- Андрій Бутенко «Жодні зміни нічого не змінять, якщо навколо суцільна імітація» (18 червня) <https://osvita.ua/blogs/92373/>

- Олена Єременко, Іван Назаров «Культура академічної доброчесності: що важливо для її становлення» (9 лютого) <https://osvita.ua/vnz/reform/91390/>
- Богдан Моркляник «Про розгляд кандидатур до галузевих експертних рад» (5 лютого) <https://osvita.ua/blogs/91358/>
- Богдан Перетяка «Присвоєння професійних кваліфікацій: питання та відповіді» (23 грудня) <https://osvita.ua/vnz/reform/93747/>

У звітному періоді було підписано кілька меморандумів про співпрацю:

1. Меморандум про співпрацю між Міністерством освіти і науки України та Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;
2. Меморандум про співпрацю між Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти та ТОВ «СОФТСЕРВ АКАДЕМІЯ»;
3. Меморандум про співробітництво між Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти та Національною спілкою журналістів України (НСЖУ);
4. Меморандум про співробітництво між Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти та Українською Студентською Лігою (УСЛ).

Дотримуючись внутрішньої культури постійного самовдосконалення та критичної самооцінки, Національне агентство враховує світові тенденції у використанні штучного інтелекту для оптимізації робочих процесів. Як і інші європейські агентства із забезпечення якості вищої освіти, агентство застосовує сучасні інструменти на основі штучного інтелекту, зокрема ChatGPT і Copilot, що дозволяє оперативно здійснювати переклад матеріалів, редагування текстів, пошук та опрацювання довідкової інформації, а також створювати візуальні та презентаційні матеріали.

Національне агентство відповідально і прозоро підходить до використання інструментів штучного інтелекту, забезпечуючи контроль за тим, як саме та з якою метою вони застосовуються, а також чітко вказуючи, що саме було створено або опрацьовано з їх використанням. Такий підхід забезпечує довіру до змісту матеріалів, підготовлених Національним агентством, демонструє етичне та відповідальне використання технологій і відповідає цінностям, які агентство послідовно та системно впроваджує в академічному середовищі.

4. ЗОВНІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ. АКРЕДИТАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ НАЦІОНАЛЬНИМ АГЕНТСТВОМ⁵

У 2024 році Національне агентство розглянуло 2518 освітніх програм, за якими проведено 2539 процедур і ухвалено одне із наступних рішень: рішення про акредитацію освітньої програми, рішення про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми, рішення про акредитацію освітньої програми з визначенням «зразкова», рішення про відмову в акредитації освітньої програми, рішення про призначення повторної акредитаційної експертизи або рішення про надання умовної (відкладеної) акредитації освітньої програми відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 16.03.2022 №295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі освіти, в умовах воєнного стану».

Різниця між кількістю освітніх програм, які було розглянуто Національним агентством, і кількістю прийнятих рішень пояснюється тим, що за окремими освітніми програмами протягом року було проведено дві або навіть три акредитаційні процедури:

- для 7 освітніх програм двічі ухвалювалося рішення про надання умовної (відкладеної) акредитації освітньої програми відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 16.03.2022 №295;
- для 7 освітніх програм на початку 2024 року було ухвалено рішення про надання умовної (відкладеної) акредитації освітньої програми відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 16.03.2022 №295, а наприкінці року – рішення про акредитацію освітньої програми;
- для 2 освітніх програм спочатку було ухвалено рішення про надання умовної (відкладеної) акредитації освітньої програми відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 16.03.2022 №295, а за наступної процедури – рішення про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми;
- для 1 освітньої програми було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми, а наприкінці року – рішення про акредитацію освітньої програми;
- для 2 освітніх програм було ухвалено три рішення: спочатку рішення про призначення повторної акредитаційної експертизи, згодом – надання умовної (відкладеної) акредитації освітньої програми відповідно

⁵ У цьому розділі назви галузей і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, наведено відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» із змінами, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 року № 1392. Виняток – освітні програми за галуззю знань 15 Автоматизація та приладобудування (відповідна позиція була вилучена з Переліку, але підготовка здобувачів освіти здійснювалась і у 2024 році освітні програми розглядались Національним агентством за повною процедурою). Зміни назв не вплинули на процедури та результати акредитацій, тому об'єднання здійснено для забезпечення єдності та цілісності аналітичного огляду.

до Постанови Кабінету Міністрів України від 16.03.2022 №295, наприкінці року для однієї з них – рішення про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми; для іншої – рішення про відмову в акредитації освітньої програми.

У порівнянні з 2023 роком загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто Національним агентством, зменшилась на 234 (8,5 %). Загальна кількість проведених процедур, за якими ухвалено рішення у 2024 році, зменшилась на 235.

У 2024 році Національне агентство здійснювало акредитацію освітніх програм відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти:

- з проведенням акредитаційної експертизи за повною процедурою;
- без проведення або з частковим проведенням акредитаційної експертизи у порядку, визначеному п.2 Постанови КМУ від 16.03.2022 №295 (за спрощеною процедурою).

Акредитація проводилась відповідно до Тимчасового порядку акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану, затвердженого рішенням Національного агентства від 14 квітня 2022 року (протокол №6 (11)) із змінами від 25 жовтня 2022 року (протокол № 19 (24)) та від 27 лютого 2024 року (протокол № 5 (55)).

З метою забезпечення об'єктивності та неупередженості ухвалення рішень про умовну (відкладену) акредитацію за спрощеною процедурою було створено Комісію з розгляду звернень закладів вищої освіти щодо надання умовної (відкладеної) акредитації відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 16 березня 2022 року № 295 та затверджено Порядок її роботи. Комісія здійснювала аналіз обґрунтованості звернень закладів вищої освіти. У разі необґрунтованих звернень без належних доказів Національному агентству було надано рекомендації про відмову у задоволенні звернення закладу вищої освіти.

За повною процедурою було проведено 1232 акредитації, що на 329 (21,1%) менше порівняно з попереднім роком, коли ця кількість склала 1561. За спрощеною процедурою здійснено 1307 акредитацій (1300 освітніх програм), що перевищує показник 2023 року на 94, коли було проведено 1213 таких акредитацій.

У 2024 році кількість акредитацій, проведених за спрощеною процедурою (1307), перевищила кількість акредитацій за повною процедурою (1232) на 75. На рисунку 6 представлено кількість акредитаційних експертиз, які було проведено за повною процедурою і за якими ухвалено рішення у 2024 р. за галузями знань.

Здійснимо порівняльний аналіз частки акредитацій за повною і спрощеною процедурами у період з січня по серпень 2024 року та з вересня по грудень 2024 року.

З січня по серпень 2024 року було ухвалено рішення за 1909 акредитаційними експертизами, з них за повною процедурою 817 (42,8%), за спрощеною – 1092 (57,2%). З вересня по грудень 2024 року рішення було прийнято за 630 акредитаційними експертизами, з них за повною процедурою 415 (65,9%), за спрощеною – 215 (34,1%). Отже, частка акредитацій за повною процедурою зросла на 54%.

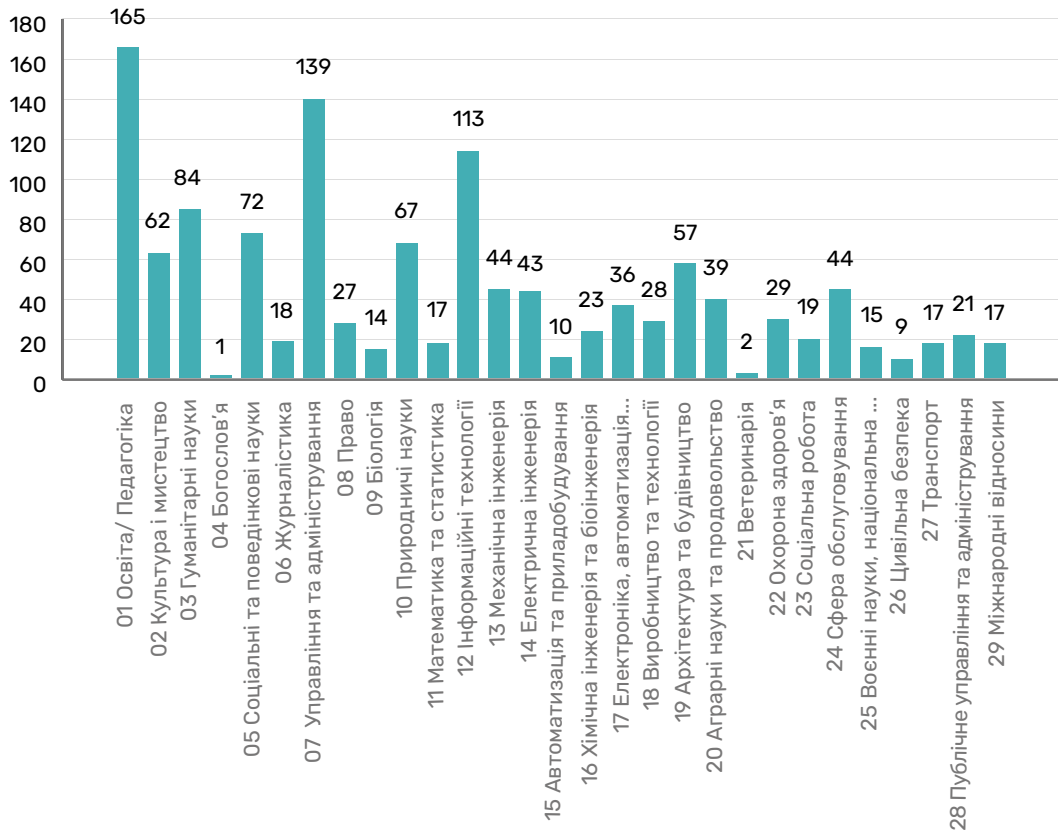

Рисунок 6. Кількість акредитаційних експертиз, які були проведені за повною процедурою і за якими ухвалено рішення у 2024 році, за галузями

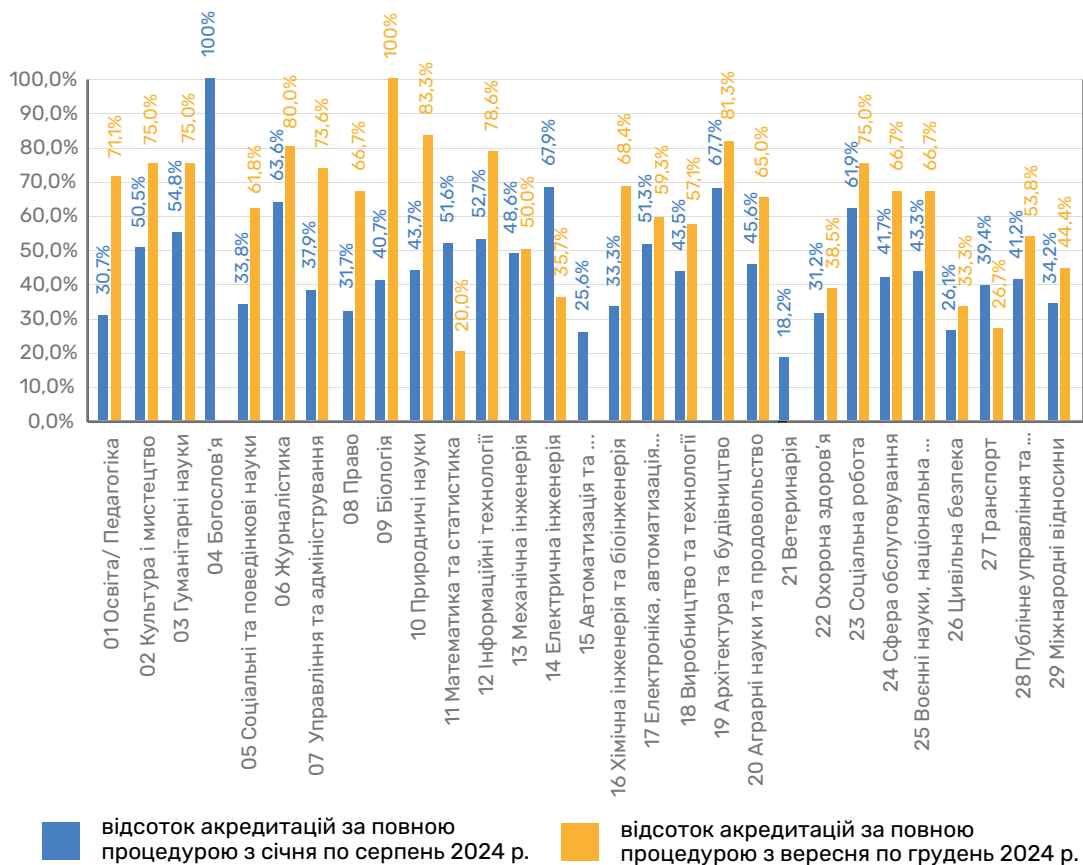

Рисунок 7. Порівняння відсотків акредитацій за повною процедурою

Суттєве збільшення частки акредитацій за повною процедурою спостерігається у галузях знань 09 Біологія (на 145,5%), 01 Освіта / Педагогіка (на 131,9%), 08 Право (на 110,5%), Хімічна інженерія (на 105,3%). Водночас, є галузі знань, де частка акредитацій за повною процедурою значно зменшилася: 27 Транспорт (на 32,3%), 13 Механічна інженерія (на 47,4%), 11 Математика та статистика (на 61,3%). Помірні зміни частки повних процедур зафіксовано у галузях знань 13 Механічна інженерія, 17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації, 19 Архітектура та будівництво (зростання в межах 20%). Рисунок 7 ілюструє ці дані за кожною галуззю знань: сині стовпці використано для першого періоду, а жовті – для другого.

01 Освіта / Педагогіка

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 165 освітніх програм у галузі знань 01 Освіта / Педагогіка. З них за рівнями вищої освіти: 55 (33,3 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня, 100 (60,6 %) – другого (магістерського) рівня та 10 (6,1 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 8).

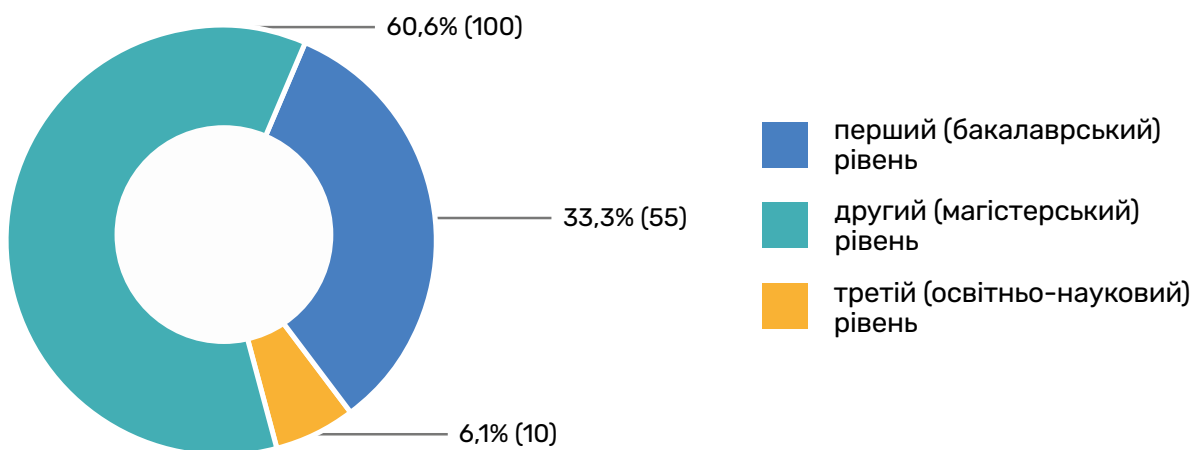

Рисунок 8. Розподіл освітніх програм у галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) – 94 (57,0 %), а найменше – за спеціальністю 013 Початкова освіта – 6 (3,6 %) (див. Рисунок 9).

Рішення про акредитацію було ухвалено для 124 (75,2 %) освітніх програм (див. Рисунок 10).

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 40 (24,2 %) освітніх програм (див. Рисунок 11).

Рішення про акредитацію з визначенням «зразкова» було ухвалене для 1 (0,6 %) освітньої програми зі спеціальності 016 Спеціальна освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти.

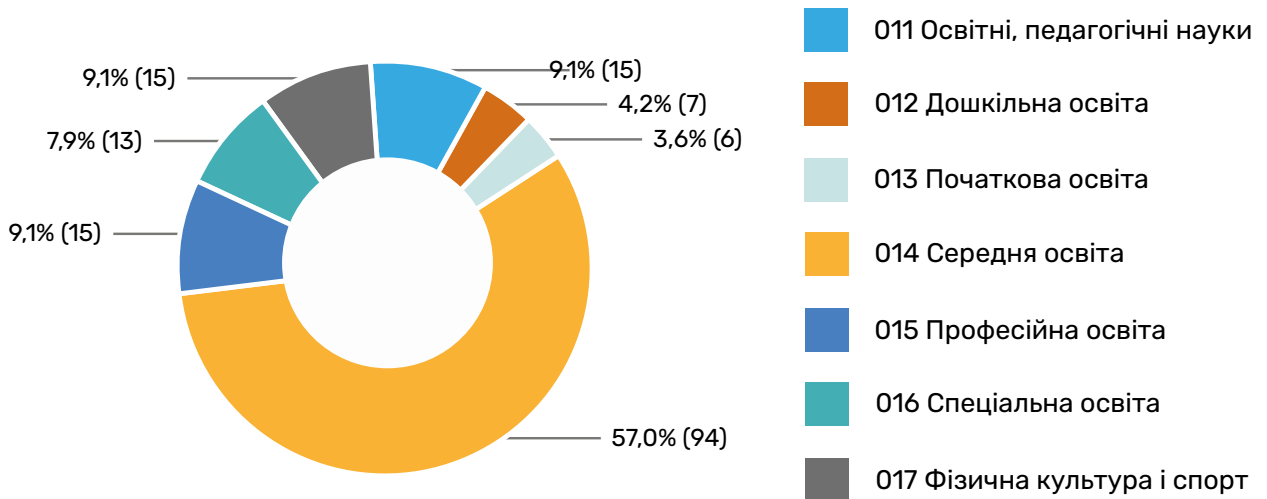

Рисунок 9. Розподіл освітніх програм у галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

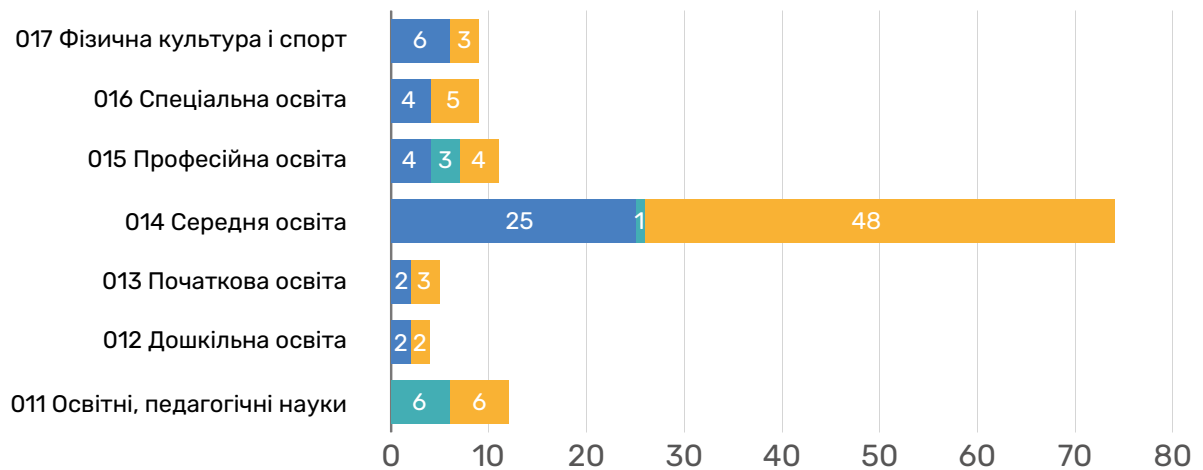

Рисунок 10. Розподіл рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

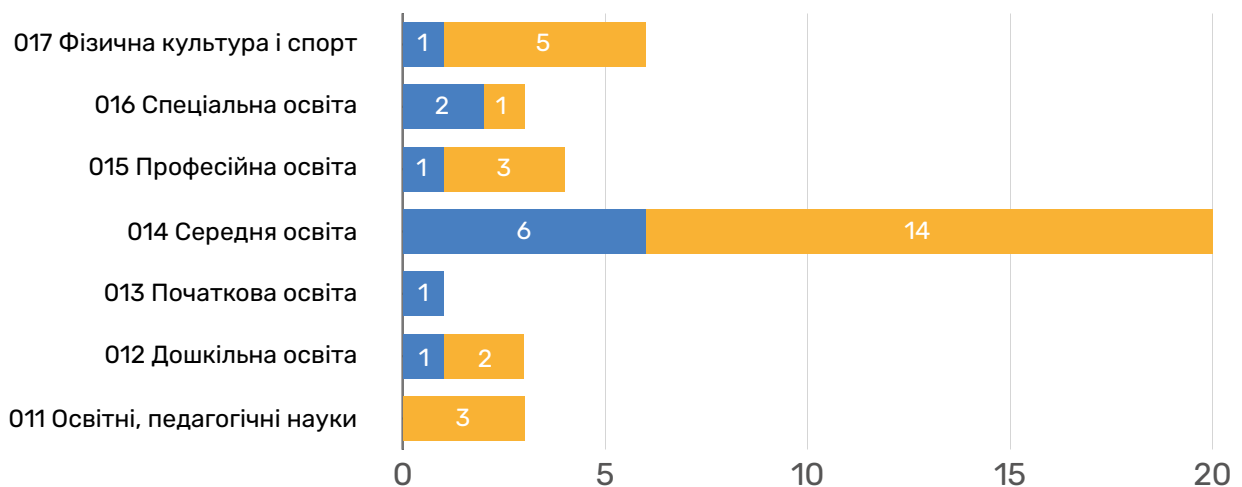

Рисунок 11. Розподіл рішень про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми у галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Порівняємо ці показники з минулим роком.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зросла на 16,2 % (з 142 до 165).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилася з 56 до 55, а частка – з 39 % до 33,3 %. <i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зросла з 71 до 100, а частка – з 50 % до 60,6 %. <i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилася з 14 до 10, а частка – з 10 % до 6,1 %.
Спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм	У 2024 році, як і у 2023, найбільшу кількість освітніх програм в галузі було розглянуто за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), її частка зросла з 51 % до 57 %. Спеціальність із найменшою кількістю програм змінилася: у 2023 році найменше освітніх програм було за спеціальністю 012 Дошкільна освіта – 7; у 2024 році найменше освітніх програм – за спеціальністю 013 Початкова освіта – 6.
Розподіл рішень	Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зменшилася з 78 % до 75,2 %. Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зросла з 21 % до 24,2 %. У 2023 році було ухвалено 1 рішення про відмову в акредитації, натомість у 2024 році прийнято 1 рішення про акредитацію із визначенням «зразкова».

02 Культура і мистецтво

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 62 освітніх програм у галузі знань 02 Культура і мистецтво. З них за рівнями вищої освіти: 22 (35,5 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 37 (59,7 %) – другого (магістерського) рівня та 3 (4,8 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 12).

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 022 Дизайн – 17 (27,4 %) та за спеціальністю 025 Музичне мистецтво – 16 (25,8 %), а найменше – за спеціальностями 026 Сценічне мистецтво та 021 Аудіовізуальне мистецтво – по 2 (3,2 %). Освітні програми за спеціальністю 027 Музеезнавство, пам'яткознавство не розглядались за повною процедурою (див. Рисунок 13).

Рішення про акредитацію було ухвалено для 52 (83,9 %) освітніх програм (див. Рисунок 14).

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію було прийнято для 9 (14,5 %) освітніх програм (див. Рисунок 15).

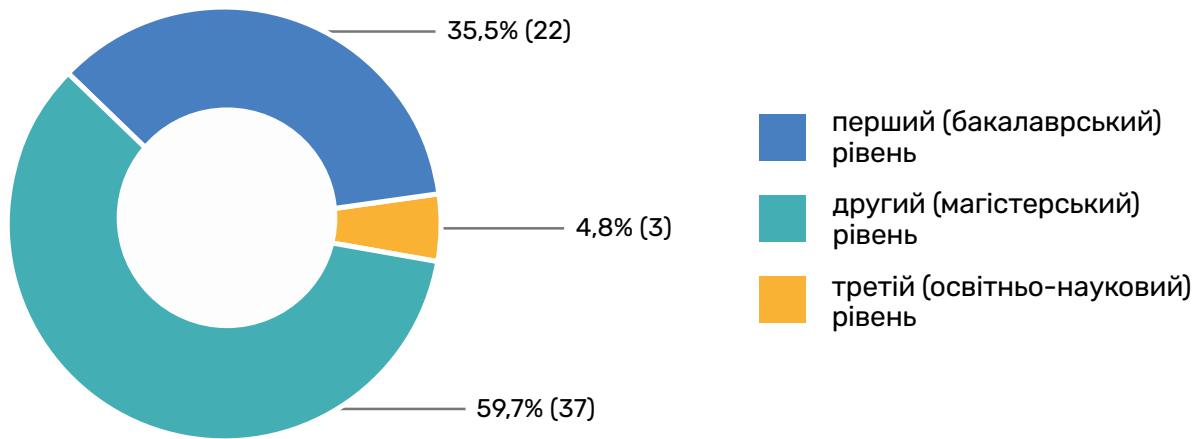

Рисунок 12. Розподіл освітніх програм у галузі знань 02 Культура і мистецтво, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

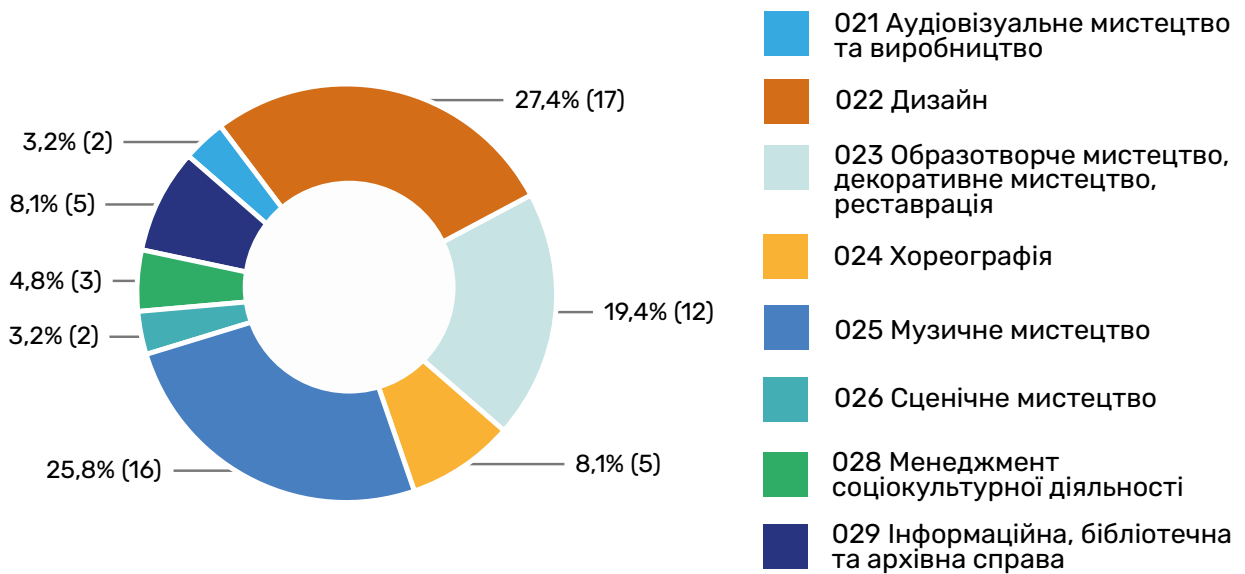

Рисунок 13. Розподіл освітніх програм у галузі знань 02 Культура і мистецтво, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

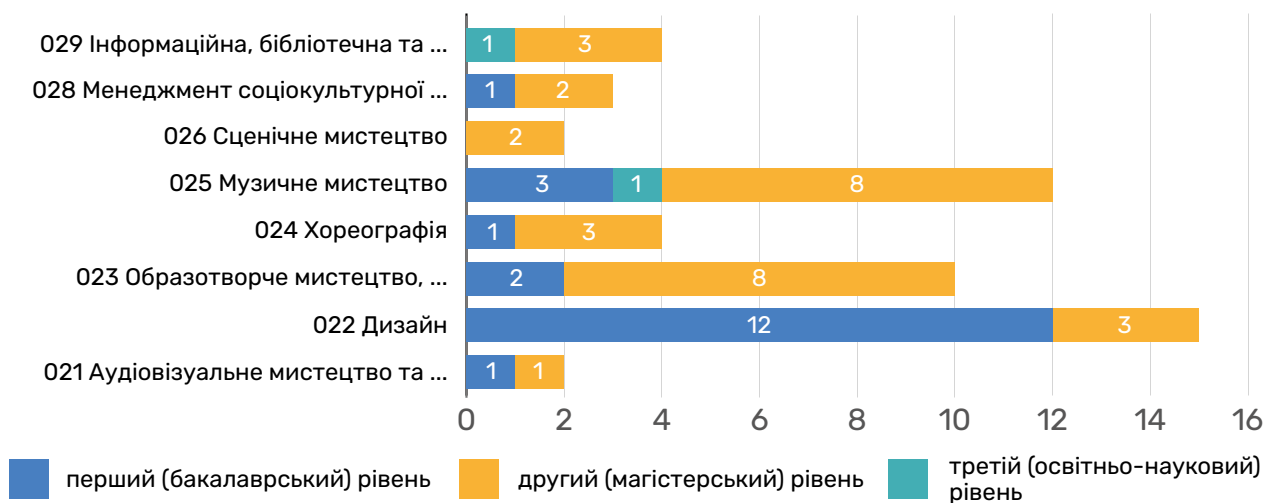
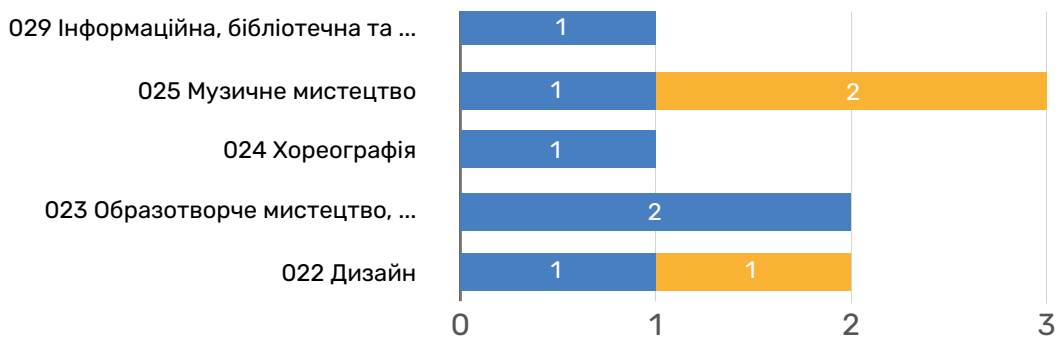

Рисунок 14. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

■ перший (бакалаврський) рівень ■ другий (магістерський) рівень ■ третій (освітньо-науковий) рівень

Рисунок 15. Розподіл кількості рішень про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми у галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про акредитацію із визначенням «зразкова» було ухвалене для 1 (1,6 %) освітньої програми за спеціальністю 025 Музичне мистецтво першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Порівнюємо ці показники з минулим роком.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилась на 15,1 % (з 73 до 62).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<p><i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 45 до 22, а частка зменшилась з 62 % до 35,5 %.</p> <p><i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зросла з 24 до 37, а частка збільшилась з 33 % до 59,7 %.</p> <p><i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм зросла з 2 до 3, а частка збільшилась з 3 % до 4,8 %;</p> <p><i>Третій (освітньо-творчий) рівень:</i> у 2024 році не було розглянуто жодної освітньої програми цього рівня вищої освіти.</p>
Спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм	<p>У 2024 році, як і в попередньому, спеціальність 025 Музичне мистецтво – серед спеціальностей, за якими було розглянуто найбільшу кількість освітніх програм у галузі, їх частка залишилась на рівні 25-26 %.</p> <p>Спеціальність із найменшою кількістю розглянутих освітніх програм змінилась: у 2023 році найменше освітніх програм було за спеціальністю 028 Менеджмент соціокультурної діяльності (1 %), а в 2024 році – за спеціальностями 026 Сценічне мистецтво та 021 Аудіовізуальне мистецтво (по 3,2% кожна).</p>
Розподіл рішень	Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зменшилась з 95 % до 83,9 %.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
	<p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зростає з 5 % до 14,5 %. У 2023 році було ухвалено 4 рішення про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році це число збільшилося до 9.</p> <p>І у 2023, і у 2024 році було ухвалено по одному рішенню про акредитацію із визначенням «зразкова» за спеціальністю 025 Музичне мистецтво на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.</p>

03 Гуманітарні науки

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 84 освітніх програм у галузі знань 03 Гуманітарні науки. З них за рівнями вищої освіти: 51 (60,7 %) освітня програма першого (бакалаврського) рівня, 29 (34,5 %) – другого (магістерського) рівня та 4 (4,8 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 16).

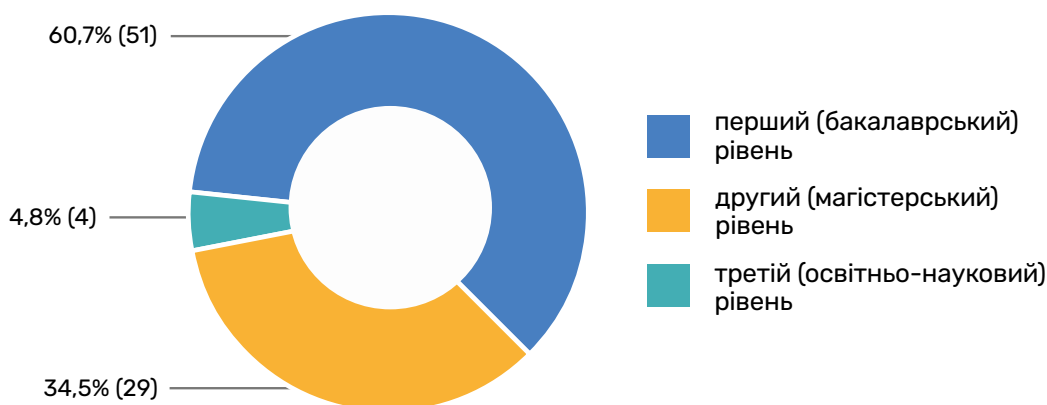

Рисунок 16. Розподіл освітніх програм у галузі знань 03 Гуманітарні науки, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 035 Філологія – 58 (69,0 %). За спеціальністю 031 Релігієзнавство освітні програми не розглядались (див. Рисунок 17).

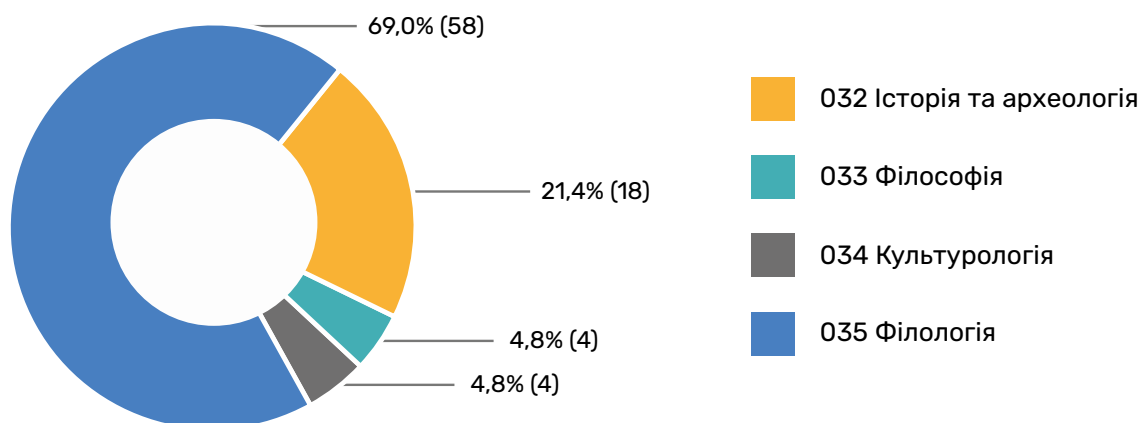

Рисунок 17. Розподіл освітніх програм у галузі знань 03 Гуманітарні науки, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

Рішення про акредитацію було ухвалено для 73 (86,9 %) освітніх програм (див. Рисунок 18).

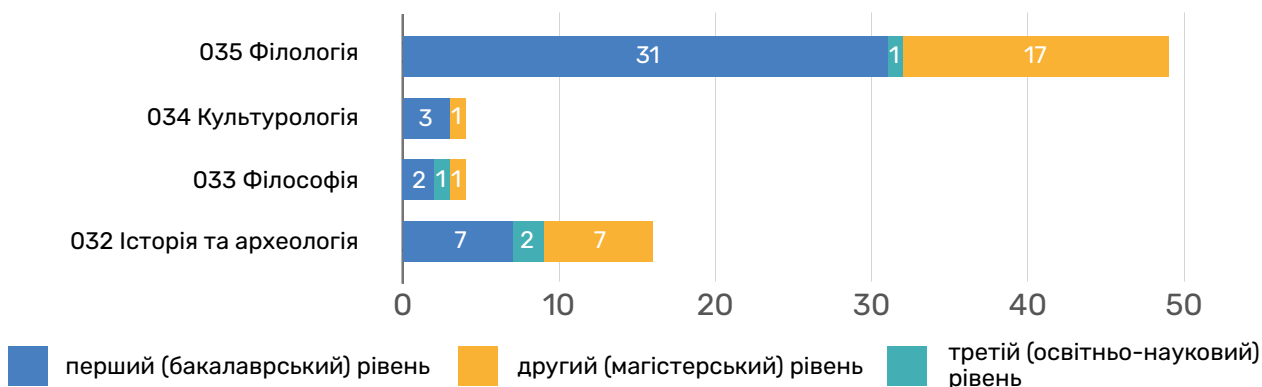

Рисунок 18. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримали 10 (11,9 %) освітніх програм за спеціальностями 035 Філологія та 032 Історія та археологія (див. Рисунок 19).

Рисунок 19. Розподіл кількості рішень про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми у галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Акредитацію з визначенням «зразкова» отримала 1 (1,2 %) освітня програма за спеціальністю 032 Історія та археологія другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилася на 50,0 % (з 168 до 84).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<p><i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилася з 59 до 51, а частка зменшилась з 35 % до 34,5 %.</p> <p><i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилася з 94 до 29, а частка збільшилась з 56 % до 60,7 %.</p> <p><i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилася з 15 до 4, а частка зменшилась з 9 % до 4,8 %.</p>

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм	У 2024 році, як і у 2023, найбільшу кількість освітніх програм в галузі було розглянуто за спеціальністю 035 Філологія, хоча їх частка зменшилася з 72% до 69,0 %. За спеціальностями 034 Культурологія та 033 Філософія було розглянуто найменшу кількість освітніх програм в галузі, їхня кількість зменшилась до 4 (по 4,8 %).
Розподіл рішень	Частка освітніх програм, які отримали рішення про акредитацію, зросла з 85 % до 86,9 %. Частка освітніх програм, що отримали рішення про умовну (відкладену) акредитацію, збільшилась з 11 % до 11,9 %. У 2023 році було зафіксовано 19 рішень про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році це число зменшилося до 10. У 2023 та 2024 роках було зафіксовано по одному рішенню про акредитацію із визначенням «зразкова» за спеціальністю 032 Історія та археологія.

04 Богослов'я

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 1 освітньої програми у галузі знань 04 Богослов'я першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Було ухвалено рішення про акредитацію.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Як у 2023 році, так і у 2024 році за повною процедурою розглянуто 1 освітню програму.
Розподіл за рівнями вищої освіти	У 2023 році розглядалася одна освітня програма третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, у 2024 році – освітня програма другого (магістерського) рівня вищої освіти.
Розподіл рішень	Як у 2023 році, так і у 2024 році ухвалено рішення про акредитацію.

05 Соціальні та поведінкові науки

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 72 освітніх програм у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. З них за рівнями вищої освіти: 30 (41,7 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 31 (43,0 %) – другого (магістерського) рівня та 11 (15,3 %) третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 20).

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальностями 051 Економіка – 32 (44,5 %) та 053 Психологія – 26 (36,1 %), а найменше – 052 Політологія – 6 (8,3 %) (див. Рисунок 21).

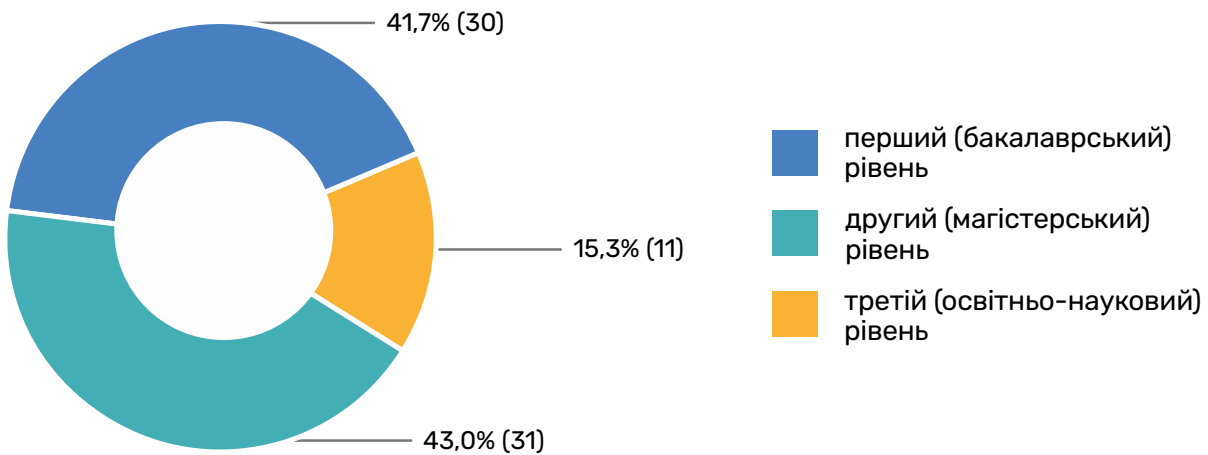

Рисунок 20. Розподіл освітніх програм у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

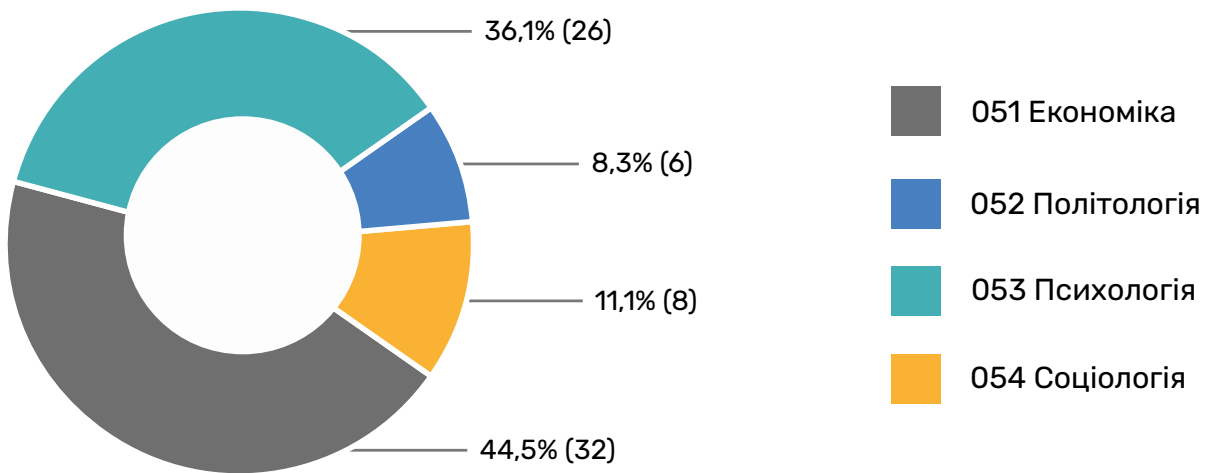

Рисунок 21. Розподіл освітніх програм у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

Рішення про акредитацію було ухвалено для 60 (83,3 %) освітніх програм (див. Рисунок 22).

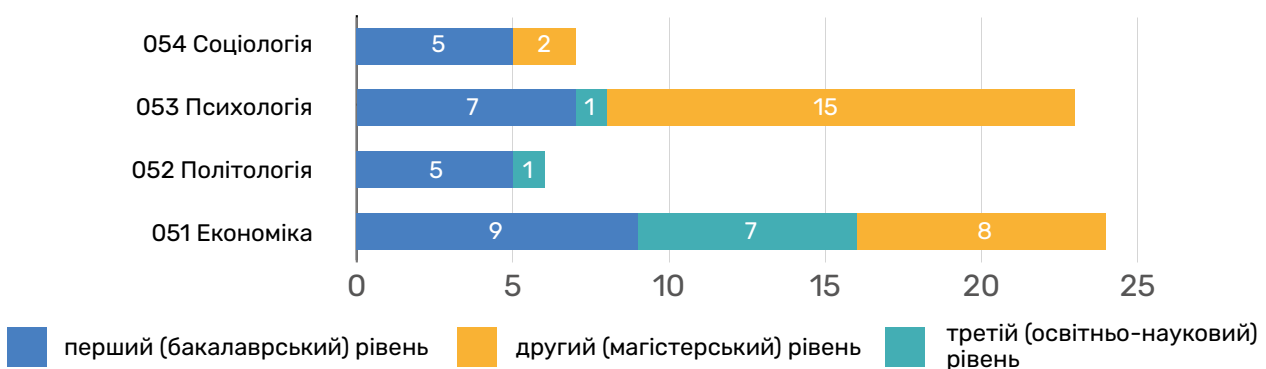

Рисунок 22. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 9 (12,5 %) освітніх програм (див. Рисунок 23).

Рисунок 23. Розподіл кількості рішень про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Акредитацію з визначенням «зразкова» отримали 3 (4,2 %) освітні програми (див. Рисунок 24).

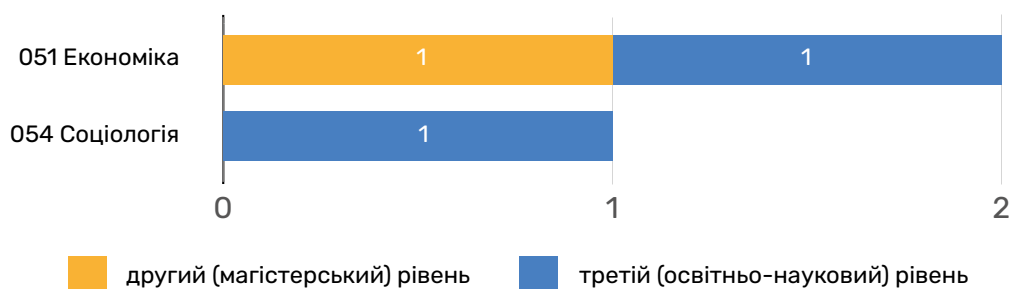

Рисунок 24. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми з визначенням «зразкова» у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Порівнюємо показники із 2023 роком.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилася на 38,5 % (з 117 до 72).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<p><i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилася з 40 до 30, а частка зросла з 34 % до 41,7 %.</p> <p><i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилася з 58 до 31, а частка – з 50 % до 43,0 %.</p> <p><i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилася з 18 до 11, а частка залишилась на рівні 15 %.</p> <p>У 2024 році не розглядались освітні програми початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти, натомість такі освітні програми розглядались в 2023 році.</p>
Спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм	<p>У 2024 році, як і у 2023, найбільшу кількість освітніх програм в галузі було розглянуто за спеціальністю 051 Економіка, їх частка залишилась на рівні 45 %.</p> <p>Спеціальність із найменшою кількістю освітніх програм змінилася: у 2023 році найменше освітніх програм було за спеціальністю 054 Соціологія (7 %), а в</p>

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
	2024 році – за спеціальністю 052 Політологія (8,3 %).
Розподіл рішень	<p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зменшилася з 91 % до 83,3 %.</p> <p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зросла з 9 % до 12,5%. У 2024 році було ухвалено 9 рішень про умовну (відкладену) акредитацію, у 2023 році таких рішень було 11.</p> <p>У 2024 році було ухвалено 3 рішення про акредитацію із визначенням «зразкова» (за спеціальностями 054 Соціологія та 051 Економіка), у 2023 році таких рішень не було ухвалено.</p>

06 Журналістика

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 18 освітніх програм у галузі знань 06 Журналістика. З них за рівнями вищої освіти: 5 (27,8 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 11 (61,1 %) – другого (магістерського) рівня та 2 (11,1 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 25).

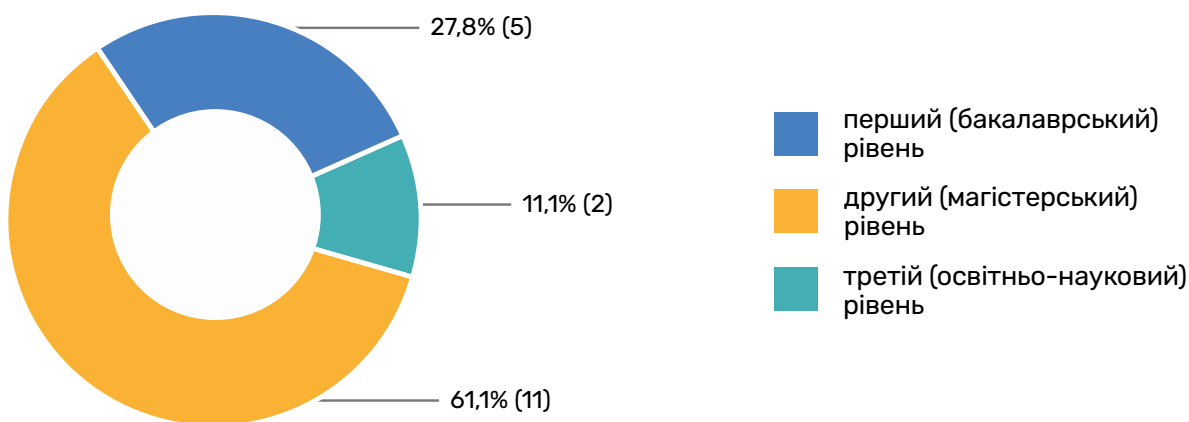

Рисунок 25. Розподіл освітніх програм у галузі знань 06 Журналістика, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Рішення про акредитацію було ухвалено для 17 (94,4 %) освітніх програм (див. Рисунок 26).

Рисунок 26. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 06 Журналістика на різних рівнях вищої освіти

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 1 (5,6 %) освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилася на 41,9 % (з 31 до 18).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилася з 16 до 5, а частка – з 52 % до 27,8 %. <i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 15 до 11, але частка зросла з 48 % до 61,1 %. <i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> у 2024 році було розглянуто 2 освітні програми, натомість у 2023 освітніх програм цього рівня вищої освіти не було.
Розподіл рішень	Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зменшилася з 97 % до 94,4 %. Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зросла з 3 % до 5,6 %. Як у 2023 році, так і у 2024 році було ухвалено 1 рішення про умовну акредитацію.

07 Управління та адміністрування

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 139 освітніх програм у галузі знань 07 Управління та адміністрування. З них за рівнями вищої освіти: 46 (33,1 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 79 (56,8 %) – другого (магістерського) рівня та 14 (10,1 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 27).

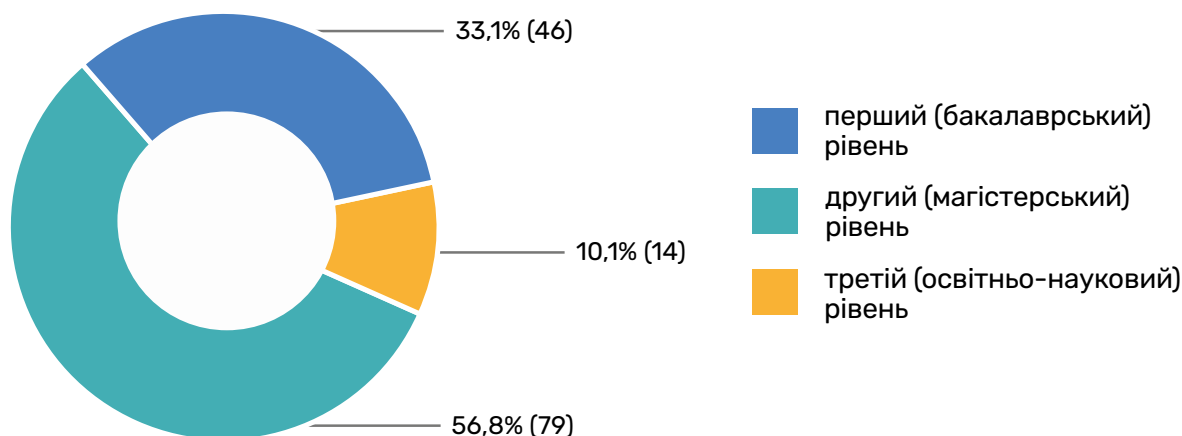

Рисунок 27. Розподіл освітніх програм у галузі знань 07 Управління та адміністрування, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 073 Менеджмент – 56 (40,3 %), а найменше – за спеціальністю 075 Маркетинг – 15 (10,8 %) (див. Рисунок 28).

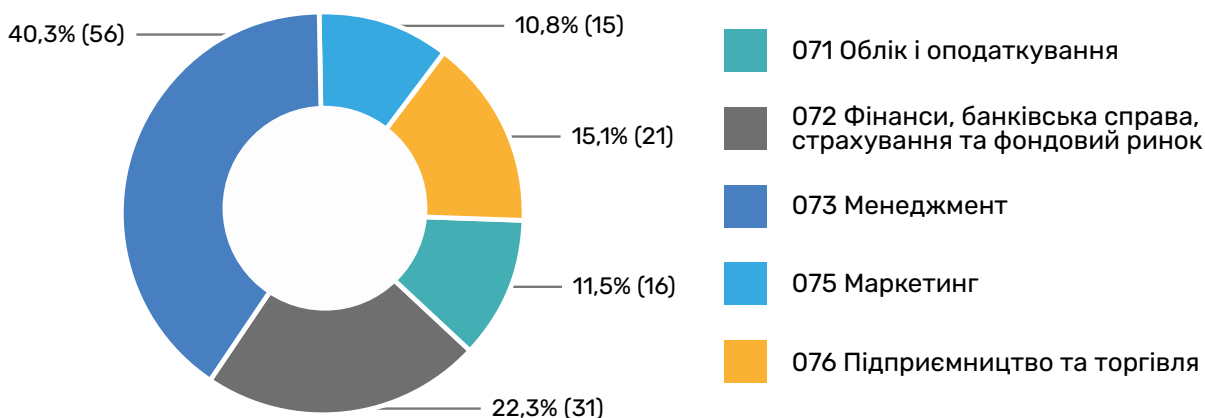

Рисунок 28. Розподіл освітніх програм у галузі знань 07 Управління та адміністрування, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

Рішення про акредитацію було ухвалено для 119 (85,6 %) освітніх програм (див. Рисунок 29).

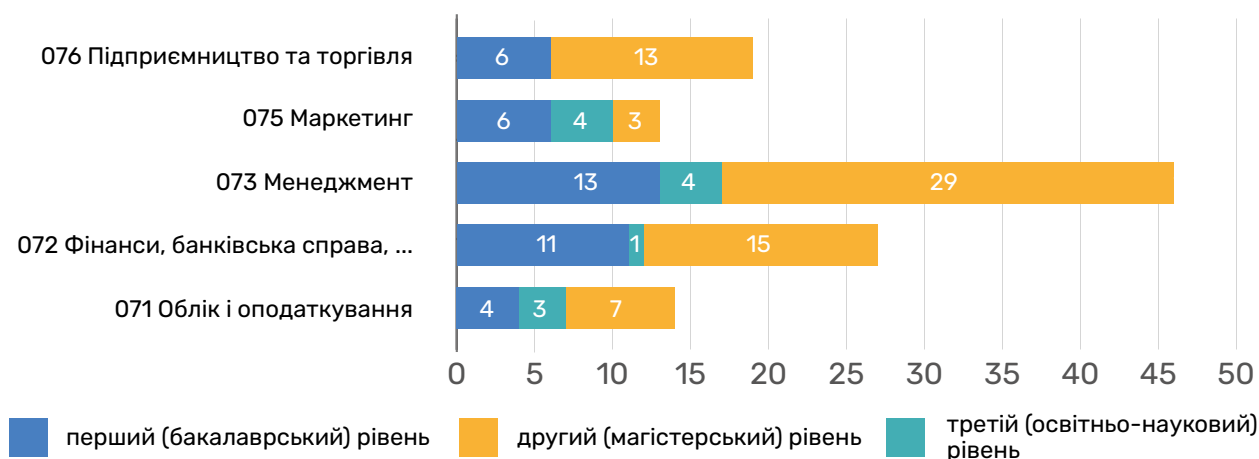

Рисунок 29. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 17 (12,2 %) освітніх програм (див. Рисунок 30).

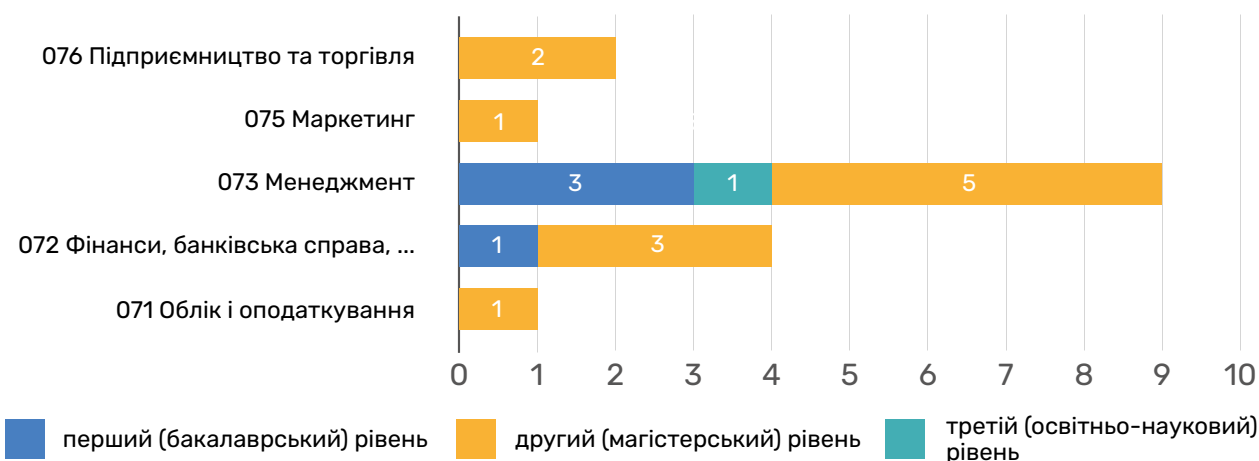

Рисунок 30. Розподіл кількості рішень про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми у галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про акредитацію з визначенням «зразкова» було ухвалено для 2 (1,5 %) освітніх програм, а саме: за спеціальністю 071 Облік і оподаткування першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та за спеціальністю 075 Маркетинг третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Рішення про відмову в акредитації було ухвалено для 1 (0,7 %) освітньої програми за спеціальністю 073 Менеджмент першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилася на 8,6 % (з 152 до 139).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<p><i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилася з 60 до 46, а частка – з 39 % до 33,1 %.</p> <p><i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зросла з 69 до 79, а частка – з 45 % до 56,8 %.</p> <p><i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилася з 20 до 14, а частка м з 13 % до 10,1 %.</p> <p>У 2024 році не розглядались освітні програми початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти, у 2023 році освітніх програм цього рівня було 3.</p>
Спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм	<p>Спеціальність 073 Менеджмент залишається з найбільшою кількістю освітніх програм, їх частка зменшилась з 45 % до 40,3 %.</p> <p>У 2023 році найменша кількість освітніх програм була розглянута за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування – всього 17 програм, що становило 11%. У 2024 році найменша кількість програм – за спеціальністю 075 Маркетинг – 15 програм, що становить 10,8%.</p>
Розподіл рішень	<p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, залишилась на рівні 86 %.</p> <p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зросла з 10 % до 12,2 %. У 2024 році було ухвалено 17 рішень про умовну (відкладену) акредитацію, у 2023 році – 15.</p> <p>У 2024 році було ухвалено 2 рішення про акредитацію із визначенням «зразкова», у 2023 році таких рішень не було ухвалено.</p> <p>І у 2023 році, і у 2024 році було ухвалено 1 рішення про відмову в акредитації.</p>

08 Право

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 27 освітніх програм у галузі знань 08 Право. З них за рівнями вищої освіти: 11 (40,74 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 11 (40,74 %) – другого (магістерського) рівня та

5 (18,52 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 31).

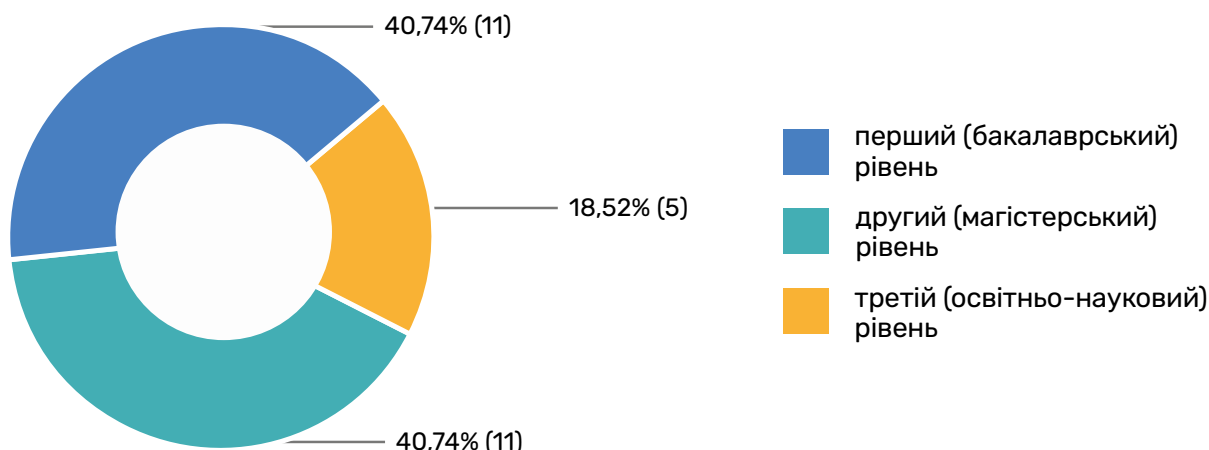

Рисунок 31. Розподіл освітніх програм у галузі знань 08 Право, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Рішення про акредитацію було ухвалено для 26 (96,3 %) освітніх програм (див. Рисунок 32).

Рисунок 32. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 08 Право за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 1 (3,7 %) освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилася на 40 % (з 45 до 27).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<p><i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилася з 21 до 11, а частка – з 47 % до 40,7 %.</p> <p><i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 18 до 11, а частка збереглась на рівні 40 %.</p> <p><i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилася з 6 до 5, але частка зросла з 13 % до 18,5 %.</p>
Розподіл рішень	<p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зросла з 93 % до 96,3 %.</p> <p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зменшилась з 7 % до 3,7 %. У 2024 році було ухвалено</p>

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
	1 рішення про умовну (відкладену) акредитацію, у 2023 році таких рішень було 3.

09 Біологія

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 14 освітніх програм у галузі знань 09 Біологія. З них за рівнями вищої освіти: 2 (14,3 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 4 (28,6 %) – другого (магістерського) рівня та 8 (57,1 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 33).

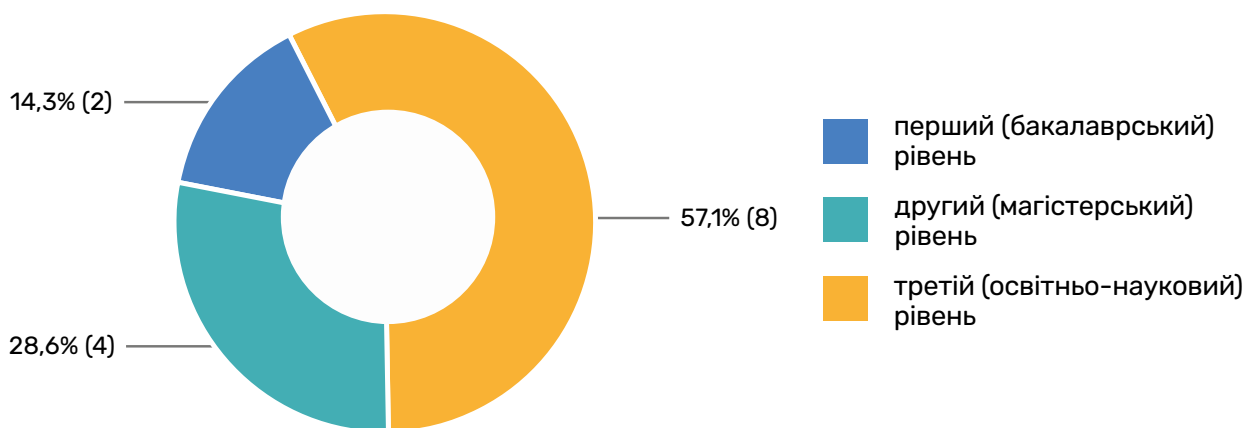

Рисунок 33. Розподіл освітніх програм у галузі знань 09 Біологія, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Рішення про акредитацію було ухвалено для всіх 14 (100 %) освітніх програм (див. Рисунок 34).

Рисунок 34. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 09 Біологія за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилася на 41,7 % (з 24 до 14).
Розподіл за рівнями вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень: кількість освітніх програм зменшилася з 6 до 2, а частка – з 25 % до 14,3 %. Другий (магістерський) рівень: кількість освітніх програм зменшилась з 12 до 4, а частка – з 50 % до 28,6 %. Третій (освітньо-науковий) рівень: кількість освітніх програм збільшилась з 6 до 8, а частка – з 25 % до 57,1 %.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Розподіл рішень	Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зростає з 92 % до 100 %.

10 Природничі науки

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 67 освітніх програм у галузі знань 10 Природничі науки. З них за рівнями вищої освіти: 31 (46,3 %) освітня програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 30 (44,8 %) – другого (магістерського) рівня та 6 (8,9 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 35).

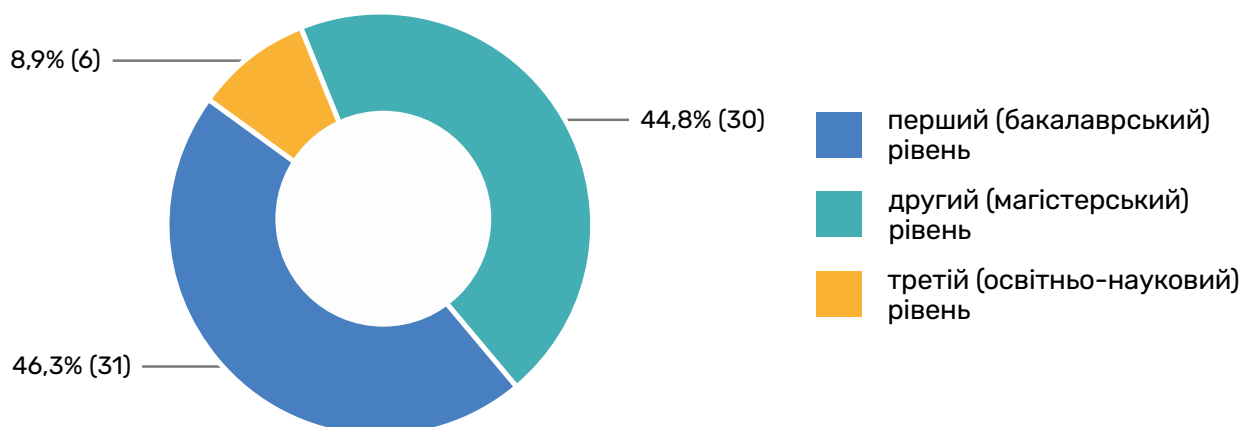

Рисунок 35. Розподіл освітніх програм у галузі знань 10 Природничі науки, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 101 Екологія – 26 (38,80 %), а найменше – за спеціальностями 102 Хімія, 103 Науки про Землю та 105 Прикладна фізика та наноматеріали – по 7 (10,45 %) (див. Рисунок 36).

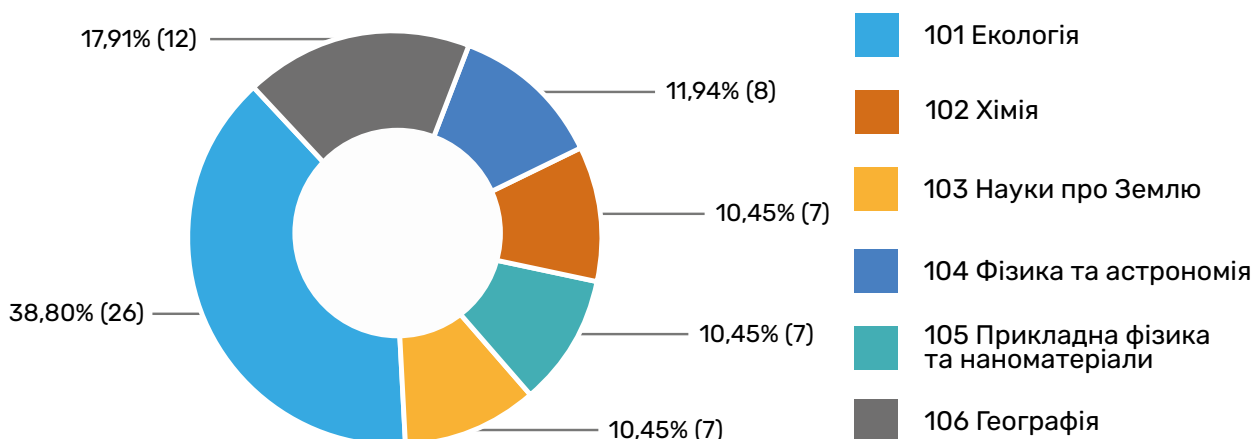

Рисунок 36. Розподіл освітніх програм у галузі знань 10 Природничі науки, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

Рішення про акредитацію було ухвалене для 59 (88,1 %) освітніх програм (див. Рисунок 37).

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 7 (10,4 %) освітніх програм (див. Рисунок 38).

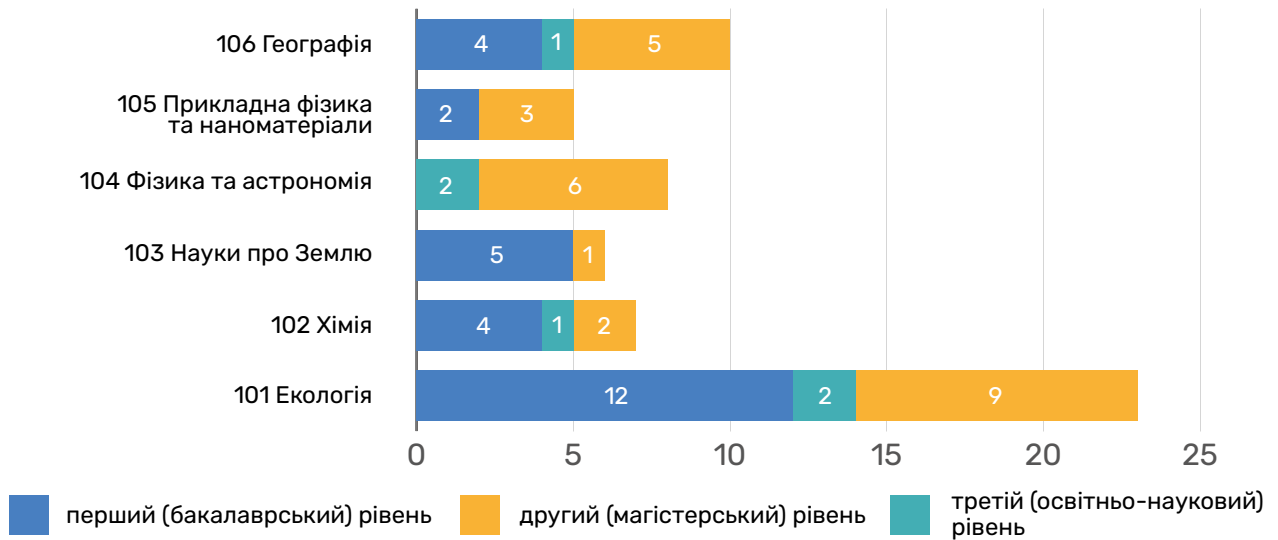

Рисунок 37. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 10 Природничі науки за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

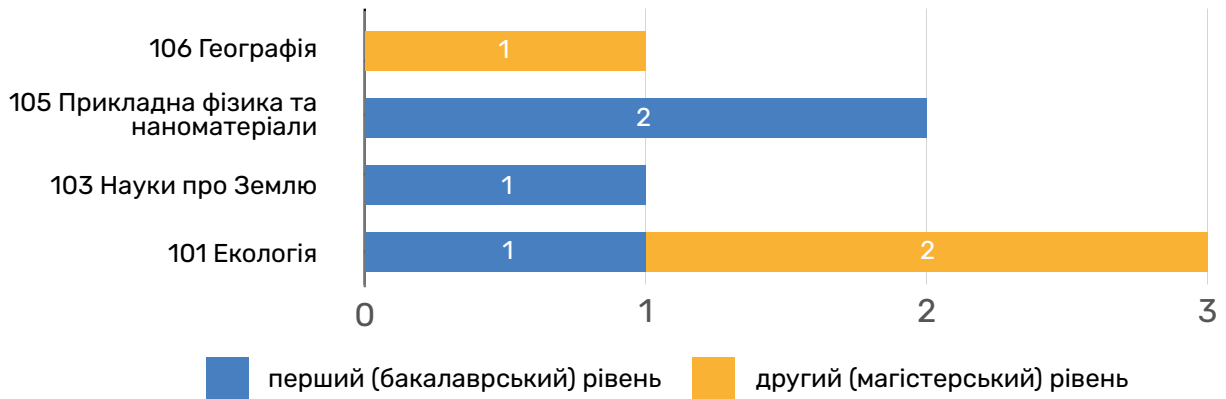

Рисунок 38. Розподіл кількості рішень про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми у галузі знань 10 Природничі науки за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про акредитацію із визначенням «зразкова» було ухвалене для 1 (1,5 %) освітньої програми за спеціальністю 106 Географія другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилася на 16,3 % (з 80 до 67).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<p>Перший (бакалаврський) рівень: кількість освітніх програм не змінилась – 31, а частка зросла з 39 % до 46,3 %.</p> <p>Другий (магістерський) рівень: кількість освітніх програм зменшилась з 36 до 30, а частка залишилась на рівні 45 %.</p> <p>Третій (освітньо-науковий) рівень: кількість освітніх програм зменшилась з 13 до 6, а частка – з 16 % до 8,9 %.</p>

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм	<p>Як у 2023 році, так і у 2024 році найбільшу кількість освітніх програм розглянуто за спеціальністю 101 Екологія, їх частка зросла з 29 % до 38,8 %.</p> <p>У 2023 році найменше освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 106 Географія – 4, що становило 5 %, у 2024 році – за спеціальностями 102 Хімія, 103 Науки про землю та 105 Прикладна фізика та наноматеріали – по 7 (10,4 %).</p>
Розподіл рішень	<p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зменшилась з 91 % до 88,1 %.</p> <p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зросла з 8 % до 10,4 %. У 2023 році було ухвалено 6 рішень про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 7.</p> <p>І у 2023 році, і у 2024 році було ухвалено 1 рішення про акредитацію із визначенням «зразкова».</p>

11 Математика та статистика

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 17 освітніх програм у галузі знань 11 Математика та статистика. З них за рівнями вищої освіти: 8 (47,1 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 6 (35,3 %) – другого (магістерського) рівня та 3 (17,6 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 39).

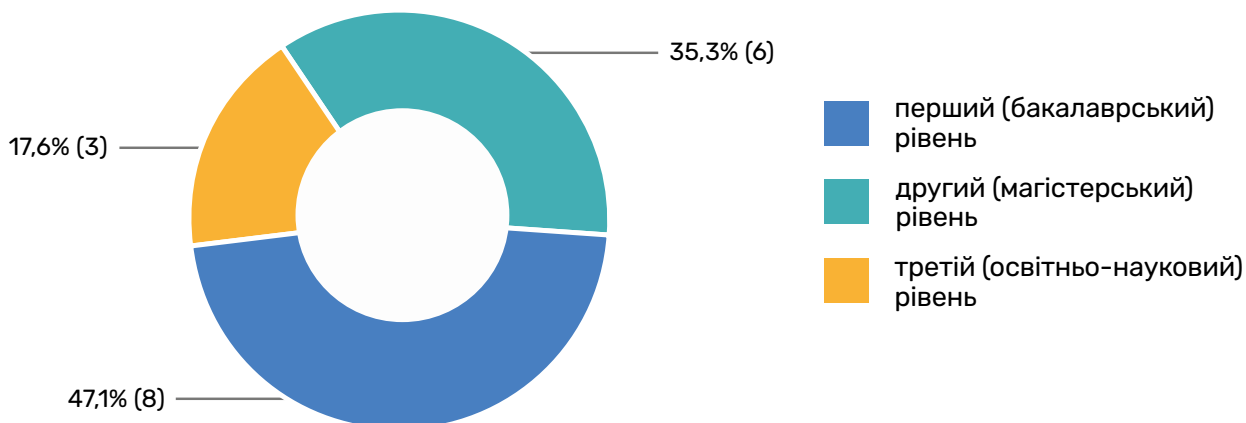

Рисунок 39. Розподіл освітніх програм у галузі знань 11 Математика та статистика, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 113 Прикладна математика – 15 (88,2 %). За спеціальностями 111 Математика та 112 Статистика – по 1 (5,9 %) (див. Рисунок 40).

Рішення про акредитацію було ухвалено для 15 (88,2 %) освітніх програм (див. Рисунок 41).

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 2 (11,8 %) освітніх програм за спеціальністю 113 Прикладна математика третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

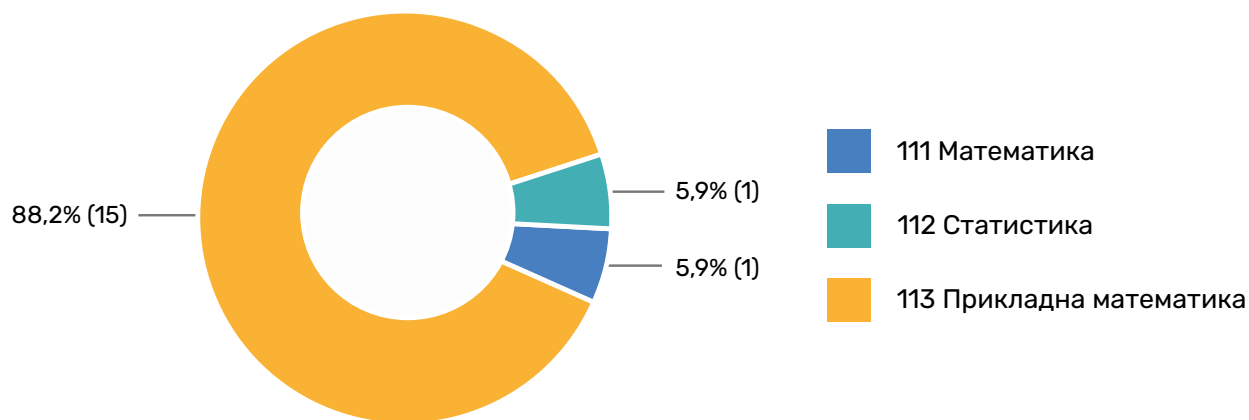

Рисунок 40. Розподіл освітніх програм у галузі знань 11 Математика та статистика, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

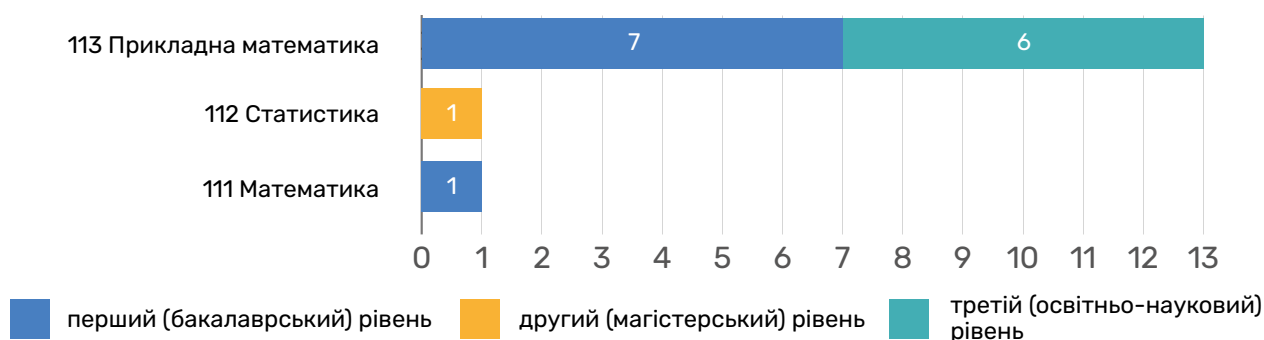

Рисунок 41. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 11 Математика та статистика за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилася на 50,0 % (з 34 до 17).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<p><i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 11 до 8, а частка зросла з 32 % до 47,1 %.</p> <p><i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 16 до 6, а частка зменшилась з 47 % до 35,3 %.</p> <p><i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 7 до 3, а частка – з 21 % до 17,6 %.</p>
Спеціальності з найбільшою кількістю освітніх програм	Як у 2023 році, так і у 2024 році найбільшу кількість освітніх програм розглянуто за спеціальністю 113 Прикладна математика, їх частка зросла з 53 % до 88,2 %.
Розподіл рішень	<p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, залишилась на рівні 88 %.</p> <p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, залишилась</p>

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
	на рівні 12%. У 2023 році було ухвалено 4 рішення про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 2.

12 Інформаційні технології

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 113 освітніх програм у галузі знань 12 Інформаційні технології. З них за рівнями вищої освіти: 43 (38,1 %) освітні програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 60 (53,1 %) – другого (магістерського) рівня та 10 (8,8 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 42).

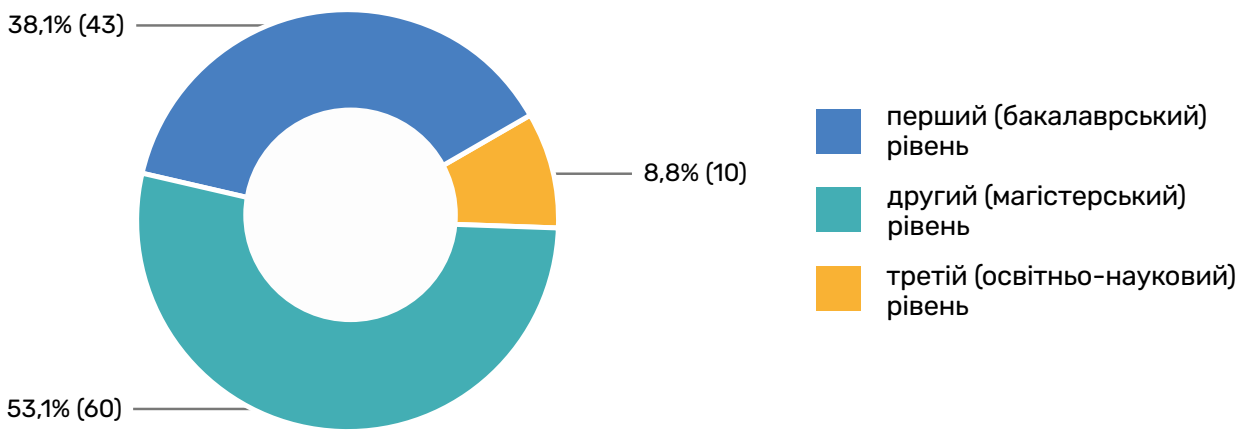

Рисунок 42. Розподіл освітніх програм у галузі знань 12 Інформаційні технології, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 122 Комп'ютерні науки – 43 (38,1 %), а найменше – за спеціальністю 124 Системний аналіз – 8 (7,1 %) (див. Рисунок 43).

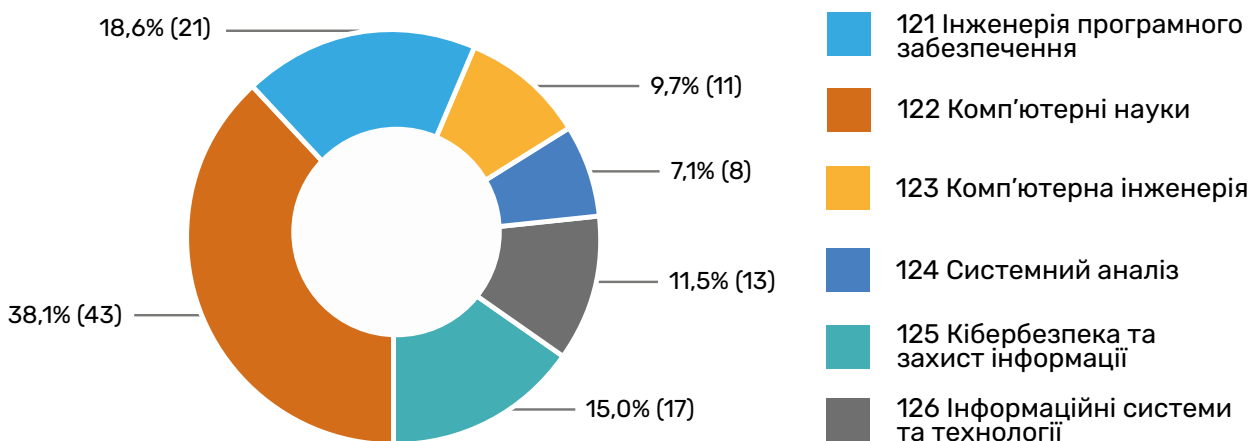

Рисунок 43. Розподіл освітніх програм у галузі знань 12 Інформаційні технології, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

Рішення про акредитацію було ухвалено для 107 (94,7 %) освітніх програм (див. Рисунок 44).

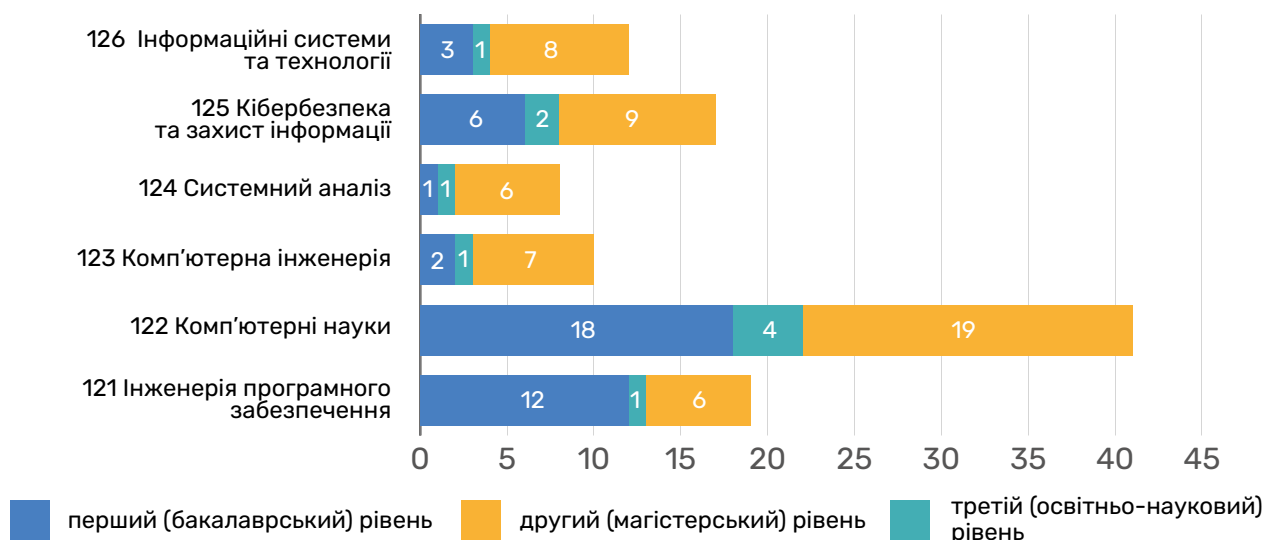

Рисунок 44. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 12 Інформаційні технології за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 5 (4,4 %) освітніх програм (див. Рисунок 45).

Рисунок 45. Розподіл кількості рішень про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми у галузі знань 12 Інформаційні технології за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про акредитацію з визначенням «зразкова» було ухвалено для 1 (0,9 %) освітньої програми за спеціальністю 121 Інженерія програмного забезпечення другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилася на 26,1 % (з 153 до 113).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<p><i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 64 до 43, а частка – з 42 % до 38,1 %.</p> <p><i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 68 до 60, а частка збільшилась з 44 % до 53,1 %.</p> <p><i>Третій (освітньо-науковий / освітньо-творчий) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 19 до 10, а частка – з 12 % до 8,8 %.</p>

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
	У 2024 році освітні програми <i>початкового рівня (короткого циклу)</i> вищої освіти не розглядались за повною процедурою, у 2023 році було розглянуто 2 освітні програми цього рівня вищої освіти.
Спеціальності з найбільшою кількістю освітніх програм	Як у 2023 році, так і у 2024 році найбільшу кількість освітніх програм розглянуто за спеціальністю 122 Комп'ютерні науки, їх частка зменшилась з 39 % до 38,1 %.
Розподіл рішень	<p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зросла з 82% до 94,7%.</p> <p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зменшилась з 16% до 4,4 %. У 2023 році було ухвалено 24 рішення про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 5.</p> <p>Як у 2023 році, так і у 2024 році було ухвалено 1 рішення про акредитацію із визначенням «зразкова».</p> <p>У 2023 році було ухвалено 1 рішення про відмову в акредитації, натомість у 2024 році таких рішень не було ухвалено.</p>

13 Механічна інженерія

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 44 освітніх програм у галузі знань 13 Механічна інженерія. З них за рівнями вищої освіти: 13 (29,6 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 25 (56,8 %) – другого (магістерського) рівня та 6 (13,6 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 46).

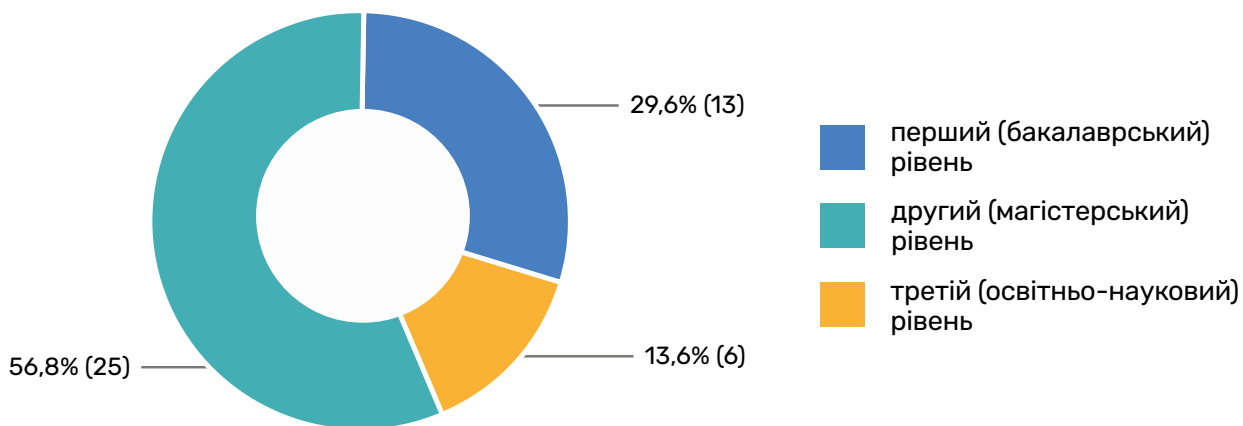

Рисунок 46. Розподіл освітніх програм у галузі знань 13 Механічна інженерія, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 131 Прикладна механіка – 17 (38,6 %). За спеціальністю 135 Суднобудування не розглядалось жодної освітньої програми (див. Рисунок 47).

Рішення про акредитацію було ухвалено для 35 (79,5 %) освітніх програм (див. Рисунок 48).

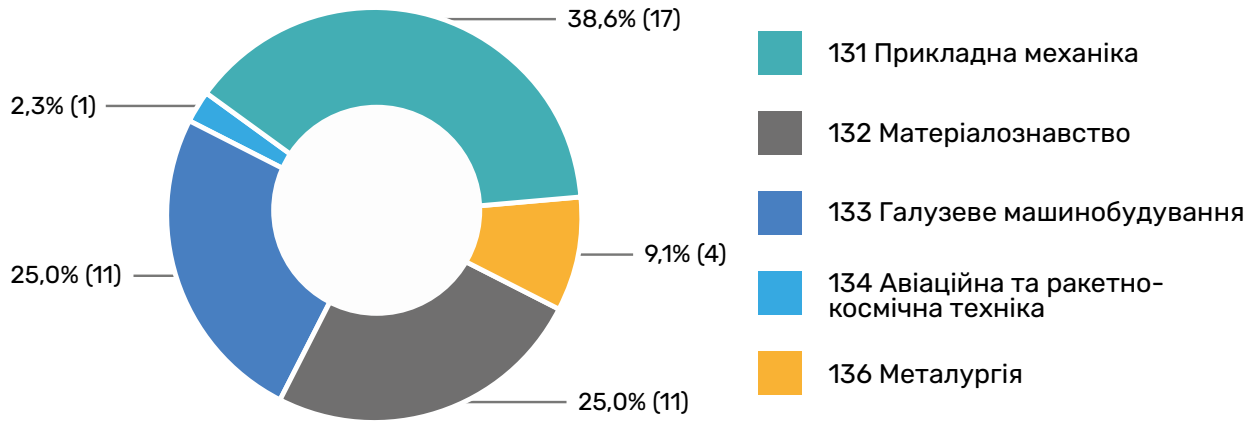

Рисунок 47. Розподіл освітніх програм у галузі знань 13 Механічна інженерія, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

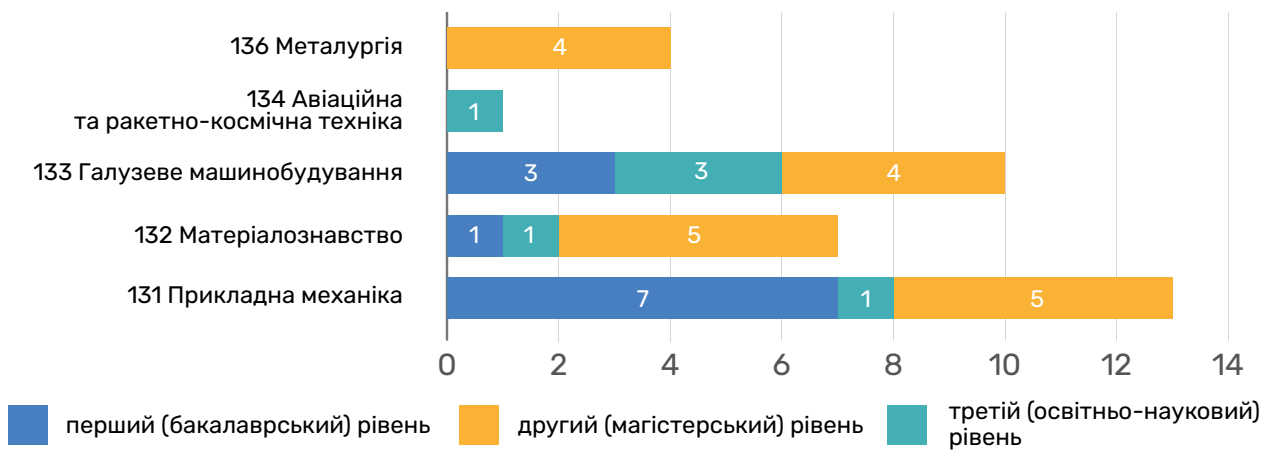

Рисунок 48. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 14 Електрична інженерія за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 9 (20,5 %) освітніх програм (Рисунок 49).

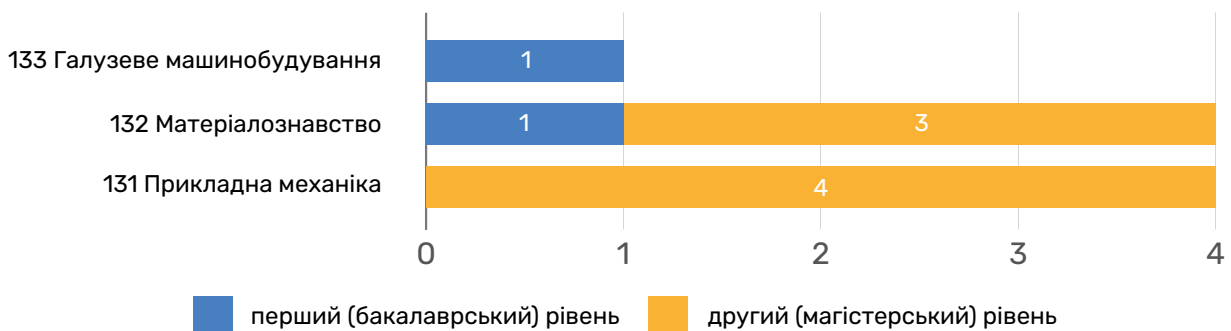

Рисунок 49. Розподіл кількості рішень про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми у галузі знань 13 Механічна інженерія за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилася на 13,7 % (з 51 до 44).

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Розподіл за рівнями вищої освіти	<p><i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 19 до 13, а частка – з 37 % до 29,6 %.</p> <p><i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм збільшилась з 21 до 25, а частка – з 41 % до 56,8 %.</p> <p><i>Третій (освітньо-науковий / освітньо-творчий) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 10 до 6, а частка – з 20 % до 13,6 %.</p> <p>У 2024 році освітні програми <i>початкового рівня (короткого циклу)</i> вищої освіти не розглядались за повною процедурою, у 2023 році було розглянуто 1 освітню програму цього рівня вищої освіти.</p>
Спеціальності з найбільшою кількістю освітніх програм	У 2023 році найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 133 Галузеве машинобудування, у 2024 році – за спеціальністю 131 Прикладна механіка.
Розподіл рішень	<p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зменшилась з 98% до 79,5 %.</p> <p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, збільшилась з 2% до 20,5 %. У 2023 році було ухвалено 1 рішення про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 9.</p>

14 Електрична інженерія

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 42 освітніх програм у галузі знань 14 Електрична інженерія. З них за рівнями вищої освіти: 14 (33,3 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 26 (61,9 %) – другого (магістерського) рівня та 2 (4,8 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 50).

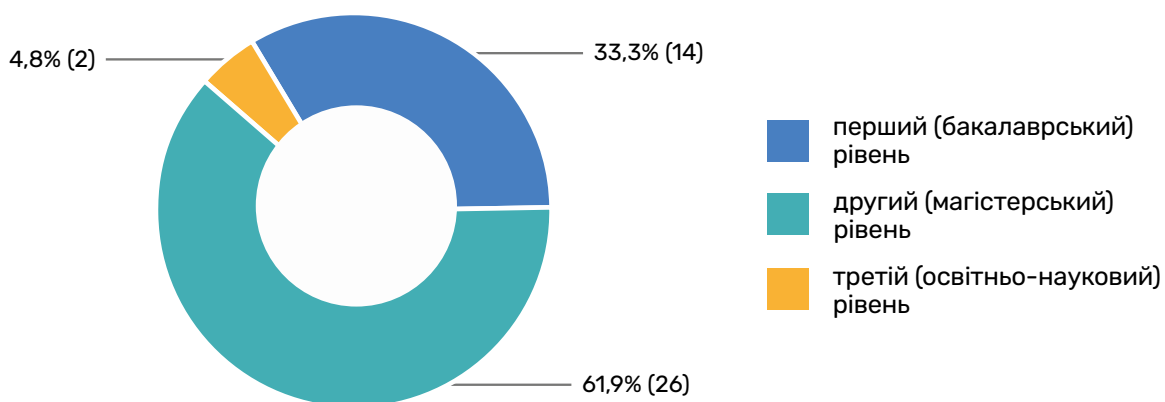

Рисунок 50. Розподіл освітніх програм у галузі знань 14 Електрична інженерія, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка – 24 (57,1 %). За спеціальністю

145 Відновлювані джерела енергії та гідроенергетика освітні програми не розглядались за повною процедурою (див. Рисунок 51).

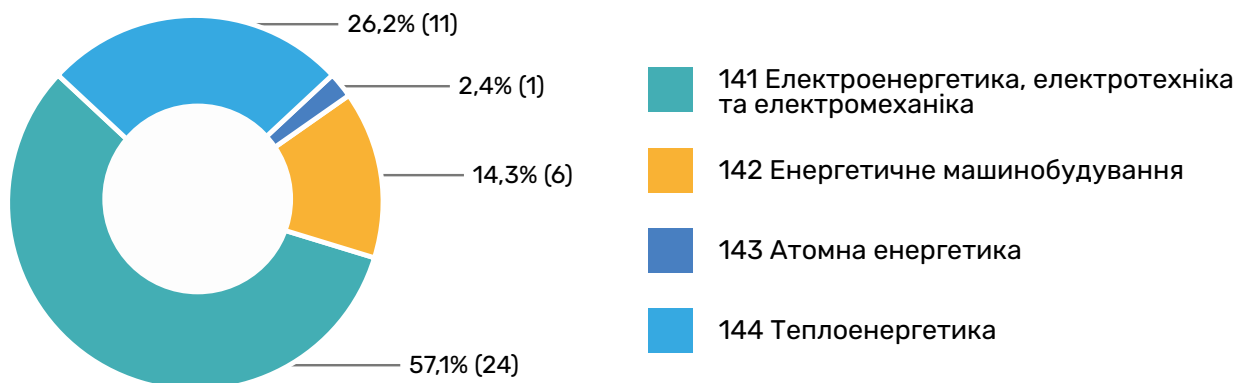

Рисунок 51. Розподіл освітніх програм у галузі знань 14 Електрична інженерія, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

Рішення про акредитацію було ухвалено для 40 (95,2 %) освітніх програм (див. Рисунок 52).

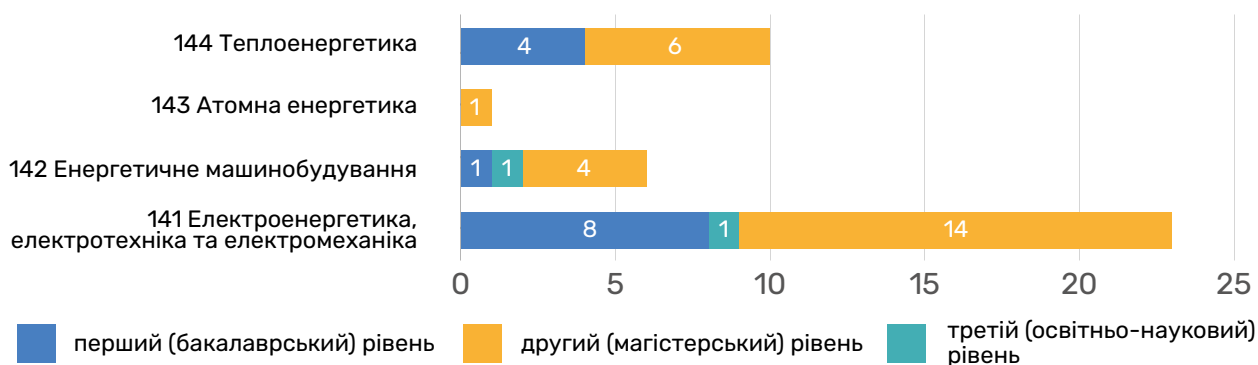

Рисунок 52. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 14 Електрична інженерія за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 1 (2,4 %) освітньої програми за спеціальністю 144 Теплоенергетика першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Рішення про повторну акредитацію було ухвалено за однією (2,4 %) освітньою програмою спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка другого (магістерського) рівня вищої освіти. За результатами повторної експертизи за цією освітньою програмою було ухвалено рішення про відмову в акредитації.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилася на 26,3 % (з 57 до 42).
Розподіл за рівнями вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень: кількість освітніх програм зменшилась з 28 до 14, а частка – з 49 % до 33,3 %.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
	<p><i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм збільшилась з 24 до 26, а частка збільшилась з 42 % до 61,9 %.</p> <p><i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 5 до 2, а частка – з 9 % до 4,8 %.</p>
Спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм	<p>У 2024 році, як і у попередньому, найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка.</p> <p>За спеціальністю 145 Відновлювані джерела та гідроенергетика освітні програми не розглядались ні в 2023 році, ні в 2024 році.</p>
Розподіл рішень	<p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зросла з 91% до 95,2 %.</p> <p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зменшилась з 4% до 2,4 %. У 2023 році було ухвалено 2 рішення про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 1.</p>

15 Автоматизація та приладобудування

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 10 освітніх програм у галузі знань 15 Автоматизація та приладобудування. З них за рівнями вищої освіти: 7 (70,0 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 2 (20,0 %) – другого (магістерського) рівня та 1 (10,0 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 53).

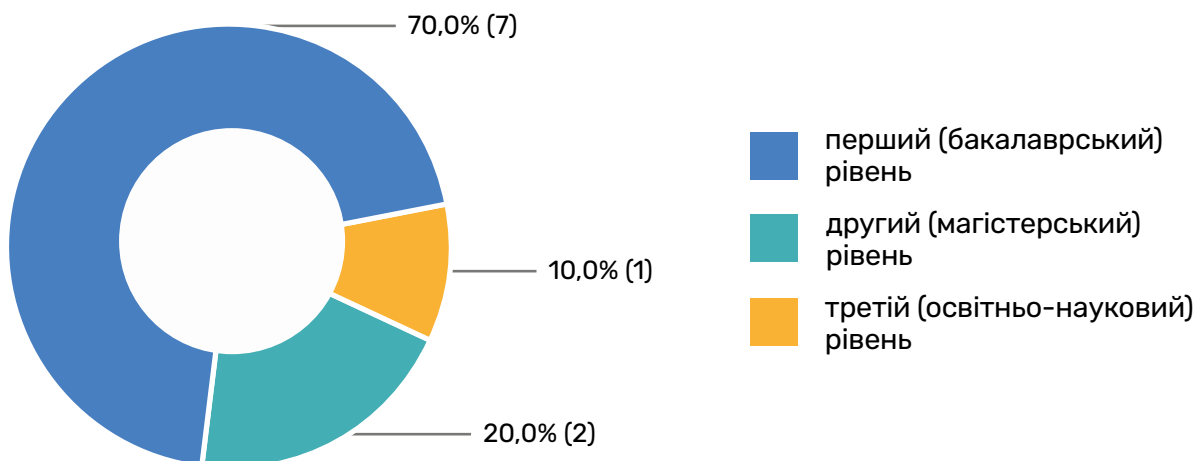

Рисунок 53. Розподіл освітніх програм у галузі знань 15 Автоматизація та приладобудування, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології – 6 (60,0 %), а найменше – за

спеціальністю 153 Мікро- та наносистемна техніка – 1 (10,0 %) (див. Рисунок 54).

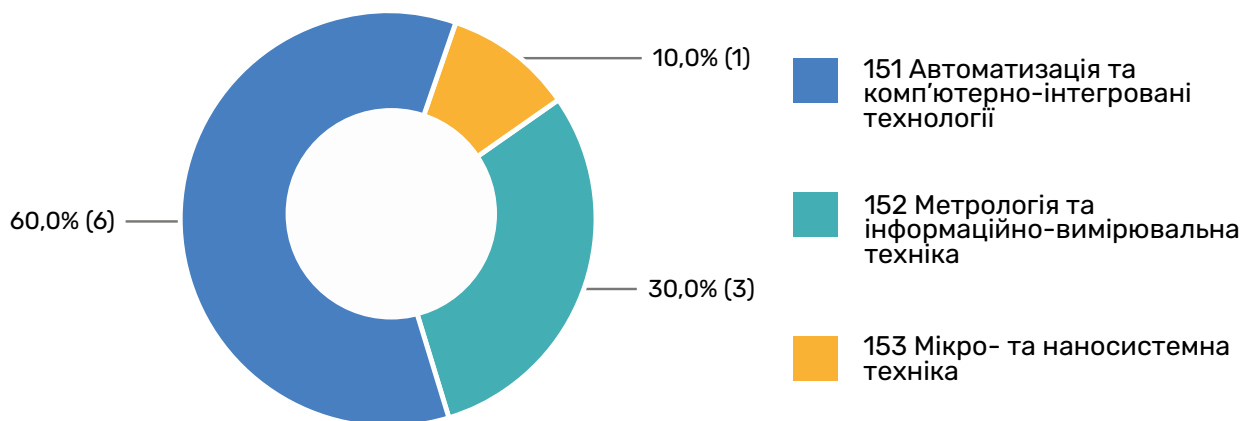

Рисунок 54. Розподіл освітніх програм у галузі знань 15 Автоматизація та приладобудування, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

Рішення про акредитацію було ухвалено для 8 (80,0 %) освітніх програм (див. Рисунок 55).

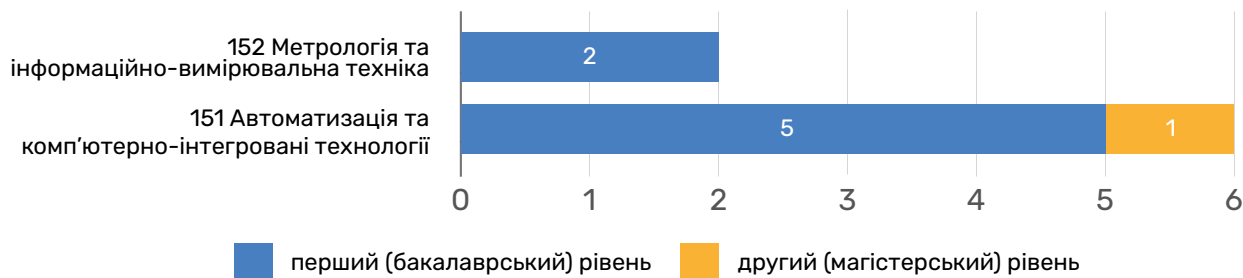

Рисунок 55. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 15 Автоматизація та приладобудування за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 1 (10,0 %) освітньої програми за спеціальністю 152 Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Рішення про акредитацію із визначенням «зразкова» було ухвалено для 1 (10,0 %) освітньої програми за спеціальністю 153 Мікро- та наносистемна техніка другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилася на 71,4 % (з 35 до 10).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<p><i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 15 до 7, а частка зросла з 43 % до 70,0 %.</p> <p><i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 15 до 2, а частка – з 43 % до 20,0 %.</p> <p><i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 5 до 1, а частка – з 14 % до 10,0 %.</p>

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм	Як у 2023 році, так і у 2024 році найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології, а найменшу – за спеціальністю 153 Мікро- та наносистемна техніка.
Розподіл рішень	Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зменшилась із 100% до 80,0 %.

16 Хімічна інженерія та біоінженерія

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 23 освітніх програм у галузі знань 16 Хімічна та біоінженерія. З них за рівнями вищої освіти: 7 (30,4 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 14 (60,9 %) – другого (магістерського) рівня та 2 (8,7 %) – третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (див. Рисунок 56).

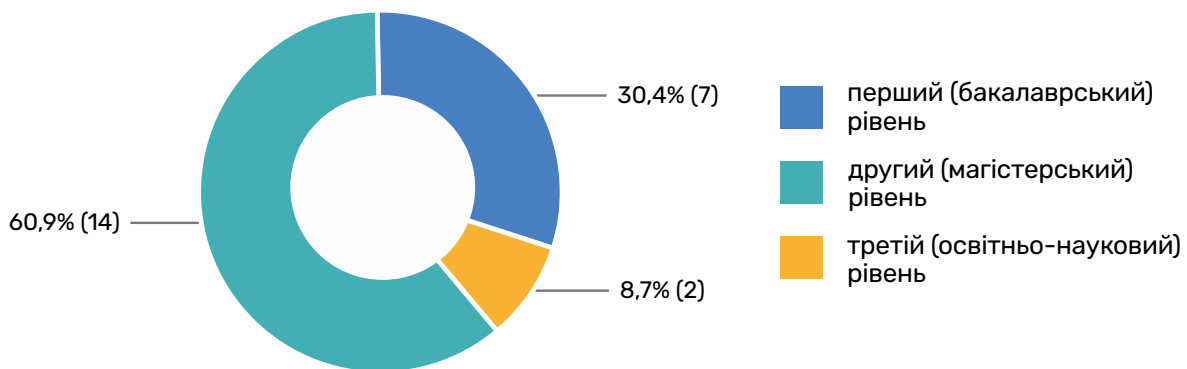

Рисунок 56. Розподіл освітніх програм у галузі знань 16 Хімічна та біоінженерія, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 161 Хімічні технології та інженерія – 14 (60,9 %), а найменше – за спеціальністю 163 Біомедична інженерія – 3 (13,0 %) (див. Рисунок 57).

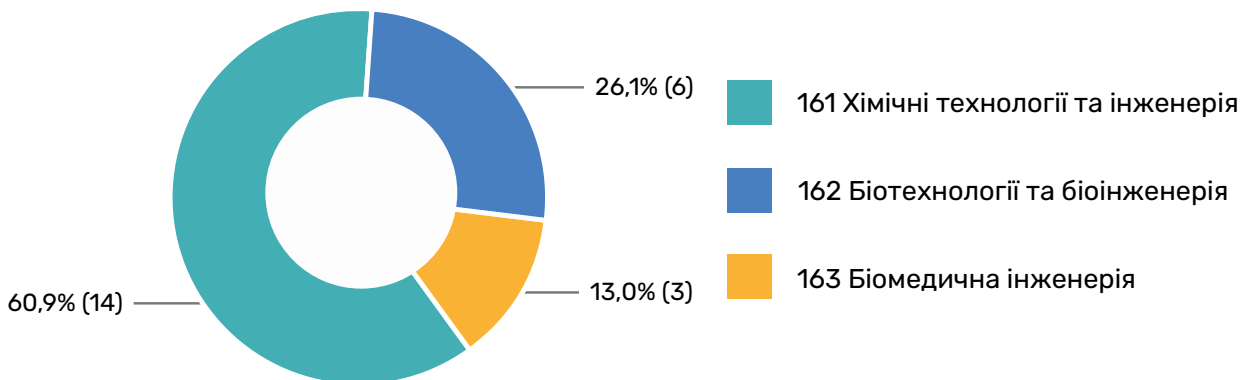

Рисунок 57. Розподіл освітніх програм у галузі знань 16 Хімічна та біоінженерія, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

Рішення про акредитацію було ухвалено для 22 (95,7 %) освітніх програм (див. Рисунок 58).

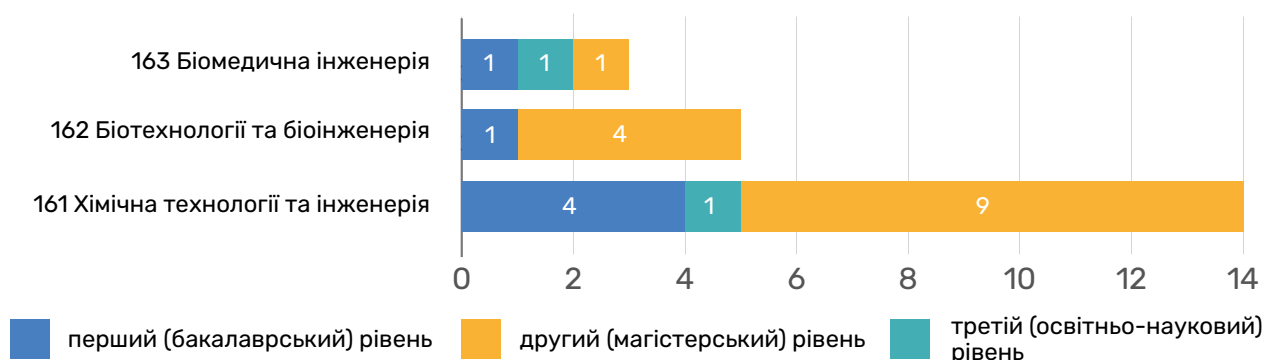

Рисунок 58. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 16 Хімічна та біоінженерія за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію було ухвалено для 1 (4,3 %) освітньої програми за спеціальністю 162 Біотехнології та біоінженерія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилася на 8,0 % (з 25 до 23).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 10 до 7, а частка – з 40 % до 30,4 %. <i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм збільшилась з 10 до 14, а частка – з 40 % до 60,9 %. <i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 5 до 2, а частка – з 20 % до 8,7 %.
Спеціальності з найбільшою кількістю освітніх програм	Як у 2023 році, так і у 2024 році найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 161 Хімічні технології та інженерія.
Розподіл рішень	Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зросла з 92% до 95,7 %. Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зменшилась з 8% до 4,3 %. У 2023 році було ухвалено 2 рішення про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 1.

17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 36 освітніх програм у галузі знань 17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації. З них за рівнями вищої освіти: 6 (16,7 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 29 (80,5 %) – другого (магістерського) рівня та 1 (2,8 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 59).

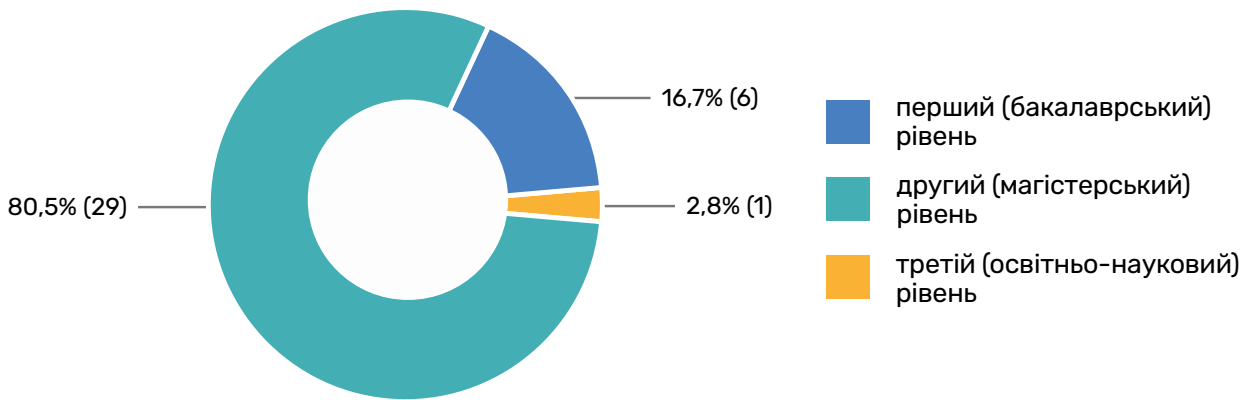

Рисунок 59. Розподіл освітніх програм у галузі знань 17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 172 Електронні комунікації та радіотехніка – 17 (47,2 %). За спеціальністю 175 Інформаційно-вимірювальні технології освітні програми за повною процедурою не розглядались (див. Рисунок 60).

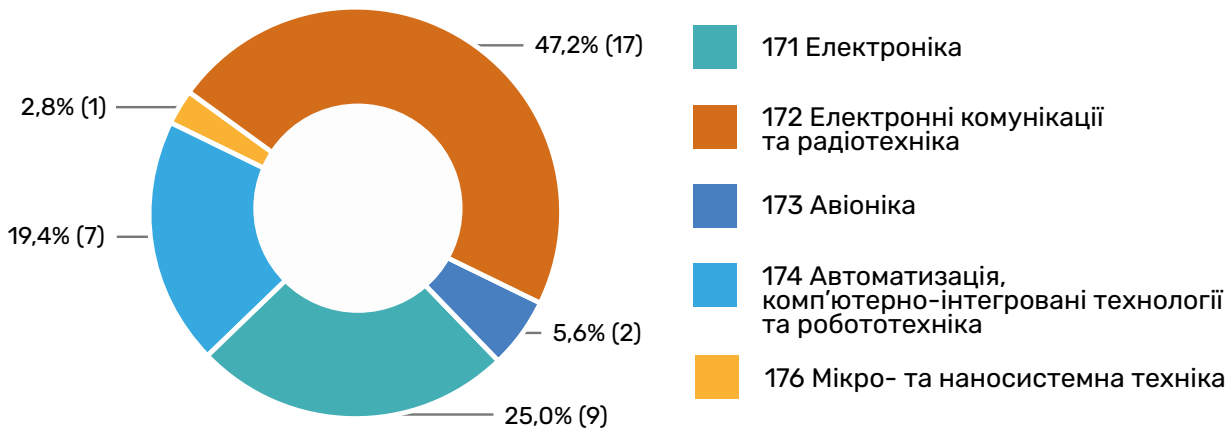

Рисунок 60. Розподіл освітніх програм у галузі знань 17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

Рішення про акредитацію було ухвалено для 35 (97,2 %) освітніх програм (див. Рисунок 61).

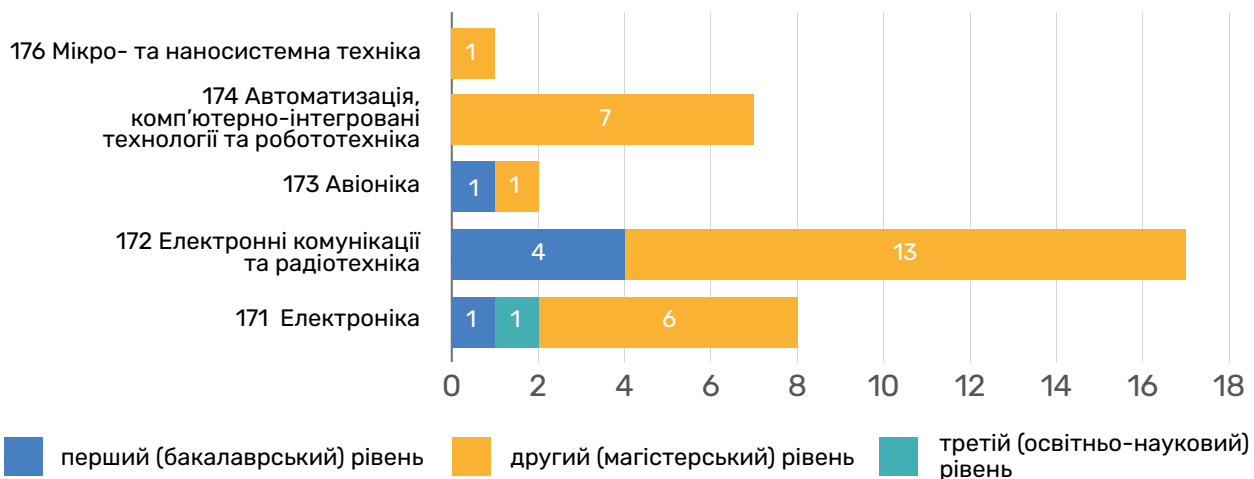

Рисунок 61. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про акредитацію із визначенням «зразкова» було ухвалено для 1 (2,8 %) освітньої програми за спеціальністю 171 Електроніка другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зросла на 20,0 % (з 30 до 36).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 12 до 6, а частка – з 40 % до 16,7 %. <i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм збільшилась з 13 до 29, а частка – з 43 % до 80,5 %. <i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 5 до 1, а частка – з 17 % до 2,8 %.
Спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм	Як у 2023 році, так і у 2024 році найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 172 Електронні комунікації та радіотехніка. За спеціальністю 175 Інформаційно-вимірювальні технології освітні програми за повною процедурою не розглядались ні в 2023 році, ні в 2024 році.
Розподіл рішень	Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зросла з 93% до 97,2 %. Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зменшилась з 7% до 2,8 %. У 2023 році було ухвалено 2 рішення про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 1.

18 Виробництво та технології

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 27 освітніх програм у галузі знань 18 Виробництво та технології. З них за рівнями вищої освіти: 11 (40,7 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 14 (51,9 %) – другого (магістерського) рівня та 2 (7,4 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 62).

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 181 Харчові технології – 13 (48,15 %). За спеціальністю 187 Деревообробні та меблеві технології освітні програми не розглядались за повною процедурою (див. Рисунок 63).

Рішення про акредитацію отримали 22 (81,5 %) освітніх програм (див. Рисунок 64).

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримали 5 (18,5 %) освітніх програм, для однієї з них (освітньої програми за спеціальністю 181 Харчові технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти) здійснювалась повторна акредитація (див. Рисунок 65).

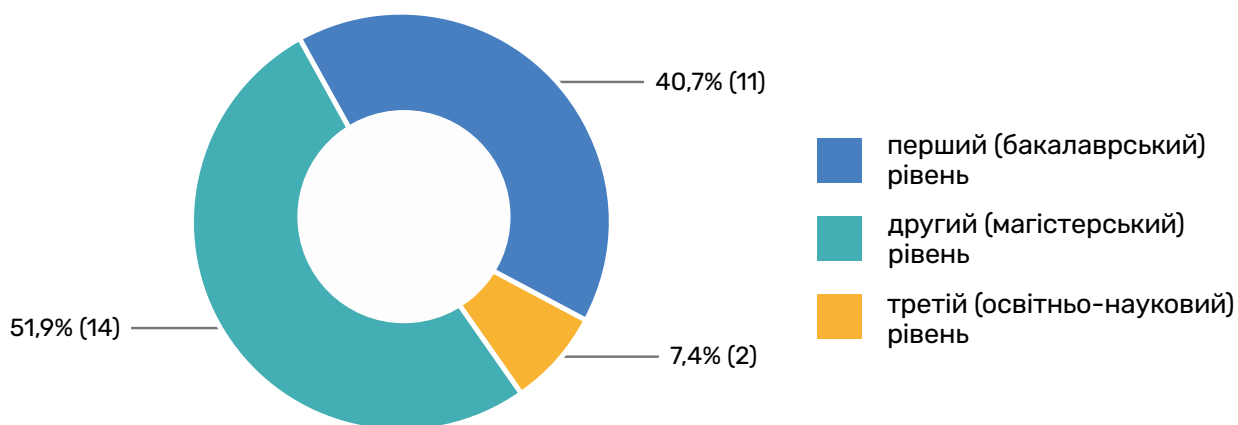

Рисунок 62. Розподіл освітніх програм у галузі знань 18 Виробництво та технології, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

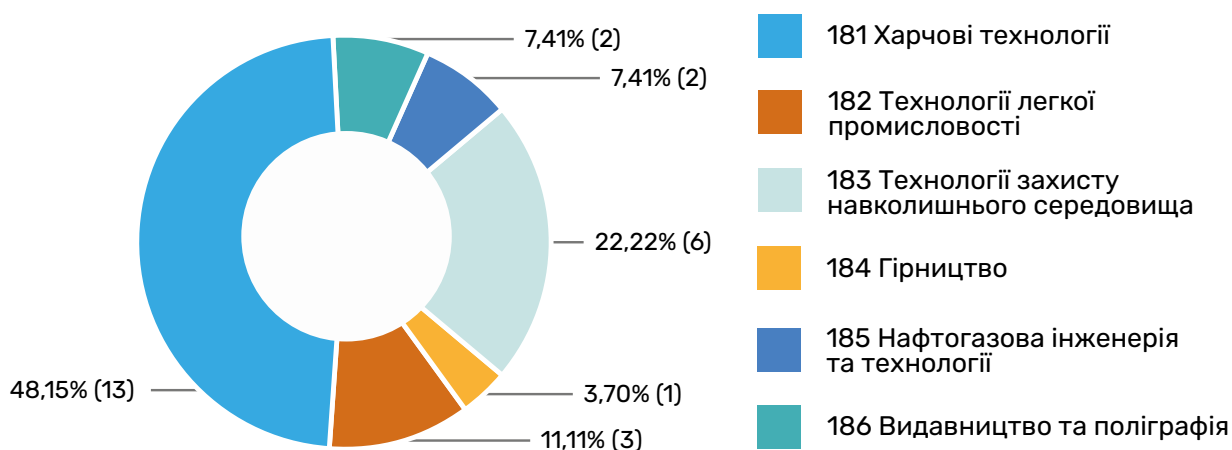

Рисунок 63. Розподіл освітніх програм у галузі знань 18 Виробництво та технології, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

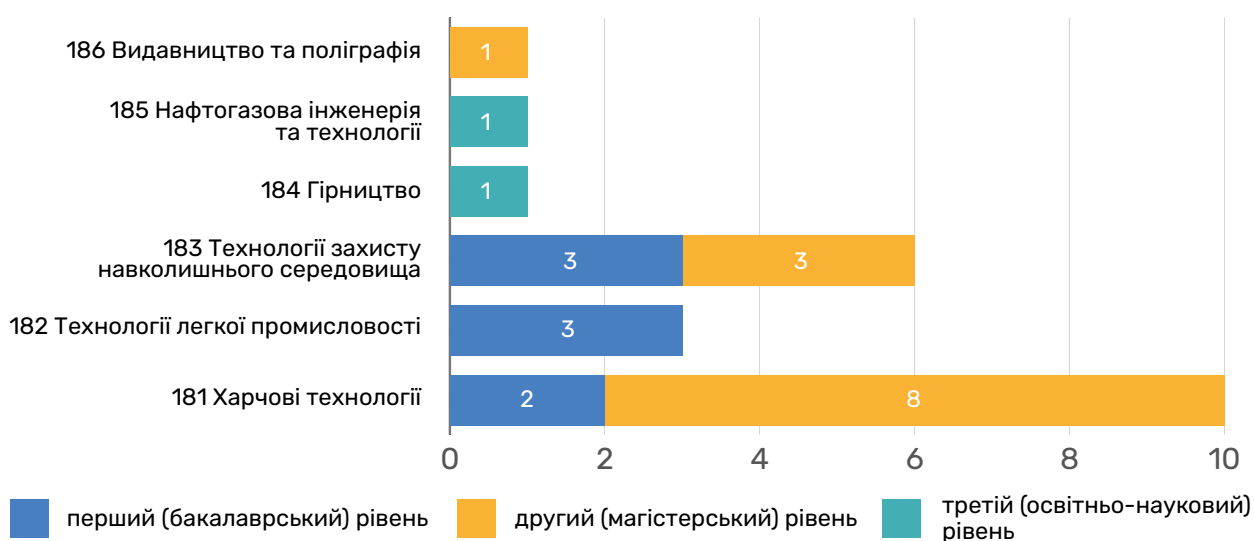

Рисунок 64. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 18 Виробництво та технології за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

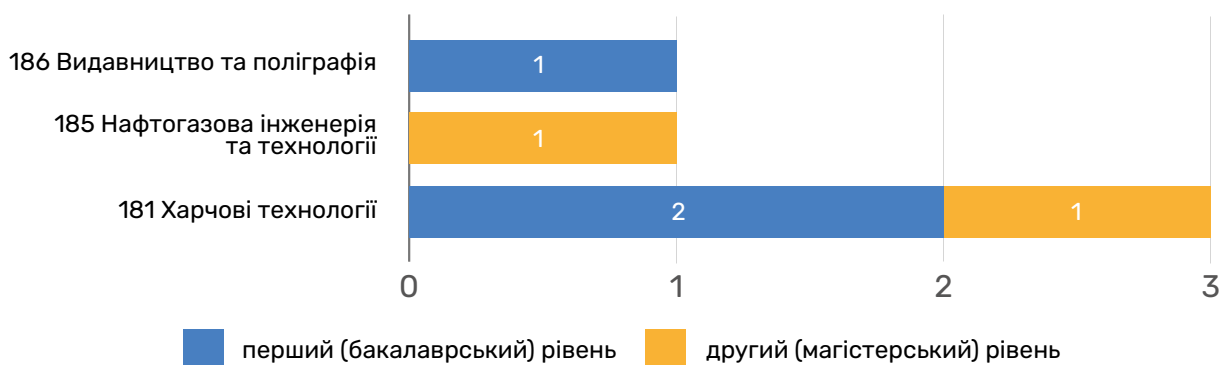

Рисунок 65. Розподіл кількості рішень про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми у галузі знань 18 Виробництво та технології за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилась на 38,6 % (з 44 до 27).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм збільшилась з 10 до 11, а частка – з 23 % до 40,7 %. <i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась вдвічі з 28 до 14, а частка – з 64 % до 51,9 %. <i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 6 до 2, а частка – з 14 % до 7,4 %.
Спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм	У 2023 році найбільшу кількість освітніх програм розглянуто за спеціальністю 184 Гірництво, у 2024 році – за спеціальністю 181 Харчові технології. За спеціальністю 187 Деревообробні та меблеві технології освітні програми за повною процедурою не розглядалися ні в 2023 році, ні в 2024 році.
Розподіл рішень	Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зменшилась з 89% до 81,5 %. Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зросла з 9% до 18,5 %. У 2023 році було ухвалено 4 рішення про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 5. У 2023 році було ухвалено 1 рішення про акредитацію із визначенням «зразкова», у 2024 році таких рішень не було ухвалено.

19 Архітектура та будівництво

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 56 освітніх програм у галузі знань 19 Архітектура та будівництво, причому одна із освітніх програм проходила процедуру двічі: перший раз відповідно до графіку на 2023–24 н.р., на початку 2024 року було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, а другий раз –

відповідно до графіку на 2024-25 н.р., наприкінці 2024 року було ухвалено рішення про акредитацію. З них за рівнями вищої освіти: 23 (41,1 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 32 (57,1 %) – другого (магістерського) рівня та 1 (1,8 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 66).

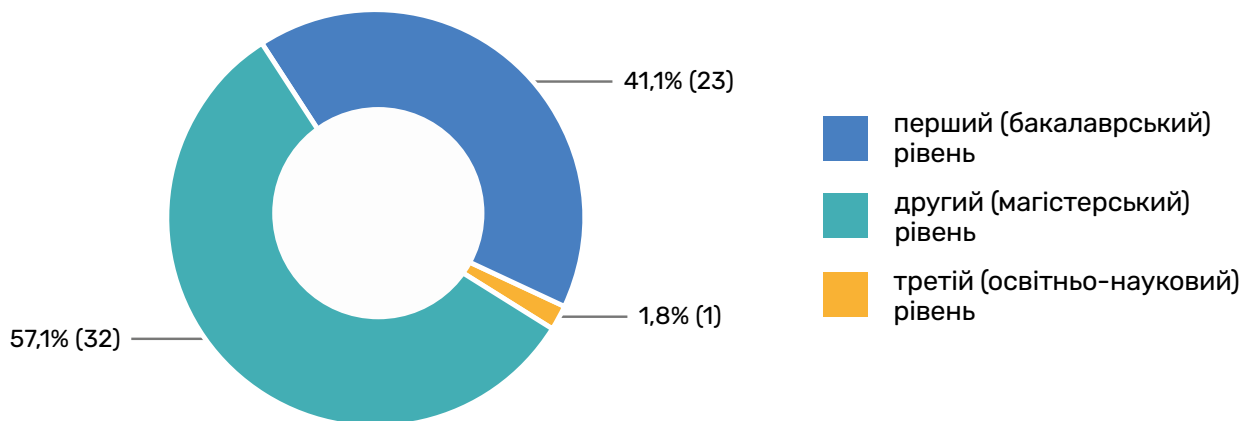

Рисунок 66. Розподіл освітніх програм у галузі знань 19 Архітектура та будівництво, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 192 Будівництво та цивільна інженерія – 26 (46,4 %), а найменше – за спеціальністю 194 Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології – 3 (5,4 %) (див. Рисунок 67).

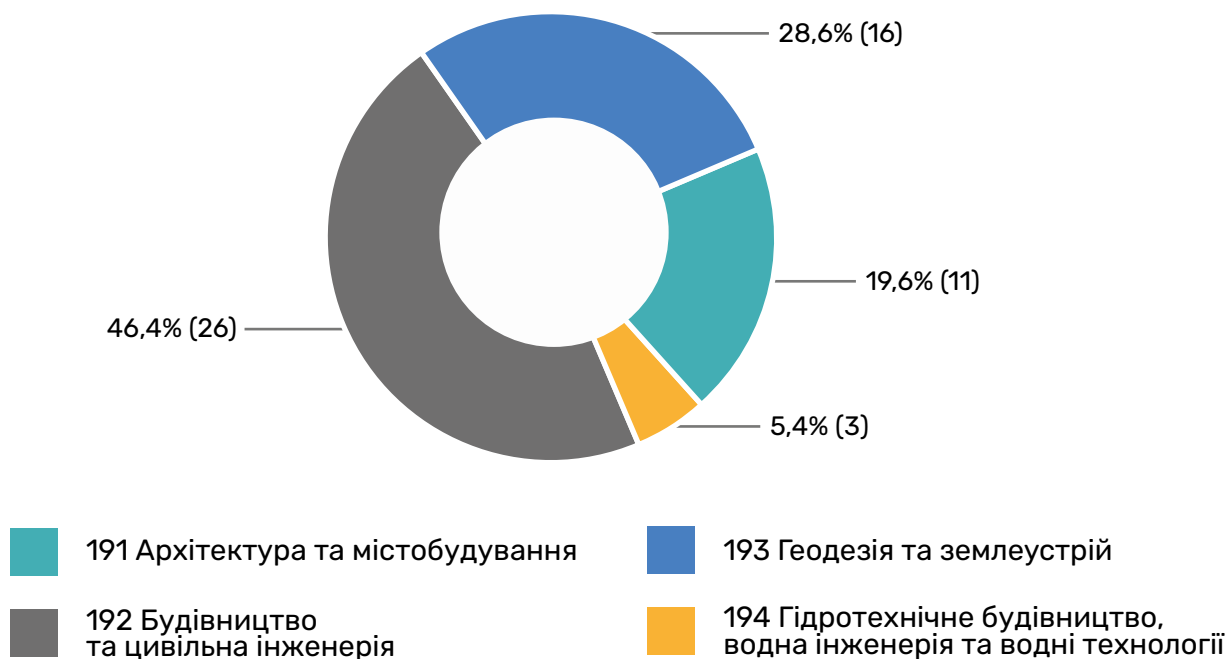

Рисунок 67. Розподіл освітніх програм у галузі знань 19 Архітектура та будівництво, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

Було ухвалено 52 рішення про акредитацію (91,2 %) (див. Рисунок 68). Рішення про умовну (відкладену) акредитацію було ухвалено 5 разів (8,8 %), у всіх випадках для освітніх програм другого (магістерського) рівня (див. Рисунок 69).

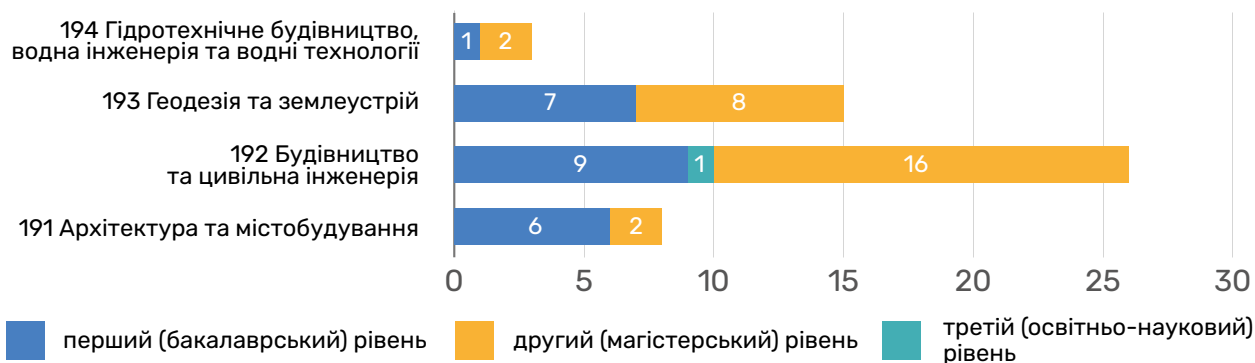

Рисунок 68. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 19 Архітектура та будівництво за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

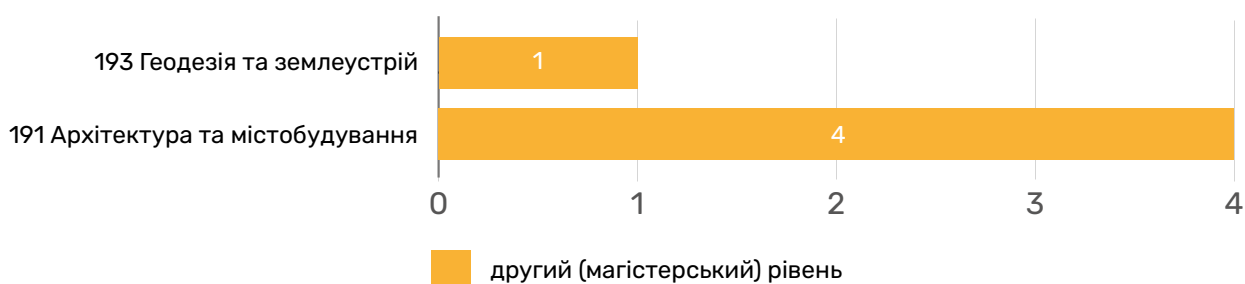

Рисунок 69. Розподіл кількості рішень про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми у галузі знань 19 Архітектура та будівництво за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, збільшилась на 75,0 % (з 32 до 56).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм збільшилась з 12 до 23, а частка – з 38 % до 41,1 %. <i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм збільшилась з 18 до 32, а частка – з 56 % до 57,1 %. <i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм не змінилась – 1, а частка зменшилась з 3 % до 1,8 %.
Спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм	Як у 2023 році, так і у 2024 році найбільшу кількість освітніх програм розглянуто за спеціальністю 192 Будівництво та та цивільна інженерія, а найменшу – за спеціальністю 194 Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології.
Розподіл рішень	Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зменшилась з 94% до 91,2 %. Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зросла з 6% до 8,8 %. У 2023 році було ухвалено 2 рішення про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 5.

20 Аграрні науки та продовольство

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 39 освітніх програм у галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство. З них за рівнями вищої освіти: 16 (41,0 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 19 (48,7 %) – другого (магістерського) рівня та 4 (10,3 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 70).

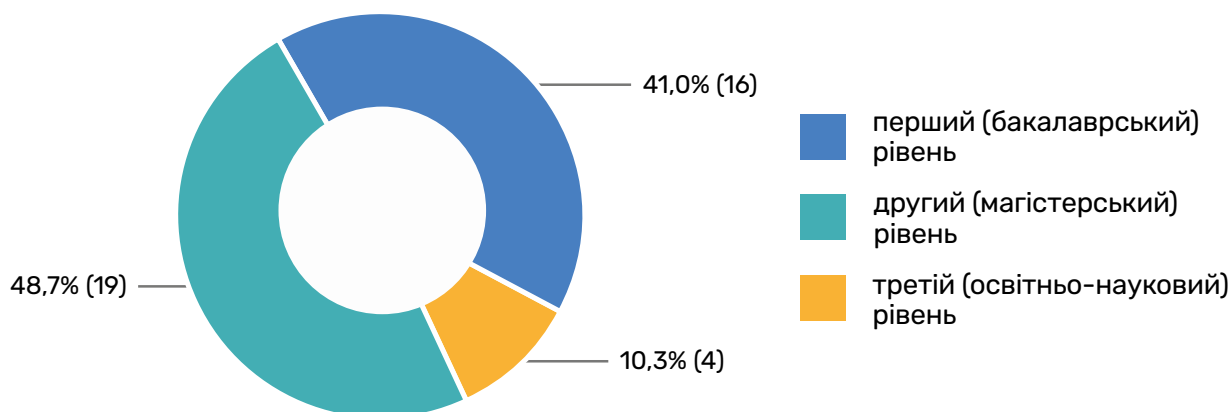

Рисунок 70. Розподіл освітніх програм у галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 208 Агроінженерія – 9 (23,1 %), а найменше – за спеціальністю 202 Захист і карантин рослин – 1 (2,6 %) (див. Рисунок 71).

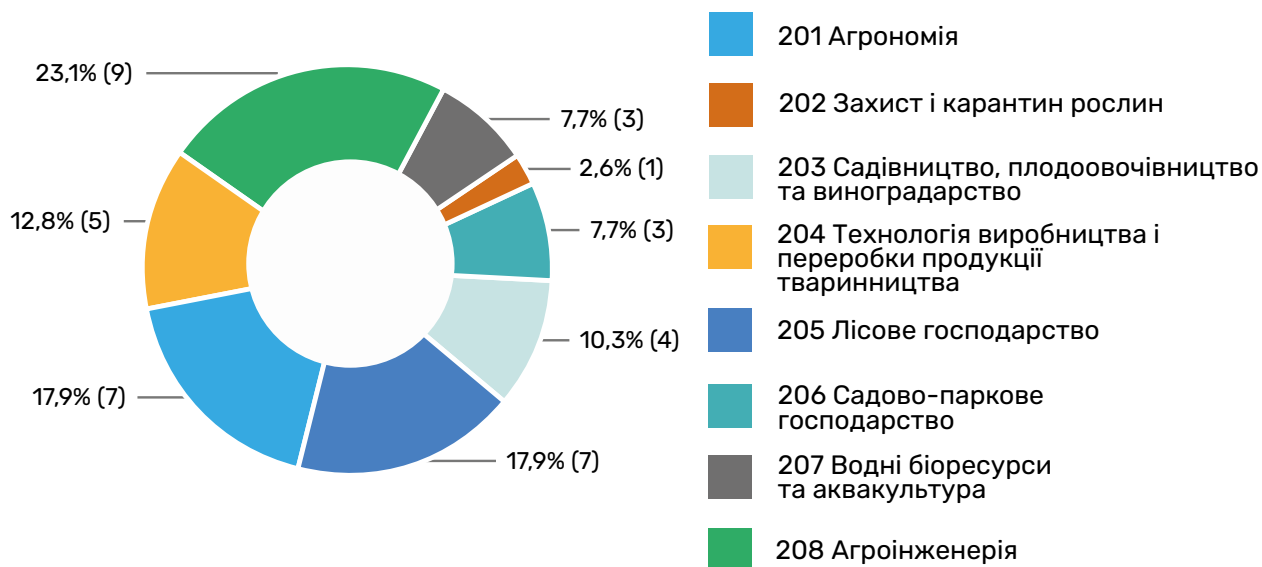

Рисунок 71. Розподіл освітніх програм у галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

Рішення про акредитацію було ухвалено для 33 (84,6 %) освітніх програм (див. Рисунок 72).

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 5 (12,8 %) освітніх програм (див. Рисунок 73).

Рішення про акредитацію із визначенням «зразкова» було ухвалено для 1 (2,6 %) освітньої програми за спеціальністю 204 Технологія виробництва і

переробки продукції тваринництва другого (магістерського) рівня вищої освіти.

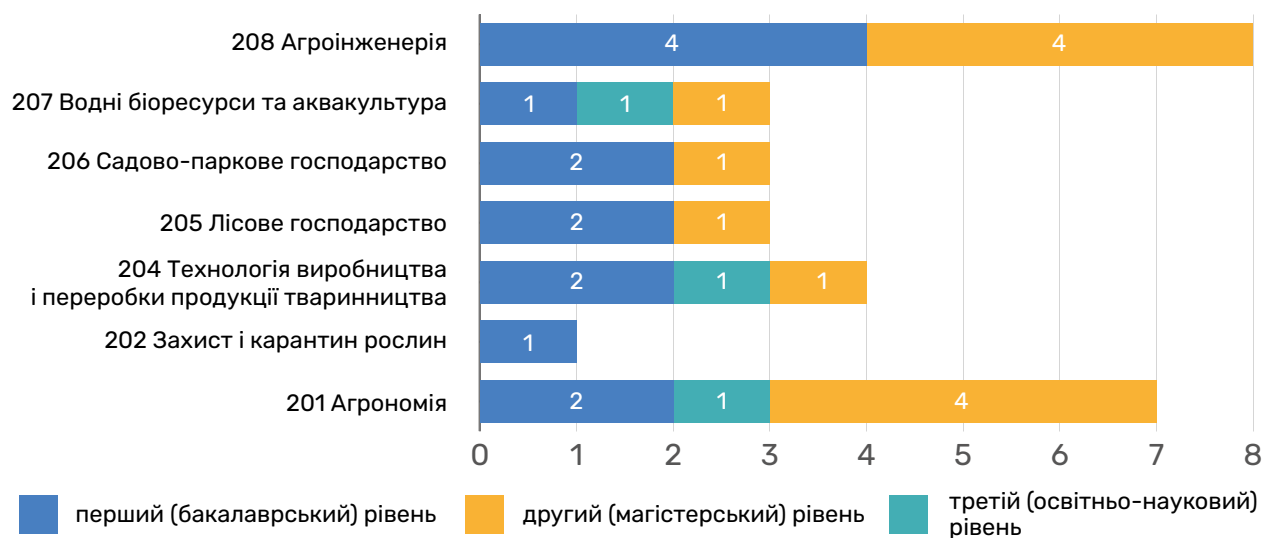

Рисунок 72. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рисунок 73. Розподіл кількості рішень про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми у галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, збільшилась на 11,4 % (з 35 до 39).
Розподіл за рівнями вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень: кількість освітніх програм збільшилась з 13 до 16, а частка збільшилась з 37 % до 41,0 %. Другий (магістерський) рівень: кількість освітніх програм збільшилась з 10 до 19, а частка – з 29 % до 48,7 %. Третій (освітньо-науковий) рівень: кількість освітніх програм зменшилась з 9 до 4, а частка – з 26 % до 10,3 %.
Спеціальності з найбільшою кількістю освітніх програм	Як у 2023 році, так і у 2024 році найбільшу кількість освітніх програм розглянуто за спеціальністю 208 Агроінженерія.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Розподіл рішень	<p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зменшилась з 89% до 84,6 %.</p> <p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зросла з 11% до 12,8 %. У 2023 році було ухвалено 4 рішення про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 5.</p> <p>У 2023 році рішень про акредитацій із визначенням «зразкова» не було ухвалено, у 2024 році було ухвалено 1 таке рішення.</p>

21 Ветеринарія

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 2 освітніх програм у галузі знань 21 Ветеринарія. З них за рівнями вищої освіти: 1 освітня програма за спеціальністю 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза другого (магістерського) рівня та 1 за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Для обох освітніх програм було ухвалено рішення про акредитацію.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилась на 50,0 % (з 4 до 2).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<p><i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 3 до 1, а частка зменшилась з 75,0 % до 50,0 %;</p> <p><i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм не змінилась – 1, а частка збільшилась з 25,0 % до 50,0 %.</p>
Спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм	Як у 2023 році, так і у 2024 році розподіл за спеціальностями однаковий.
Розподіл рішень	Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зросла з 50% до 100 %.

22 Охорона здоров'я

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 29 освітніх програм у галузі знань 22 Охорона здоров'я. З них за рівнями вищої освіти: 7 (24,1 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 18 (62,1 %) – другого (магістерського) рівня та 4 (13,8 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 74).

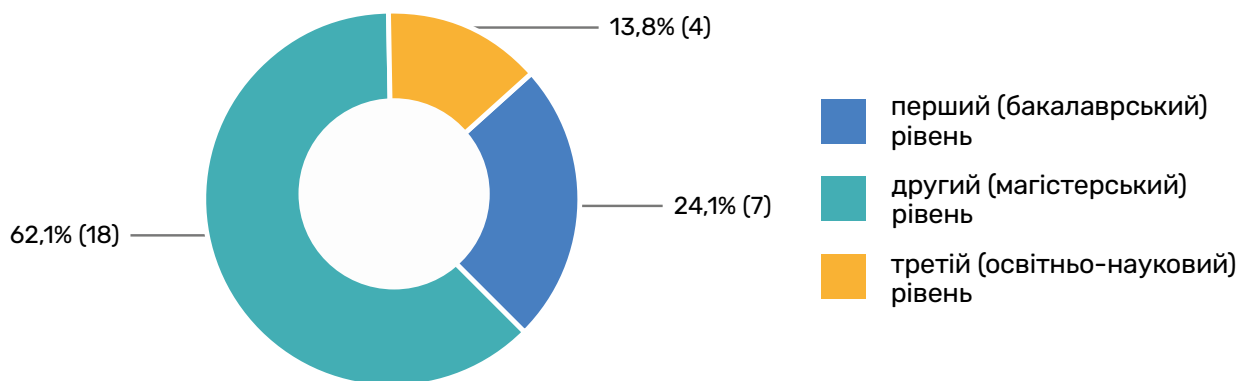

Рисунок 74. Розподіл освітніх програм у галузі знань 22 Охорона здоров'я, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальностями 226 Фармація, промислова фармація та 227 Терапія та реабілітація – по 7 (24,1 %). За спеціальністю 225 Медична психологія освітні програми не розглядалися (див. Рисунок 75).

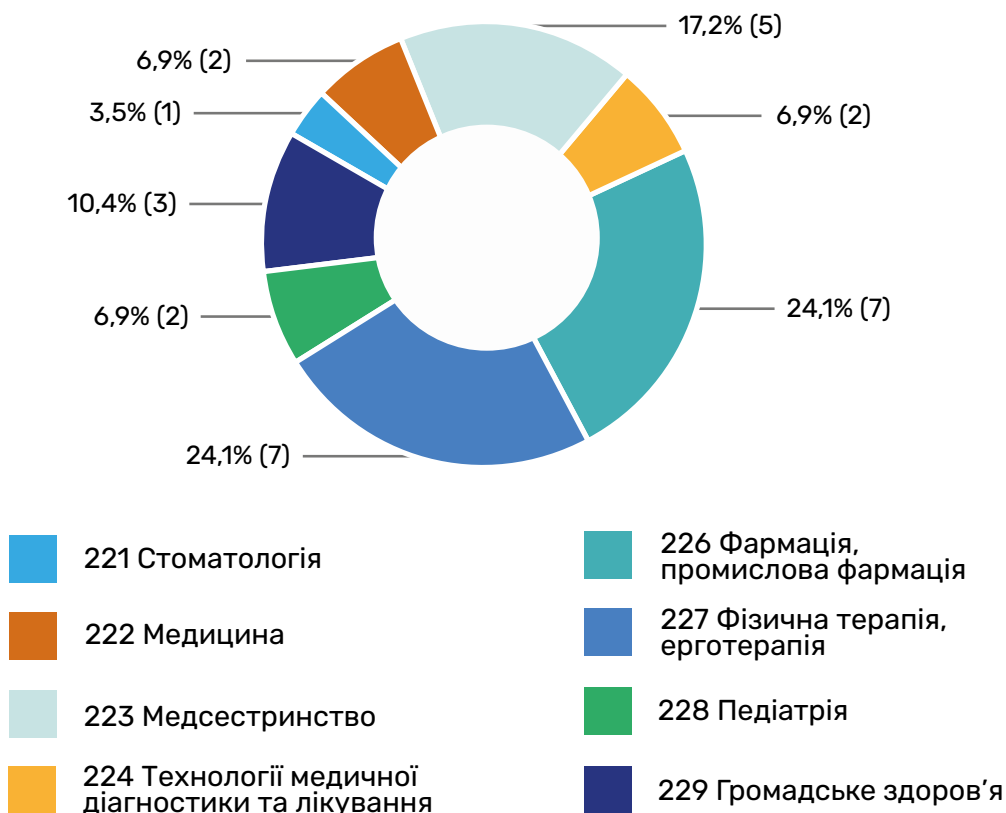

Рисунок 75. Розподіл освітніх програм у галузі знань 22 Охорона здоров'я, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

Рішення про акредитацію було ухвалено для 23 (79,4 %) освітніх програм (див. Рисунок 76).

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 3 (10,3 %) освітніх програм (див. Рисунок 77).

Рішення про акредитацію з визначенням «зразкова» було ухвалене для 3 (10,3 %) освітніх програм (див. Рисунок 78).

Рисунок 76. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

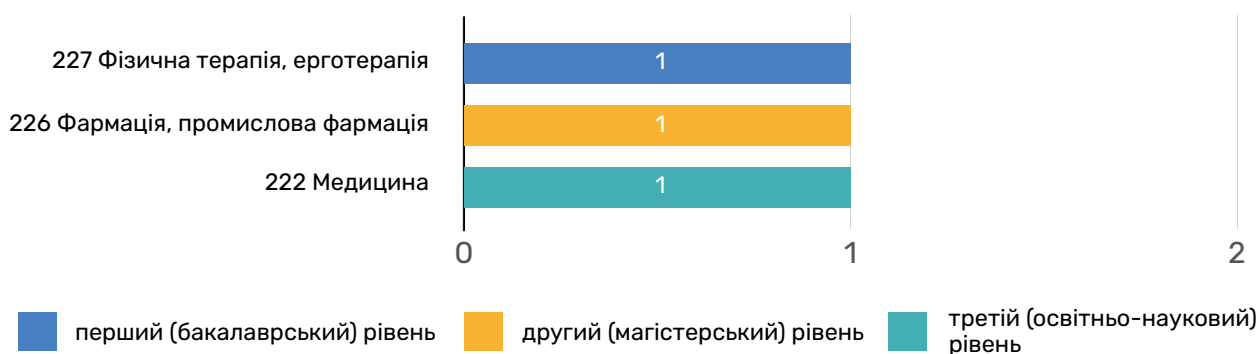

Рисунок 77. Розподіл кількості рішень про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми у галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рисунок 78. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми з визначенням «зразкова» у галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилась на 39,6 % (з 48 до 29).
Розподіл за рівнями вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень: кількість освітніх програм зменшилась з 12 до 7, а частка – з 25 % до 24,1 %.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
	<p><i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 20 до 18, а частка збільшилась з 42 % до 62,1 %.</p> <p><i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 14 до 4, а частка – з 29 % до 13,8 %.</p>
Спеціальності з найбільшою кількістю освітніх програм	Як у 2023 році, так і у 2024 році найбільшу кількість освітніх програм розглянуто за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація.
Розподіл рішень	<p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зменшилась з 85% до 79,4 %.</p> <p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, залишилась на рівні 10%. У 2023 році було ухвалено 5 рішень про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 3.</p> <p>У 2023 році було ухвалене 1 рішення про акредитацій із визначенням «зразкова», у 2024 році – 5.</p>

23 Соціальна робота

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 19 освітніх програм у галузі знань 23 Соціальна робота. З них за рівнями вищої освіти: 10 (52,6 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня, 9 (47,4 %) – другого (магістерського) рівня (див. Рисунок 79).

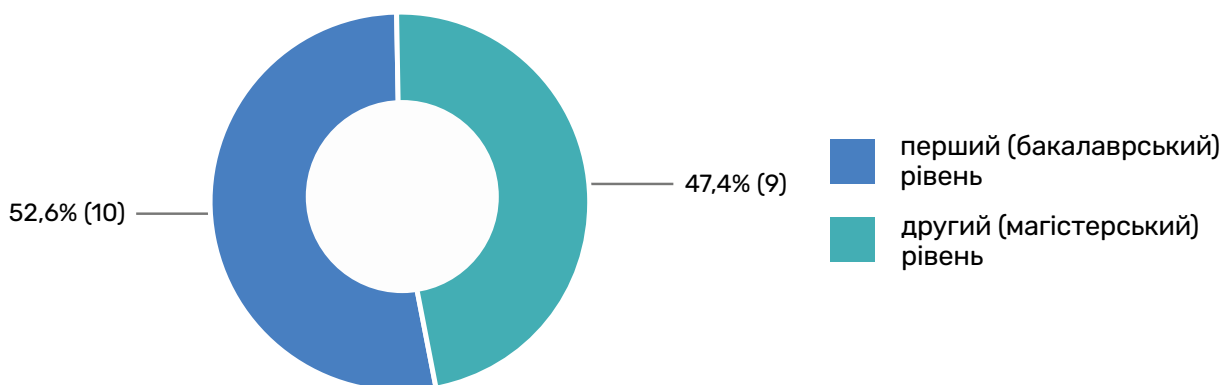

Рисунок 79. Розподіл освітніх програм у галузі знань 23 Соціальна робота, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Розподіл освітніх програм за спеціальностями представлено на рисунку 80.

Рішення про акредитацію було ухвалено для 16 (84,2 %) освітніх програм (див. Рисунок 81).

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 2 (10,5 %) освітніх програм другого (магістерського) рівня вищої освіти за кожною із спеціальностей 231 Соціальна робота та 232 Соціальне забезпечення.

Рішення про акредитацію з визначенням «зразкова» було ухвалено для 1 (5,3 %) освітньої програми зі спеціальності 232 Соціальне забезпечення другого (магістерського) рівня вищої освіти.

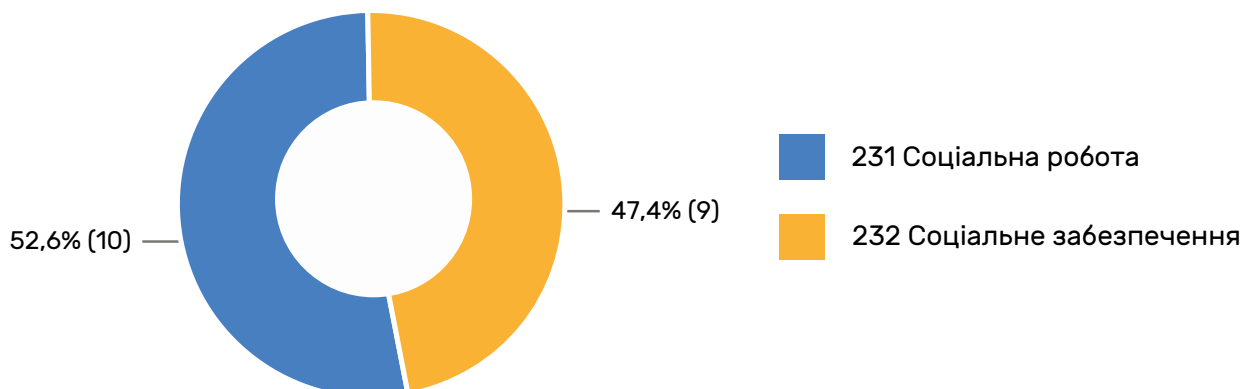

Рисунок 80. Розподіл освітніх програм у галузі знань 23 Соціальна робота, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

Рисунок 81. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 23 Соціальна робота за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилась на 26,9 % (з 26 до 19).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 11 до 10, а частка збільшилась з 42 % до 52,6 %. <i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 13 до 9, а частка зменшилась з 50 % до 47,4 %. <i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> у 2024 році освітніх програм цього рівня вищої освіти не було, у 2023 році таких освітніх було розглянуто 2.
Спеціальності з найбільшою кількістю освітніх програм	Як у 2023 році, так і у 2024 році найбільшу кількість освітніх програм розглянуто за спеціальністю 231 Соціальна робота.
Розподіл рішень	Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зменшилась з 88% до 84,2 %.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
	<p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зменшилась з 12 % до 10,5 %. У 2023 році було ухвалено 3 рішення про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 2.</p> <p>У 2023 році рішень про акредитацію із визначенням «зразкова» не було ухвалено, у 2024 – 1 рішення.</p>

24 Сфера обслуговування

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 44 освітніх програм у галузі знань 24 Сфера обслуговування. З них за рівнями вищої освіти: 21 (47,7 %) освітня програма першого (бакалаврського) рівня, 23 (52,3 %) – другого (магістерського) рівня (див. Рисунок 82).

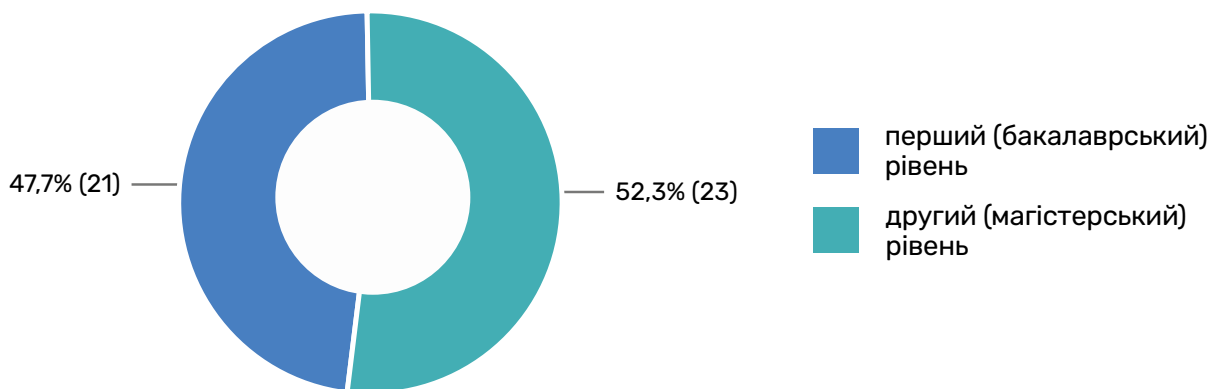

Рисунок 82. Розподіл освітніх програм у галузі знань 24 Сфера обслуговування, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Освітніх програм за спеціальністю 242 Туризм і рекреація було розглянуто 27, що майже у 1,6 рази більше ніж за спеціальністю 241 Готельно-ресторанна справа (17 освітніх програм).

Рішення про акредитацію було ухвалено для 38 (86,4 %) освітніх програм (див. Рисунок 83).

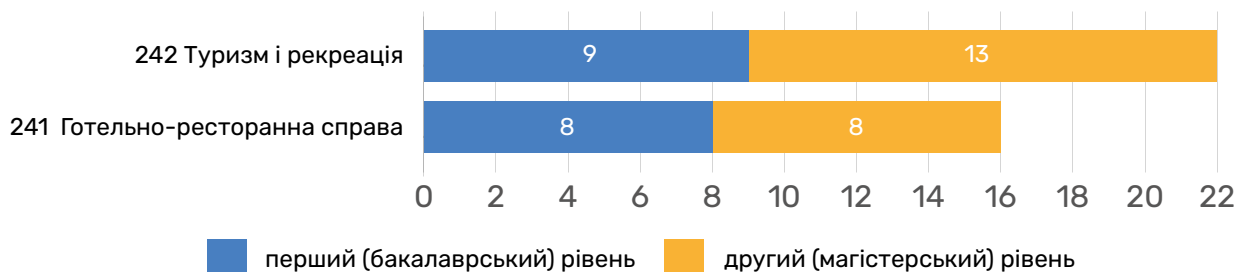

Рисунок 83. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 24 Сфера обслуговування за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 5 (11,4 %) освітніх програм (див. Рисунок 84).

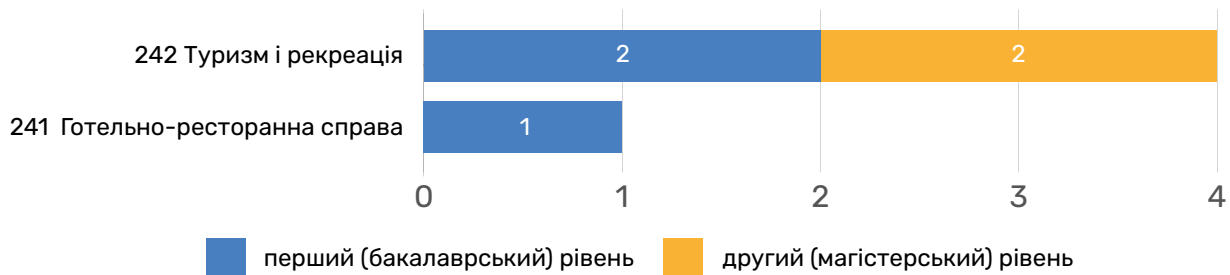

Рисунок 84. Розподіл кількості рішень про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми у галузі знань 24 Сфера обслуговування за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про акредитацію з визначенням «зразкова» було ухвалене для 1 (2,2 %) освітньої програми зі спеціальності 242 Туризм і рекреація першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зросла на 4,8 % (з 42 до 44).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм збільшилась з 20 до 21, а частка залишилась на рівні 48 %. <i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм збільшилась з 21 до 23, а частка зросла з 50 % до 52,3 %.
Спеціальності з найбільшою кількістю освітніх програм	Як у 2023 році, так і у 2024 році найбільшу кількість освітніх програм розглянуто за спеціальністю 242 Туризм і рекреація.
Розподіл рішень	Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, залишилась на рівні 86 %. Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зросла з 10% до 11,4%. У 2023 році було ухвалено 4 рішення про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 5. У 2023 році рішення про акредитацію із визначенням «зразкова» було ухвалене для 2 освітніх програм, у 2024 – 1 рішення.

25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 15 освітніх програм у галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону. З них за рівнями вищої

освіти: 10 (66,7 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 4 (26,7 %) – другого (магістерського) рівня та 1 (6,6 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 85).

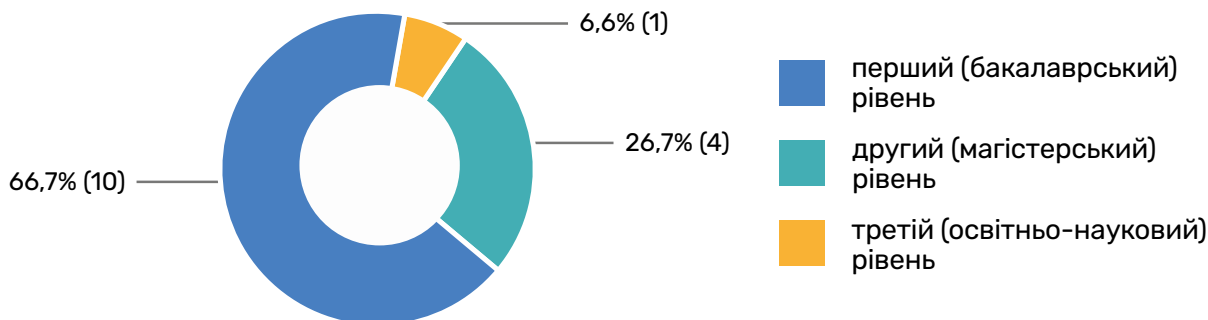

Рисунок 85. Розподіл освітніх програм у галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 255 Озброєння та військова техніка – 6 (40,0 %), а найменше – за спеціальністю 254 Забезпечення військ (сил) – 4 (26,7 %). За спеціальностями 251 Державна безпека, 252 Безпека державного кордону, 253 Військове управління (за видами збройних сил), 257 Управління інформаційною безпекою освітні програми за повною процедурою не розглядались (див. Рисунок 86).

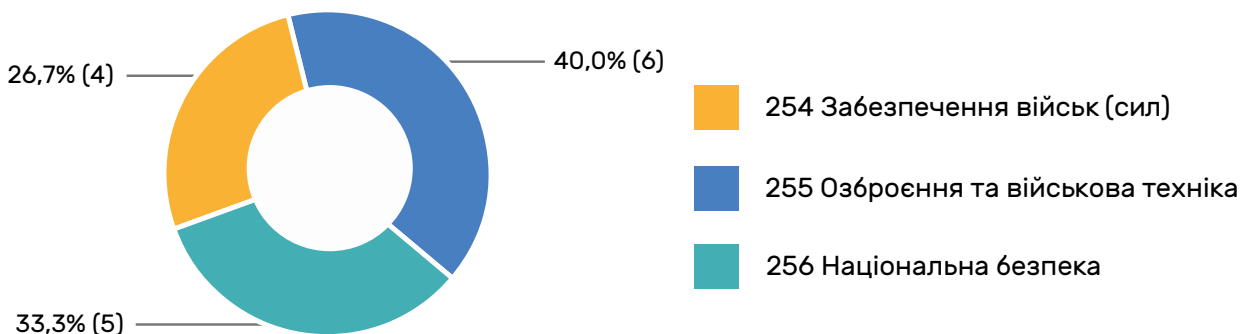

Рисунок 86. Розподіл освітніх програм у галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

Рішення про акредитацію було ухвалено для всіх 15 (100 %) освітніх програм (див. Рисунок 87).

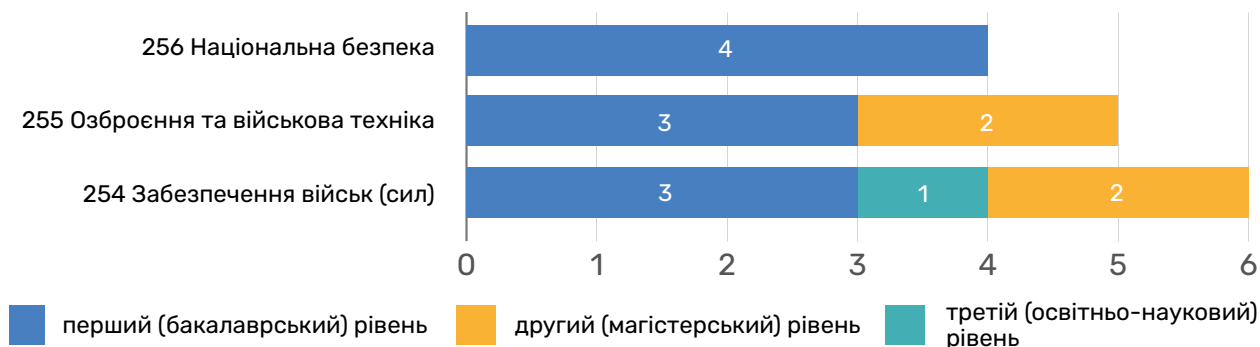

Рисунок 87. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зросла з 2 до 15.
Розподіл за рівнями вищої освіти	<p><i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> у 2023 році освітні програми цього рівня вищої освіти не розглядались, у 2024 році таких програм розглянуто 10.</p> <p><i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм збільшилась з 2 до 4, а частка зменшилась з 100 % до 26,7 %.</p> <p><i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> у 2023 році освітні програми цього рівня вищої освіти не розглядались, у 2024 році таких освітніх програм розглянуто 1.</p>
Спеціальності з найменшою кількістю освітніх програм	Як у 2023 році, так і у 2024 році не розглядались освітні програми за спеціальністю 251 Державна безпека.
Розподіл рішень	<p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зросла з 50 % до 100 %.</p> <p>Як у 2023 році, так і у 2024 році не було ухвалено рішень про умовну (відкладену) акредитацію.</p> <p>У 2023 році рішення про акредитацію із визначенням «зразкова» було ухвалено для 1 освітньої програми, у 2024 таких рішень не було ухвалено.</p>

26 Цивільна безпека

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 9 освітніх програм у галузі знань 26 Цивільна безпека. З них за рівнями вищої освіти: 4 (44,44 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 4 (44,44 %) – другого (магістерського) рівня та 1 (11,12 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 88).

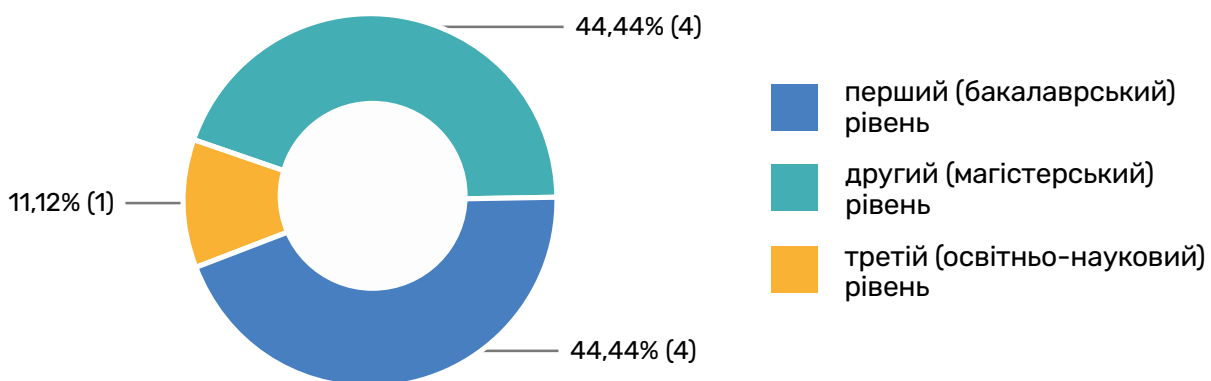

Рисунок 88. Розподіл освітніх програм у галузі знань 26 Цивільна безпека, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальностями 263 Цивільна безпека та 262 Правоохоронна діяльність – по 4 (44,44 %), а найменше – за спеціальністю 261 Пожежна безпека – 1 (11,12 %) (див. Рисунок 89).

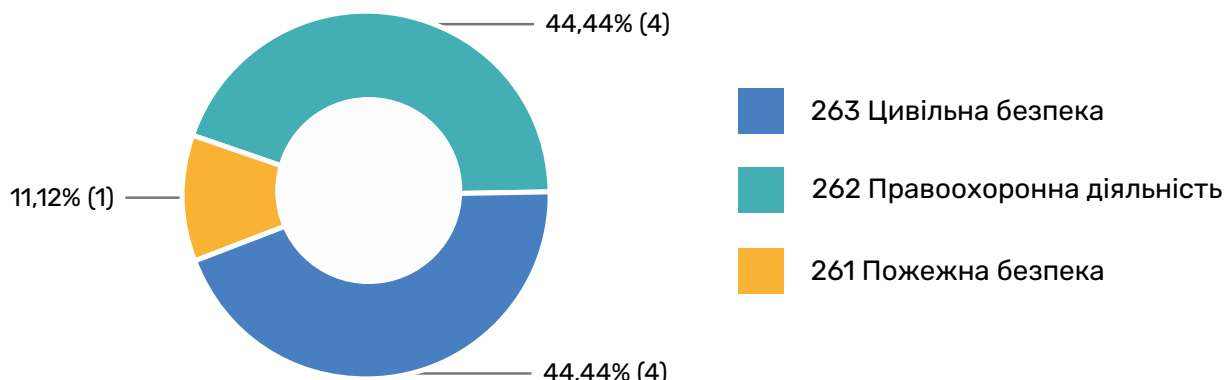

Рисунок 89. Розподіл освітніх програм у галузі знань 26 Цивільна безпека, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

Рішення про акредитацію було ухвалено для 8 (88,9 %) освітніх програм (див. Рисунок 90).

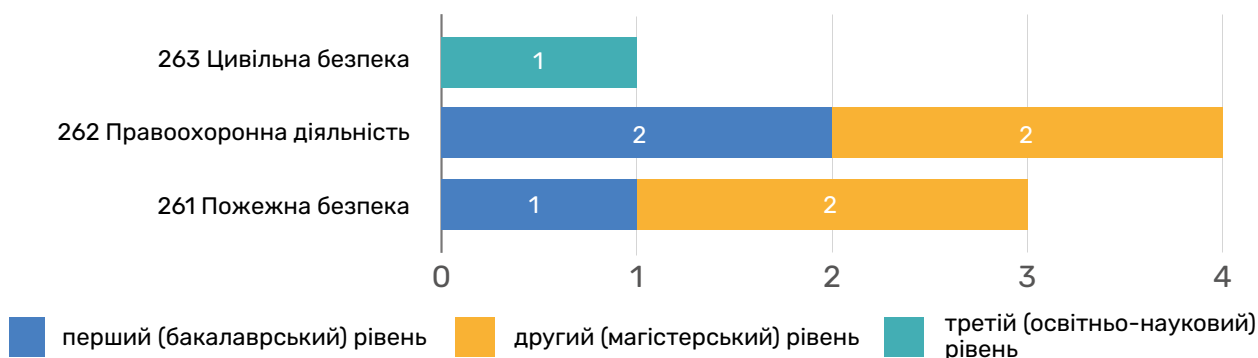

Рисунок 90. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 26 Цивільна безпека за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 1 (11,1 %) освітньої програми за спеціальністю 263 Цивільна безпека першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилась на 30,8 % (з 13 до 9).
Розподіл за рівнями вищої освіти	<p><i>Перший (бакалаврський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 6 до 4, а частка зменшилась з 46 % до 44,44 %.</p> <p><i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 6 до 4, а частка зросла з 46 % до 44,44 %.</p> <p><i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> кількість освітніх програм не змінилась – 1, а частка збільшилась з 8 % до 11,12 %.</p>

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм	За спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність у 2023 році було розглянуто найбільшу кількість освітніх програм, у 2024 році найбільшу кількість освітніх програм розглянуто за двома спеціальностями 262 Правоохоронна діяльність та 263 Цивільна безпека.
Розподіл рішень	Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, збільшилась з 77 % до 88,9 %. Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зменшилась з 15% до 9,1 %. У 2023 році було ухвалено 4 рішення про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 5. У 2023 році рішення про акредитацію із визначенням «зразкова» було ухвалене для 1 освітньої програми, у 2024 таких рішень не було ухвалене.

27 Транспорт

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 17 освітніх програм у галузі знань 27 Транспорт. З них за рівнями вищої освіти: 9 (52,9 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 7 (41,2 %) – другого (магістерського) рівня та 1 (5,9 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 91).

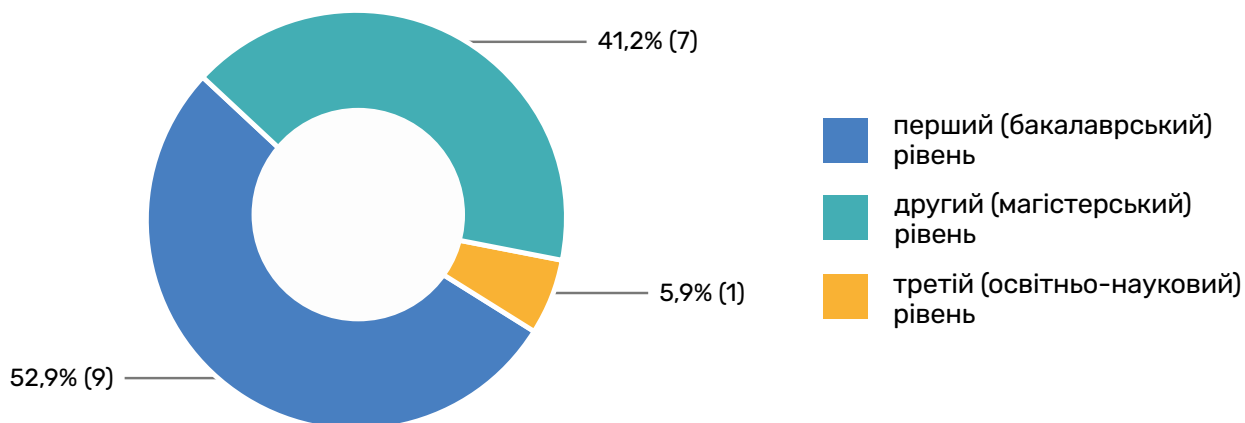

Рисунок 91. Розподіл освітніх програм у галузі знань 27 Транспорт, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 275 Транспортні технології – 11 (64,7 %), а найменше – за спеціальністю 271 Морський та внутрішній водний транспорт – 1 (5,9 %). За спеціальностями 272 Авіаційний транспорт, 273 Залізничний транспорт освітні програми за повною процедурою не розглядались (див. Рисунок 92).

Рішення про акредитацію було ухвалено для 15 (88,2 %) освітніх програм (див. Рисунок 93).

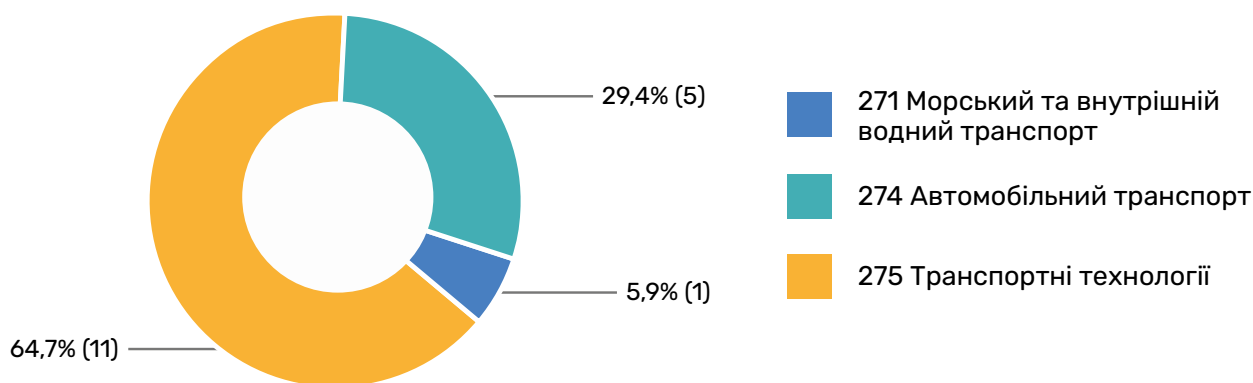

Рисунок 92. Розподіл освітніх програм у галузі знань 27 Транспорт, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

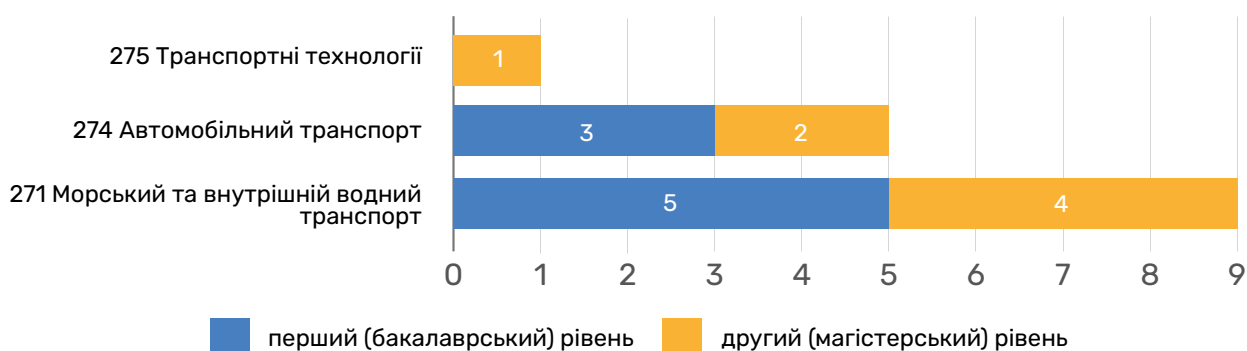

Рисунок 93. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 27 Транспорт за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 1 (5,9 %) освітньої програми за спеціальністю 275 Транспортні технології першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Рішення про відмову в акредитації було ухвалено для 1 (5,9 %) освітньої програми зі спеціальності 275 Транспортні технології третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилась на 41,4 % (з 29 до 17).
Розподіл за рівнями вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень: кількість освітніх програм збільшилась з 8 до 9, а частка – з 28 % до 52,9 %. Другий (магістерський) рівень: кількість освітніх програм зменшилась з 20 до 7, а частка зросла з 69 % до 41,2 %. Третій (освітньо-науковий) рівень: кількість освітніх програм не змінилась – 1, а частка зросла з 3 % до 5,9 %.
Спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм	Як у 2023 році, так і у 2024 році найбільшу кількість освітніх програм розглянуто за спеціальністю 275 Транспортні технології.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Розподіл рішень	<p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, зменшилась з 90 % до 88,2 %.</p> <p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зменшилась з 10% до 5,9 %. У 2023 році було ухвалено 3 рішення про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 1.</p> <p>У 2024 році було ухвалено рішення про відмову в акредитації, у 2023 році таких рішень не було.</p>

28 Публічне управління та адміністрування

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 21 освітньої програми у галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування. З них за рівнями вищої освіти: 8 (38,1 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 7 (33,3 %) – другого (магістерського) рівня та 6 (28,6 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 94).

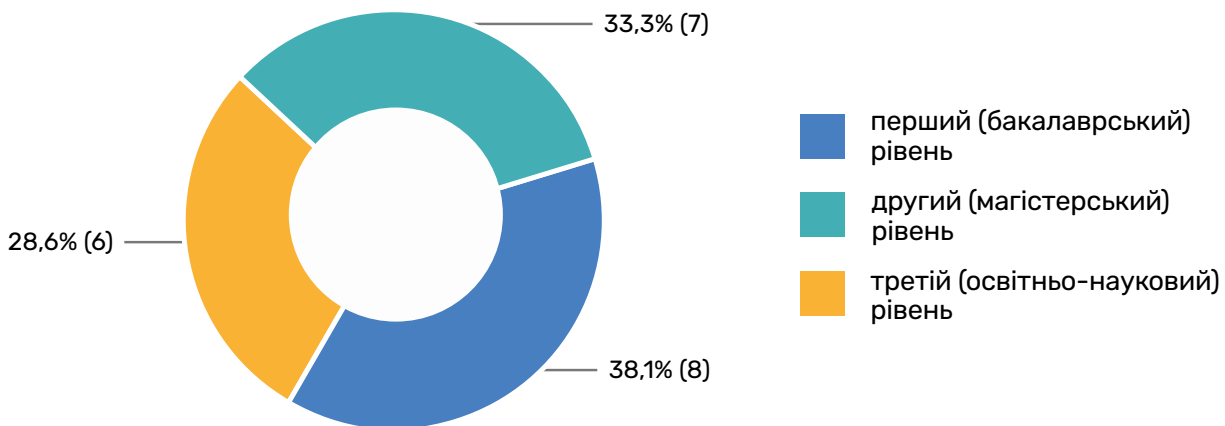

Рисунок 94. Розподіл освітніх програм у галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

Рішення про акредитацію було ухвалено для 18 (85,7 %) освітніх програм (див. Рисунок 95).

Рисунок 95. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 3 (14,3 %) освітніх програм (див. Рисунок 96).

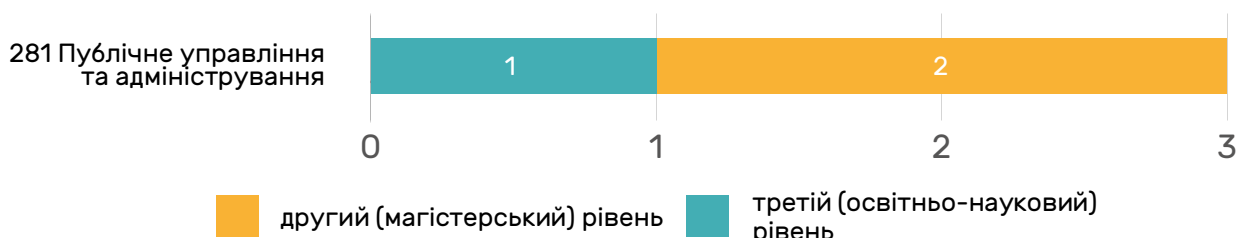

Рисунок 96. Розподіл кількості рішень про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми у галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилась на 32,3 % (з 31 до 21).
Розподіл за рівнями вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень: кількість освітніх програм збільшилась з 7 до 8, а частка – з 23 % до 38,1 %. Другий (магістерський) рівень: кількість освітніх програм зменшилась з 20 до 7, а частка – з 65 % до 33,3 %. Третій (освітньо-науковий) рівень: кількість освітніх програм збільшилась з 4 до 6, а частка – з 13 % до 28,6 %.
Розподіл рішень	Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, збільшилась з 81 % до 85,7 %. Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зменшилась з 16 % до 14,3 %. У 2023 році було ухвалено 5 рішень про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 3. У 2023 році було ухвалено рішення про акредитацію із визначенням «зразкова», у 2024 році таких рішень не було.

29 Міжнародні відносини

У 2024 році Національне агентство розглянуло за повною процедурою і ухвалило рішення щодо 17 освітніх програм у галузі знань 29 Міжнародні відносини. З них за рівнями вищої освіти: 9 (52,9 %) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 7 (41,2 %) – другого (магістерського) рівня та 1 (5,9 %) – третього (освітньо-наукового) рівня (див. Рисунок 97).

Найбільше освітніх програм розглянуто за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини – 9 (52,9 %), за спеціальностями 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії та 293 Міжнародне право – по 4 (23,5 %) (див. Рисунок 98).

Рішення про акредитацію було ухвалено для 15 (88,2 %) освітніх програм (див. Рисунок 99).

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію – для 2 (11,8 %) освітніх програм за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини: одна з них першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, інша – другого (магістерського) рівня.

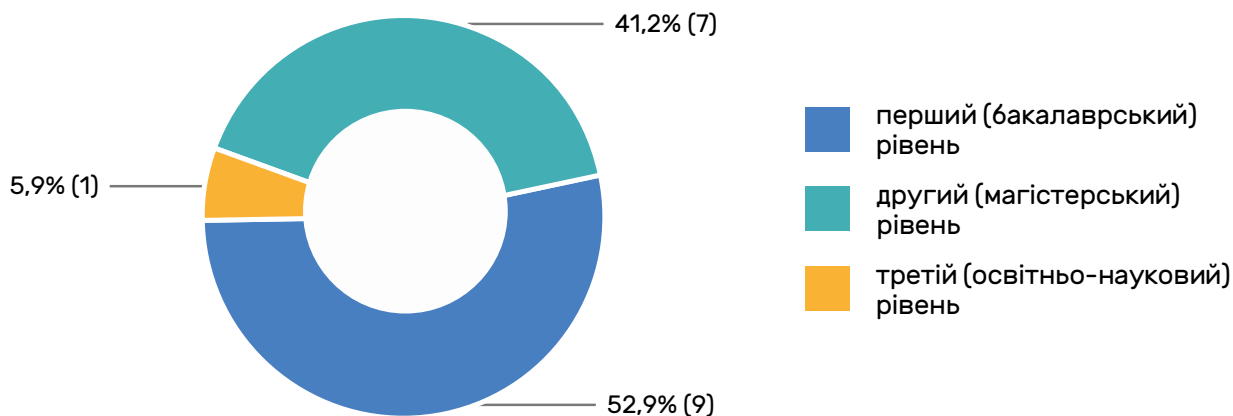

Рисунок 97. Розподіл освітніх програм у галузі знань 29 Міжнародні відносини, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за рівнями вищої освіти

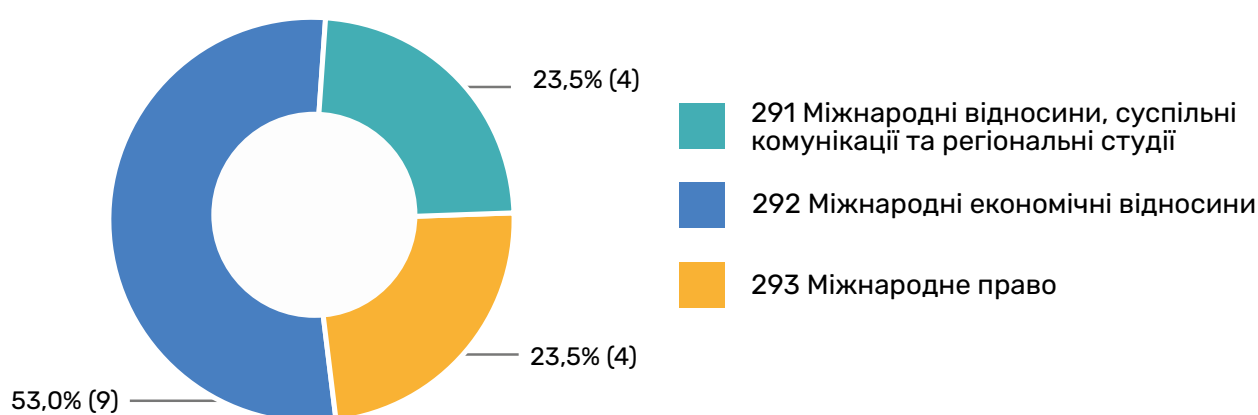

Рисунок 98. Розподіл освітніх програм у галузі знань 29 Міжнародні відносини, щодо яких було ухвалено рішення у 2024 році, за спеціальностями

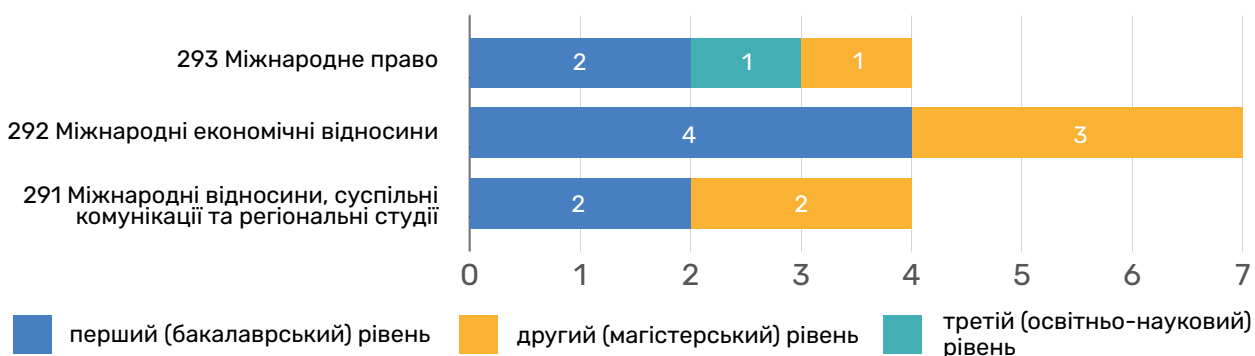

Рисунок 99. Розподіл кількості рішень про акредитацію освітньої програми у галузі знань 29 Міжнародні відносини за спеціальностями на різних рівнях вищої освіти

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
Загальна кількість розглянутих програм	Загальна кількість освітніх програм, які було розглянуто за повною процедурою і за якими ухвалено рішення, зменшилась на 54,1 % (з 37 до 17).
Розподіл за рівнями вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень: кількість освітніх програм зменшилась з 17 до 9, а частка зменшилась з 54,1 % до 53,0 %.

Показник	Динаміка у порівнянні із 2023 роком
	<p><i>Другий (магістерський) рівень:</i> кількість освітніх програм зменшилась з 20 до 7, а частка зросла з 54 % до 41,2 %.</p> <p><i>Третій (освітньо-науковий) рівень:</i> у 2023 році не розглядались освітні програми цього рівня вищої освіти, у 2024 було розглянуто 1 освітню програму цього рівня освіти.</p>
<p>Спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм</p>	<p>У 2023 році найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, у 2024 році – за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини.</p>
<p>Розподіл рішень</p>	<p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про акредитацію, збільшилась з 84 % до 88,2 %.</p> <p>Частка освітніх програм, для яких було ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію, зменшилась з 14% до 11,8 %. У 2023 році було ухвалено 5 рішень про умовну (відкладену) акредитацію, у 2024 році – 2.</p> <p>У 2024 році було ухвалено рішення про акредитацію з визначенням «зразкова», у 2023 році таких рішень не було.</p>

Відсотки рішень про акредитацію та умовну (відкладену) акредитацію за галузями

На Рисунку 100 представлено відсоток рішень про акредитацію за галузями.

На Рисунку 101 представлено відсоток рішень про умовну (відкладену) акредитацію за галузями.

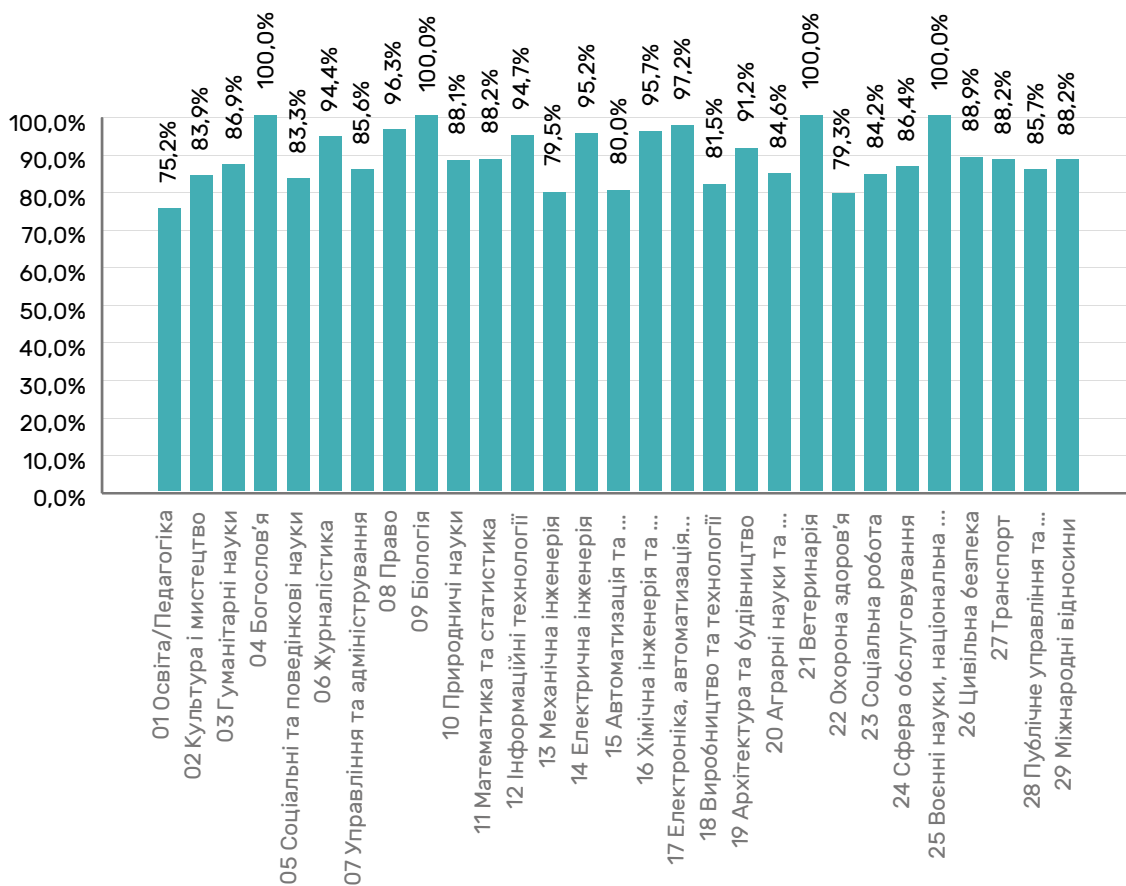

Рисунок 100. Відсоток рішень про акредитацію за галузями

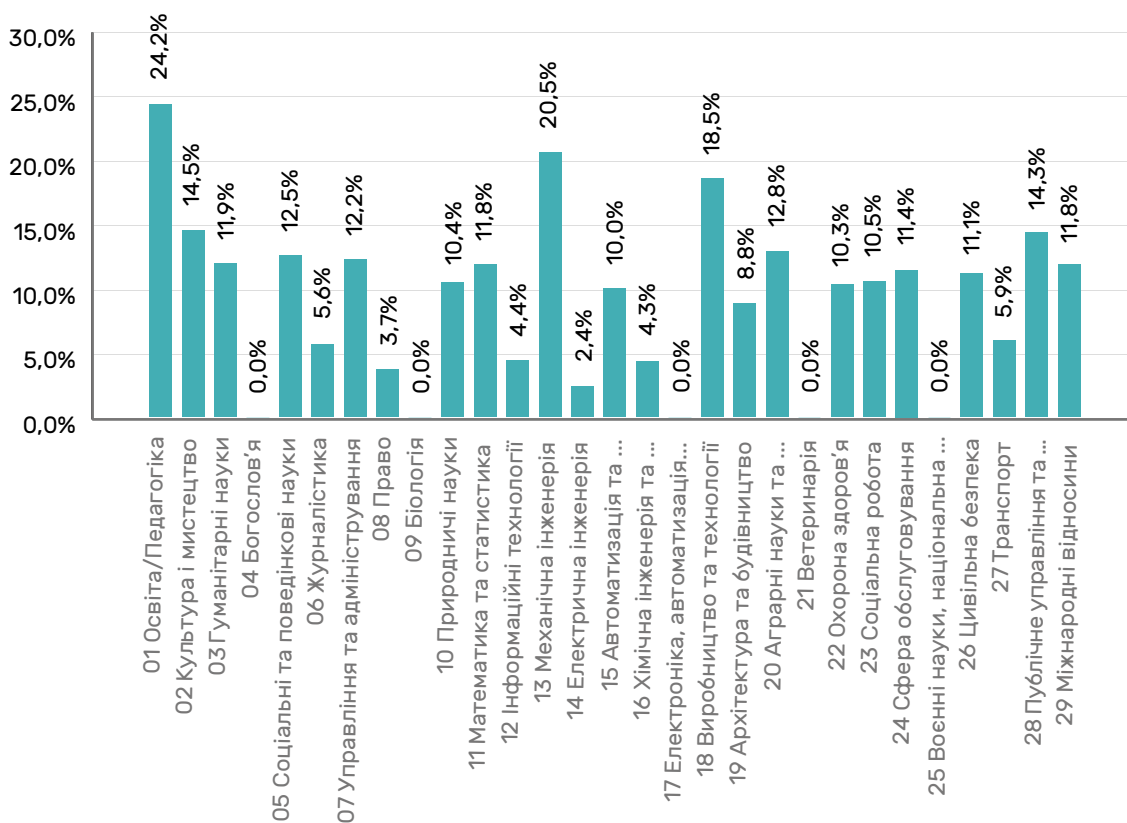

Рисунок 101. Відсоток рішень про умовну (відкладену) акредитацію за галузями

5. ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА ЗА ОПЕРАЦІЙНИМИ НАПРЯМАМИ

5.1. Інформаційно-консультативний супровід разових спеціалізованих рад та супровід Комітету з питань діяльності разових спеціалізованих вчених рад

У 2024 році було забезпечено адміністрування та моніторинг інформаційної системи NAQA.Svr⁶, призначеної для внесення інформації, що передбачена Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (далі – Порядок № 44). Консультативну та методичну підтримку закладам вищої освіти та науковим установам у застосуванні Порядку № 44 і роботі в системі надавав відділ супроводу разових рад та аналітики.

Протягом звітнього періоду Національним агентством було підготовлено та внесено зміни до нормативно-правових актів, зокрема:

- запропоновано зміни, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації науково-педагогічних і наукових кадрів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 3 травня 2024 р. № 507 (в частині змін до Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії);
- підготовлено та затверджено нову редакцію Порядку розгляду повідомлень щодо порушення процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії (протокол від «25» червня 2024 року № 12 (62));
- розроблено і затверджено зміни до Порядку функціонування інформаційної системи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти «NAQA.Svr» (протокол від 19 листопада 2024 року № 19 (69));
- внесено зміни до Інструкції для користувачів Інформаційної системи Національного агентства⁷;
- розроблено роз'яснення щодо розширення функціоналу Інформаційної системи⁸.

Протягом 2022–2024 років до Інформаційної системи внесено 23 854 повідомлення, у тому числі протягом виключно 2024 року – 11 544 повідомлення, з яких:

- ◇ про утворення разової ради – 2 726;
- ◇ про відкликання закладом повідомлення про утворення разової ради – 72;

⁶ Інформаційна система NAQA.Svr URL: <https://svr.naqa.gov.ua>

⁷ Інструкція для користувачів Інформаційної системи Національного агентства, URL: <https://bit.ly/4ioezJi> (дата звернення: 10.02.2025)

⁸ Лист Національного агентства № 2931 від 03.12.2024 URL: <https://bit.ly/3QMf09m> (дата звернення: 10.02.2025)

- ◇ щодо невідповідності складу разової ради вимогам законодавства – 0;
- ◇ про зміни у складі разової ради / посилань – 709;
- ◇ про результати захисту – 3 915;
- ◇ про дату, час і місце проведення публічного захисту – 3 969;
- ◇ про зупинення роботи разової ради – 125;
- ◇ про скасування рішення про присудження ступеня (заклад) – 1;
- ◇ про надходження повідомлення/скарги до Національного агентства – 1;
- ◇ про зняття дисертації з розгляду – 26.

Відділ супроводу разових рад та аналітики надав більше 500 відповідей на питання представників закладів вищої освіти, наукових установ, здобувачів, які надійшли на офіційну електронну пошту відділу, з питань атестації здобувачів ступеня доктора філософії, діяльності разових спеціалізованих вчених рад, роботи в Інформаційній системі та застосування Порядку № 44.

Протягом звітнього періоду відділ супроводу разових рад та аналітики здійснював технічний, організаційний та інформаційний супровід розгляду Комітетом з питань діяльності разових спеціалізованих вчених рад Національного агентства повідомлень щодо порушення встановленої законодавством процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії та супроводі розгляду Національним агентством подань Комітетом з питань діяльності разових спеціалізованих вчених рад про наявність або відсутність порушень процедури захисту дисертації, встановлених Порядком № 44 та Порядком розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації (далі – Порядок);

У 2024 році до Національного агентства надійшло одне повідомлення про порушення процедури захисту дисертації 1-24-ПП від 05.07.2024. Відділ супроводу разових рад та аналітики як уповноважений підрозділ секретаріату, відповідно до вимог Порядку розгляду повідомлень щодо порушення процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії⁹:

- здійснював перевірку скарги на відповідність пунктам 3-6 Порядку розгляду повідомлень згідно з пунктом 7;
- здійснював перевірку викладених у повідомленні відомостей щодо порушення процедури захисту дисертації, відповідно до пункту 11;
- надавав результати перевірки голові Комітету з питань діяльності разових спеціалізованих вчених рад, згідно з пунктами 7 і 11;
- здійснював технічний та інформаційний супровід засідань Комітету з питань діяльності разових спеціалізованих вчених рад (зокрема, складено 2 протоколи засідань);
- здійснював інформування зацікавлених сторін щодо прийнятих рішень та засідань Комітету з питань діяльності разових спеціалізованих вчених рад, відповідно до пункту 14.

Отже, у 2024 році завдяки адмініструванню та моніторингу інформаційної системи NAQA.Svr Національне агентство ефективно забезпечило внесення та обробку даних, пов'язаних з процедурами присудження ступеня доктора філософії, а також консультування закладів вищої освіти, наукових

⁹ Порядок розгляду повідомлень щодо порушення процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії URL: <https://bit.ly/4eNjEK9> (дата звернення: 10.02.2025)

установ та здобувачів освіти щодо застосування Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії. Забезпечено супровід роботи Комітету з питань діяльності разових спеціалізованих вчених рад.

5.2. Правова та судова робота

Протягом 2024 року Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти було здійснено комплекс заходів, спрямованих на правове забезпечення діяльності Національного агентства, захисту його законних інтересів та запобігання порушенням чинного законодавства.

У звітному періоді правове забезпечення здійснювалось за такими основними напрямками: консультативна діяльність, договірна робота, представництво в судах, розроблення та аналіз нормативних документів, антикорупційна діяльність тощо.

Протягом 2024 року відділом правового забезпечення секретаріату Національного агентства здійснювалась робота з опрацювання та надання оперативних відповідей на звернення громадян, адвокатські запити, запити на публічну інформацію, депутатські звернення, керуючись вимогами законодавства та з метою забезпечення відкритості та прозорості у діяльності агентства.

У 2024 року було забезпечено представництво інтересів Національного агентства в 28 судових справах, що розглядались у адміністративному та господарському провадженнях.

Оскарження дій та рішень Комітету з питань етики та Національного агентства з питань розгляду скарг/повідомлень про порушення академічної доброчесності, зокрема щодо виявлення у дисертаціях на здобуття наукового ступеня доктора або кандидата наук та/або у наукових публікаціях фактів академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації, складає найбільшу кількість судових справ.

Так, упродовж 2024 року судами різних інстанцій розглянуто п'ятнадцять справ вказаної категорії. Судові рішення судів першої та апеляційної інстанцій оскаржуються Національним агентством.

Також у звітному періоді прийнято два рішення у справах на користь Національного агентства, де суди першої інстанції обґрунтували належність повноважень Національного агентства щодо встановлення фактів плагіату в дисертаційних дослідженнях позивачів.

У липні 2023 року до Національного агентства звернулась особа з позовом про визнання протиправним та скасування рішення Комітету з питань етики та рішення Національного агентства про виявлення порушення академічної доброчесності у вигляді академічного плагіату у дисертації, Івано-Франківським окружним адміністративним судом по справі №300/4659/23 прийнято рішенням від 09 жовтня 2023 року про задоволення позову, Восьмим апеляційним адміністративним судом постановою від 01 квітня 2024 року скасовано рішення Івано-Франківського окружного адміністративного в частині задоволення позовних вимог про визнання протиправним та скасування рішення Комітету з питань етики та ухвалено у цій частині нове рішення, яким відмовлено у задоволенні позову. В іншій частині

рішення Івано-Франківського окружного адміністративного суду від 09 жовтня 2023 року залишено без змін.

Національне агентство вважає, що судами першої та апеляційної інстанцій неправильно застосовано норми матеріального та процесуального законодавства, а тому провадження у справі підлягає закриттю або ухваленню нового рішення про відмову у задоволенні позовних вимог.

Постановою Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 20 грудня 2024 року за цією судовою справою касаційну скаргу Національного агентства задоволено частково, рішення попередніх інстанцій скасовано та справу направлено на новий розгляд до Івано-Франківського окружного адміністративного суду.

У липні 2024 року Верховним Судом у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянуто касаційну скаргу Національного агентства на рішення суду першої інстанції та постанову апеляційної інстанції у справі № 640/23574/20, предметом розгляду якої були рішення та дії Комітету з питань етики, яким касаційну скаргу задоволено, рішення попередніх інстанцій скасовані, провадження у справі закрито. Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду дійшов висновку, що спірне рішення Комітету з питань етики є процедурним, не породжує правових наслідків для позивача, а тому не може бути самостійним предметом судового оскарження. Це рішення з урахуванням його змісту, висновків та вирішених питань не має впливу на права, обов'язки та інтереси позивача як учасника освітнього процесу, не скасовує присудження наукового ступеня, не звужує і не скасовує його прав, а отже, не породжує й правовідносин, у яких виникає публічно-правовий спір, за результатом вирішення якого може бути ухвалене судове рішення, яке б відповідало завданню адміністративного судочинства.

Враховуючи висновки Верховного Суду, Національним агентством подані клопотання про закриття провадження у подібних судових справах, за результатами розгляду яких судами першої інстанції закриті провадження у 4 судових справах.

Національне агентство у липні 2024 року звернулося з касаційною скаргою до Верховного Суду на рішення Вінницького окружного адміністративного суду від 12 січня 2024 року та постанову Сьомого апеляційного адміністративного суду від 26 червня 2024 року по справі № 120/11425/23, оскільки вважає необґрунтованими висновки судів першої і апеляційної інстанцій про те, що повноваження Національного агентства щодо встановлення наявності чи відсутності академічного плагіату, а тому пов'язані із встановленням цього факту наслідки не можуть поширюватися на дисертацію, яка була захищена у 2008 році, то відповідно, будь-які дії Національного агентства у контексті академічного плагіату є протиправними.

За результатами розгляду згаданої касаційної скарги Верховним судом у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду винесено постанову від 20 грудня 2024 року, якою частково задоволено вимоги Національного агентства, рішення судів попередніх інстанцій скасовано та закрито провадження у цій судовій справі у зв'язку із тим, що рішення Комітету з питань етики не можуть бути предметом судового розгляду.

Рішення Верховного Суду по справі № 120/11425/23 має вагоме значення для правозастосовчої практики, оскільки встановило важливий прецедент

для майбутніх подібних справ, визнавши, що рішення Комітету з питань етики не можуть бути окремим предметом судового розгляду та за своєю суттю мають рекомендаційний характер, стосуються фактично внутрішньої діяльності Національного агентства.

5.3. Договірна робота

Важливим напрямом роботи Національного агентства є здійснення супроводу договірної діяльності для забезпечення законності, прозорості та відповідності умов договорів чинному законодавству України, своєчасному та повному виконанню договірних зобов'язань.

Однією із основних ланок договірної роботи відділу правового забезпечення є розроблення та укладання договорів про надання послуг з акредитації освітніх програм із закладами вищої освіти та науковими установами відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Зазначена діяльність забезпечує правову основу для реалізації акредитаційних процедур Національним агентством.

У зв'язку із набранням чинності нового Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686 відділом правового забезпечення у травні 2024 розроблено нові типові договори про надання послуг з проведення акредитації освітніх програм, чим адаптовано їх зміст до вимог згаданого Положення. Типові договори також враховують особливості застосування постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» від 12 жовтня 2022 року № 1178.

Нове Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686, більш чітко регламентувало процедуру акредитації та особливості її проведення, що дозволило значно оптимізувати зміст договорів про надання послуг з проведення акредитації освітніх програм, зробивши їх більш лаконічними, полегшивши їх розуміння та застосування сторонами.

Крім того, Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686, передбачає фіксований розмір оплати послуг з проведення акредитації освітньої програми, який розраховується, виходячи з розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб станом на 01 вересня навчального року, в якому подані заяви про проведення акредитації.

Тобто під час формування договору зазначається вартість надання послуги з проведення акредитації освітньої програми (освітніх програм), яка не підлягає зміні в залежності від форми проведення акредитації (очна, дистанційна чи змішана). Під час проведення акредитації однієї освітньої програми або у разі акредитації освітньої програми, узгодженої між українським

та іноземним закладами вищої освіти, вартість становить 29 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, у разі проведення одночасної акредитації двох освітніх програм – 38 розмірів прожиткового мінімуму, у разі проведення одночасної акредитації трьох освітніх програм або у разі акредитації освітньої програми, узгодженої між українським та іноземним закладами вищої освіти, – 50 розмірів прожиткового мінімуму.

Вимоги нового Положення значно зменшили навантаження на відділ правового забезпечення, позбавивши необхідності здійснення підготовки додаткових угод на корегування ціни договору про надання послуг з проведення акредитації освітніх програм, зокрема з урахуванням відшкодування коштів експертам у разі виїзної акредитаційної експертизи та здійснення моніторингу в цій частині.

За 2024 рік розроблено та направлено до закладів вищої освіти, наукових установ 1288 договорів про надання послуг з акредитації освітніх програм, з яких 636 укладено за новим Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686.

До набрання чинності Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686, підготовлено 24 додаткові угоди із закладами вищої освіти та науковими установами, з них – 18 угод, що стосувались коригування ціни договору, 6 – зміни реквізитів закладів вищої освіти.

Постійно проводиться моніторинг та контроль за виконанням умов укладених договорів, здійснюється консультування закладів вищої освіти та наукових установ щодо порядку виконання їх умов та корекція договорів шляхом укладення додаткових угод у зв'язку зі змінами реквізитів, зміною назви або реорганізацією закладу вищої освіти (наукової установи), зміною керівника тощо.

За підсумками звітного періоду у сфері договірної роботи успішно виконано поставлені завдання, зокрема пов'язані з акредитацією освітніх програм, враховуючи всі законодавчі зміни та передбачувані обсяги договірної роботи.

5.4. Антикорупційна діяльність

Національним агентством упродовж 2024 року забезпечено впровадження та виконання антикорупційних заходів, які є необхідними та обґрунтованими для мінімізації корупційних ризиків чи їх усунення у своїй діяльності, що покликані запобігти будь-яким проявам корупції у відповідності до Закону України «Про запобігання корупції», Статуту і Антикорупційної програми Національного агентства на 2022–2024 рр.

У межах антикорупційної діяльності було проведено 4 навчальних (роз'яснювальних) заходи, присвячені питанням запобігання та виявлення корупції, на наступні теми:

- «Обмеження та вимоги у роботі посадових осіб Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти згідно із законом України «Про Запобігання корупції»»;
- «Декларування 2024»;

- «Інформація про повідомлення про зміни в майновому стані та повідомлення про відкриття валютного рахунку»;
- «Оцінювання корупційних ризиків».

Також впродовж звітнього періоду реалізовувалися заходи, передбачені Державною антикорупційною програмою на 2023–2025 роки, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2023 року № 220, з яких 2 заходи вже виконано, а 3 перебувають у процесі виконання. У межах цих заходів Національне агентство виступає як головний виконавець, або залучене як співвиконавець.

Окрім цього, здійснювалися облік посадових осіб Національного агентства, які є суб'єктами декларування, та періодичне нагадування щодо необхідності подання декларацій, з урахуванням особливостей їх подання в умовах воєнного стану на території України, запровадженого відповідно до Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022.

Для новопризначених посадових осіб проводилися попереджувальні заходи щодо дотримання встановлених Законом України «Про запобігання корупції» обмежень і заборон. Також здійснювалося ознайомлення працівників, які припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, з вимогами щодо обмежень після звільнення відповідно до цього Закону.

Упродовж року було розглянуто 32 повідомлення, серед яких 3 були анонімними про можливі корупційні чи пов'язані з корупцією правопорушення, а 21 про реальний чи потенційний конфлікт інтересів у порядку, визначеному Законом України «Про запобігання корупції» та Порядком розгляду Уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції повідомлень про факти порушення Антикорупційної програми, вчинення корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень.

Уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції (далі – уповноважена особа) надано 48 консультацій із питань дотримання законодавства щодо запобігання корупції.

Для нормативного врегулювання окремих питань запобігання і виявлення корупції та з метою виконання заходів, передбачених Антикорупційною програмою Національного агентства на 2022–2024 роки, було впроваджено антикорупційні політики, які охопили питання запобігання та врегулювання конфлікту інтересів під час виконання посадових обов'язків працівниками Національного агентства, особливо вразливих до корупційних ризиків.

Відповідно до Порядку проведення антикорупційної перевірки ділових партнерів Національного агентства було проведено 20 антикорупційних перевірок ділових партнерів та надано відповідні рекомендації.

Керуючись Порядком проведення антикорупційної перевірки кандидатів на посади, що вразливі до корупційних ризиків, уповноваженою особою проведено 4 антикорупційні перевірки кандидатів на посади.

З метою своєчасного корегування заходів, спрямованих на запобігання корупційним та пов'язаним із корупцією правопорушенням, уповноваженою особою постійно здійснювався моніторинг аналізу судової практики, а також моніторинг офіційного вебпорталу «Судова влада України», Єдиного державного реєстру судових рішень і змін до антикорупційного законодавства.

Для забезпечення прозорості діяльності Національного агентства на офіційному вебсайті регулярно оновлювався розділ «Запобігання корупції», що містить актуальні нормативні документи та іншу корисну інформацію.

У жовтні 2024 року Національним агентством розпочатий процес оцінювання корупційних ризиків відповідно до вимог законодавства України та внутрішніх нормативно-правових актів. Результатом проведення оцінювання корупційних ризиків буде затвердження Антикорупційної програми Національного агентства на 2025-2027 роки із зазначенням конкретних заходів, спрямованих на мінімізацію корупційних ризиків. Цей процес спрямований на посилення прозорості, доброчесності та ефективності діяльності Національного агентства, а також на забезпечення дотримання антикорупційних стандартів.

Національне агентство здійснювало заходи з врегулювання конфлікту інтересів відповідно до вимог чинного законодавства та внутрішніх антикорупційних політик, зокрема у випадках виникнення реального або потенційного конфлікту інтересів у посадових осіб.

5.5. Організаційна робота з акредитації ОП

У 2024 році відділ акредитації освітніх програм секретаріату Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти здійснював систематичне опрацювання даних щодо акредитації освітніх програм закладів вищої освіти України, зокрема:

- ◇ отримував, реєстрував та обробляв повідомлення від ЗВО / наукових установ щодо їхнього наміру акредитувати освітні програми, готував та подавав до затвердження до початку 2024-2025 навчального року графік подання заяв про акредитацію та відомостей про самооцінювання освітніх програм на 2024-2025 н. р. (далі – Графік);
- ◇ збирав, обліковував та опрацьовував повідомлення від ЗВО / наукових установ про додавання / видалення освітніх програм і внесення змін до Графіка подання акредитаційних матеріалів у 2024-2025 н. р.;
- ◇ реєстрував та обліковував заяви про прийняття акредитаційних справ на експертизу до Національного агентства, надавав аналітичну, методичну та інформаційну підтримку закладам з питань процедури акредитації освітніх програм;
- ◇ збирав, обліковував та опрацьовував звернення ЗВО щодо надання умовної (відкладеної) акредитації згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 16 березня 2022 року №295;
- ◇ аналізував проєкти звітів експертних груп та надавав методичну підтримку на першому етапі акредитаційної експертизи;
- ◇ збирав матеріали та надавав інформаційно-організаційну підтримку закладам під час проведення експерименту з постакредитаційного моніторингу.

1. Отримання, реєстрація та обробка повідомлень від ЗВО / наукових установ щодо їхнього наміру акредитувати освітні програми, підготовка матеріалів для затвердження до початку 2024-2025 навчального року Графіка подання заяв про акредитацію та відомостей про самооцінювання освітніх програм.

На виконання вимог п. 3 розділу II Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, протягом червня та липня 2024 р. було отримано та опрацьовано 807 повідомлень від 319 ЗВО щодо намірів акредитувати 2 791 освітню програму в 2024-2025 н. р. (див. Рисунок 102).

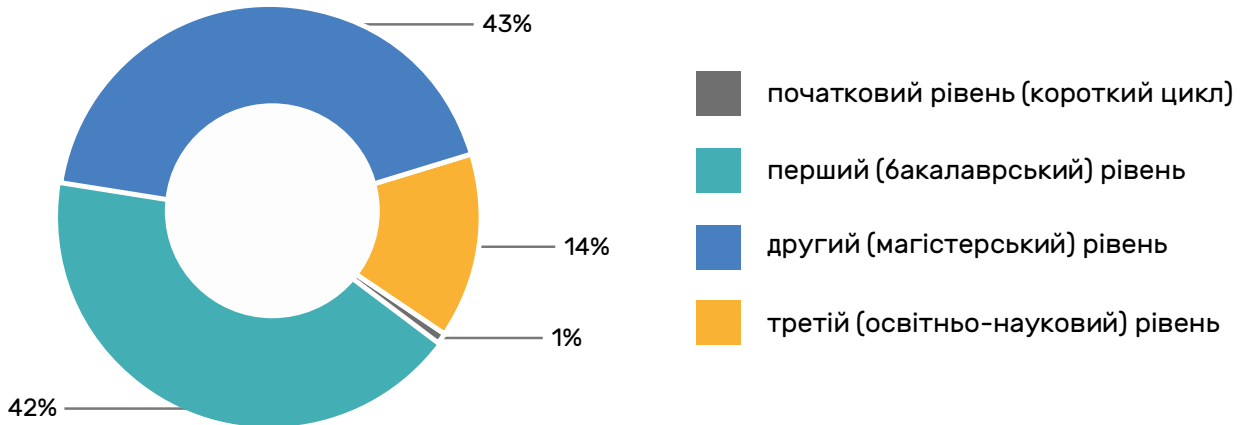

Рисунок 102. Розподіл повідомлень від ЗВО щодо намірів акредитувати освітню програму за рівнями вищої освіти

З них 29 освітніх програм – за початковим рівнем вищої освіти (менше на 48 %, ніж у 2023 р.), 1 166 – за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (на 6 % менше, ніж у 2023 р.), 1 203 – за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (менше на 24 %, ніж у 2023 р.), 393 – за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти (доктора філософії – 388, доктора мистецтв – 5).

З метою підвищення ефективності планування роботи секретаріату та Національного агентства, а також забезпечення якісної організації акредитаційних експертиз, було проаналізовано заявки, подані закладами вищої освіти, щодо намірів акредитувати освітні програми. Аналіз включав вивчення типів програм (освітньо-професійні, освітньо-наукові/освітньо-творчі), їх обсягів (у кредитах ЄКТС) та термінів підготовки здобувачів.

На основі опрацьованих повідомлень про намір на засіданні Національного агентства 27 серпня 2024 року було затверджено Графік прийняття на акредитацію справ освітніх програм на 2024-2025 навчальний рік (протокол № 15(65)¹⁰. Графік¹¹ був оприлюднений до початку навчального року в інформаційно-комунікаційній системі Національного агентства.

2. Збір, облік та опрацювання повідомлень від ЗВО та наукових установ про додавання / видалення освітніх програм і внесення змін до Графіка подання акредитаційних матеріалів у 2024 р.

Здійснювався постійний контроль за надходженням коригувальних повідомлень щодо змін у Графіку та інформації про об'єднання освітніх програм для спільної експертизи від закладів вищої освіти, а також підтримка в актуальному

¹⁰ Протокол засідання Національного агентства від 27.08.2024 №15 (65) URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2024/08/Протокол-засідання-НА-від-27.08.2024-№15-65.pdf> (дата звернення: 10.02.2025)

¹¹ URL: <https://plan.naqa.gov.ua/>

стані спеціальної бази повідомлень, на основі якої укладалися подання для подальшого розгляду і затвердження рішенням Національного агентства.

Відповідно до рішень Національного агентства проводилось періодичне (один раз на місяць) оновлення інформації в Графіку на підставі розгляду повідомлень, отриманих від ЗВО. Загалом було видалено 666 освітніх програм (порівняно з 2023 р. активність видалення збільшилася на 7,8 %). Додатково було включено до Графіка 300 освітніх програм (на 24 % більше в порівнянні з кількістю за попередній рік). Дати подання заяв про акредитацію та відомостей про самооцінювання було змінено для 350 освітніх програм (зменшення на 4,9 % у порівнянні з попереднім роком). Протягом звітного періоду було здійснено корегування інформації щодо 1 316 освітніх програм та опрацьовано 296 повідомлень про зміну гаранта освітньої програми.

Протягом року здійснювався аналіз повідомлень та листів від закладів вищої освіти. Корекція інформації в графіку була необхідна через:

- помилки в ID освітніх програм, пов'язані з дублюванням їх назв у Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО);
- зміни в переліку галузей знань і спеціальностей;
- реорганізацію закладів;
- розташування закладів у зоні бойових дій або їх релокацію;
- пошкодження матеріально-технічної бази;
- перебої з електропостачанням;
- зміни в кадровому складі;
- продовження терміну дії сертифікатів про акредитацію тощо (див. Рисунок 103).

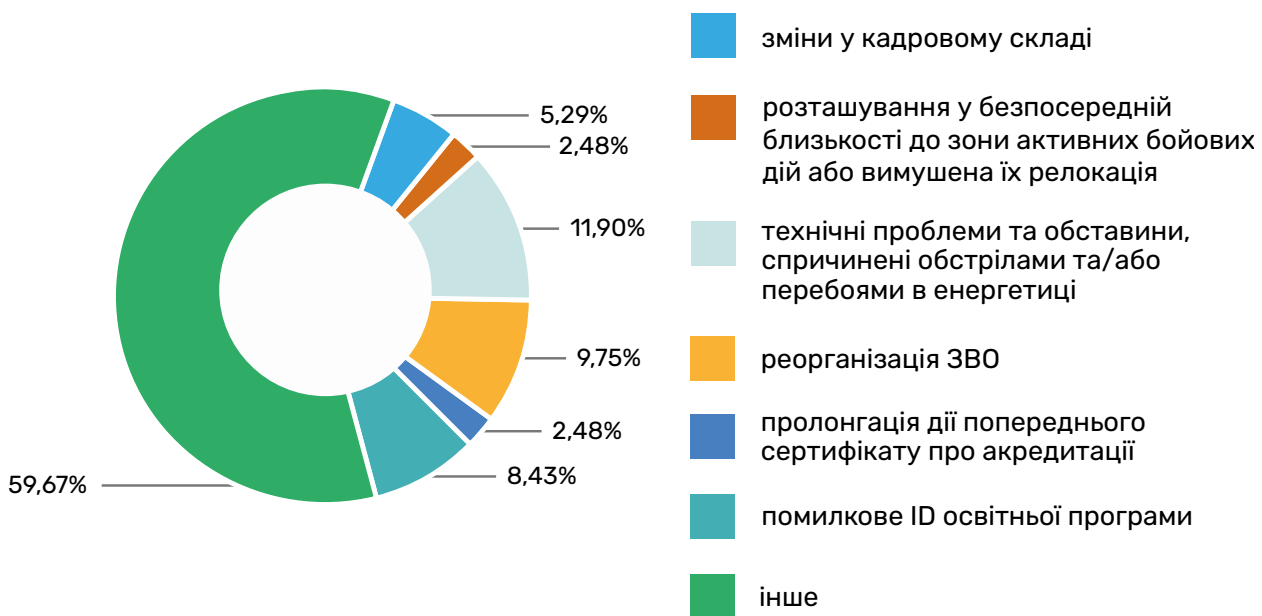

Рисунок 103. Причини коригування інформації в Графіку

3. Збирання, облік та обробка звернень від ЗВО щодо надання умовної (відкладеної) акредитації відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16 березня 2022 року №295.

На виконання наказу Голови Національного агентства від 26 липня 2024 р. №34 відділ акредитації освітніх програм здійснював збір та опрацювання листів-звернень від закладів вищої освіти щодо надання умовної (відкладеної) акредитації відповідно до постанови Кабінету Міністрів

України від 16 березня 2022 р. №295. Аналіз листів-звернень здійснювався згідно з п. 6 Тимчасового порядку акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, в умовах воєнного стану, зі змінами від 27 лютого 2024 року (протокол № 5 (55)). З метою забезпечення прозорого і неупередженого розгляду звернень на засіданні Національного агентства 23 липня 2024 р. (протокол № 13(63)) було створено Комісію з розгляду звернень закладів вищої освіти щодо надання умовної (відкладеної) акредитації та затверджено Порядок її роботи. Заступником голови Комісії, керівником відділу акредитації освітніх програм Денискою Г.О. було розроблено та представлено пропозиції щодо алгоритму розгляду Комісією листів-звернень від закладів вищої освіти та надано доступ усім членам Комісії для ознайомлення з листами-зверненнями та додатковими матеріалами, що надіслані закладами вищої освіти з метою отримання рекомендації щодо подання акредитаційних матеріалів для умовної (відкладеної) акредитації. Протягом звітнього періоду відділ акредитації освітніх програм опрацьовував за відповідним алгоритмом листи-звернення від ЗВО та забезпечував усією необхідною інформацією діяльність Комісії.

Загалом з 1 червня по 31 грудня 2024 року опрацьовано запити щодо надання умовної (відкладеної) акредитації для 770 освітніх програм від 131 закладу вищої освіти і передано на розгляд Комісії. Детальна інформація щодо розподілу звернень закладів вищої освіти за рівнями вищої освіти, регіонами, галузями, а також рішень Комісії представлена у «Доповіді про якість вищої освіти в Україні, її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства у 2024 році» (далі – Доповідь про якість вищої освіти в Україні у 2024 році).

У перспективі відділ акредитації освітніх програм для оптимізації алгоритму роботи розглядає можливість надати пропозиції Комісії щодо встановлення вичерпного переліку документів, копії яких обов'язково додаються ЗВО до листа-звернення про надання умовної (відкладеної) акредитації у разі, якщо причина, вказана ЗВО, відповідає підпункту 3 пункту 5 Порядку розгляду звернень закладів вищої освіти щодо надання умовної (відкладеної) акредитації відповідно до п. 2 постанови Кабінету Міністрів України № 295 від 16 березня 2022 року.

4. Реєстрація та облік заяв про прийняття акредитаційних справ на експертизу до Національного агентства.

Для покращення якості та ефективності роботи, а також приведення у відповідність до законодавства, зокрема нового Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, було переглянуто, удосконалено та затверджено у новій редакції Порядок реєстрації заяв про акредитацію та відомостей про самооцінювання освітніх програм.

Відповідно до Порядку реєстрації заяв про акредитацію та відомостей про самооцінювання освітніх програм за період із січня по липень 2024 р. було перевірено щодо наповненості форм і наявності інформації щодо всіх необхідних додатків, прийнято та відповідно до затвердженого Графіка зареєстровано 1845 справ освітніх програм ЗВО України, поданих на акредитацію

у 2023-2024 н. р. Серед них 53 – за початковим рівнем вищої освіти, 1007 – за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, 401 – за другим (магістерським) рівнем вищої освіти; 384 – за третім (освітньо-науковим освітньо-творчим) рівнем вищої освіти (381 – за третім (освітньо-науковим) рівнем, 3 – за третім (освітньо-творчим) рівнем) (див. Рисунок 104).

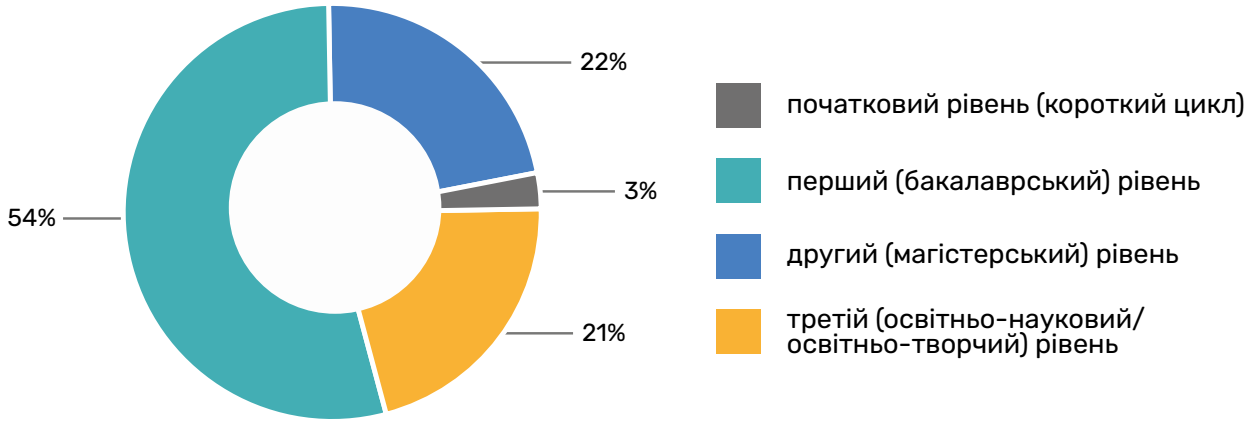

Рисунок 104. Розподіл акредитаційних справ за рівнями вищої освіти з січня по липень 2024 року

Упродовж періоду з 9 вересня по 23 грудня 2024 р. опрацьовано відповідно до затвердженого Графіка та зареєстровано 905 справ, поданих на акредитацію у 2024–2025 н. р. (що на 4 % менше порівняно з аналогічним періодом 2023 р.), серед яких 1 освітня програма за початковим рівнем вищої освіти, 37 – за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (на 208 % більше, ніж у 2023 р.), 778 – за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (менше на 9 %, ніж у 2023 р.), 89 – за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти (див. Рисунок 105).

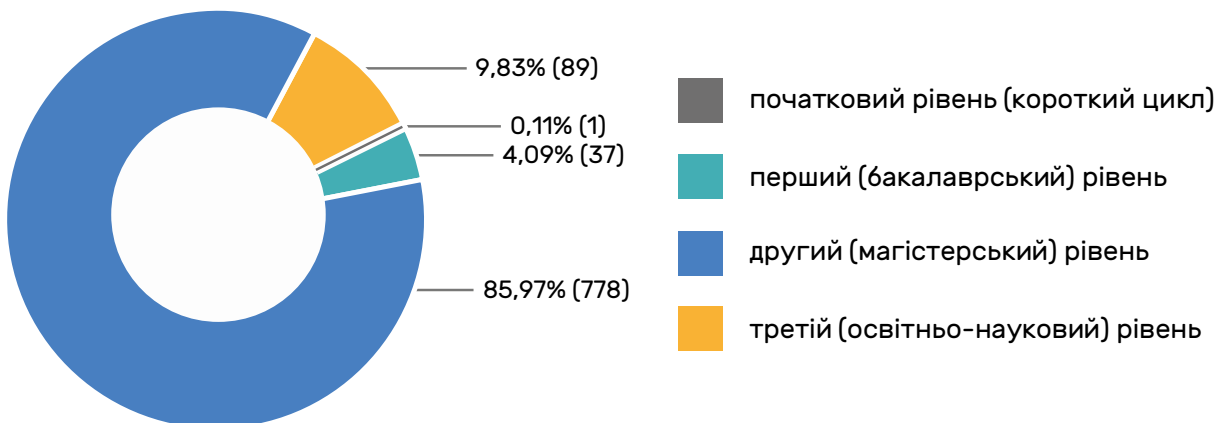

Рисунок 105. Розподіл акредитаційних справ за рівнями вищої освіти з вересня по грудень 2024 року

Найбільша кількість матеріалів для акредитації стосується освітньо-професійних програм другого (магістерського) рівня вищої освіти. Це пов'язано зі строками підготовки здобувачів (1 рік 4 місяці – 1 рік 6 місяців), термінами завершення навчання та потребою своєчасної видачі дипломів про вищу освіту, також зумовлене вимогою п.1 розділ II Положення про акредитацію освітніх

програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення акредитації вперше за умови, що на дату початку акредитаційної експертизи здобувачі вищої освіти першого набору виконали не менше 60 % від обсягу кредитів ЄКТС за відповідною освітньою програмою.

У звітному році загальна кількість зареєстрованих акредитаційних справ становила 2750 одиниць обліку, з них 1307 – справи освітніх програм, які отримали рішення про умовну (відкладену) акредитацію відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 295 від 16 березня 2022 р., 12 акредитаційних справ освітніх програм за зверненням ЗВО було знято з розгляду як подані помилково.

У 2024 р. у випадках, якщо акредитаційні справи освітніх програм надходили зі значним порушенням Графіка, проводився аналіз причин. За цей період 15 акредитаційних справ було зареєстровано пізніше визначеної дати, 42 акредитаційні справи було повернуто через відсутність критично важливої інформації або через наявність заборгованості ЗВО перед Національним агентством за попередні роки.

Для забезпечення повноцінного та неупередженого розгляду акредитаційних справ, співробітники відділу на різних етапах процесу акредитації оперативно опрацьовували листи від ЗВО щодо надання додаткової інформації. Отриману інформацію разом з офіційними листами-зверненнями від ЗВО було додано до відповідних акредитаційних справ в інформаційно-комунікаційній системі Національного агентства.

5. Аналіз проєктів звітів експертних груп, методична підтримка і технічний супровід першого етапу акредитаційної експертизи.

Згідно з п. 15 ч. II Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти для забезпечення якісної підготовки та проведення акредитаційних експертиз відповідальні працівники відділу після отримання проєкту звіту перевіряють його на відповідність законодавству, вимогам оформлення, у разі невідповідності проєкту звіту законодавству у сфері вищої освіти, вимогам до оформлення повертають його на доопрацювання експертній групі.

Провідні фахівці відділу проводили аналіз проєктів звітів експертних груп і надавали методичну підтримку щодо укладання описової, резюмуючої та рекомендаційної частин звіту експертних груп, акцентуючи увагу на потребі кореляції фактів, доказів та обґрунтувань у вигляді «аналізу проєкту звіту експертних груп». Оцінка рівня відповідності освітньої програми, встановлена експертами, залишалася незмінною, не зазнаючи корекції оцінювання або іншого впливу, оскільки технічно змінити її в інформаційно-комунікаційній системі Національного агентства неможливо.

Для ефективної та якісної роботи відділ постійно вдосконалював підходи до укладання результатів аналізу проєктів звітів експертних груп і визначав різноманітні варіанти їх представлення.

Упродовж звітнього періоду працівники відділу проаналізували 1436 проєктів звітів експертних груп. Зокрема, серед них 491 – за першим (бакалаврським) рівнем, 808 – за другим (магістерським) рівнем, 137 – за третім (освітньо-науковим) рівнем.

Протягом 2024 р. постійно відбувався моніторинг відповідей ЗВО на

звіт експертної групи і, в разі затримки на етапі 10.1, акредитаційні справи оперативно передавалися на етап ГЕР (етап 11.1 в електронній системі), за умови, якщо ЗВО / науковою установою не було у встановлений строк надано відповідь / коментар щодо звіту експертної групи.

У вересні 2024 року було також оновлено методичні рекомендації для експертів від відділу акредитації освітніх програм з урахуванням змін законодавства, зокрема додано QR-коди для швидкого переходу на найважливіші нормативно-правові акти, якими мають керуватися експерти під час проведення експертизи освітніх програм, актуалізовано інформацію щодо встановлення рівнів оцінювання та визначення рівня відповідності за кожним з критеріїв, наголошено на ознаках суттєвих недоліків та позитивних практик, обов'язковості надання рекомендацій та важливості їх чіткого формулювання із застосуванням SMART-методу, надано роз'яснення, за яких умов можлива акредитація освітньої програми з визначенням «зразкова», умовна (відкладена) акредитація та за сукупністю яких обставин може бути відмова в акредитації освітньої програми.

6. Організаційно-інформаційний супровід експерименту з постакредитаційного моніторингу.

Відповідно до пп. 1, 2, 5 частини 1 статті 18, частини 8 статті 25 Закону України «Про вищу освіту» з метою розробки та впровадження механізмів постакредитаційного моніторингу упродовж звітного періоду працівники відділу акредитації здійснили підготовку документів для проведення двох етапів експерименту з постакредитаційного моніторингу (підготовка наказів про проведення експерименту з постакредитаційного моніторингу, Порядку здійснення експерименту, листування з закладами вищої освіти щодо надання інформаційної підтримки). Перший етап експерименту було проведено у період з 05.01.2024 по 09.02.2024 р. із залученням 7 закладів вищої освіти для здійснення аналізу 7 освітніх програм; другий – у період з 02.09.2024 по 31.10.2024 р. із залученням 27 закладів вищої освіти для здійснення аналізу 38 освітніх програм.

Під час проведення експерименту працівниками відділу акредитації було здійснено доекспертну підготовку експериментального постакредитаційного моніторингу: збір та опрацювання відомостей про самооцінювання освітньої програми для постакредитаційного моніторингу щодо належного оформлення поданих матеріалів. Під час першого етапу експерименту було опрацьовано 7 відомостей про самооцінювання освітніх програм; під час другого етапу – 37 відомостей про самооцінювання освітніх програм. Один заклад вищої освіти не подав відомості про самооцінювання освітньої програми для експериментального постакредитаційного моніторингу у зв'язку з форс-мажорними обставинами (у період підготовки відомостей про самооцінювання заклад зазнав пошкодження під час ракетної атаки держави-агресора). Після опрацювання усі відомості про самооцінювання освітніх програм було передано відділу супроводу галузевих експертних рад.

Працівники відділу акредитації освітніх програм здійснювали консультативну підтримку відповідальних за підготовку справ з постакредитаційного моніторингу осіб ЗВО, надаючи відповіді на інформаційні запити, що надходили на адресу accreditation@naqa.gov.ua, залучалися до організації

та проведення засідань Робочої групи з оцінювання експерименту з проведення постакредитаційного моніторингу освітніх програм (02.02.2024; 15.11.2024).

7. Участь у загальних організаційних процесах.

Упродовж звітнього періоду на постійній основі здійснювалась комунікація зі стейкхолдерами – представниками органів державної влади, представниками адміністрації ЗВО, гарантами освітніх програм, представниками громадських організацій. Однією з основних форм такої комунікації було ділове листування через офіційні канали комунікації Національного агентства. Працівниками відділу опрацьовано 703 листи, що надійшли через систему електронного документообігу Національного агентства, з них:

- листи закладів вищої освіти щодо надання умовної (відкладеної) акредитації відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16 березня 2022 року №295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану» – 214;
- листи щодо участі ЗВО у постакредитаційному моніторингу – 76;
- листи щодо надання роз'яснень та консультативної допомоги стосовно графіка акредитації освітніх програм та процедури проходження акредитації – 395;
- листи-запити на публічну інформацію та листи-звернення від ЗВО щодо надання роз'яснення з окремих питань акредитаційного процесу – 18.

Для оперативного реагування у вирішенні робочих та технічних питань у межах функціоналу відділу додаткова комунікація здійснювалась через електронну скриньку accreditation@naqa.gov.ua, обсяг якої склав біля 2,5 тис. опрацьованих повідомлень.

Відділ акредитації освітніх програм протягом звітнього року згідно з рішеннями Національного агентства забезпечував періодичне оновлення інформації про рекомендацію спрощеної процедури акредитації щодо визначених освітніх програм та здійснював підтримку її в актуальному стані у внутрішній інформаційній базі даних.

Отже, у 2024 році було вдосконалено організацію планування, реєстрації та аналітичного опрацювання поданих закладами акредитаційних матеріалів, розширено межі консультативно-інформаційної роботи з учасниками акредитаційного процесу, забезпечено контроль за оперативним проходженням справ на початкових етапах в інформаційно-комунікаційній системі Національного агентства, а також повне та своєчасне формування супровідних матеріалів для роботи Комісії з розгляду звернень закладів вищої освіти щодо надання умовної (відкладеної) акредитації.

5.6. Супровід експертів з акредитації освітніх програм

Протягом 2024 р. секретаріат здійснював організаційний супровід акредитаційних експертиз, зокрема:

- організував експертні групи для проведення експертного оцінювання освітніх програм;
- забезпечував необхідний документообіг з експертами для належного оформлення співпраці та відповідної оплати за виконану роботу;

- здійснював заходи щодо відбору осіб для включення до реєстру експертів за відповідними спеціальностями;
- організовував опитування експертів та гарантів освітніх програм;
- організовував проведення інструктажів перед візитами до закладів вищої освіти;
- забезпечував консультування експертів щодо організаційних та технічних питань;
- здійснював контроль за своєчасним поданням звітів за результатами експертного оцінювання.

У 2024 р. Національне агентство проводило акредитацію у дистанційній, змішаній та очній формі. Протягом 2024 р. було проведено 1244 експертних оцінювання, з них у дистанційній формі – 1164, у змішаній формі – 63, очній формі – 17.

Протягом 2024 р. попри складні умови воєнного стану, зокрема повітряні тривоги та ракетні удари, процес акредитаційних експертиз не припинявся.

Таблиця 1. Кількість проведених акредитацій за формами у 2024 році

Форма акредитаційної експертизи	Кількість
Очна форма	17
Змішана форма	63
Дистанційна форма	1164
Разом	1244

Станом на кінець 2024 р. реєстр експертів Національного агентства налічував 4948 осіб, з яких 4078 – науково-педагогічні (НПП), наукові працівники (НП) і 870 – здобувачі вищої освіти різних рівнів.

Таблиця 2. Кількість науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти у реєстрі експертів Національного агентства за галузями станом на кінець 2024 року

Галузь	Науково-педагогічні (наукові) працівники	Здобувачі освіти
01 Освіта/Педагогіка	750	158
02 Культура і мистецтво	171	57
03 Гуманітарні науки	399	73
04 Богослов'я	16	7
05 Соціальні та поведінкові науки	559	109
06 Журналістика	47	14

Галузь	Науково-педагогічні (наукові) працівники	Здобувачі освіти
07 Управління та адміністрування	812	115
08 Право	174	70
09 Біологія	112	21
10 Природничі науки	331	58
11 Математика та статистика	102	13
12 Інформаційні технології	432	78
13 Механічна інженерія	221	44
14 Електрична інженерія	150	25
16 Хімічна інженерія та біоінженерія	77	19
17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації	170	22
18 Виробництво та технології	193	36
19 Архітектура та будівництво	141	26
20 Аграрні науки та продовольство	181	26
21 Ветеринарія	30	5
22 Охорона здоров'я	278	94
23 Соціальна робота	86	16
24 Сфера обслуговування	149	24
25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	129	0
26 Цивільна безпека	84	4
27 Транспорт	175	17
28 Публічне управління та адміністрування	111	45
29 Міжнародні відносини	129	34

Протягом 2024 р. до реєстру експертів Національного агентства було включено 866 осіб, з яких 628 – наукові та науково-педагогічні працівники, 238 – здобувачі вищої освіти. Водночас, з реєстру виключено 347 осіб, серед них 91 науковий та науково-педагогічний працівник та 256 – здобувачів

вищої освіти. Основними причинами виключення осіб з реєстру експертів були: втрата статусу НПП, НП; завершення однорічного терміну після втрати статусу здобувача вищої освіти; обрання до складу ГЕР за відповідною галуззю; подання комісії щодо забезпечення якості роботи експертів; власне бажання.

З метою оновлення та сталого наповнення реєстру експертів відповідно до актуальних вимог і стандартів оцінювання якості освіти у 2024 р. секретаріатом було оголошено 26 конкурсних донаборів осіб для включення до реєстру експертів за різними спеціальностями. У результаті було отримано 679 анкет від кандидатів – 420 анкет від НПП, НП і 259 від здобувачів вищої освіти. За результатами відбору до навчання було допущено 503 кандидати: зокрема 297 НПП, НП та 206 здобувачів вищої освіти.

У серпні 2024 р. секретаріат розробив та затвердив Положення про експерта та експертну групу Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Положення регламентує порядок відбору осіб до реєстру експертів, ведення реєстру експертів, формування експертних груп. Особливу увагу звернено на експертне оцінювання освітніх програм та оцінювання якості роботи експертів.

Оцінювання експертів Національного агентства, які брали участь в акредитаційному процесі у 2023/2024 н.р.

У травні та червні 2024 р. секретаріатом було проведено пілотне оцінювання експертів, які брали участь в акредитаційному процесі у 2023/2024 н.р., спрямоване на виявлення сильних і слабких сторін роботи експертів для подальшого вдосконалення їхніх професійних навичок та підвищення загальної якості акредитаційного процесу. Оцінювання було здійснено за двома основними критеріями:

- 1) дотримання експертом процедури проведення акредитаційної експертизи відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти;
- 2) якість поданого звіту експертної групи.

За результатами оцінювання, експерти могли бути рекомендовані для подальшого залучення до акредитаційних експертиз, направлені на додаткове навчання (тренінг) або, у разі виявлення серйозних недоліків у їхній роботі, на розгляд Комісії щодо забезпечення якості роботи експертів.

Загалом у 2024 р. було оцінено 2075 експертів, які брали участь в акредитації освітніх програм протягом 2023-2024 н.р. З них 1507 НПП, НП та 568 здобувачів вищої освіти. Результати оцінювання експертів висвітлено у Доповіді про якість вищої освіти в Україні у 2024 році.

Опитування гарантів освітніх програм та експертів Національного агентства

У 2024 р. секретаріат продовжив проводити щотижневі опитування серед представників закладів вищої освіти, які виступали гарантами освітніх програм в акредитаційному процесі. Загалом в опитуванні взяло участь 882 гаранта (для порівняння, у 2023 р. було отримано відповідей від 936 гарантів, у 2022 р. від 341 гаранта). У зимово-весняній серії (січень–травень) участь взяли 452 гаранта, а в осінній (вересень–листопад) – 430.

З метою виявлення актуальних проблем, що виникають під час проведення акредитаційних експертиз, секретаріатом було організовано опитування експертів. Загалом в опитуванні взяло участь 2489 експертів, які брали участь у акредитаційних експертизах протягом 2024 р.: 1334 особи у першому півріччі та 1155 у другому.

Результати опитувань допомогли виявити ключові виклики, з якими стикаються ЗВО та експертні групи під час акредитаційних експертиз. На основі цих даних секретаріатом були розроблені та впроваджені заходи для вдосконалення процедури акредитації, спрямовані на підвищення її ефективності. Детальніше про результати опитувань та впроваджені заходи можна дізнатися з Доповіді про якість вищої освіти в Україні у 2024 році.

Отже, у 2024 році Національне агентство продовжило забезпечувати ефективну реалізацію акредитаційних експертиз, демонструючи високу адаптивність та стійкість до викликів, зокрема в умовах воєнного стану. Збільшення реєстру експертів, запровадження нових підходів до їхнього оцінювання та підготовки, а також систематичний аналіз зворотного зв'язку від гарантів освітніх програм і самих експертів сприяли підвищенню якості акредитаційного процесу. Результати опитувань підтвердили позитивне сприйняття акредитаційних процедур більшістю учасників, що є важливим показником довіри та ефективності діяльності агентства.

5.7. Супровід діяльності галузевих експертних рад

У 2024 році секретаріатом Національного агентства здійснювався супровід діяльності 31 галузевої експертної ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі – ГЕР). Супровід діяльності галузевих експертних рад полягає в інформаційній і технічній підтримці засідання ГЕР під час публічного розгляду акредитаційної справи чи проекту стандарту вищої освіти.

Відділ супроводу галузевих експертних рад як уповноважений за цим напрямком підрозділ секретаріату також здійснює підтримку та забезпечення роботи 29 конкурсних комісій з відбору кандидатур до ГЕР Національного агентства, здійснює організацію конкурсів до ГЕР відповідно до рішень Національного агентства. Відділ бере участь у підготовці вебінарів і тренінгів для членів ГЕР, виконує інформаційно-аналітичну роботу діяльності галузевих експертних рад тощо.

Галузеві експертні ради: конкурсний відбір, дійсний і повний кількісний склад. За звітний період було проведено 10 конкурсів, з них: 2 – це переобрання персонального складу ГЕР; 8 – донабір на вакансії у ГЕР.

Конкурсні комісії з відбору членів ГЕР упродовж 2024 року провели 15 засідань з розгляду питань: дострокового припинення повноважень членів ГЕР, обговорення документів кандидатів до ГЕР, затвердження результатів оцінювання кандидатів до ГЕР, формування пропозицій щодо персональних складів ГЕР тощо.

Фахівці відділу в рамках конкурсів до ГЕР опрацювали 441 конкурсний пакет документів, з них: науково-педагогічних / наукових працівників – 342, представників роботодавців – 13, представників здобувачів вищої

освіти – 61, міжнародних експертів – 25; відмовлено у допуску до участі в конкурсі 78 кандидатом; відкликано 6 пакетів документів. За 2024 рік надано понад 430 відповідей та роз'яснень на листи учасників конкурсів до GER у межах повноважень відділу.

Станом на 30 грудня 2024 року дійсні склади GER налічують 347 членів. Повні склади GER відповідно до затверджених квот за категоріями передбачають 387 членів GER (див. Рисунок 106).

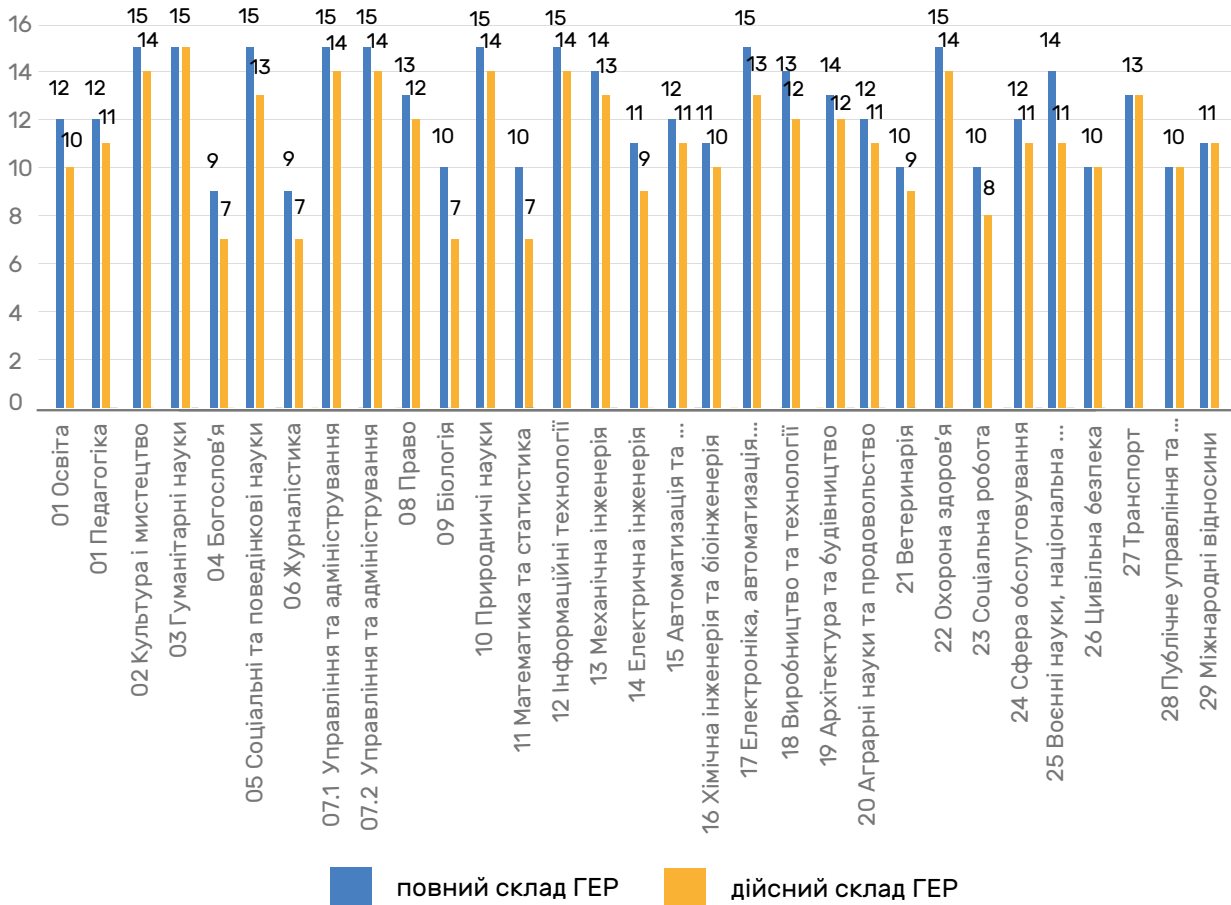

Рисунок 106. Повний і дійсний склад GER

Кількість акредитаційних справ, навантаження GER. За 2024 рік GER розглянули 1481 освітню програму (див. Рисунок 107). З них за 6 освітніми програмами у 2023 році Національне агентство прийняло рішення про повторний розгляд GER, а остаточне рішення після повторного розгляду GER було прийнято Національним агентством у 2024 році.

У 2024 році до GER на повторний розгляд за рішеннями Національного агентства було всього повернуто 53 акредитаційні справи для уточнення аналізу й рекомендацій GER, перегляду кореляцій експертного висновку і додатку до нього, вивчення додаткової інформації тощо, з них розгляд 18 освітніх програм було перенесено на 2025 рік.

Станом на 30 грудня на розгляді GER перебувало 29 акредитаційних справ, включно з тими, що були повернуті для повторного розгляду (ПГ 2, ПГ 3).

Протягом звітного періоду GER провели 321 засідання, які були присвячені наступним питанням:

- 1) розгляд освітніх програм за участі представників ЗВО та членів експертних груп;

- 2) обговорення проектів стандартів вищої освіти чи змін до стандартів вищої освіти із залученими представниками науково-методичних комісій Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, представниками держави тощо.

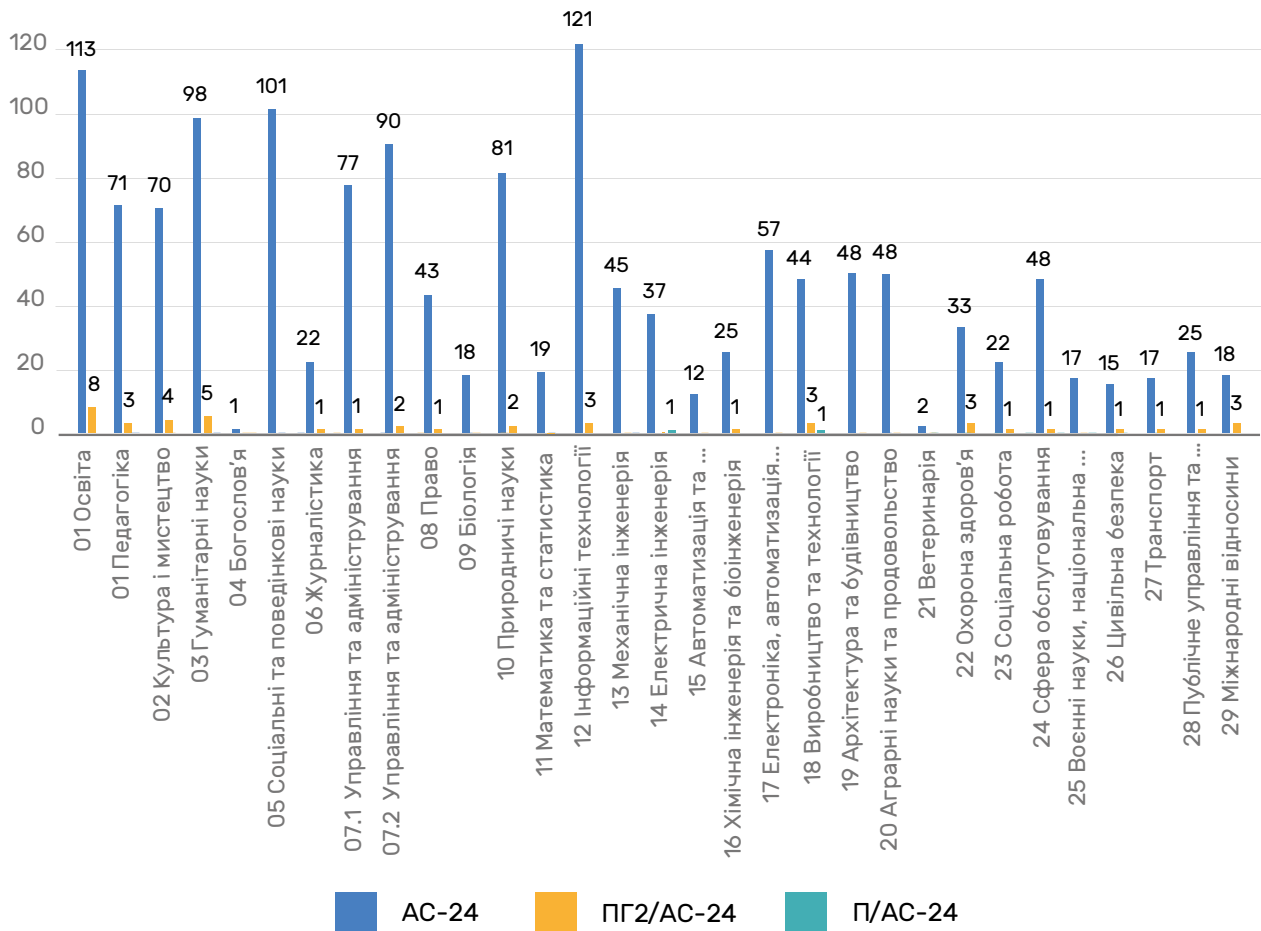

Рисунок 107. Кількість освітніх програм, розглянутих ГЕР у 2024

Постакредитаційний моніторинг. Протягом звітного періоду було проведено два етапи експерименту з постакредитаційного моніторингу освітніх програм.

У проведенні першого етапу експерименту з постакредитаційного моніторингу (29 січня – 09 лютого 2024) взяли участь сім ГЕР: 01 Освіта, 05 Соціальні та поведінкові науки, 08 Право, 09 Біологія, 12 Інформаційні технології, 13 Механічна інженерія, 22 Охорона здоров'я.

До другого етапу експерименту були долучені всі галузеві експертні ради Національного агентства. Розгляд освітніх програм, направлених ЗВО для другого етапу експерименту, тривав у ГЕР з 23 вересня до 11 жовтня 2024 року.

До ГЕР було направлено матеріали від ЗВО для постакредитаційного моніторингу: 36 пакетів документів (відомостей самооцінювання, навчальних планів та освітніх програм). Галузеві експертні ради: 01 Освіта, 04 Богослов'я, 06 Журналістика, 10 Природничі науки, 12 Інформаційні технології опрацювали по два пакети документів кожна, усі інші ГЕР розглядали по одному пакету.

У результаті роботи ГЕР на розгляд Національного агентства було передано матеріали постакредитаційного моніторингу з експертними висновками та рекомендаційними рішеннями ГЕР:

- 1) про успішне проходження постакредитаційного моніторингу – 16;
- 2) про часткове проходження постакредитаційного моніторингу з зауваженнями ГЕР – 20.

За результатами експерименту Національному агентству були надані пропозиції галузевих експертних рад з питань оптимізації та організації процедури постакредитаційного моніторингу, зокрема, щодо створення електронної системи постакредитаційного моніторингу, форми та структури експертного висновку ГЕР, термінів опрацювання тощо.

Розгляд проектів стандартів вищої освіти. Протягом 2024 року на розгляді ГЕР перебувало 22 проекти стандартів вищої освіти: першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – 5; другого (магістерського) рівня вищої освіти – 6; третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – 10; третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти – 1 (див. Рисунок 108). Також ГЕР проаналізували і надали Національному агентству рекомендації щодо ухвалення рішення про зміни до 4 стандартів вищої освіти: 2 першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і 2 другого (магістерського) рівня вищої освіти.

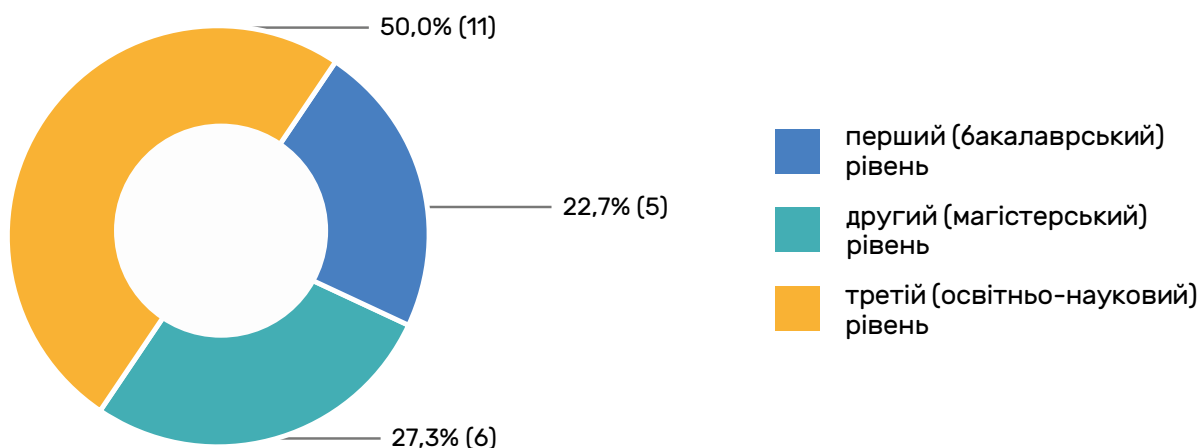

Рисунок 108. Розподіл кількості та відсотка проектів стандартів вищої освіти, розглянутих галузевими експертними радами у 2024 р., за рівнями вищої освіти

Комунікативні заходи за участі галузевих експертних рад. Національне агентство щороку організовує низку заходів для ГЕР, присвячених обговоренню процесів забезпечення якості вищої освіти, висвітленню особливостей і поширення зразкових практик системи якості вищої освіти тощо. Так, у 2024 році Національне агентство проводило робочі зустрічі, вебінари і тренінги для членів ГЕР.

За звітний 2024 рік, зокрема, 28 лютого, 01 квітня, 08 листопада для новообраних членів ГЕР відбулися вебінари і тренінги за участі керівництва і членів Національного агентства. Було надано настанови для членів ГЕР щодо розгляду акредитаційних справ, процедури та основ формування експертних висновків, а також детальні рекомендації щодо «Переліку суттєвих недоліків», який є обов'язковим додатком до експертного висновку ГЕР.

29 жовтня 2024 року було проведено вебінар «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: особливості імплементації». На цьому вебінарі було розглянуто основні новели документу, зацентовано зміни та нововведення у формах експертних висновків ГЕР тощо.

Отже, у 2024 році Національним агентством було забезпечено ефективний супровід галузевих експертних рад, контроль, аналіз та координацію їх діяльності. Велику увагу відділом супроводу роботи ГЕР було приділено питанням ідентифікації ризиків та їхньому запобіганню на всіх рівнях роботи у супроводі діяльності ГЕР.

5.8. Технічне забезпечення документообігу та діловодства

За 2024 рік відділом діловодства та технічного забезпечення діяльності було прийнято (zareєстровано) кореспонденції, що надійшла до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та надіслано Національним агентством центральним та місцевим органам державної влади, органам місцевого самоврядування, закладам вищої освіти та іншим організаціям, фізичним особам, в кількості **5197** листів.

Серед них:

- ◇ адвокатських запитів – 40;
- ◇ заяв про переоформлення сертифікатів про акредитацію освітніх програм – 470,
- ◇ скарг на рішення Національного агентства – 1;
- ◇ повідомлень про корупцію – 10;
- ◇ звернень громадян – 149;
- ◇ скарг щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації – 49;
- ◇ повідомлень щодо порушення процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії – 1;
- ◇ депутатських звернень – 2;
- ◇ запитів про надання інформації – 79.

За 2024 рік:

- ◇ переоформлено 571 сертифікат (з них: у зв'язку зі зміною назви закладу вищої освіти/ВСП/наукової установи – 27, у зв'язку зі зміною місцезнаходження – 72, у зв'язку з реорганізацією – 254, у зв'язку зі зміною назви галузі/спеціальності – 218;
- ◇ внесено до ЄДЕБО інформацію щодо міжнародної акредитації за рішеннями Національного агентства – 15.

Протягом звітнього періоду продовжувалась робота щодо внесення до інформаційної системи Національного агентства NAQA.Registry та до ЄДЕБО інформації щодо повної та умовної (відкладеної) акредитації освітніх програм за наслідками рішень Національного агентства. За звітний період оформлено 2534 таких сертифікати про акредитацію освітніх програм.

Продовжувалась робота з Центральним державним архівом вищих органів влади та управління України.

Отже, у 2024 році Національним агентством було забезпечено ефективну організацію документообігу та діловодства.

5.9. Підготовка засідань Національного агентства

Відповідно до пункту 33 Статуту Національного агентства одним із основних завдань секретаріату є забезпечення підготовки і проведення засідань Національного агентства, що включає:

1. Організацію підготовки проектів рішень Національного агентства.
2. Забезпечення підготовки і технічного супроводу засідань Національного агентства.
3. Організаційно-технічне забезпечення погоджувальних рад.
4. Узгодження та формулювання тексту проектів рішень із членами Національного агентства та коригування порядку денного засідання Національного агентства за необхідності.
5. Підготовку переліку акредитаційних справ, переданих на розгляд Національного агентства за результатами рішень галузевих експертних рад.
6. Переведення справ на засідання Національного агентства та внесення змін щодо відповідних справ в інформаційно-комунікаційній системі Національного агентства.
7. Внесення відповідних даних до інформаційно-комунікаційної системи за результатами засідання Національного агентства.

Відповідальним за підготовку та технічний супровід засідань Національного агентства є відділ підготовки засідань та супроводу роботи комітетів.

З метою узгодження проектів рішень питань порядку денного та підготовки до засідань Національного агентства фахівці відділу забезпечили організацію та проведення 26 погоджувальних рад та 22 засідань Національного агентства. Відповідно до пункту 34 Статуту Національного агентства підготовлено та оприлюднено на офіційному вебсайті 22 протоколи засідань Національного агентства та додатки до них.

За наслідками розгляду на засіданнях Національного агентства питань щодо акредитації освітніх програм фахівцями секретаріату здійснено адміністрування інформаційно-комунікаційної системи: внесено дані щодо 1285 акредитаційних справ за результатами засідань Національного агентства, а також переведено акредитаційні справи на відповідні етапи зі сформованого переліку.

У межах функцій та завдань відділу учасників акредитаційного процесу було поінформовано про час, дату і місце проведення засідань Національного агентства.

За результатами засідань Національного агентства у 2024 році фахівцями секретаріату внесено до інформаційно-комунікаційної системи дані щодо 1285 акредитаційних справ (окрім акредитаційних справ відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16.03.2022 № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану»), а також переведено акредитаційні справи на відповідні етапи зі сформованого переліку.

За результатами засідань з метою виконання рішень Національного агентства та контролю за виконавською дисципліною було підготовлено 31 витяг з протоколів засідань Національного агентства та 20 доручень керівникам структурних підрозділів.

За звітний період було підготовлено 17 листів у відповідь на звернення Міністерства освіти і науки України, Кабінету Міністрів України, закладів вищої освіти, на звернення скажників, а також надано офіційну відповідь на 1 адвокатський запит.

5.10. Супровід роботи Комітетів, Комісії Національного агентства та Апеляційної палати

У 2024 році секретаріат Національного агентства забезпечував супровід роботи різних Комітетів Національного агентства, включаючи організаційну, інформаційну, документальну, та матеріально-технічну підтримку, зокрема:

- 31 засідання Комітету з питань етики;
- 2 засідань Комітету з питань діяльності разових спеціалізованих вчених рад;
- 3 засідань Апеляційного комітету;
- 12 засідань Комітету із питань військової освіти.

У 2024 році фахівці секретаріату забезпечили технічний супровід 3 засідань Апеляційного комітету, за результатами яких складено 3 протоколи. Членами Апеляційного комітету розглянуто 2 апеляційні скарги та ухвалено 7 рішень, які оприлюднено на офіційному вебсайті Національного агентства.

Здійснено правовий, інформаційний та організаційно-технічний супровід Комітету із питань військової освіти Національного агентства. За звітний період підготовлено 12 протоколів, які відображають результати засідань Комітету.

Інформація щодо супроводу роботи Комітету з питань етики відображена у розділі 6, щодо Комітету з питань діяльності разових спеціалізованих вчених рад – у пункті 5.1 цього розділу.

Одним із напрямків роботи відділу підготовки засідань та супроводу роботи комітетів є здійснення технічного супроводу та документального оформлення засідань Комісії щодо забезпечення якості роботи експертів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. За звітний період фахівці секретаріату підготували 8 протоколів та 7 рішень за результатами засідань Комісії щодо забезпечення якості роботи експертів.

Відповідно до рішення Національного агентства від 23 липня 2024 року (протокол № 13 (63)) та наказу Голови Національного від 26 липня 2024 року № 34, було утворено Комісію з розгляду звернень закладів вищої освіти щодо надання умовної (відкладеної) акредитації відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16 березня 2022 року № 295. У звітному періоді фахівцями секретаріату було підготовлено 7 протоколів за результатами роботи Комісії.

Щодо новел законодавства з питань якості вищої освіти необхідно зазначити, що 28.05.2024 набрали чинності зміни до Закону України «Про вищу освіту» щодо утворення та функціонування Апеляційної палати (Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення якості вищої освіти» від 02.05.2023 № 3062 – IX).

Відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», Положення про Апеляційну палату Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України

від 21.12.2023 № 1551, було сформовано і затверджено персональний склад Конкурсної комісії з відбору членів Апеляційної палати Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол №13 (63) від 23.07.2024). Здійснено організацію та технічний супровід 5 засідань Конкурсної комісії, за результатами яких підготовлено 5 протоколів.

За результатами співбесіди обрано 5 кандидатів до складу Апеляційної палати, рекомендованих Національному агентству для призначення. Відповідно до вимог пункту 11 розділу IV Положення про Апеляційну палату, рішенням Національного агентства від 22.10.2024 (протокол від 22.10.2024 № 18 (68)) затверджено склад Апеляційної палати. За звітний період, секретаріатом організовано та здійснений технічний супровід 1 засідання Апеляційної палати.

З метою приведення у відповідність із чинним законодавством нормативних актів Національного агентства було підготовлено і внесено зміни до Порядку роботи Комісії щодо забезпечення якості роботи експертів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; Порядку розгляду заяв про переоформлення сертифікатів про акредитацію освітніх програм та Положення про Апеляційну палату Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

5.11. Методична робота

У 2024 році ключовими напрямками методичної роботи Національного агентства були:

- підготовка методичних посібників;
- розроблення і вдосконалення інструктивно-методичних матеріалів;
- розроблення методичних матеріалів, рекомендацій з питань забезпечення якості вищої освіти;
- розроблення і вдосконалення змісту тренінгів та інших навчальних заходів;
- розроблення і вдосконалення інструментів оцінювання якості освітньої програми та освітньої діяльності закладу вищої освіти.

Результати методичної роботи у 2024 році

1. Розроблено методичний посібник, у якому висвітлено актуальні рекомендації щодо оцінювання якості освітніх програм відповідно до процедури зовнішнього забезпечення якості вищої освіти:

«Роз'яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми: методичний посібник / А. Бутенко, Г. Денискіна, О. Єременко, О. Книш, І. Сімшаг, О. Требенко. – Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2024»

(затверджено Рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (22 жовтня 2024 р., Протокол №18 (68))).

Видання призначене для експертів та членів галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, працівників секретаріату Національного агентства, усіх зацікавлених процесами покращення якості вищої освіти.

До видання увійшли опис вимог до освітньої програми, освітньої діяльності за освітньою програмою і функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти; посилання на законодавство України та міжнародні рекомендації щодо забезпечення якості вищої освіти; рекомендації щодо обґрунтування наявності недоліків із «Переліку суттєвих недоліків», інші складові, що сприятимуть виваженості та об'єктивності оцінювання.

2. Розроблення і вдосконалення інструктивно-методичних матеріалів

З урахуванням нової редакції Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (затвердженого наказом МОН України від 15 травня 2024 року № 686), змін до форм звіту експертної групи та експертного висновку галузевої експертної ради (затверджених Рішенням Національного агентства від 27.08.2024; Протокол №15 (65)) оновлено Інструкцію щодо організації роботи експертної групи у процесі проведення акредитаційної експертизи (затверджено наказом №42 від 09.09.2024). Розроблено Настанови для членів галузевих експертних рад Національного агентства щодо організації роботи галузевої експертної ради в процесі проведення акредитаційної експертизи (затверджено наказом Голови Національного агентства №51 від 29.10.2024) на зміну Рекомендаціям для членів галузевих експертних рад Національного агентства щодо організації роботи галузевої експертної ради в процесі проведення акредитаційної експертизи (2023).

2.1 Інструкція для експертів НА щодо організації роботи ЕГ в процесі проведення акредитаційної експертизи – документ, який встановлює правила і порядок організації роботи експертної групи під час акредитаційної експертизи на різних її етапах. Інструкція створена з метою допомогти експертам крок за кроком організувати діяльність. Водночас, члени експертної групи зобов'язані дотримуватись визначених Інструкцією правил. Інструкція структурована за етапами акредитаційної експертизи. У Інструкції для кожного етапу послідовно викладено порядок дій ЕГ, чітко визначено конкретні завдання і обов'язки членів ЕГ (тобто зміст діяльності на відповідному етапі), виокремлено те, що експертній групі категорично заборонено або не рекомендовано, і вказано термін, який відводиться на виконання етапу та його складових. Структура Інструкції представлена на Рисунку 109.

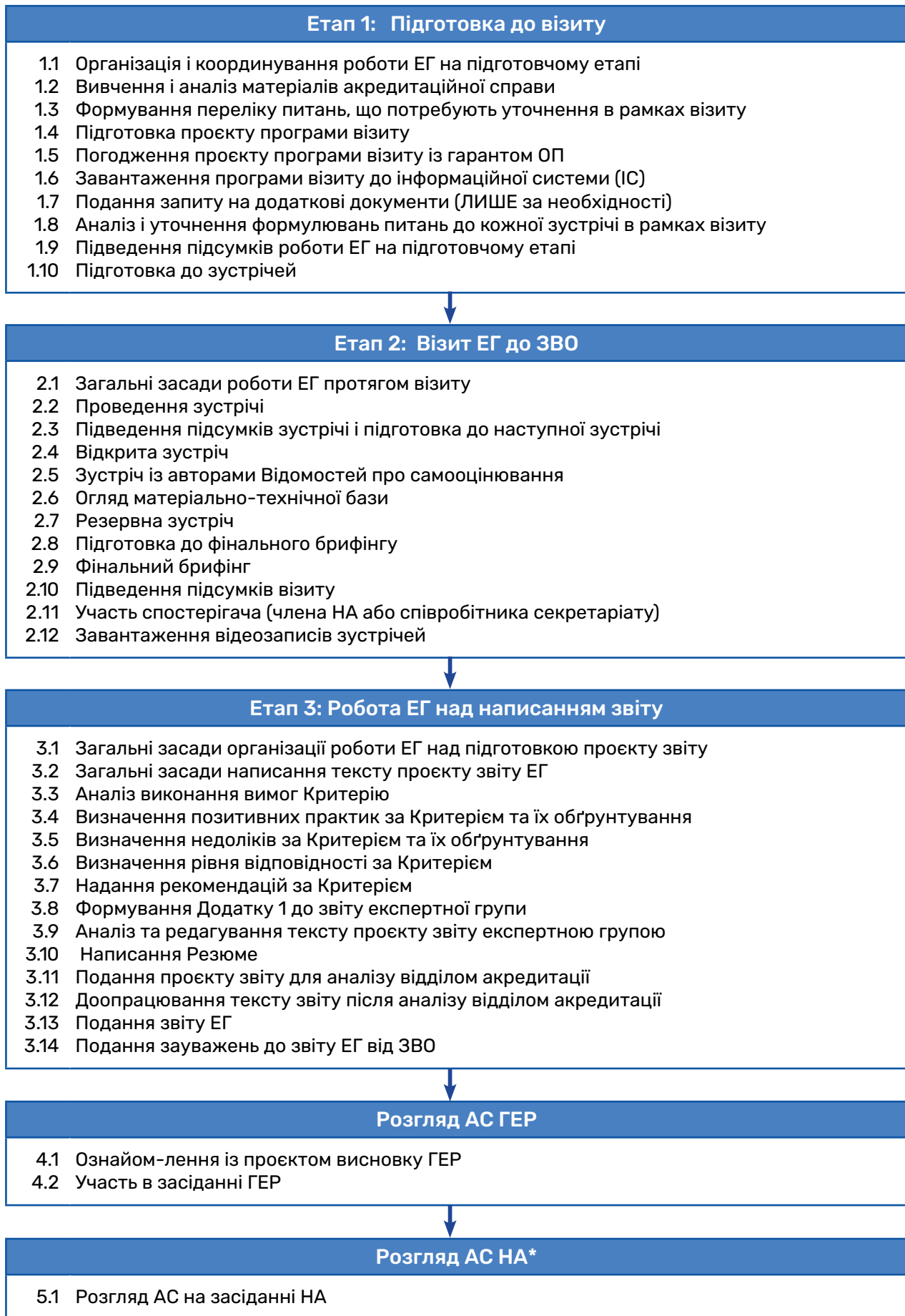

Рисунок 109. Загальна структура Інструкції для експертів НА щодо організації роботи ЕГ в процесі проведення акредитаційної експертизи

2.2 Настанови для членів галузевих експертних рад Національного агентства щодо організації роботи галузевої експертної ради в процесі проведення акредитаційної експертизи – документ, який визначає правила і порядок організації роботи ГЕР під час акредитаційної експертизи на кожному її кроці і був підготовлений для допомоги членам ГЕР крок за кроком організувати свою діяльність.

Документ структуровано за кроками діяльності. На початку виділено загальні засади організації і координування роботи ГЕР. Потім для кожного кроку послідовно викладено порядок дій ГЕР (складові кроку), чітко визначено конкретні завдання і обов'язки членів ГЕР (тобто зміст діяльності на відповідному кроці), виокремлено те, що членам ГЕР категорично заборонено або не рекомендовано, визначено відповідальну особу, і вказано термін, який відводиться на виконання кроку та його складових.

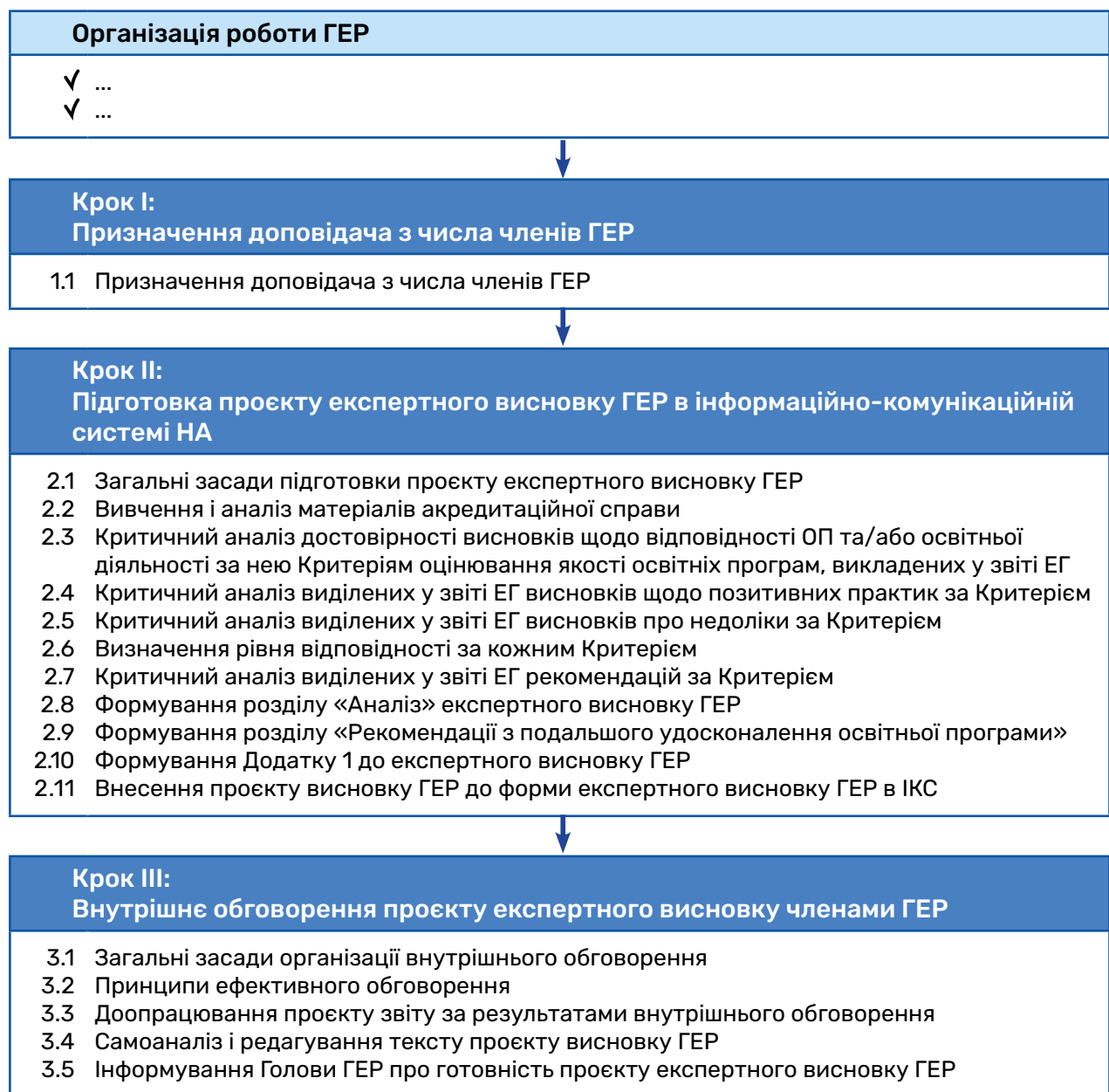

Рисунок 110. Загальна структура Настанов для членів галузевих експертних рад Національного агентства щодо організації роботи галузевої експертної ради в процесі проведення акредитаційної експертизи

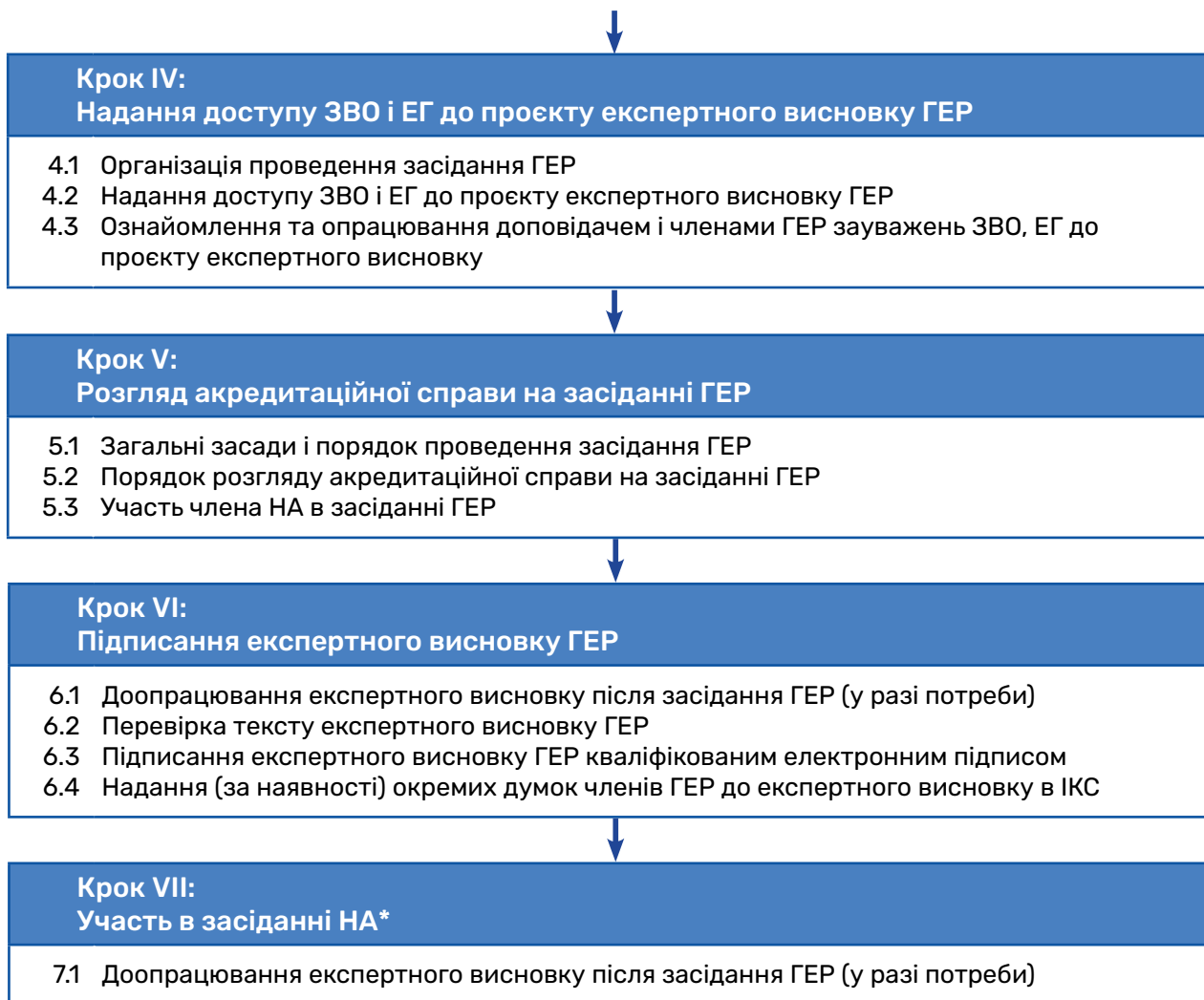

Рисунок 110. аркуш 2

3. Розроблення і вдосконалення інструментів оцінювання якості освітньої програми

У 2024 році Національним агентством було розроблено «Перелік суттєвих недоліків» (далі –Перелік), структурований документ, призначений для забезпечення об'єктивності встановлення рівнів відповідності за Критеріями оцінювання якості освітньої програми та єдиного підходу до оцінювання якості освітніх програм. Цей інструмент допомагає експертній групі систематизувати висновки ЕГ щодо виявлених суттєвих недоліків, забезпечує чітке розуміння вимог до оцінювання всіма учасниками акредитації, що підвищує прозорість процесу та зміцнює довіру до його результатів. Перелік використовується Національним агентством також як інструмент для аналітики (див. пункт 5.13 розділу 5).

«Перелік суттєвих недоліків» складається з 10 частин відповідно до структури Критеріїв оцінювання якості освітньої програми (див. Рисунок 111).

Перелік суттєвих недоліків

Для кожного із Критеріїв укажіть, які з наступних суттєвих недоліків було виявлено:

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Код	Суттєвий недолік	Виявлено ЕГ	Виявлено ГЕР
1.1.1	Не всі результати навчання, визначені стандартом вищої освіти, можуть бути досягнуті через програмні результати навчання.	☐	☐
1.1.2	За відсутності стандарту вищої освіти, хоча б один програмний результат навчання НЕ відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.	☐	☐
1.2.1	ЗВО присвоює професійну кваліфікацію за певною професією, але встановлено хоча б один із таких фактів: <ul style="list-style-type: none"> – освітня програма (зокрема, додаткових – за рахунок її вибіркового освітніх компонентів) не забезпечує виконання вимог до знань, умінь, навичок і компетентностей, визначених відповідним професійним стандартом; – назва професії не відповідає чинному Класифікатору професій чи відсутня у Класифікаторі професій; – у ЗВО не визначено/не затверджено відповідними локально-правовими актами ЗВО: порядок присвоєння цієї професійної кваліфікації або відповідні процедури, методи демонстрації компетентностей, або критерії (умови) присвоєння професійної кваліфікації відповідно до чинного законодавства. 	☐	☐
1.4.1	На етапі проєктування освітньої програми потреби заінтересованих сторін жодним способом не вивчались.	☐	☐ <small>*Застосовується у разі наявності зауважень ЗВО до звіту ЕГ</small>
	Жодного із вищенаведених недоліків не виявлено.	☐	☐

Рисунок 111. «Перелік суттєвих недоліків» у частині Критерію 1

За результатами експертного оцінювання експертна група заповнює Додаток 1 до звіту експертної групи, що містить таблицю із Переліком, де для кожного із недоліків вказує, чи виявлено недолік. У тексті звіту експертної групи, для кожного недоліку із Переліку у полі відповідного підкритерію експертна група наводить пояснення, чому зроблено висновок щодо наявності недоліку або навпаки щодо виконання відповідної вимоги Критерію. Рекомендації щодо обґрунтування наведено у методичному посібнику «Роз'яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання освітньої програми». Аналогічний документ заповнює галузева експертна рада і додає як Додаток 1 до експертного висновку ГЕР.

Правила застосування «Переліку суттєвих недоліків» експертними групами та галузевими експертними радами в процесі акредитаційної експертизи встановлює Інструкція щодо застосування в процесі акредитаційної експертизи «Переліку суттєвих недоліків», затверджена наказом голови Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти 02 вересня 2024 року №39.

«Перелік суттєвих недоліків» було складено на основі Критеріїв оцінювання якості освітньої програми та стандартів ESG-2015, вимог законодавства, аналізу результатів акредитаційних експертиз, який постійно здійснювався Національним агентством та результатів опитування серед експертів, членів галузевих експертних рад та представників адміністрації закладів вищої освіти, відповідальних за внутрішнє забезпечення якості вищої освіти. Було також здійснено апробацію шляхом застосування Переліку до акредитаційних справ за галуззю знань 01 Освіта / Педагогіка протягом весни-літа 2024 року. Більш детально див. у Доповіді про якість вищої освіти в Україні за 2024 рік.

Розроблено форми Додатків до звіту експертної групи та експертного висновку галузевої експертної ради, шаблони у форматі .xlsx та Інструкції щодо формування Додатків окремо для експертних груп та галузевих експертних рад.

4. Розроблення методичних матеріалів, рекомендацій з питань забезпечення якості вищої освіти

Представники Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти входили до складу робочої групи, яка на виконання пункту 1.2.1.2.13 Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2023 № 220, розробила проєкт Методичних рекомендацій щодо застосування інструментів та механізмів для трансформації різних сфер функціонування закладів вищої освіти на засадах прозорості та доброчесності¹². Методичні рекомендації мають на меті забезпечити практичне втілення цінностей доброчесності в закладах вищої освіти та сприяти розвитку нової культури, де доброчесність є фундаментальним принципом. Ці рекомендації охоплюють кілька ключових

¹² URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/gromadske-obgovorennya/2024/11/12/ho-metod-rekom-zastos-instr-ta-mekhan-dlya-transform-sfer-zvo-12-11-2024.docx> (дата звернення: 10.02.2025)

аспектів: діяльність закладу вищої освіти в цілому; організація освітнього процесу; адміністрування ЗВО; забезпечення академічної доброчесності; партнерська взаємодія ЗВО. Проект був винесений на громадське обговорення 12 листопада 2024 року.

5. Розроблення змісту тренінгів для експертів

5.1 Протягом 2024 року було розроблено зміст трьох нових тренінгів:

5.1.1 «Тренінг вдосконалення для експертів з акредитації освітніх програм» (матеріали тренінгу затверджено рішенням Національного агентства від 16.01.2024, протокол № 1 (51)).

Тренінг було розроблено з метою підвищення рівня якості акредитаційної експертизи та запобігання неналежному оцінюванню якості освітніх програм членами експертних груп. Рекомендацію щодо участі у тренінгу отримують експерти за результатом розгляду їхньої роботи на засіданні Комісії щодо забезпечення якості роботи експертів, а також особи, яких тривалий час не залучали до акредитаційних експертиз.

Програма тренінгу передбачає удосконалення навичок експертного оцінювання, написання звіту експертної групи, обґрунтування наявності недоліків та позитивних практик, надання рекомендацій. Особливу увагу звернено на положення Інструкції для експертів НА щодо організації роботи ЕГ, зокрема в контексті етики поведінки та доброчесності експертів Національного агентства. Тренінг також передбачає проходження тестування, розробленого на основі Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, Інструкції для експертів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо організації роботи експертної групи в процесі проведення акредитаційної експертизи, а також Інструкції щодо застосування в процесі акредитаційної експертизи «Переліку суттєвих недоліків».

5.1.2 «Тренінг для членів галузевих експертних рад із підготовки і написання експертного висновку ГЕР» (матеріали тренінгу затверджено рішенням Національного агентства від 24.12.2024, протокол № 22 (72)).

Тренінг спрямований на розвиток вмінь членів галузевих експертних рад здійснювати критичний аналіз достовірності висновків щодо відповідності освітньої програми та/або освітньої діяльності за нею Критеріям оцінювання якості освітньої програми, викладених у звіті експертної групи. Тренінг також включає критичний аналіз виділених у звіті ЕГ висновків щодо позитивних практик і недоліків за Критерієм. Учасники вдосконалюють вміння визначати рівень відповідності за Критерієм; відображати позицію галузевої експертної ради щодо відповідності освітньої програми та/або освітньої діяльності за нею Критеріям оцінювання якості освітньої програми, позитивних практик та недоліків у тексті експертного висновку ГЕР; здійснювати критичний аналіз виділених у звіті ЕГ рекомендацій за Критерієм та формулювати рекомендації відповідно до SMART-підходу.

5.1.3 «Тренінг для голів галузевих експертних рад» (матеріали тренінгу затверджено рішенням Національного агентства від 24.12.2024, протокол № 22 (72)).

Тренінг розроблений для підвищення кваліфікації голів та заступників голів галузевих експертних рад Національного агентства. Метою тренінгу є посилити ефективність організації роботи галузевих експертних рад та підвищити якість експертних висновків ГЕР. Обмін кращими практиками організації роботи галузевих експертних рад. У ході тренінгу учасники презентують кращі практики з власного досвіду, разом формують рекомендації для ефективної організації роботи ГЕР, вдосконалюють навички підготовки експертного висновку ГЕР. Тренінг також зосереджує увагу на важливості етичних аспектів в організації роботи ГЕР. Учасники аналізують сценарії, що можуть призвести до конфлікту інтересів, і обговорюють методи їх вирішення.

5.2 Вдосконалено зміст «Тренінгу із написання звіту про результати акредитаційної експертизи» для експертів Національного агентства (матеріали тренінгу затверджено рішенням Національного агентства від 06.02.2024, протокол № 2 (52)).

Тренінг спрямований на вдосконалення вмінь експертів аналізувати та обґрунтовувати висновки щодо виконання вимог Критеріїв оцінювання якості освітньої програми, виділяти зразкові та інноваційні практики, визначати недоліки за критерієм та формувати відповідні їм рекомендації, надавати SMART-рекомендації щодо вдосконалення освітньої програми та освітньої діяльності за нею, визначати та належно обґрунтовувати рівень відповідності освітньої програми Критерію, належно писати «Резюме».

6. Розроблення змісту інших навчальних заходів

6.1 Розроблення змісту «Тренінгу для студентів UAS QA Pool» (спільно із Українською асоціацією студентів – УАС) – березень 2024 року.

Тренінг розрахований на студентів, які не є експертами Національного агентства, і не тільки надає учасникам теоретичні знання, але й дає їм можливість оволодіти практичними навичками, формує розуміння ролі і можливостей впливу студентів у внутрішньому та зовнішньому забезпеченні якості освіти. Тренінг сприяє глибшому залученню студентів у ці процеси, виховує відповідальність та ініціативність.

Зміст тренінгу включає огляд нормативних документів, правил і процедур, які регулюють якість освіти, детальний розгляд завдань, прав, обов'язків та відповідальності членів експертних груп, з особливим акцентом на особливостях їх роботи; практичні вправи та симуляції реальних зустрічей, які проводяться в рамках акредитаційної експертизи.

7. Розроблення методичних матеріалів у рамках спільного проєкту Національного агентства та Естонського агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАКА)

У рамках спільного проєкту Національного агентства та Естонського агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАКА), що фінансується Естонським центром міжнародного розвитку (ESTDEV), розроблено навчальні матеріали:

- для закладів вищої освіти – учасників проєкту: щодо підготовки звіту

про самооцінювання діяльності закладу вищої освіти;

- для експертів: рекомендації щодо формулювання питань для інтерв'ювань, проведення інтерв'ювань, написання звіту за результатами експертизи (опису кращих практик, формулювання недоліків і рекомендацій).

Значення і користь розроблених матеріалів не обмежуються рамками проєкту. Навчальні матеріали будуть корисними для експертів Національного агентства у подальшій експертній діяльності та для закладів вищої освіти України при проведенні самооцінювання.

8. У рамках проєкту «Optima» Артем Артюхов, член Національного агентства, був співкладачем розділів 3, 9 та 10 навчального посібника:

Відкриті наукові практики [Текст] : навчальний посібник / Артюхов А., Артюхова Н., Березко О., Весній А., Волк Ю., Герасимчук Г., Голощук Р., Дворниченко А., Дороніна О., Жежнич П., Іващук О., Козловський С., Краковська С., Кучма І., Люта О., Ляшенко О., Марків О., Машталер О., Мозолевич Г., Орехова Т., Петрушка А., Радіо С., Хаджинов І., Шілінг А.; за заг. ред. Жежнич П., Березка О. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2024. – 400 с.

9. Розроблення навчальних відео

У 2024 році заступниця голови Національного агентства Олена Єременко розробила серію навчальних відео для експертів, членів галузевих експертних рад та закладів вищої освіти, присвячених імplementації Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (2024 року):

- Звіт експертної групи: зміни відповідно до нового Положення про акредитацію (16.09.2024)¹³;
- Експертний висновок ГЕР: кілька порад відповідно до нового Положення про акредитацію ОП (07.10.2024)¹⁴;
- Роз'яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми: нові підходи у дії (28.11.2024)¹⁵.

Отже, у 2024 році Національним агентством було розроблено та вдосконалено методичне забезпечення, яке надає необхідну підтримку експертам, членам галузевих експертних рад та закладам вищої освіти.

5.12. Організація та проведення тренінгів та інших навчальних заходів

1. Організація і проведення тренінгів для експертів

1.1 Тренінги для кандидатів у експерти Національного агентства

Протягом 2024 року було проведено 37 одноденних онлайн-тренінгів

¹³ URL: <https://www.youtube.com/watch?v=CKeZReGXyyw> (дата звернення: 10.02.2025)

¹⁴ URL: <https://www.youtube.com/watch?v=hTuCiHvNayc> (дата звернення: 10.02.2025)

¹⁵ URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ZhRi-Jti5rk> (дата звернення: 10.02.2025)

для кандидатів у експерти Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Усього в тренінгах взяли участь 937 осіб (660 осіб з числа науково-педагогічних працівників та 276 здобувачів вищої освіти). За результатами тренінгу 867 осіб були рекомендовані для включення до Реєстру експертів Національного агентства.

1.2 Тренінги для керівників експертних груп

Упродовж 2024 року було проведено 1 тренінг для керівників експертних груп з акредитації освітніх програм, за результатами якого 22 учасники отримали сертифікати Національного агентства про підвищення кваліфікації (1 кредит ЄКТС). Програма тренінгу передбачає розгляд організаційних аспектів діяльності експертної групи, зокрема:

- організації роботи експертів (комунікація, розподіл обов'язків тощо);
- роботи у формі попередніх результатів експертизи;
- взаємодії з гарантом ОП (погодження програми візиту, запит на додаткові документи);
- планування візиту експертної групи;
- написання звіту за результатами акредитаційної експертизи.

1.3 Тренінги вдосконалення для експертів з акредитації освітніх програм

Всього у 2024 році було проведено 11 тренінгів вдосконалення для експертів з акредитації освітніх програм. Участь у них взяла 151 особа (96 осіб з числа науково-педагогічних працівників та 55 здобувачів вищої освіти). За результатами проходження тренінгу 85% учасників отримали позитивний відгук тренера (6 і більше балів за 10-бальною шкалою), середня оцінка від тренера склала 7 балів (за 10-бальною шкалою). 93% учасників успішно пройшли тестування (60% і більше правильних відповідей), середній бал за результатами проходження тестування склав 74%. Під час проведення тренінгів найбільшими викликами стали: недостатнє розуміння експертами нормативної бази акредитаційної процедури, поверхневість здійснюваного аналізу, а також недостатня сформованість у експертів соціальних навичок, зокрема й володіння діловою українською мовою.

1.4 Тренінги із написання звіту про результати акредитаційної експертизи

У 2024 році було проведено 12 одnodенних та 14 дводенних тренінги. Загальна кількість учасників – 511. За результатами тренінгу учасники отримали сертифікат (від 1 до 3 кредитів ЄКТС). Тренінг спрямований на розвиток навичок експертів аналізувати та обґрунтовувати висновки щодо відповідності вимогам Критеріїв оцінювання якості освітньої програми. Учасники вдосконалюють вміння визначати рівень відповідності Критерію, виявляти позитивні практики за освітньою програмою, визначати недоліки та формулювати відповідні рекомендації. Зосереджено увагу на формулюванні рекомендацій відповідно до SMART-підходу.

2. Організація і проведення тренінгів для членів галузевих експертних рад

У 2024 році запроваджено «Тренінг для членів галузевих експертних рад із підготовки і написання експертного висновку ГЕР» та проведено 1 такий тренінг. Кількість учасників – 34, з них: 32 науково-педагогічних (наукових) працівники, 2 здобувачі освіти, яких було вперше обрано до складу галузевої експертної ради. Програма тренінгу орієнтована на формування і

розвиток вмінь учасників критично аналізувати достовірність висновків зі звіту експертної групи щодо відповідності освітньої програми та освітньої діяльності Критеріям оцінювання якості освітньої програми. Учасники розвивають вміння оцінювати висновки про позитивні практики та виявлені недоліки, визначати рівень відповідності освітньої програми Критеріям та обґрунтовувати висновки. Також тренінг включає детальний аналіз рекомендацій, викладених у звіті експертної групи, та формулювання рекомендацій ГЕР із застосуванням SMART-підходу.

3. Організація і проведення інших навчальних заходів

3.1 Вебінари для членів галузевих експертних рад

У 2024 році було проведено 2 вебінари для новообраних членів галузевих експертних рад (28 лютого, 01 квітня). Розглянуто правила та порядок організації роботи ГЕР під час акредитаційного процесу на кожному його кроці: загальні засади організації та координування ГЕР, зміст діяльності, порядок дій і терміни виконання кожного кроку (складових).

29 жовтня 2024 року було проведено вебінар «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: особливості імплементації». Розглянуто важливі зміни у новому Положенні про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти (2024) та рекомендації для членів ГЕР щодо організації роботи в процесі проведення акредитаційної експертизи, акцентовано увагу на змінах у формі експертного висновку ГЕР, та правилах застосування «Переліку суттєвих недоліків» у процесі акредитаційної експертизи.

3.2 Тренінг UAS QA Pool

У 2024 році спільно із Українською асоціацією студентів (УАС) було проведено 3 тренінги для студентів:

- ◇ Тернопіль, Західноукраїнський національний університет, 5-7 квітня 2024 року – 25 учасників;
- ◇ Полтава, Полтавський державний медичний університет, 23-25 травня 2024 року – 44 учасників;
- ◇ Київ, Маріупольський державний університет, 3-5 жовтня 2024 року – 35 учасників.

3.3 Воркшопи

У 2024 році було проведено 2 воркшопи із постакредитаційного моніторингу: 22 серпня у м. Чернівці заступниками Голови Національного агентства Оленою Єременко та Іваном Назаровим та 18 вересня 2024 р. у м. Дніпро заступниками Голови Національного агентства Іваном Назаровим та Наталією Стукало й керівницею відділу акредитації освітніх програм секретаріату Ганною Денискіною. Розглянуто механізми роботи та впровадження рекомендацій, отриманих внаслідок акредитації, та можливі проблеми, з якими можна стикнутися під час нових процесів оцінювання.

Отже, у 2024 році Національним агентством було організовано і проведено тренінги та інші навчальні заходи різного спрямування для різних категорій учасників, що надало необхідну підтримку експертам, членам галузевих експертних рад та закладам вищої освіти.

5.13. Аналітична діяльність

Національне агентство здійснює аналітичну діяльність за такими напрямками:

1. Аналіз результатів акредитаційних експертиз;
2. Аналіз даних з електронних баз даних та відкритої статистики про ЗВО;
3. Тематичні дослідження;
4. Аналіз ефективності і впливу зовнішнього забезпечення якості освіти на якість освітньої діяльності закладів вищої освіти.

1. Аналіз результатів акредитаційних експертиз

Для аналізу використовуються матеріали акредитаційних справ, що включають відомості про самооцінювання, підготовлені закладами вищої освіти, документи ЗВО, які стосуються забезпечення якості та реалізації освітніх програм, звіти експертних груп, експертні висновки ГЕР, зауваження ЗВО, рішення агентства. Збір, категоризація і структурування відбуваються по ходу експертизи. Достовірність джерел оцінюється в ході експертизи. Аналізу даних передують перевірка повноти даних і точності. Для зберігання даних використовується Інформаційно-комунікаційна система «Акредитація», для обробки даних – програмний засіб Excel.

У 2024 році в рамках регулярних процедур аналізу даних акредитаційних експертиз було:

- 1) Здійснено аналіз кількості акредитації за 2024 рік, зокрема порівняння за повною та спрощеною процедурами. Розглянуто розподіл кількості акредитацій у кожній галузі за рівнями вищої освіти, виділено спеціальності з найбільшою та найменшою кількістю освітніх програм, для яких Національним агентством було здійснено експертизу. Проаналізовано розподіл рішень про акредитацію в межах кожної галузі. Здійснено порівняння цих показників із 2023 роком.
- 2) Проаналізовано розподіл рішень про акредитацію іноземними агентствами за рівнями вищої освіти.
- 3) Вивчено позитивні практики та проблеми, пов'язані з транскордонним забезпеченням якості в Україні.
- 4) Проаналізовано, як змінювався рівень відповідності від звіту експертної групи до експертного висновку галузевої експертної ради і до остаточного рішення Національного агентства, з визначенням причин таких змін.
- 5) Здійснено аналіз випадків повторного надання умовної акредитації освітнім програмам.

Істотно нові можливості для аналізу якості освітньої діяльності з'явилися завдяки запровадженню агентством у серпні 2024 року нового інструменту оцінювання – «Перелік суттєвих недоліків» (див. розділ 5.11). Із використанням цього інструменту було здійснено аналіз результатів проведених за повною процедурою експертиз 415 освітніх програм, рішення за якими було прийнято у період серпень-грудень 2024 р. З них: 15 освітніх програм (3,6 %) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 377 освітніх програм (90,8 %) другого (магістерського) рівня вищої освіти, 23 освітні програми (5,6 %) третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Використовуючи «Перелік суттєвих недоліків», було:

- Вивчено, як часто кожний суттєвий недолік із Переліку було ідентифіковано, як суттєві недоліки розподілені відповідно до Критеріїв оцінювання якості освітньої програми. Розглянуто специфічні освітні програми, які отримали умовну акредитацію, проаналізовано суттєві недоліки, які призвели до такого рішення, їх частоту.
- Проаналізовано взаємозв'язки між різними критеріями, виявлено типові комбінації недоліків, які часто зустрічаються разом;
- Досліджено розподіл частот прояву суттєвих недоліків для різних рівнів вищої освіти;
- Проаналізовано відмінності частот прояву суттєвих недоліків в залежності від форми власності (державних, приватних та комунальних закладах вищої освіти);
- Досліджено розподіл суттєвих недоліків за галузями (спеціальностями).

Проведений аналіз дозволив:

- Виділити перелік найбільш поширених проблем, притаманних більшості галузей та рівнів вищої освіти;
- Виділити відмінності прояву суттєвих недоліків для різних рівнів вищої освіти та ЗВО різних форм власності;
- Виділити типові, найбільш поширені недоліки для різних галузей, а також специфічні для галузей суттєві недоліки;
- Визначити, чи пов'язана висока частота прояву окремих недоліків у галузі з недоліками окремих ЗВО. Зокрема, аналіз показав, що типові для певної галузі недоліки зазвичай розподіляються рівномірно між закладами вищої освіти.

Результати аналізу дозволили виявити проблемні питання, які можуть стати основою для тематичних досліджень на національному рівні, проведення яких заплановано відповідно до Національного плану дій із забезпечення якості вищої освіти України на період 2024-2026 роки.

Детальні результати аналізу представлено у Доповіді про якість вищої освіти в Україні у 2024 році.

Для спеціалізованих потреб здійснювався аналіз частоти прояву кожного з суттєвих недоліків у конкретних закладах вищої освіти, що допомагає ідентифікувати інституційні проблеми і надати адресну підтримку (семінари, консультації тощо).

2. Аналіз даних з електронних баз даних та відкритої статистики про ЗВО

Для аналізу використовуються дані Єдиної електронної бази даних з питань освіти ЄДЕБО, та відкрита статистика про ЗВО, що публікується у звітах, дослідженнях, підготовлених іншими організаціями (зокрема, результати ЄДКІ, результати працевлаштування випускників, результати участі в міжнародних рейтингах, показники наукової продуктивності).

Було здійснено аналіз станом на початок січня 2025 року:

- кількості та типів ЗВО, що реалізують освітні програми у сфері вищої освіти, за рівнями, формами власності, категоріями, регіональним розподілом, а також концентрацією ЗВО в певних містах та областях;

- розподілу здобувачів за спеціальностями та рівнями, зокрема у закладах різних форм власності (державних, приватних, комунальних);
- розподілу здобувачів за рівнями освіти та джерелами фінансування навчання (бюджет, контракт, інші джерела);
- регіонального розподілу здобувачів освіти;
- кількості поданих заяв та вступників під час вступних кампаній, розподіл за рівнями вищої освіти;
- кадрового складу, гендерного розподілу, наявності наукових ступенів та вчених звань;
- розподілу освітніх програм за рівнями вищої освіти;
- кількості і частки акредитованих освітніх програм, розподіл за галузями, рівнями вищої освіти.

Аналіз статистичних даних з ЄДЕБО є для Національного агентства одним із засобів верифікації даних із незалежних джерел. Водночас, результати цього аналізу мають самостійне значення. Зокрема, на початку 2024 року було встановлено, що за весь час діяльності агентства (2019-2024) було акредитовано за повною процедурою 21,31% освітніх програм (за якими у ЄДЕБО була наявна інформація про здобувачів освіти та навчався хоча б один здобувач освіти), а станом на 01.01.2025 діючий сертифікат від Національного агентства мають 33,59 % від всіх освітніх програм.

3. Тематичні дослідження

Національне агентство проводить окремі тематичні дослідження на національному рівні з актуальних питань забезпечення якості вищої освіти. У 2024 році було підготовлено наступні аналітичні матеріали.

3.1 Аналітична записка «Моделі, підходи та механізми реалізації первинної акредитації на інституційному та програмному рівнях у різних країнах Європейського простору вищої освіти» (2024). Досліджено зарубіжний досвід реалізації первинної акредитації на інституційному та програмному рівнях. Під первинною акредитацією розуміється будь яке зовнішнє оцінювання (акредитація, авторизація, ліцензування тощо), яке передуює відкриттю (наданню дозволу на започаткування освітньої діяльності) інституції (як закладу вищої освіти) або за освітньою програмою (спеціальністю).

У аналітичній записці представлено конкретні приклади країн, у яких реалізується первинна акредитація на інституційному або програмному рівнях, та висвітлено відповіді на такі питання:

- 1) які процедури зовнішнього оцінювання потрібно пройти, щоб отримати дозвіл на започаткування освітньої діяльності (як закладу вищої освіти / за освітньою програмою);
- 2) який орган здійснює процедуру; який орган приймає рішення про надання дозволу на започаткування освітньої діяльності (як закладу вищої освіти / за освітньою програмою);
- 3) для яких саме закладів вищої освіти (освітніх програм) отримання дозволу є обов'язковим.

У процесі дослідження було використано дані із відкритих джерел: нормативні документи держав (Закони «Про вищу освіту» та документи, які визначають принципи і процедури зовнішнього забезпечення якості вищої

освіти), звіти про самооцінювання агентств та експертні звіти ENQA, інформацію з офіційних вебсайтів агентств.

Наведено приклади існуючих станом на сьогодні моделей реалізації первинної акредитації на інституційному та програмному рівнях. Дослідження не охоплює всі існуючі у ЄПВО моделі.

Результати дослідження було використано для формування пропозицій щодо моделі зовнішнього забезпечення якості освіти.

3.2 Аналітична довідка, в якій узагальнено сучасну практику проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) та розроблено пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення його змісту, структури та процедур та їх використання в процедурах акредитації освітніх програм.

Довідка охоплює аналіз таких аспектів:

- нормативно-правового регулювання атестації здобувачів освіти у формі ЄДКІ;
- змісту програм ЄДКІ;
- специфікації тестів (включно із прогнозованою складністю);
- критеріїв оцінювання результатів ЄДКІ;
- структури і форм звітів за результатами ЄДКІ (як загального аналітичного звіту, так і звітів, які отримують ЗВО).

За кожним із цих напрямів представлено пропозиції та рекомендації, спрямовані на забезпечення ефективності ЄДКІ як інструменту зовнішнього оцінювання якості підготовки здобувачів освіти.

Особливу увагу приділено рекомендаціям щодо змісту звіту про результати ЄДКІ. Такий звіт є стратегічно важливим інструментом для закладів вищої освіти, адже дозволяє здійснювати глибокий аналіз відповідності результатів навчання здобувачів освіти вимогам програми ЄДКІ та стандартам вищої освіти, надає можливість своєчасно виявляти та усувати причини невідповідностей, що є критично важливим для вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Розроблені рекомендації сприятимуть забезпеченню прозорості та ефективності процедур ЄДКІ, а також зміцненню довіри до якості підготовки здобувачів освіти у ЗВО України.

Матеріали було підготовлено на запит Комітету Верховної ради України з питань освіти, науки та інновацій, представлено на засіданні Комітету 18 грудня 2024 року (https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/257064.html) і ураховано Комітетом при прийнятті рішення щодо удосконалення моделі проведення ЄДКІ.

4. Аналіз ефективності і впливу зовнішнього забезпечення якості освіти на якість освітньої діяльності закладів вищої освіти

Національне агентство здійснює аналіз ефективності та впливу зовнішнього забезпечення експертизи освітніх програм. Основними джерелами для цього є:

- зворотний зв'язок від учасників акредитаційних експертиз (шляхом опитування представників ЗВО та експертів (google-форми);
- обговорення під час заходів (круглих столів, форумів, конференцій);
- особисті інтерв'ю з окремими представниками (наприклад, роботодавцями або експертами з галузі) для отримання детальніших відгуків;

- порівняння показників впровадження рекомендацій після умовних акредитацій, результати експерименту з постакредитаційного моніторингу,
- а також оцінювання інституційних змін у внутрішніх процесах та політиках ЗВО, що відбулися після акредитацій.

Результати проведених у 2024 році опитувань представлено у Доповіді про якість вищої освіти в Україні у 2024 році.

5. Використання результатів аналітичної діяльності Національного агентства

У 2024 році результати аналізу було використано Національним агентством для:

- 1) *Формування пропозицій законодавчих змін і розробки проєктів нормативних документів на національному рівні (див. розділ 7);*
- 2) *Формування пропозицій та рекомендацій на міжнародному рівні. Наприклад, у результаті аналізу акредитацій, проведених іноземними агентствами, що входять до складу ENQA, в Україні було виявлено факти надання акредитацій без проведення візиту та для освітніх програм, на яких немає студентів, що є порушенням законодавства України. Про це було проінформовано керівництво ENQA, піднято й обговорено проблеми на щорічному саміті ENQA-2024 (див. Доповідь про якість вищої освіти в Україні у 2024 році);*
- 3) *Вдосконалення процедур акредитації та інструментів оцінювання. Наприклад, за результатами аналізу рішень НА щодо акредитацій за повною і спрощеною процедурами було виявлено значну різницю в окремих галузях, що засвідчило необхідність уточнення критеріїв для надання дозволу на акредитацію за спрощеною процедурою, внаслідок чого було внесено зміни до Тимчасового порядку акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, в умовах воєнного стану (більш детально див. розділ 4 та пункт 5.5 розділу 5). Інший приклад – результати аналізу змін рівня відповідності на різних етапах акредитаційної експертизи засвідчили необхідність вдосконалення інструментів оцінювання з метою забезпечення єдиного підходу до оцінювання, що було зроблено Національним агентством у 2024 р. шляхом введення «Переліку суттєвих недоліків».*
- 4) *Вдосконалення методичних та інструктивних матеріалів, змісту тренінгів (див. пункт 5.11 розділу 5).*
- 5) *Стимулювання закладів вищої освіти до підвищення якості освітніх програм.*

Заклади вищої освіти можуть використовувати результати аналізу для:

- 1) ідентифікації та виправлення недоліків;
- 2) інтеграції позитивних практик, інноваційних підходів із інших закладів вищої освіти;
- 3) коригування освітніх програм під потреби ринку праці, адаптації до соціальних викликів (інклюзивність, вдосконалення професійного розвитку викладачів);
- 4) розвитку внутрішніх систем забезпечення якістю освіти (коригу-

вання внутрішніх політик та процедур, удосконалення зворотнього зв'язку від студентів, викладачів, випускників, роботодавців);

- 5) оцінювання впливу змін на якість освіти у закладі вищої освіти;
- 6) стратегічного планування (аналіз за галузями, рівнями вищої освіти дає інформацію про системні проблеми у галузі, що дає можливість передбачати і зменшувати ризики появи цих недоліків у закладі вищої освіти).

Зворотній зв'язок від закладів вищої освіти щодо впровадження рекомендацій за результатами аналітичної діяльності здійснювався за допомогою наступних механізмів: зустрічі із представниками закладів вищої освіти, опитування, постакредитаційний моніторинг, аналіз усунення інституційних недоліків під час експертиз наступного періоду.

6. Поширення результатів аналітичної діяльності

Національне агентство має комплексну політику поширення результатів аналітичної діяльності, що включає наступні заходи: публікацію аналітичних звітів, поширення інформації через соціальні мережі, проєкти NAQA, презентації та обговорення в ході заходів різного рівня.

Агентство щорічно публікує:

- *Річний звіт про роботу Національного агентства*, що містить основні результати діяльності агентства за рік, включаючи міжнародні ініціативи, внутрішні процеси та законодавчі зміни, ініційовані НА у сфері якості вищої освіти (досягнення, виклики, проблеми та рекомендації);
- *Доповідь про якість вищої освіти в Україні*, її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства.

Доступ до надійної та об'єктивної аналітичної інформації у сфері забезпечення якості вищої освіти для всіх зацікавлених сторін забезпечується шляхом оприлюднення (публікації) її на офіційному вебсайті агентства¹⁶, доступність формату (pdf), наявність перекладу (річні звіти про роботу агентства та Доповіді про якість вищої освіти в Україні перекладаються на англійську мову), що дозволяє ознайомити із результатами аналізу міжнародних партнерів, експертів, членів Консультативної ради, інших стейкхолдерів, забезпечує можливість незалежного оцінювання.

Організація і проведення заходів (вебінари, семінари, форуми, тренінги) та участь керівництва Національного агентства у заходах, які організують партнери, забезпечують можливість презентації та обговорення результатів аналітичних досліджень (див. розділ 3). Для поширення інформації також використовуються платформи такі, як Facebook, Twitter, LinkedIn.

Щорічно керівництво Національного агентства звітує у Комітеті Верховної ради України з питань освіти, науки та інновацій. Крім того, заінтересовані сторони можуть надавати зворотний зв'язок індивідуально, надіславши пропозиції через офіційну електронну пошту.

Таким чином, Національне агентство регулярно (систематично) використовує результати діяльності із зовнішнього забезпечення якості освіти,

¹⁶ URL: <https://bit.ly/43wTE2m> (дата звернення: 10.02.2025)

а також інші джерела для аналізу якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та забезпечує ефективне поширення результатів аналітичної діяльності. На початку 2024 р. Національним агентством на основі результатів моніторингу було визначено потребу у розширенні змісту аналітичної діяльності для обґрунтування ефективних управлінських рішень, розроблення стратегій, прогнозів і вдосконалення політики у сфері забезпечення якості освіти. У зв'язку з цим було створено окремий структурний підрозділ секретаріату – сектор (відділ) аналітично-тренінгового забезпечення, який опікується цими завданнями. Результати діяльності підрозділу за 2024 рік переконують у ефективності цього рішення.

Застосування інструменту «Перелік суттєвих недоліків» значно вдосконалило процедури аналізу якості освітньої діяльності закладів вищої освіти. У перспективі – дослідження динаміки та взаємозв'язків, а також подальший глибинний якісний аналіз, що дозволить розробити диференційовані рекомендації, виявляти тенденції, закономірності, причини та робити прогнози щодо майбутнього стану вищої освіти на національному рівні. Це також дозволить оцінити вплив рекомендацій, наданих за результатами акредитацій, на внутрішні системи забезпечення якості освіти у закладах вищої освіти.

5.14. Видавнича діяльність

У 2024 році Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти отримало статус суб'єкта видавничої діяльності відповідно до статті 14 Закону України «Про видавничу справу». Вид діяльності у видавничій справі: видавнича діяльність (свідоцтво про внесення суб'єкта господарювання до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції, серія ДК №8170). Ідентифікатор видавця у системі ISBN – 95459. Тематика видань Національного агентства охоплює питання забезпечення якості освіти, аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку вищої освіти в Україні.

Протягом звітнього періоду було виготовлено і видано наступні матеріали:

1. Методичний посібник:

Роз'яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми: методичний посібник [Електронне видання] / А. Бутенко, Г. Денискіна, О. Єременко, О. Книш, І. Сімшаг, О. Требенко. – Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2024. – 127 с.

Міжнародний стандартний номер книги, нотного видання	978-617-95459-0-0
Анотація	Видання містить актуальні рекомендації щодо оцінювання освітніх програм відповідно до стандартів зовнішнього забезпечення якості, рекомендації щодо обґрунтування наявності недоліків, посилання на законодавство України

	та міжнародні рекомендації, а також детальний опис вимог до внутрішньої системи забезпечення, освітньої програми та освітньої діяльності за нею. Посібник стане корисним для експертів Національного агентства, членів галузевих рад, працівників секретаріату та всіх, хто працює над покращенням якості вищої освіти.
Мова видання	Українська
Обсяг	в обліково-видавничих аркушах: 12,41 у друкованих аркушах, приведених до формату 60x90 см: 13,34

Електронне видання розміщене на офіційному сайті Національного агентства¹⁷.

Співпраця у видавничій діяльності. У 2024 році з ініціативи керівництва Національного агентства (А.П.Бутенко, О.В.Єременко, Н.В.Стукало) у співпраці з Київським національним лінгвістичним університетом було підготовлено і схвалено до друку видання:

Тезаурус термінів зі сфери забезпечення якості вищої освіти: українсько-англійські / англійсько-українські паралелі» / Заг. ред. : Бутенко А. П., Васько Р. В., Єременко О. В., Корольова А. В., Стукало Н. В. Київ: Видавничий центр КНЛУ. ISBN (Print) 978-966-638-397-9, ISBN (Online) 978-966-638-396-2

Тезаурус термінів зі сфери забезпечення якості вищої освіти: українсько-англійські / англійсько-українські паралелі адресований закладам вищої освіти й науковим установам України, які інтегруються в Європейський простір вищої освіти та Європейський дослідницький простір, активно провадять процес інтернаціоналізації вищої освіти і через акредитацію освітніх програм здійснюють моніторинг якості всіх сфер своєї діяльності.

Фахівець секретаріату Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти брала участь у комп'ютерній верстці та дизайні друкованого та електронного видання.

Отже, у 2024 році, здобувши статус суб'єкта видавничої діяльності, Національне агентство успішно реалізувало видавничий проект, спрямований на підвищення якості освітньої діяльності. Цей проєкт забезпечив необхідну методичну підтримку для експертів, членів галузевих експертних рад, працівників секретаріату та усіх зацікавлених сторін у сфері вищої освіти.

5.15. Публікації Національного агентства

1. Тезаурус термінів зі сфери забезпечення якості вищої освіти: українсько-англійські / англійсько-українські паралелі / Заг. ред. : Бутенко А. П.,

¹⁷ URL: <https://bit.ly/4gG5Yki> (дата звернення: 10.02.2025)

- Васько Р. В., Єременко О. В., Корольова А. В., Стукало Н. В. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2024. 99 с. // Укладачі: Авшенюк Н. М., Беля В. В., Бутенко А. П., Гнезділова Я. В., Грищук Ю. В., Єременко О. В., Зінченко Г. Є., Ізотова Н. П., Никитченко К. П., Пініч І. П., Стукало Н. В., Тихомирова О. В., Черниш В. В.
2. Єременко, О. В., Бутенко, А. П., & Стукало, Н. В. (2024). Формування терміносистеми нової парадигми забезпечення якості вищої освіти: євроінтеграційний аспект. *Нова філологія*, (95), 21-29.
<https://doi.org/10.26661/2414-1135-2024-95-3>
 3. Національний освітній глосарій: вища освіта (4-е вид., перероб. і доп.) / Авт.-уклад.: В.Є. Бахрушин, М.І. Винницький, В.М. Захарченко, І.О. Золотарьова, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, М.Р. Мруга, Ю.М. Рашкевич, І.М. Сікорська, А.В. Ставицький, Ж.В. Таланова, С.П. Шитікова / За ред. В.Г. Кременя, В.Є. Бахрушина, Ю.М. Рашкевича. 2024. – 114 с. ISBN 978-617-7486-41-0
 4. Artyukhov, A., Lapidus, A., Yeremenko, O., Artyukhova, N., & Churikanova, O. (2024). An R Studio Bibliometrix Analysis of Global Research Trends of Educational Crises in 2020s. *SocioEconomic Challenges*, 8(2), 88-108.
[https://doi.org/10.61093/sec.8\(2\).88-108.2024](https://doi.org/10.61093/sec.8(2).88-108.2024)
 5. Artyukhov, A., Lapidus, A., Yeremenko, O., Artyukhova, N., & Churikanova, O. (2024). Educational Resilience Through the Armed Conflicts: A Bibliometric Analysis. *Business Ethics and Leadership*, 8(2), 164–183.
[http://doi.org/10.61093/bel.8\(2\).164-183.2024](http://doi.org/10.61093/bel.8(2).164-183.2024)
 6. Artyukhov, A., Yeremenko, O., Artyukhova, N., Lapidus, A., Churikanova, O., & Bliumska-Danko, K. (2024). Educational Reforms and Healthcare Competitiveness through Data-Driven Analysis. *Health Economics and Management Review*, 5(3), 92-112.
<https://doi.org/10.61093/hem.2024.3-07>
 7. Artyukhova N., Vorontsova A., Artyukhov A., Yehorova Y., Vasić S., Rubanov P. and Vasylieva T. (2024). Analysis of trends in the structure of higher education market of European countries. *Knowledge and Performance Management*, 8(2), 91-108. doi:10.21511/kpm.08(2).2024.08
 8. Artyukhov, A. (2024). UNIVERSITY SYSTEM FOR ENSURING ACADEMIC INTEGRITY: STRUCTURE AND ROLE OF STAKEHOLDERS. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*, (1), 261-267.
<https://doi.org/10.30525/2592-8813-2024-1-32>
 9. Artyukhov, A. (2025). MYTHS OF ACADEMIC (MIS)CONDUCT AND INTEGRITY. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*, (3), 253-260.
<https://doi.org/10.30525/2592-8813-2024-3-28>
 10. Artyukhov, A. (2024). MARKETING OF ACADEMIC INTEGRITY: WIDER AND DEEPER THAN SIMPLE ADVERTISING. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*, (2), 104-113.
<https://doi.org/10.30525/2592-8813-2024-2-14>

11. Volk, I., Artyukhov, A., Artyukhova, N., Dluhopolskyi, O., Dluhopolska T., Kuznyetsova, A. Model of Immersive Educational Instruments of Behavioral Analysis and Management in Distributed Educational Teams. 2024 14th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT), Ceske Budejovice, Czech Republic, 2024, pp. 848-853, <https://doi.org/10.1109/ACIT62333.2024.10712486>
12. Artyukhov, A.; Wołowiec, T.; Artyukhova, N.; Bogacki, S.; Vasylieva, T. SDG 4, Academic Integrity and Artificial Intelligence: Clash or Win-Win Cooperation? Sustainability 2024, 16, 8483. <https://doi.org/10.3390/su16198483>
13. Okulich-Kazarin, V.; Artyukhov, A.; Skowron, Ł.; Artyukhova, N.; Wołowiec, T. When Artificial Intelligence Tools Meet “Non-Violent” Learning Environments (SDG 4.3): Crossroads with Smart Education. Sustainability 2024, 16, 7695. <https://doi.org/10.3390/su16177695>
14. Okulich-Kazarin, V.; Artyukhov, A.; Skowron, Ł.; Artyukhova, N.; Wołowiec, T. Will AI Become a Threat to Higher Education Sustainability? A Study of Students’ Views. Sustainability 2024, 16, 4596. <https://doi.org/10.3390/su16114596>
15. Okulich-Kazarin, V.; Artyukhov, A.; Skowron, Ł.; Artyukhova, N.; Dluhopolskyi, O.; Cwynar, W. Sustainability of Higher Education: Study of Student Opinions about the Possibility of Replacing Teachers with AI Technologies. Sustainability 2024, 16, 55. <https://doi.org/10.3390/su16010055>
16. Avsheniuk N. Transnational Dimension of Higher Education Quality Assurance in Ukraine: Prospects and Challenges. In: Eurasian commonwealth: Ukraine as a crossroads of Europe and Asia. Scientific monograph / Edited by Muzychenko Ganna, Doctor of Political Science, Professor ; South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. C.25-44. <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/531/14079/29510-1>; <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-496-2-2>
17. Yurchyshena, L., Vechirko, I., Dluhopolskyi, O., Kozlovskyi, S., Lavrov, R. (2024). Prerequisites of hybridization of university financing as a tool for ensuring sustainability and strategic development. Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu, 5, 184-191. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2024-5/184> (Scopus)
18. Volk, I., Artyukhov, A., Dluhopolskyi, O., Artyukhova, N., Dluhopolska, T., Kuznyetsova, A. (2024). Model of immersive educational instruments of behavioural analysis and management in distributed educational teams. In: Proceedings of the 14th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (pp. 848-853). Ceske Budejovice, Czech Republic. <https://ieeexplore.ieee.org/document/1071248> (Scopus)

19. Volk, I., Ivanov, O., Artyukhov, A., Dluhopolskyi, O., Artyukhova, N. (2024). Comparative study of pre-attentive visual attention analysis instruments: 3M VAS and iMotions as AI-based vs human-based experiments. In: E. Faure et al. (Eds.), Information Technology for Education, Science, and Technics (ITEST-2024). Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies (Vol. 221, pp. 14–26). Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-71801-4_2 (Scopus Monograph)
20. Zolotaryova Iryna, LEARNING & TEACHING PAPER #22 Challenges and enablers in designing transnational joint education provision EUA Thematic Peer Group Report Chairs: Janet De Wilde, Queen Mary University of London, United Kingdom, and Natalia Timus, University of Côte d’Azur, France EUA Coordinator: Alison Morrisroe March 2024.
21. Назаров І.В. Законодавчі зміни в системі забезпечення якості вищої освіти в умовах воєнного стану // Нове українське право, Вип. 2, 2024. С.102-108. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2024.2.13>
22. CEENQA Newsletter. January – November 2024 <https://www.ceenqa.org/wp-content/uploads/CEENQA-Newsletter-2024.pdf>
23. INQAAHE Newsletter
1. Q1 2024, April Edition <https://mailchi.mp/inqaahe/inqaahe-newsletter-q1-2024>
 2. Q2 2024, July Edition <https://mailchi.mp/inqaahe/inqaahe-newsletter-q2-2024>
24. Nataliia Stukalo, 2024 ENQA Members’ Forum, QA Security in Challenging World: How NAQA Digitalization Contributes to QA Sustainability Under Martial Law. https://www.enqa.eu/wp-content/uploads/NAQA_poster.pdf
25. Nataliia Stukalo, 2024 ENQA General Assembly, Agency cooperation in external QA, NAQA Case. https://www.enqa.eu/wp-content/uploads/4C.-Breakout-session_Agency-cooperation-in-external-QA_NAQA.pdf
26. Роз’яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми: методичний посібник [Електронне видання] / А. Бутенко, Г. Денискіна, О. Єременко, О. Книш, І. Сімшаг, О. Требенко. – Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2024. – 127 с. <https://bit.ly/4izEZbH>

6. ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА У СФЕРІ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У 2024 році Національне агентство продовжило виконувати покладені на нього законодавством України завдання з формування простору та культури дотримання академічної доброчесності, оцінювання та реагування на факти порушення академічної доброчесності.

Нагадаємо, що Законом України «Про вищу освіту» на Національне агентство покладено завдання мати у структурі Комітет з питань етики для розгляду питань порушення академічної доброчесності (пункт 9 статті 19). Також законодавством України на Національне агентство покладається:

- розгляд скарг та повідомлень про порушення академічної доброчесності у дисертаціях, за результатом захисту яких присуджено науковий ступень доктора філософії, кандидата (доктора) наук;
- припинення дії рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії у випадку встановлення відповідно до законодавства у кваліфікаційній роботі здобувача ступеня доктора філософії фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації (частина 6 статті 6 Закону України «Про вищу освіту»);
- встановлення відповідно до законодавства фактів академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Протягом 2024 року до Національного агентства надійшло 49 скарг/повідомлень щодо наявності фактів академічного плагіату, фабрикації або фальсифікації у захищених в Україні дисертаціях на здобуття наукових ступенів кандидата наук (23) і доктора наук (26) (далі – скарги).

Згідно з вимогами Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації (далі – Порядок) (<https://bit.ly/3QCQnHb>) уповноважений підрозділ секретаріату Національного агентства:

- здійснював перевірки скарг на відповідність пунктам 3-7 Порядку (згідно з п. 8 Порядку);
- здійснював перевірку викладених у скаргах відомостей щодо наявності в дисертаціях та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені наукові результати дисертацій, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації за допомогою відповідного програмного забезпечення (згідно з п.12);
- здійснював технічний та інформаційний супровід засідань Комітету з питань етики (зокрема, складено 31 протокол засідань);
- надавав результати перевірок голові Комітету з питань етики (згідно з п. 8, 13);
- розміщував інформацію щодо прийнятих скарг та рішень комітетів на офіційному вебсайті Національного агентства (згідно з п. 10, 15, 22);
- здійснював інформування зацікавлених сторін щодо прийнятих рішень та засідань Комітету з питань етики, прийнятих рішень та засідань Національного агентства за скаргами (згідно з п. 10, 15, 24).

Протягом 2024 року:

- за зверненням Національного агентства до Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) Атестаційною колегією МОН у 2024 році не було прийнято жодного рішення про позбавлення наукового ступеня;
- 24 скарги рішенням Комітету з питань етики були залишені без розгляду, про що поінформовано скаржників із наданням роз'яснень щодо вимог Порядку, які не були дотримані під час подання скарг;
- 25 скарг рішенням Комітету з питань етики були прийняті до розгляду, з яких:
 - за трьома скаргами прийняте рішення Національного агентства про звернення до МОН щодо позбавлення наукового ступеня;
 - за однією скаргою зупинено процедуру відповідно до рішення суду;
 - за дев'ятьма скаргами (щодо дисертацій, захищених до 06.09.2014) тимчасово зупинено процедуру (в частині розгляду та перевірки) відповідно до рішення Національного агентства від 23.07.2024;
 - за десятьма скаргами здійснюється перевірка викладених у скаргах відомостей щодо наявності в дисертаціях та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені наукові результати дисертацій, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації за допомогою відповідного програмного забезпечення;
 - за двома скаргами матеріали перевірки передано до Комітету з питань етики.

Варто нагадати, що в Україні, відповідно до чинного законодавства, академічна доброчесність розглядається як обов'язкова складова якості освітньої діяльності, що і обумовлює логіку держави у делегуванні відповідних завдань та повноважень Національному агентству.

Відповідно до змісту статті 6 Закону України «Про освіту» академічна доброчесність знаходиться серед основних засад державної політики у сфері освіти та принципів освітньої діяльності так само, як і академічна свобода, прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень, відповідальність і підзвітність суб'єктів освітньої діяльності перед суспільством тощо. Заклади вищої освіти зобов'язані мати внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти, у тому числі затверджену політику забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності (стаття 32 Закону України «Про вищу освіту»). До обов'язків науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників віднесено, у тому числі, дотримуватися в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти (стаття 58 Закону України «Про вищу освіту»). Особи, які навчаються у закладах вищої освіти, зобов'язані, у тому числі, виконувати вимоги освітньої (наукової) програми, дотримуючись академічної доброчесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання (стаття 63 Закону України «Про вищу освіту»).

Варто підкреслити, що, враховуючи завдання Національного агентства, визначені законодавством, його участь у сфері формування простору дотримання принципів і правил академічної доброчесності не обмежується розглядом скарг і повідомлень про її порушення у наукових роботах, за якими

було присуджено наукові ступені. Основний напрямок роботи Національного агентства – акредитація освітніх програм. А оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти без врахування внутрішніх політик та правил відповідного закладу вищої освіти у сфері академічної доброчесності не є можливим.

Саме тому в межах акредитації кожної освітньої програми у закладі вищої освіти Національне агентство оцінює успішність формування принципів та практик дотримання академічної доброчесності у відповідному закладі. Наприклад, в межах оцінювання освітньої програми на відповідність підкритерію 5.4 (Критерії оцінювання якості освітньої програми – Додаток 1 до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 15 травня 2024 року № 686) обов'язково враховується та оцінюється:

- як у закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу;
- як заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У межах оцінювання освітньої програми на відповідність підкритерію 10.7 враховується та оцінюється, як заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Практика розгляду скарг про порушення академічної доброчесності у наукових працях, за результатами захисту яких було присуджено наукові ступені та оцінювання діяльності закладів вищої освіти під час акредитації освітніх програм (упродовж 2024 року через процедури акредитації Національного агентства пройшло 2518 освітніх програм) з питань формування культури академічної доброчесності, виявлення та реагування на її порушення надають можливості Національному агентству формувати пропозиції до чинного законодавства, змінювати власні правила та процедури.

Національне агентство взяло участь у прийнятті змін до постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації науково-педагогічних і наукових кадрів (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 3 травня 2024 р. № 507), якими конкретизовано процедури та підстави розгляду та встановлення факту порушення академічної доброчесності у дисертаціях, за якими присуджено наукові ступені. На виконання змін у законодавстві було оновлено внутрішній Порядок розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. За результатами розгляду листа Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини №42229.4/К/1059.7/24/40.2 від 17.07.2024, в якому зверталась увага на прогалини та протиріччя у законодавстві, Національним агентством було

прийнято рішення тимчасово зупинити перевірку та розгляд скарг/повідомлень про порушення академічної доброчесності у докторських (кандидатських) дисертаціях захищених до 06.09.2014 року до вивчення обставин та фактів, викладених у листі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та прийняття відповідного рішення Національним агентством.

За участі представників Національного агентства було продовжено роботу над проектом Закону України «Про академічну доброчесність», який 06.06.2024 року було прийнято Верховною Радою України за основу, та почалась його підготовка до другого читання. Значення цього законопроекту неможливо переоцінити в контексті забезпечення якості освіти (в тому числі вищої). Тому ми підтримуємо намір Верховної Ради України визнати академічну доброчесність важливою передумовою провадження якісної освітньої та наукової (творчої) діяльності, здобуття якісної освіти, забезпечення на цій основі довіри до результатів навчання і наукових (творчих) досягнень, а також формування поваги до честі та гідності людини. У законопроекті пропонується підкреслити базові цінності та визначити основні принципи і правила академічної доброчесності, правові та організаційні механізми її формування та забезпечення, основні ознаки і види порушень академічної доброчесності та заходи реагування на такі порушення. Більш детально про пропозиції законопроекту можна дізнатися у розділі 7.

7. ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА 2024 РІК

7.1. Формування пропозицій щодо законодавчого забезпечення якості вищої освіти

Згідно з частиною другою статті 18 Закону України «Про вищу освіту» Національне агентство щороку формує пропозиції щодо законодавчого забезпечення якості вищої освіти.

Функціонування української вищої освіти в умовах воєнного стану та стрімких соціально-економічних трансформацій вимагає своєчасного вдосконалення нормативно-правового регулювання системи забезпечення якості вищої освіти та діяльності окремих освітніх інституцій, зокрема діяльності спеціалізованих вчених рад.

2024 рік ознаменований прийняттям органами державної влади низки нормативно-правових актів, які були розроблені та ініційовані Національним агентством. Розробку згаданих актів здійснено з урахуванням потреб системи забезпечення якості вищої освіти, академічної спільноти, вимог часу та поступу реформи вищої освіти.

02 травня 2023 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення якості вищої освіти» (далі – Закон № 3062-IX), яким було внесено зміни до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про запобігання корупції», Закону України «Про освіту» та Закону України «Про державну службу». Закон № 3062-IX був спрямований на вдосконалення української системи забезпечення якості вищої освіти, гармонізацію національного законодавства України з правом ЄС, зокрема імплементацію Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG-2015). Реалізація дії Закону № 3062-IX передбачала внесення змін до низки підзаконних нормативно-правових актів та розробку нових актів, розробки та доопрацювання яких тривало протягом 2023–2024 років.

Такі законодавчі новації змінили окремі повноваження Національного агентства, визначили статус та вдосконалили процедуру формування складу Національного агентства, змінили форму і строки дії сертифікатів про акредитацію освітніх програм, встановили процедуру постакредитаційного моніторингу акредитації освітніх програм та інституційної акредитації, процедуру досудового оскарження рішень Національного агентства.

Найбільш вагомого значення для системи вищої освіти набуло ухвалення МОН України нової редакції Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 15.05.2024 № 686.

Зазначене Положення стало вираженням усталеної практики та реальних потреб системи забезпечення якості вищої освіти. Зокрема, змінено та вдосконалено понятійно-категоріальний апарат акредитації освітніх програм, чітко визначено стадії акредитаційної процедури, порядок визначення

форми проведення акредитації освітніх програм. Нове Положення визначило порядок реєстрації сертифікатів про акредитацію освітніх програм, виданих іноземними акредитаційними агентствами та установами оцінювання якості, визнаними в Україні, вдосконалило процедуру договірних відносин, визначило особливості акредитацій узгоджених і міждисциплінарних освітніх програм та програм, які містять інформацію з обмеженим доступом, визначило процедуру постмоніторингу освітніх програм, вдосконалило критерії оцінювання освітніх програм, визначило можливість поєднання в межах однієї процедури освітніх програм з різними галузями та спеціальностями, порядок залучення до акредитації іноземних експертів тощо.

Важливе значення у вдосконаленні законодавства у сфері забезпечення якості вищої освіти відіграє Постанова Кабінету Міністрів України від 5 березня 2024 р. № 244 «Про затвердження Порядку оформлення, переоформлення, видачі, зберігання та обліку сертифікатів про акредитацію освітньої програми і форм таких сертифікатів», яка була розроблена та ініційована Національним агентством.

Нова версія Порядку не лише привела у відповідність до Закону України «Про вищу освіту» строки дії сертифікатів, але й змінила форму сертифікатів про акредитацію освітніх програм, визначила форму сертифіката про умовну акредитацію, вдосконалила процедуру переоформлення сертифікатів про акредитацію та визначила дії Національного агентства щодо сертифікатів про акредитацію у разі зміни МОН України переліку спеціалізацій.

Також, за ініціативи Національного агентства, 23 січня 2024 р. Кабінетом Міністрів України було прийнято постанову № 71 «Про внесення змін до Статуту Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти».

Нова версія Статуту привела у відповідність до чинного законодавства статутні повноваження Національного агентства та процедуру оскарження рішень Національного агентства.

Як вже зазначалось вище, зміни до Закону України «Про вищу освіту» передбачили вдосконалення порядку оскарження рішень Національного агентства. Однак Положення про Апеляційну палату Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, затверджене наказом МОН України від 21.12.2023 № 1551, вимагало вдосконалення одразу після його державної реєстрації Міністерством юстиції України, оскільки після набуття ним чинності було внесено зміни до Статуту Національного агентства. У зв'язку з наведеним, Національним агентством було розроблено проект наказу МОН «Про затвердження Змін до Положення про Апеляційну палату Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти» № 766 від 28.05.2024, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11.06.2024 р. за № 882/42227. Згаданим актом Положення про Апеляційну палату Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти було приведено у відповідність до вимог чинного законодавства та вдосконалено процедуру проведення конкурсу на членство в Апеляційній палаті.

2024 рік був ознаменований і вдосконаленням законодавства в царині підготовки та атестації науково-педагогічних і наукових кадрів.

03 травня 2024 року за ініціативи Національного агентства та МОН затверджено постанову Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до

деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації науково-педагогічних і наукових кадрів».

Проект акта підготовлено на виконання Закону № 3062-IX та Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань присудження наукових ступенів та ліцензування освітньої діяльності» від 30.03.2021 № 1369-IX.

Актом внесено зміни до Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, зокрема з метою його приведення у відповідність до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення якості вищої освіти» від 02.05.2023 № 3062-IX, щодо утворення у складі Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти Комітету з питань діяльності разових спеціалізованих вчених рад, до повноважень якого віднесено розгляд звернень, заяв і скарг щодо порушення встановленої законодавством процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії. Актом оптимізовано процедуру атестації здобувачів ступеня доктора філософії, а також процедуру розгляду Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти питань щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням у дисертації або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Окрім цього, внесено зміни до Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197, з метою унормування повноважень Національного агентства щодо розгляду звернень з інформацією щодо академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в дисертаціях, наукових публікаціях, зарахованих за її темою, щодо яких МОН видало наказ про скасування рішення докторської ради про присудження наукового ступеня доктора наук, прийняло рішення про позбавлення наукового ступеня, видало наказ про скасування рішення відповідної ради про присудження наукового ступеня та визнання відповідного диплому недійсним у зв'язку з відмовою особи від наукового ступеня, а також інформування МОН Національного агентства про такі рішення.

Зважаючи на визначені українським законодавством повноваження щодо припинення дії рішень спеціалізованих вчених рад з присудження ступеня доктора філософії та встановлення у захищених дисертаціях доктора наук, кандидата наук фактів академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації Національне агентство приділяє особливу увагу питанню удосконалення законодавства у сфері академічної доброчесності.

Упродовж 2024 року представники Національного агентства брали участь у роботі робочої групи з підготовки до другого читання проекту Закону України «Про академічну доброчесність» реєстраційний № 10392 від 08.01.2024. Вказаний законопроект пройшов перше читання та прийнятий за основу Верховною Радою України 06.06.2024.

Проект Закону України «Про академічну доброчесність» у разі його прийняття стане одним із базових законів у сфері освіти і науки. Законопроект не

лише доповнює та конкретизує механізм правового регулювання відносин у сфері академічної доброчесності, визначених у статті 42 Закону України «Про освіту», однак стане ефективним інструментом регулювання відносин усіх учасників освітнього і наукового процесу та матиме важливе значення для розвитку системи забезпечення якості освіти (в тому числі вищої).

Основні новації, передбачені законопроектом 10392:

- 1) Законопроект складається з 6 Розділів, 39 статей, Прикінцевих та перехідних положень та передбачає внесення змін до 12 інших Законів України в контексті академічної доброчесності.
- 2) Законопроект проголошує 7 цінностей та визначає основні принципи і правила академічної доброчесності, механізми її формування та забезпечення, види порушень академічної доброчесності та відповідальності за такі порушення
- 3) Усі норми законопроекту здатні ефективно застосовуватись на всіх рівнях освіти з виокремленням низки норм для урахування специфіки окремих рівнів освіти або видів академічної діяльності.
- 4) Система забезпечення академічної доброчесності має стати обов'язковою складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти будь-якого закладу освіти або наукової установи.
- 5) Основний принцип академічної доброчесності – пріоритет забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачів освіти через навчання, виховання, стимулювання і заохочення, а не через відповідальність.
- 6) Законопроект приводить у відповідність до потреб сучасності понять та переліку видів порушень академічної доброчесності. Також визначено заходи спрямовані на протидію порушень академічної доброчесності. До таких заходів належать: виховні заходи; притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності; реагування на порушення академічної доброчесності при проведенні конкурсів; інституційні заходи реагування.
- 7) Чітко визначається дія закону у часі щодо нововведень, передбачених законопроектом:
 - нові правила з питань академічної доброчесності, передбачені законопроектом, не застосовується до діянь що були вчинені до набрання ним чинності і не вважалися на момент їх вчинення порушенням академічної доброчесності;
 - за порушення академічної доброчесності, вчинені до набрання чинності законом, до порушника може бути застосовано той вид відповідальності, який був передбачений законодавством на момент його вчинення.

7.2. Апеляційна палата та законодавчі зміни в оскарженні рішень Національного агентства

В 2024 році відбулись зміни в законодавстві України не лише в питаннях акредитації освітніх програм, а й в порядку оскарження відповідних рішень Національного агентства. Створено новий механізм для забезпечення

такої можливості – Апеляційну палату. Для того щоб зрозуміти підстави для таких змін, варто звернутися до норм та роз'яснень Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG-2015). Так, наприклад, у пункті 2.7 ESG-2015 йдеться про те, що процеси розгляду скарг та апеляцій слід чітко визначити як частину моделі процесів зовнішнього забезпечення якості та повідомити про них заклади. І для роз'яснення зазначеного правила надається наступна рекомендація:

- заклади повинні мати доступ до процесів, що надають можливість їм звертатися до агентств з питаннями, які викликають занепокоєння;
- агентства повинні опрацьовувати такі питання професійно шляхом чітко визначеного процесу;
- процедура оскарження дозволяє закладу висловити власне незадоволення щодо проведення процесу або тих, хто його проводив.
- у процедурі апеляції заклад ставить під сумнів офіційні висновки процесу (висновок не спирається на обґрунтовані докази; критерії були некоректно застосовані; процеси не були послідовно запроваджені).

Національне агентство послідовно втілює стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти як шляхом ініціювання відповідних змін в законодавстві України, так і у власній практиці. Так, із самого початку роботи Національного агентства, на вимогу чинної на той час редакції Закону України «Про вищу освіту» та ESG-2015, з 2019 року у складі Національного агентства діяв Апеляційний комітет з метою забезпечення права закладів вищої освіти на оскарження рішень Національного агентства.

Апеляційний комітет з 2019 року розглянув 36 скарг на рішення Національного агентства, а також на рішення його структурних підрозділів як в межах акредитаційних процедур, так і за іншими напрямками діяльності Національного агентства. Три скарги було задоволено і відповідні рішення Національного агентства було скасовано.

Але порядок та спосіб оскарження рішень Національного агентства, передбачені законодавством України на момент його створення, були не ідеальні і потребували збільшення можливостей для всіх зацікавлених суб'єктів. Саме тому Національне агентство ініціювало зміни до законодавства з питань формування нової моделі оскарження рішень з питань акредитації освітніх програм та взяло участь у розробці відповідних змін як до Закону України «Про вищу освіту», так і до підзаконних актів. І за результатами плідної роботи усіх зацікавлених суб'єктів було змінено модель оскарження рішень Національного агентства, а відповідні зміни у законодавстві набули чинності в 2024 році.

Відповідно до вимог оновленої частини 10 статті 19 Закону України «Про вищу освіту»:

- з метою забезпечення можливості для оскарження рішень Національного агентства формується Апеляційна палата у складі п'яти членів, до складу якої не можуть входити члени Національного агентства;
- процедура формування складу Апеляційної палати, її повноваження визначаються положенням про Апеляційну палату, що затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки;

- Апеляційна палата розглядає апеляційні скарги на рішення Національного агентства та за результатами розгляду приймає мотивоване рішення, яким може припинити дію оскаржуваного рішення Національного агентства;
- у разі припинення дії рішення Національного агентства відповідне питання повторно розглядається на його наступному засіданні.

Сенс перелічених змін полягає у тому, що на відміну від Апеляційного комітету, до складу якого входили виключно члени Національного агентства, Апеляційний комітет формується Конкурсною комісією, яка складається з представників різних органів та організацій на підставі відкритого та прозорого конкурсу, з осіб, які не можуть бути членами Національного агентства або його галузевих експертних рад. І таким чином максимізується об'єктивність при прийнятті рішень та мінімізується ефект конфлікту інтересів. Членами Апеляційної палати обираються особи, які повинні мати вищу освіту, науковий ступінь та/або вчене звання та досвід фахової роботи у сфері забезпечення якості вищої освіти не менше п'яти років і за допомогою таких високих вимог забезпечується фахове і професійне обговорення питань та прийняття рішень. Члени Апеляційної палати виконують покладені на них функції на підставі укладених з ними цивільно-правових договорів, що має стимулювати найкращих представників освітнього та наукового середовища брати участь у конкурсі. Повноваження та порядок їх здійснення Апеляційною палатою визначаються положенням про Апеляційну палату, що затверджується Міністерством освіти і науки України, що гарантує їх визначеність та дотриманість. У разі незгоди з рішенням Апеляційної палати Національне агентство може підтвердити своє попереднє рішення двома третинами голосів від свого складу, що мінімізує можливість помилкового рішення та зберігає незалежність органу акредитації.

Згодом, на виконання вимог Закону, Міністерством освіти і науки України було затверджено Положення про Апеляційну палату Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (21 грудня 2023 року № 1551), яке набуло чинності після його реєстрації Міністерством юстиції України (05 лютого 2024 р. за № 179/41524).

Зазначеним положенням конкретизовано порядок формування складу Апеляційної палати, її повноваження та порядок їх реалізації і, у першу чергу, увагу варто звертати на наступне:

- 1) Підставами для оскарження рішень Національного агентства до Апеляційної палати є:
 - порушення процедури розгляду та ухвалення рішення Національним агентством;
 - прийняття рішення Національним агентством на підставі документів, що містили неправдиву інформацію, про що не було відомо на час прийняття такого рішення;
 - прийняття Національним агентством рішень про акредитацію освітньої програми, умовну (відкладену) акредитацію, проведення повторної акредитаційної експертизи чи про відмову в акредитації відповідної освітньої програми, а також рішень за результатами постакредитаційного моніторингу або інституційної акредитації з

порушенням вимог, критеріїв, визначених Законом України «Про вищу освіту», Положенням про акредитацію освітніх програм, положенням про інституційну акредитацію закладів вищої освіти.

- 2) Скарга на рішення Національного агентства може бути подана до Апеляційної палати будь-якою особою, щодо прав та інтересів якої прийнято оскаржуване рішення.
- 3) Апеляційна палата розглядає скаргу на рішення Національного агентства не пізніше 30 календарних днів із дня її надходження.
- 4) За результатами розгляду скарги на рішення Національного агентства Апеляційна палата більшістю від складу приймає мотивоване рішення про:
 - припинення дії рішення Національного агентства;
 - відмову у задоволенні скарги на рішення Національного агентства.
- 5) У разі припинення дії Апеляційною палатою рішення Національного агентства відповідне питання повторно розглядається на його наступному засіданні.
- 6) Національне агентство за результатами розгляду питання, дію рішення з якого було припинено Апеляційною палатою, приймає одне з таких рішень:
 - про підтвердження попереднього рішення Національного агентства;
 - про прийняття нового рішення на підставі висновків Апеляційної палати.

Підтвердження Національним агентством свого попереднього рішення здійснюється двома третинами голосів від його складу.

На виконання вимог Закону та Положення про Апеляційну палату Національним агентством в липні 2024 року було затверджено персональний склад Конкурсної комісії з відбору членів Апеляційної палати, до складу якої увійшли дві особи, визначені Національним агентством (з числа членів Національного агентства), одна особа, делегована Міністерством освіти і науки України, одна особа, делегована Спільним представницьким органом всеукраїнського об'єднання організацій роботодавців та одна особа від національного об'єднання студентів України, що є членом Європейського союзу студентів. А в серпні 2024 року Національним агентством було оголошено проведення конкурсу до складу Апеляційної палати. В жовтні 2024 року за результатами проведеного конкурсу Національним агентством було затверджено перший склад Апеляційної палати, який розпочав свою роботу і готовий до розгляду апеляцій на рішення Національного агентства.

7.3. Концепція модернізації системи зовнішнього забезпечення якості вищої освіти в Україні

Одним із важливих завдань, над яким працювала команда Національного агентства в звітному році, стала розробка концепції з модернізації системи зовнішнього забезпечення якості вищої освіти. Ця потреба була викликана розвитком наявної моделі, наявним досвідом роботи як Агентства, так

і українських університетів, а також тим фактом, що розробка діючої моделі відбувалася понад 10 років тому в інших політичних та економічних реаліях.

З метою розробки пропозиції щодо оновлення системи зовнішнього забезпечення якості вищої освіти України, а також параметрів інституційної акредитації у липні 2024 року Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти створило робочу групу, до складу якої увійшли представники Міністерства освіти і науки України, студентських та громадських організацій, закладів вищої освіти державної й приватної форм власності з різних регіонів України, в тому числі й переміщених університетів.

Протягом другого півріччя 2024 року відбулася низка засідань цієї робочої групи, а результатом роботи стала напрацьована концептуальна модель модернізації системи зовнішнього забезпечення якості, яка передбачає розширення видів зовнішнього забезпечення якості, зокрема первинну акредитацію, освітній аудит/евалюацію, акредитацію програм, що забезпечують отримання мікрокваліфікацій, акредитацію кластерну/груп ОП, інституційну акредитацію.

Запропонована модель передбачає запуск незалежних установ оцінювання, які зможуть здійснювати оцінювання ОП, груп ОП, програм, що забезпечують отримання мікрокваліфікацій.

Також пропонується, що сертифікати про акредитацію ОП, що видані іноземними агентствами, визнаються в Україні лише за умов додержання іноземними агентствами вимог EQAR key considerations for Cross-Border QA та національного законодавства України.

Детально ознайомитися з Концепцією модернізації системи зовнішнього забезпечення якості вищої освіти в Україні можна в Доповіді про якість вищої освіти в Україні у 2024 та на сайті Національного агентства за посиланням: <https://bit.ly/4iXQae6>.

У Річному звіті Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти ми висвітлили нашу основну діяльність за усіма напрямками роботи, визначеними законодавством України та Статутом Агентства, намагаючись показати не лише статистичні дані, а й сутність та важливість виконаних завдань.

Спираючись на стратегію та місію Національного агентства, наша команда своєю роботою намагається досягти головної мети – увідповіднити систему забезпечення якості вищої освіти України міжнародним стандартам.

Важливим завданням для нас залишається утримання балансу між необхідним контролем та наданням рекомендацій для вдосконалення систем забезпечення якості вищої освіти. На шляху до втілення цієї мети команда виконує значну повсякденну рутинну роботу. Зокрема, незважаючи на зростаючу кількість освітніх програм, які проходять процедури акредитації, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти продовжує вдосконалювати нормативні документи, покликані посилити інституційну спроможність системи зовнішнього забезпечення якості в Україні та забезпечити її повну відповідність міжнародним стандартам.

Агентство продовжує інтенсивно працювати над навчанням усіх зацікавлених у покращенні нашої вищої освіти, розробляє нові методичні та навчальні матеріали, тренінгові заходи, незважаючи на складні умови, у яких доводиться працювати всій системі освіти України.

Наведені у цьому звіті кількісні показники часто вражають наших іноземних партнерів.

І команда Національного агентства бачить спроможність до подальшого зростання, дякуючи захисникам і захисницям України за можливість втілювати передбачені законодавством повноваження і завдання.

Інформаційне видання

РІЧНИЙ ЗВІТ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА 2024 РІК

Електронне видання

Автори

Максим Алієв,
Світлана Білецька,
Андрій Бутенко,
Ганна Денискіна,
Олена Єременко,
Іван Назаров,
Олександра Осіюк,
Зоряна Панасюк,
Леся Пізнюк,
Лариса Руда,
Наталія Стукало,
Анна Сурай,
Оксана Требенко,
Максим Фоломєєв,
Олександр Хименко,
Леонтій Шипілов

Макетування та верстка *Тамари Свердлик*

Формат 60×84/8. Гарнітура «Rubik».
Умовн. друк. арк. 17,90

Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
вул. Грінченка Бориса, буд. 1, м. Київ, 01001

Свідоцтво про внесення суб'єкта господарювання до Державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК, № 8170 від 10.09.2024 р.

ISBN 978-617-95459-1-7

9 786179 545917 >